SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 43 / Hejmar 510 / Hezîran 2024

Rêber Apo'yu Zîlanca Sahiplenelim!

Zîlan tarzıyla dönem görevlerimize yüklenelim zaferi garantileyelim!

Zîlan tarzı, kesin sonuç alma ve mutlaka başarma tarzıdır. Ne olursa olsun kaybetmeye ihtimal bırakmayan kesin kazanma tarzıdır. Özgürlük militanının fedaice sonuca kilitlenmiş zafer tarzıdır. Doğru yaşamanın, doğru sevmenin, doğru savaşmanın, doğru iş yapmanın ve kesin sonuç almanın tarzıdır. Devrimci zafer tarzıdır.

■ PAJK Koordinasyonu

Sayfa 7-10

1 Haziran Atılımı'nın 21. yıl mücadelesi zaferi getirecektir

21'nci 1 Haziran Atılım yılını, tarihi 15 Ağustos Atılımımızın 40'ncı yıldönümünü tarihimizin en büyük zafer yılları, zafer anları haline getirmeyi başarmalıyız. Bizim hedefimiz budur, doğrultumuz bu çerçevededir. Önderlik çizgisinin doğru uygulanması, şehitler gerçeğine doğru sahip çıkma da ancak bu temelde olur. Bunu gerçekleştirme gücümüz, imkanımız da vardır. Gerisi bize kalıyor. Doğru anlayacağız, bütünlüklü çalışacağız, yaratıcı olacağız, inisiyatifli, iradeli, hamleci yaklaşacağız ve mutlaka kazanacağız ve başaracağız.

■ Duran Kalkan

Sayfa 20-22

1 Haziran Hamlesi ideolojik bir hamledir

■ Murat Karayılan

Sayfa 13-15

Ulus-Devlete Karşı Ahlaki-Politik Toplum

PKK'nin yeni dönemdeki temel görevi eski dönemlerdekinden farklıdır. Grup dönemindeki ideolojik etkiyle eylem ve savaşın esas olduğu dönemdeki politik etkiyi yine yaşamak ve yaşatmakla birlikte, kazanılmış Kürt kimliğini ve özgür yaşam arzusunu demokratik ulus inşasına çevirmek durumundadır. İlk iki aşama demokratik ulus inşası için çok değer biriktirdi. Ama demokratik ulus inşası halen bir görev olarak önünde durmaktadır. Dolayısıyla yeni dönemin program, strateji ve taktik bütünlüğü bu inşayı gerçekleştirmekle yükümlüdür.

■ Önder Apo

Sayfa 16-19

Dünya savaşı bir sömürü- yağmatalan savaşıdır

SERXWEBÛN'DAN ..... Sayfa 2-6

İkinci yüzyılda sömürgeci-soykırımcı Türk devletinin kendini tekrarı

BOZAN TEKİN ..... Sayfa 11-12

Önderlik gerçeği en güçlü ve en yoğun toplumsallaşma hareketidir

ALİ HAYDAR KAYTAN ..... Sayfa 30-31

Küresel Özgürlük Hamlesi mücadeleye yeni bir ivme kazandırdı

Küresel Özgürlük Hamlesi, Uluslararası Komplo'ya ve onun uygulaması olan İmralı soykırım sistemine karşı mücadelenin ve yine Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen Özgürlük Zamanı Hamlesi'nin devamıdır. Onun küresel düzeye ulaşmasını ifade ediyor. Zaten Küresel Özgürlük Hamlesi'nin en önemli özelliği de budur.

Yapılması gereken Küresel Özgürlük Hamlesi'nin daha da gelişmesi ve başarıya ulaşması için aktif çalışmaktır. Şüphesiz en başta da özgürlük hareketinin militanları ve KCK kadroları bu sorumlulukla hareket etmelidir. Yine yurtsever Kurdistan halkı daha fazla harekete geçmeli ve herkesin harekete geçmesi için çalışmalıdır.

■ Cemil Bayık

Sayfa 23-25

Êzidîlik, tarihin en eski inanç ve kültürünün direnç abidesidir

Sayfa 26-29

Dünya savaşı bir sömürü-yağma-talan savaşıdır

■ SERXWEBÛN'DAN

Ortadoğu'da yaşanan olayları, güncel çelişki ve çatışmaları iktidarcı-devletçi sistemin beş bin yıllık tarihsel gelişimiyle bağlı ele almak gerekmektedir. Kapitalist modernite sisteminin küresel hegemonik bir güç haline gelme özelliğiyle bağlantılandırıp birlikte değerlendirmek en doğru ve gerçekçi yaklaşım gibi gözüküyor. Bu da bir yanıyla iktidar ve devlet gerçeğini doğru ve yeterli anlama gereğini ortaya çıkartıyor. Diğer yanıyla kapitalist modernite sistemini, onun temel karakterini, hegemonik hale gelme özelliklerini doğru ve yeterli anlamayı gerektiriyor. İktidar ve devlet gerçeğinin tekelci karakteri, merkeziliği, çevre merkez ilişkisi aslında yayılmacı ve hegemonik özelliği hep anlaşılmaya, değerlendirilmeye çalışılıyor. Daha somut olarak Hollanda-İngiltere eksenli olarak ortaya çıkan kapitalist gelişmenin de Avrupa'ya, oradan bütün dünyaya, Ortadoğu'ya nasıl sürekli bir yayılma eğilimi gösterdiğini, bu temelde kendisini o zamana kadar var olan iktidar ve devlet sisteminin hegemonik yapısının çok daha ötesine geçerek kendisini küresel bir sistem haline getirdiği bilinmektedir. Bunun da yoğun bir çelişki ve çatışma içerisinde geçtiği, baskı ve sömürüye dayandığı bir gerçektir. Söz konusu çelişki ve çatışmanın yayılma eğiliminin dünyayı ele geçirme tutumunun uzun süre çeşitli bölgelerdeki talanlar, soygunlar, çatışmalar biçiminde devam etmesi ardından 20. yüzyılın ilk çeyreğinde bir dünya savaşı düzeyine ulaştığı da bir gerçektir. 20. yüzyıl, dünya savaşları yüzyılı oluyor. Bu savaşların askeri bakımdan yoğunlukları hesaba katılarak 'Birinci Dünya Savaşı, 2. Dünya Savaşı, 3. Dünya Savaşı' diye sürelere ayrılarak isimlendiriliyorlar. Her savaş için belli bir zaman dilimi belirlemesi yapılıyor.

Ortadoğu'da son yüz yılda yaşananların dış etkenlerle bağı çok güçlüdür. Kuşkusuz iç nedenler, çelişkiler de mevcut çatışmalara ve olayların gelişimine yol açıyor ama dış etkenler, küresel düzeydeki çelişki ve çatışmalar da Ortadoğu'da yaşanan olaylar üzerinde büyük etki yapıyor. Yaşanan olayları dış çerçeve büyük ölçüde etkiliyor gibi görünüyor ama onun da Ortadoğu için ne kadar dış olup olmadığı tartışılabilir. Nihayetinde etkileyici olan kapitalist modernite zihniyeti ve siyasetidir. Bunun da iktidarcı ve devletçi sistemin son modernitesi olduğu değerlendirilirse her ne kadar kapitalist modernite Avrupa merkezli gelişmiş, Ortadoğu'ya da dıştan gelen bir etken gibi görünse de iktidarcı-devletçi sistemle bağlı olması onu bir yerde Ortadoğu için iç bir etken haline getirebiliyor. Dolayısıyla kapitalist modernite gelişimini Ortadoğu için çok yabancı dış bir etken olarak yalnız başına görmek mümkün olmuyor. Bir yanı dış etken gibi görünüyor ama işin özünde iç etken olma gerçeği de var.

Bugünkü durumu doğru anlamak açısından öncelikle bu durumun daha iyi değerlendirilmesi, doğru anlaşılması gereklidir. 'Bu savaşlar neye dayanarak, nereden kaynaklanarak ortaya çıkıyor ve yaşanıyorlar, böyle bir savaş durumu nasıl aşılacak?' Belirtilen çerçevede insan bilinci şimdiye kadar belli bir formülasyon geliştirdi. 19. yüzyılın sonunda 20. yüzyılın başında kapitalizm gerçeği üzerinde önemli bir yoğunlaşma ve tartışma yaşandı. Artan yayılmacılık, militaristleşme bu temelde yoğunlaşan çelişki ve çatışma durumu insanlığı böyle bir anlam derinliği kazanmaya götürdü. Bu temelde kapitalizm gerçeği daha doğru, derin anlaşılmaya çalışıldı, kapitalizme ilişkin aşamalar kondu. Sermaye sistemi olarak değerlendirildiği için 'sermaye birikim dönemi' denildi. 'Sermayenin sistem kazanma, egemen hale gelme dönemi' denildi. Hegemonik hale gelme, küresel bir durum kazanma dönemine de 'emperyalizm aşaması' denildi ve kapitalizmin son aşaması olarak da tanımlandı. Kapitalizmin mutlaka aşılacağı, sosyalizmin gelişeceği, insanlığın varlığı ve özgürlüğünün buna bağlı olduğu değerlendirildi.

Bu temelde Birinci Dünya Savaşı anlaşılmaya, kapitalizmin yarattığı sorun ve çelişkileri aşma temelinde arayışlara girildi. Bu çabanın da Ekim 1917'de Rusya'da devrime yol açtığı biliniyor. Ekim Devrimi'yle birlikte kapitalizmin yayılmacılığı, hegemonik yapısı, iç çelişkilerinin çatışmaya dönüşme durumu yeni bir özellik kazandı. Sermaye sistemi kendisi için Ekim Devrimi'ni ciddi bir tehdit ve tehlike olarak gördü. Böylece kendi iç çelişki ve çatışmalarını biraz hafifleterek ya da ikincil plana iterek söz konusu tehlikeli gelişmeye karşı mücadeleyi birincil plana aldı. Aslında savaş olmayan dönem olarak bu süreçler değerlendirildi. Belki kapitalist sistemin iç çelişki ve çatışmalarının bir dünya savaşına yol açma durumu söz konusu değildi ama kapitalizmin onu aşmak isteyen sosyalizme karşı mücadelesi savaş düzeyindeydi. Bu savaş belki tümüyle askeri boyutta olmadı; ideolojik-siyasi, istihbarat boyut öne çıktı, fakat tüm bunlar da bir savaşı ifade ediyordu. Ekim Devrimi'ni daha doğuş aşamasında boğmak için bir saldırı yürütüldü. Bu başarılamayınca Almanya'daki Hitler faşizmi öncülüğünde Sovyet sistemini yıkmak için büyük bir savaş verildi ve buna da 2. Dünya Savaşı denildi.

3. Dünya Savaşı denilen süreç ise 1990 başında Sovyet sisteminin çöküşü ardından başlayan ve gelişen süreç olarak değerlendiriliyor. Ortadoğu'da geliştirdiği olaylar tamamen kapitalizmin iç çelişki ve çatışmalarından kaynaklanan olaylar oluyor. Kesinlikle Ortadoğu'daki çelişki ve çatışmalar bunu belirlemiyor, onlar da birer etken ama onları yönlendiren kesinlikle küresel kapitalist sistemin çelişki ve çatışmaları olarak gerçekleşiyor.

Buradan yola çıkarak kapitalizm emperyalist aşamada dönem dönem krizlere giriyor, dönem dönem krizden çıkıyor, onu krizden çıkaracak etkenler oluyor gibi değerlendirmeler yapıldı. Böylece bunalım dönemleri tanımlandı, 'birinci, ikinci, üçüncü bunalım dönemi, bunalım dönemlerinin karakteri, onların süreleri' gibi tanımlamalar yapıldı. Bonuçta 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yeni sömürgecilik adı altında özellikle 1960'tan itibaren yaşanan kriz ve kaostan çıkış için herhangi bir çözüm olmayınca bu sefer değerlendirme olarak üçüncü bunalım döneminin genelliği ve sürekliliği biçiminde bir tanım getirildi. Bunların hepsi yaşanan olayları anlamak için insan zihninin ortaya çıkardığı kalıplardı. Peki gerçeğin bütünlüğü nasıldı, gerçekten kapitalizm kendi iç yapısıyla krizlerini, bunalımını hafifletti mi yoksa başka etkenlerle mi oldu? 20. yüzyıl tarihine bakıldığında krizin, kaosun, bunalımın hafiflediği söylenen dönemlerin aslında sosyalist devrimci gelişmelerin güçlü olduğu, ilerde olduğu, kapitalist sermaye düzenini yok etmekle tehdit ettiği dönemlerde ortaya çıktığı görülüyor.

> Kapitalist modernite, toplumsal varoluşun temel çoğulcu bütün özelliklerini ortadan kaldırarak ve günlük olarak güdüleriyle hareket eden toplumlar yaratarak kendi ömrünü uzatmaya çalışıyor. Elbette homojen toplum kendiliğinden oluşmuyor. Bireylerin devlete bağlı yurttaşlar olarak terbiye edilmesiyle oluşuyor. Ulus-devletin tüm kurumları yurttaş yetiştirmenin çok önemli merkezleridirler. Belirlenen çerçevede iyi bir yurttaş olmamanın davranışları içerisine girilmemişse ıslah edilmenin tüm kurumları oluşturularak her şeyin ona hizmet etmesi hedefleniyor.

Kapitalist sistemin bunalımlarının karakteri ve bunalımdan çıkış yolları

O halde şu tartışılır oluyor: Kapitalist bunalımın hafiflediği dönem diye tanımlanan dönem kapitalizmin iç karakterinden mi kaynaklanıyor yoksa kapitalizme karşı mücadele mi buna yol açıyor? İkincisinin daha doğru olduğu değerlendirilebilir. Evet krizin, kaosun, bunalımın hafiflediği dönemler yaşanmış ama buna kapitalizmin iç yapısı mı, yoksa kapitalizmi aşmaya çalışan ideolojik-politik gelişmeler, sosyalist ideoloji temelinde yürütülen mücadeleler mi buna yol açmış, ikincisi daha doğru görülüyor. Ekim Devrimi gelişmeseydi, Birinci Dünya Savaşı'nın öncülüğünü yapan Alman-İngiliz savaşının kendilerini de dünyayı da nereye götüreceği

tam belli değildi. Dolayısıyla bunalımı hafifleten kapitalizm karşıtı gelişmeler oluyor. Rus devrimcileri, savaşı sona erdiren güç olarak Ekim Devrimi'ni dünya barışının güvencesi olarak ifade ettiler. Aslında küresel bir savaşı silahlı çatışma düzeyinde belirtilen duruma getirdiler ama bölgesel ve yerel savaşları önleyemediler. Silahlı çatışmanın yerini aynı şiddette ideolojik-siyasi mücadele aldı ve onu ortadan kaldıramadılar. Nitekim Sovyetler Birliği'nin çözülüşüyle birlikte küresel kapitalist sistem kendi iç çelişki ve çatışmaları temelinde yeni bir dünya savaşı içerisine girdi. Genelde son otuz yıl '3. Dünya Savaşı Dönemi' olarak değerlendiriliyor.

Bu noktada şunu netleştirmek gerekiyor: Kapitalizmin savaş ve barış konusunda temel karakteri nedir? Barış yapabilme özelliği var mı? İç çelişkilerinden doğan krizi, kaosu, bunalımı aşma gücü var mı? Yarattığı sorunları iktidar ve devlet sisteminden alarak geliştirdiği, ağırlaştırdığı sorunları çözme kabiliyeti, gücü, karakteri var mı, yok mu? Böyle bir karakterinin olmadığı rahatlıkla belirtilebilir. O halde 3. Dünya Savaşı'nın özelliklerine bakıldığında kapitalizm kendi iç gücüyle kriz ve kaostan çıkma özelliği yoktur. Zaten kapitalizm sürekli bir çelişki çatışma durumu oluyor, krizi ve kaosu ifade ediyor, o da savaşa yol açıyor. Eğer bu savaşı şimdiye kadar hafifleten etkenler olduysa bunlar kapitalizmin iç yapısından kaynaklanmadı, antikapitalist mücadeleler bu duruma yol açtı. Demek ki antikapitalist mücadeleler çok daha güçlü ve örgütlü olsaymış, hamleler yapabilseymiş kapitalizm tümden aşılabilirmiş.

Bütün bunlardan şu sonuçlar çıkartılabilir: Bir; 20. yüzyıl boyunca kapitalizmin sürüp gitmesine onu aşacak devrimlerin gelişmemesi yol açtı. İki; çeşitli dönemlerde kapitalist krizin, kaosun biraz hafiflemesine kapitalizm karşıtı gelişen reel sosyalist devrimler yol açtı, kapitalizm kendi iç yapısıyla gerçekleştiremedi. Üç; 1917 Ekim'inde Rusya'da başlayan devrim bir dünya devrimi haline gelebilirdi. Dört; kapitalizm sürekli kriz, kaos, çelişki ve çatışma demektir. Eğer karşı bir mücadeleyle aşılmazsa insanlığı sürekli çatışma ve savaş içerisinde tutar, kendi varlığını ve egemenliğini çatışma ve savaşla sürdürür. Bu çatışma ve savaştan çıkma, onu aşma kabiliyeti, özelliği yoktur. İç karakteri böyledir. Onun kapitalizm boyutu, endüstriyalizm boyutu, ulus-devlet boyutu, ulus-devlet milliyetçilikleri, azami kâr yasası, teknik gelişmenin yerküreyi aşırı kullanma durumu bunlara yol açıyor.

Somut çatışma durumu enerji kaynakları ve yolları üzerinde gerçekleşiyor

'3. Dünya Savaşı neden bitmiyor? Acaba bu savaştan dünyayı kim çıkartacak?' biçiminde beklenti ve tartışmalar var. Bu da kapitalizm gerçeğini doğru ve yeterli anlamamaya götürüyor. Ondan dolayı da antikapitalist mücadeleyi doğru ve yeterli bir biçimde yürütememe ortaya çıkabiliyor. Özellikle kapitalizm karşıtı cephede bu tür beklentilerin olması antikapitalist mücadeleyi düşünce, teori, taktikte zayıf ve parçalı kılabiliyor. Bu zayıflıkların aşılabilmesi için her şeyden önce kapitalizmin insanlık açısından nasıl büyük bir tehdit ve tehlike olduğunun anlaşılmasına ihtiyaç var.

Kapitalist hegemonya savaşı denen savaşların ana karakteri nedir? Kuşkusuz birçok etken bunda rol oynuyor ama ana karakter olarak temel hedef daha çok azami kâr elde etmeyi hedefleyen sömürü oluyor. Böyle bir sömürüyü gerçekleştirebilmek için de somut çatışma durumu enerji kaynakları ve yolları üzerinde gerçekleşiyor. Belki her şeyi sadece buraya bağlamak ve bununla izah etmek yeterli olmayabilir, fakat bütün diğer etkenler içerisinde enerji kaynaklarının ve yollarının denetiminin belirleyici olduğu somut olarak görülebiliyor. Daha çok sömürü, daha çok egemen olabilmek için bu gerekiyor. Biraz iyi incelendiğinde görülüyor ki Birinci Dünya Savaşı'ndan bu yana savaşların temel çıkış noktası burası oluyor. Bunun yol açtığı büyük kavgalar ve savaşlar var. Birinci Dünya Savaşı'yla bunun doruk noktaya çıktığını, dünyanın belli başlı kapitalist tekellerinin, merkezlerinin kendi içlerinde kutuplaşarak dünyaya hakim olma savaşına giriştikleri görülebiliyor. Birinci Dünya Savaşı bu temelde İngiltere-Fransa-Rusya ittifakıyla; Almanya-Osmanlı-Macaristan ittifakı arasında süren bir savaş oldu. Çeşitli güçler ittifak yaptılarsa da yerküreye hakim olmak isteyen iki temel merkez vardı, onlar da İngiltere ve Almanya oluyordu. İngiliz sermayesiyle Alman sermayesi bu temelde büyük bir egemenlik kavgası içerisine gidiler ve böylelikle dünyaya hükmetme kavgasını Birinci Dünya Savaşı'nda sürdürdüler. Kim birinci planda olacaktı ve küresel hegemonik kapitalist sistemi kim şekillendirecekti, daha büyük sömürü kaynaklarına ve ticaret yollarına kim sahip olacaktı. Bunun kavgasını verdiler. Savaşın temel alanı Ortadoğu oldu. O zamana kadar küresel düzeyde yürütülen mücadele ile dünyayı ele geçirmişlerdi. Sahip olamadıkları, hükmedemedikleri, paylaşamadıkları alan toplumsallığın ve tekelci uygarlığın gelişme merkezi olan yine en büyük enerji kaynaklarına sahip olan Ortadoğu'ydu. Dolayısıyla Birinci Dünya Savaşı esas olarak Ortadoğu'yu ele geçirme savaşı biçiminde sürdü. Bununla iki şey amaçlanıyordu. Bir, Ortadoğu'da bulunan büyük enerji kaynaklarına kimin sahip olacağı savaşıydı. İki, ticaret yollarını, enerji nakil hatlarını kimin denetleyeceği, kimin elinde tutacağı savaşıydı. Birinci ve 2. Dünya Savaşı'nın temel karakterinin bunlar olduğu net olarak görülebiliyor. 3. Dünya Savaşı'nın da temel karakterinin esası bu olduğu ortadadır. Bir ideolojik mücadele ve düşük yoğunluklu silahlı çatışma sürüyor ama onun gerisinde nasıl bir enerji kavgasının olduğu son Rusya-Ukrayna savaşı, Gazze-İsrail savaşı ile daha görünür ve belirgin bir duruma gelmiştir. Mevcut enerji kaynaklarını ele geçirme, yeni enerji kaynaklarını bulma, enerji yollarını nakil hatlarını denetim altına alma amaçlı bir savaş ve çatışma oluyor.

> **İşgal ve sömürüye karşı bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerinin, kaynakların paylaşımına karşı demokratik toplum ve birlik siyasetinin öne çıkartılması önemli olacaktır. Bu da içinde bulunduğumuz süreçte Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi zihniyetinin ve siyasetinin öne çıkarılmasını, bu temelde her türlü bölünme, parçalanma ve yeniden paylaşıma karşı mücadele edilmesini gerektirmektedir. Ancak Demokratik Özerkliğe dayalı Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi çizgisi bölge haklarının çıkarını koruyabilir ve küresel sermayenin Ortadoğu'yu daha çok egemenlik altına alıp derinden sömürme siyaseti ile bölgesel güçlerin bu sömürüden pay alma yaklaşımlarını boşa çıkartabilir. Mevcut gelişmeler, sistem içi çatışmalar kadar, sisteme karşı halkların özgürlük ve demokrasi mücadelelerini de öne çıkartmaktadır.**

Demek ki, iki tür mücadeleyi birbirinden ayırmak daha doğru bir yaklaşım olabilir. İktidarcı devletçi sistemin çelişki ve çatışmalarından kaynaklanan savaşlarla; iktidar ve devlet sistemine, kapitalist modernite düzenine karşıt olan, ondan zarar gören, onu aşmak isteyen, ezilenlerin, sömürülenlerin, kadınların, gençlerin, işçilerin, emekçilerin, halkların özgürlük ve demokrasi mücadelelerini birbirinden ayrı tutmak gerekiyor. Kuşkusuz belirtilen iki kesim iç içe oldukları için birbirini besleyip geliştirebiliyorlar, bundan kaynaklı keskin bir biçimde ayrı ayrı yerlere belki konulamazlar ama bunların amaçları, karakterleri ayrıdır, iç içe olmalarına rağmen aynı değillerdir. Dolayısıyla dünya savaşı bir sömürü, yağma ve talan savaşıdır; tüm halklara ve ezilenlere karşı bir savaştır. Sermaye tekellerinin daha fazla kâr elde etme, daha çok kaynağa sahip olma, kendini daha çok büyütme savaşıdır. Böyle bir sisteme karşı özgürlük, demokrasi, eşitlik mücadelesi farklıdır.

Toplumsallık insanlığın karakteridir

Toplumsallık başından beri insanlığın temel karakteridir. Yaşamı daha güçlü ve anlamlı kılmak için paylaşımcı, dayanışmacı, özgürlük, eşitlik, demokrasi mücadelesi yürütülüyor. İktidar ve devlet sistemlerine karşı demokratik toplumu, demokratik yaşamı koruma, sürdürme, geliştirme mücadelesi olarak ortaya çıkıyor. Beş bin yıldır bu temelde yaşanan bir mücadele var. Başat olan mücadele budur. Dikkat edilirse bu mücadelenin de küresel karakteri var, tüm insanlığı ilgilendiriyor, iktidar ve devlet sisteminin ortaya çıktığı her yerde bu mücadele yaşanıyor.

İktidar ve devlet sisteminin, kapitalist modernite düzenin daha fazla kâr elde edebilmek için geliştirmek istediği savaşlara elbette ideolojik boyut da kazandırmaya çalışıyorlar. Bu anlamda milliyetçilik, dincilik, cinsiyetçilik, iktidarcılık eğilimlerini; kapitalizm karşıtı özgürlük ve demokrasi hareketlerini zayıflatabilmek, ezilenleri, kadınları, gençleri, işçi ve emekçileri aldatabilmek, bilinçlerini saptırabilmek için çok daha fazla geliştirme çabası içerisinde oldukları görülüyor. Dolayısıyla bilinçlenip örgütlenerek iktidar ve devlet sistemine, kapitalist modernite düzenine karşı daha örgütlü, planlı mücadele vermelerinin önü alınmak isteniyor. Böyle bir ideolojik içeriği de var. Yaşanan olayların ideolojik boyutlarını, ekonomik boyutlarını, siyasi ve askeri boyutlarını birbirine çok fazla karıştırmamak önemlidir. Olayları doğru anlayabilmek, olabilecekleri daha gerçekçi doğruya yakın kestirebilmek için buna kesinlikle ihtiyaç var. Çünkü toplum, farklılıkların birliğinden ortaya çıkmış bir kavramdır. Toplum, bu farklılıkların yaratmış olduğu zenginliklerin bir bileşkesidir. Toplumsal gelişme bu farklılıkların yaratmış olduğu zenginliklerin sonucu olarak ortaya çıkar ve sürekli o sonuç üzerinde kendisini oluşturarak kendi varlığını güvenceye alır ve akıcılık sağlayabilir.

Zihniyet temelinde tekleştirilmiş bir topluluk; daha iyi yönetilebilir, daha iyi kontrol edilebilir, çıkarlar temelinde daha iyi sevk edilebilir, daha iyi savaştırılabilir. Bu tür toplumlar köle gibi daha iyi çalıştırılabi-

lecek, sömürülebilecek bir toplumlardır. Onun için homojen toplum yaratmanın temel esasları, toplumu sömürmek için yapılabilir. Toplumu homojen hale getirmek toplumsal erdemleri ortadan kaldırmak anlamına da gelir. Sistem yaratmış olduğu homojenliği yeni kavramlarla ifade ederek toplumu kendisine bağlamanın çabası içerisinde olur.

Tarih boyunca kendi çokluk karakteriyle yaratmış olduğu bütün zenginlikleri ve farklılıkların zihniyet olarak, uygulama olarak ortadan kaldırılması demektir. İnsanlığın tarih boyunca yaratmış olduğu toplumsallaşmayla ilgili bütün oluşumları ve erdemleri ortadan kaldırmak anlamına gelir. Topluluklarda en doğal haliyle ortaya çıkmış toplumsal varoluşun çoğulcu karakterleri ortadan kalkınca içi boşalmış bir toplum ortaya çıkar. Kendi tarihsel oluşumlarından arınmış, içi oldukça boşaltılmış, tarihsel ve toplumsal vicdanından büyük ölçüde koparılmış, daha çok yapay kavramlarla bir arada tutulan suni bir toplum meydana gelir. Giderek kapitalizmi, ulus-devleti, endüstriyalizmi benimseyen ve ona sevdalanan toplum ancak homojenleşmiş bir toplum yapısının gerçekleşmesiyle mümkün olabilir. Bu da milliyetçiliğe, devletçiliğe sevdalanarak homojenleşmiş halinin varlık esaslarını savunur.

Günümüzde bir toplum kendisini sömüren bir sisteme sevdalanıyor ve onu benimsiyorsa bu da o toplumun homojenleşmiş halinin bir sonucudur. Artık kendisini var eden temel değerlerden kopmuştur, bunun yerine modernitenin değerleriyle donatılmış bir toplum söz konusudur. Devlete, milliyetçiliğe sevdalanmak da buradan ileri gelir. Dikkat edilirse kapitalizmin tarihinde, faşizmin belirgin olarak ortaya çıktığı yerlerde toplumların homojen toplum olma özelliği çok gelişkindir. Homojen olma özelliği taşımayan hiçbir topluluğun faşizmi kabul etmesi mümkün değildir. Faşizm, ancak homojen toplumun kazanmış olduğu tekil özelliklerin bir ifadesi olarak ortaya çıkar.

Toplumların oluşum karakteri çokludur, tekil toplum yoktur. Neden bu kadar zenginleşmiş bir toplum söz konusuyken homojen bir topluma ihtiyaç duyulur, bunun ne gibi bir yararı olabilir? Tekleşme mi, yoksa toplumun çoğulcu karakteri mi çok daha güçlü bir toplumsal yapı ortaya çıkartabilir? Çoğulcu olunmadan toplum olunmuyor, toplum zaten çoğulculuk demektir, toplum sözcüğünün etimolojik olarak derinliğine bakıldığı zaman çoğulculuğu ifade eder, tekli bir karaktere sahip değildir.

Ulus-devlet oluşumunda homojen hale getirilmiş bir toplum, ulus-devletin ilkelerine hizmet temelinde her şeyi yapma karakterine bürünür. Bu zihniyet yapılanması da faşizme götürebilir. Tarihte en büyük faşist patlama olarak Almanya'daki Hitler faşizmine bakıldığı zaman faşizme mesafeli yaklaşanların tümünü ortadan kaldırarak tarih boyunca hiçbir dönemde olmadığı kadar barbarlığın yapılması önemli bir veridir. Bu da homojen toplumun yaratmış olduğu bir sonuçtur.

Bunları uygarlığın kendi iflasının bir gelişmesi olarak da ele almak mümkündür. Kapitalist modernitenin, ulus-devlet yapılanmasının yaratmış olduğu bir zihniyet söz konusudur. Bundan nasıl kurtulunacak? Hem yurttaş olarak devlete kölelik bağlarıyla tabi olmak var hem de sınırları çizilmiş sürekli bir yerde hegemonya altında tutularak sömürünün yaratmış olduğu toplumsal sorunları en acımasız bir biçimde yaşamaya mahkum olma durumu var. Dahası iradesi teslim alınmış, homojen toplum yaratımları temelinde zihniyeti çarpıtılmış birey artık ulus-devletin zorla dayatmaları temelinde değil, bireyde içselleştirilmiş devletin tüm istemlerini gönüllüce yerine getiren, o istemleri en radikal bir biçimde savunarak kontrolü kaybetme hali içerisine girme durumu var. Bu da kendisine egemen olan ulus-devlet zihniyetidir. Günlük olarak onu kendi çıkarları temelinde kullanmasının zihniyet yapılanması toplumda ve bireyde kendisini bu şekilde ifade ediyor. Kapitalizmin ulus-devlet memurculuğu bireyin özgürleşmesi değil, bireyin tükendiği yerdir.

Devletleştiği, iktidarlaştığı dolayısıyla devlet ve iktidarın kölesi haline geldiği nokta olmaktadır. Kendisi devlet ve iktidarın kölesidir, bu da birey olmanın bitişidir. Orada bir gölge olma, kölenin ötesine geçme, daha ağır bir duruma düşme var. Bu aynı zamanda ahlaki ve özgürlükler açısından birey ve toplumun çöküşü anlamına da geliyor.

Ulus-devletin tüm kurumları yurttaş yetiştirmenin merkezleridirler

Kapitalist modernite, toplumsal varoluşun temel çoğulcu bütün özelliklerini ortadan kaldırarak günlük olarak güdüleriyle hareket eden toplumlar yaratarak kendi ömrünü uzatmaya çalışıyor. Elbette homojen toplum kendiliğinden oluşmuyor. Bireylerin devlete bağlı yurttaşlar olarak terbiye edilmesiyle oluşuyor. Ulus-devletin tüm kurumları yurttaş yetiştirmenin çok önemli merkezleridirler. Belirlenen çerçevede iyi bir yurttaş olmamanın davranışları içerisine girilmemişse ıslah edilmenin tüm kurumları oluşturularak her şeyin ona hizmet etmesi hedefleniyor. Bu temelde homojen toplumun yaratılması kapitalist modernitenin, ulus-devlet sisteminin kendisine temel aldığı bir çalışma sahasıdır. Liberalizm, bireyi toplumsal varoluştan oldukça uzaklaştırıyor. Birey, çok soyut sanal değerlere bağımlı hale getirilerek gerçek anlamda değerlerin ne olduğunun bilincine varmadan körü körüne kapitalist modernitenin yaratmış olduğu zihniyeti savunarak onun bir mekaniği haline getiriliyor. Bu da bireyin ölümü anlamına geliyor. Liberalizm, bireyin insan olma özelliklerini oldukça budayarak adeta ayaklanmış bütün güdüleriyle teslim alınıp devlete bağlama hali oluyor. Toplum kırımın en tehlikeli hali zihniyet kırımı oluyor. Zihniyet kırımı ise toplumu ve bireyi alıklaştırma, daraltma, sürüleştirme, güdülebilir hale getirme oluyor. Bunun sonucunda toplumları kendi gerçeklerini göremez, çıkarlarını anlayamaz, kendileri için öngöremez ona göre kendini örgütleyip eyleme geçemez hale getiriyor. Kapitalist modernite sistemi, onun ulus-devlet düzeni psikolojik savaş kapsamında toplum kırım olarak tüm insanlığa bunu dayatıyor. Esas olarak medya üzerinden 24 saat bir propaganda bombardımanı var, esas olarak bu da zihniyet kırımına hizmet ediyor. İktidar ve devlet sistemi, kapitalist modernite düzeni insanlığı, kadınları, gençleri, halkları bu düzeye getirerek onlar üzerinde daha derin sömürü yapabilir, onları daha kolay yönetebilir, bu temelde de kendi baskı ve sömürü düzenini, egemenliğini daha uzun vadeli kılabilir hale gelmek istiyor.

> **Evet, krizin, kaosun, bunalımın hafiflediği dönemler yaşanmış ama buna kapitalizmin iç yapısı mı, yoksa kapitalizmi aşmaya çalışan ideolojik-politik gelişmeler, sosyalist ideoloji temelinde yürütülen mücadeleler mi buna yol açmış, ikincisi daha doğru görülüyor. Ekim Devrimi gelişmeseydi, Birinci Dünya Savaşı'nın öncülüğünü yapan Alman-İngiliz savaşının kendilerini de dünyayı da nereye götüreceği aslında tam belli değildi. Dolayısıyla bunalımı hafifleten kapitalizm karşıtı gelişmeler oluyor. Rus devrimcileri, savaşı sona erdiren güç olarak Ekim Devrimi'ni dünya barışının güvencesi olarak ifade ettiler.**

Esas korkulacak şeyler şimdi açığa çıkmıştır. Bu kadar baskı ve sömürüden de öteye insanın analitik zekasının ortaya çıkardığı araçlar öyle bir düzeye gelmiştir ki, yeryüzündeki insanları da yok etmeye, yer küreyi de yaşanmaz hale getirmeye fazlasıyla yetecek düzeydedir. Aslında insanlığın kıyamet günlerini yaşadığı rahatlıkla söylenebilir, çünkü yerküreyi onlarca kez yok edebilecek araçlar birkaç kişinin elinde bulunuyor. Demek ki, hem insanlığın hem de yerkürenin kaderi birkaç kişinin eline geçmiş durumdadır. Bunu ciddiye alarak mücadele içerisine girip özgür ve demokratik yaşam ortamına, bilincine, zihniyetine, siyasetine ulaşmak gerekiyor.

ABD öncülüğündeki küresel sermaye sistemi 'Büyük Ortadoğu Projesi' adı altındaki planlı saldırısını eğer başarıya götürürse, bunun sonucu Ortadoğu'nun siyasi coğrafyasının daha çok parçalanması, Ortadoğu halklarının daha çok güçten düşürülmesi, dolayısıyla daha parçalı, küçük hale getirilmiş ve zayıf düşürülmüş iktidar ve devlet güçlerinin küresel sermaye sistemine daha çok muhtaç kılınması, Ortadoğu zenginlikleri üzerinde küresel kapitalizmin daha çok egemenlik kurup daha derinden ve yoğun sömürü yapması olacaktır. Bu da sistem içi çelişki ve çatışmalarla birlikte, küresel sermaye sisteminin zenginlikleri üzerinde daha çok egemenlik kurma ve Ortadoğu'nun tarihsel toplum gücünü parçalayıp zayıflatma saldırısına karşı Ortadoğu halklarının kendi varlıklarını ve özgürlüklerini korumak ve geliştirmek üzere yürütecekleri özgürlük ve demokrasi mücadelelerini daha çok öne çıkartacaktır. Zaten hem Ortadoğu'da ve hem de küresel düzeyde bu yönlü önemli bir gelişmenin yaşanmakta olduğu görülmektedir. Özellikle ABD ve Avrupa'nın 'Demokrasi getireceği' biçimindeki yanılgılı beklenti aşıldıkça Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi mücadeleleri daha fazla gelişecektir. Kapitalist sistemin emperyalist saldırılarıyla Ortadoğu'nun bağımsız-özgür olma, tarihsel güç kaynağına ve iradesine sahip çıkma bilinci ve kültürü arasındaki çelişki ve çatışma daha çok öne çıkacaktır. Küresel kapitalist sistem saldırılarına karşı Ortadoğu halklarının varlık ve özgürlük dirençleri, demokratik toplum olma gerçekleri daha çok belirginlik kazanacaktır. Açık ki bu durum tarihi öneme sahiptir. Kesinlikle küresel sermaye sisteminin Ortadoğu'yu daha çok bölüp parçalayarak kendine bağımlı kılıp daha derinden sömürüsüne fırsat vermeyecek bir zihniyet ve siyaseti Ortadoğu'da daha çok öne çıkartıp geliştirme gereği vardır.

3. Dünya Savaşı çerçevesinde sistem içi çelişki ve çatışmaların geldiği düzey, iktidar ve devlet sistemine ve kapitalist saldırıya karşı bölge halklarının özgürlük ve demokrasi bilinçlerini, örgütlülüklerini ve mücadelelerini daha çok öne çıkartmalarını, gündemleştirmelerini ve geliştirmelerini gerektirmektedir. İşgal ve sömürüye karşı bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerinin, kaynakların paylaşımına karşı demokratik toplum ve birlik siyasetinin öne çıkartılması önemli olacaktır. Bu da içinde bulunduğumuz süreçte Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi zihniyetinin ve siyasetinin öne çıkarılmasını, bu temelde her türlü bölünme, parçalanma ve yeniden paylaşıma karşı mücadele edilmesini gerektirmektedir. Ancak Demokratik Özerkliğe dayalı Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi çizgisi bölge halklarının çıkarını koruyabilir ve kü-

resel sermayenin Ortadoğu'yu daha çok egemenlik altına alıp derinden sömürme siyaseti ile bölgesel güçlerin bu sömürüden pay alma yaklaşımlarını boşa çıkartabilir. Mevcut gelişmeler, sistem içi çatışmalar kadar, sisteme karşı halkların özgürlük ve demokrasi mücadelelerini de öne çıkartmaktadır. Bu da Ortadoğu'nun tüm özgürlükçü ve demokratik güçlerine, aydınlarına ve siyasetçilerine önemli görev ve sorumluluklar yüklemektedir.

Benzer şekilde, etkisi iyice zayıflamış olan BM'ye karşı da küresel düzeyde 'Dünya Demokrasi Kongresi' hedefini öne çıkartmanın, sistem karşıtı tüm güçleri içine alacak şekilde geliştirmeye çalışmanın büyük önem arz ettiği görülmektedir. Küresel düzeyde ırkçılığa ve köleciliğe karşı kitle eylemlerinin her alanda güçlü bir biçimde gelişmesi, kadın özgürlük mücadelesinin küresel düzeyde son derece etkili bir hareket haline gelmesi, yine ekolojik bilincin ve bu temelde her türlü gerici-faşist zihniyet ve siyasete karşı demokrasi mücadelelerinin her alanda gelişmesi bunun mümkün olduğunu göstermektedir. Mevcut 3. Dünya Savaşı'ndan insanlığı çıkartabilmek ve kapitalizme karşı Demokratik Dünyayı var edebilmek için, her alanda demokratik konfederalizm hareketlerini geliştirmek ve bütün sistem karşıtı güçlerin kendi renkleriyle içinde yer alabilecekleri demokrasi ortak paydası temelinde Dünya Demokrasi Kongresi hedefi doğrultusunda çalışmak önemli olacaktır.

İnsanlık kaybettiği yerde kazanmalıdır. Mezopotamya coğrafyası barışla buluşmadıkça diğer kıtaların huzura ermesinin zor olduğunu tarih somut olarak göstermiştir. Tarihin tüm büyük savaşları bu coğrafyada ya da bu coğrafyadan kaynaklı yaşanmıştır. Çünkü insanlığın doğal dengesi ve barışı bu coğrafyada bozulmuştur. Toplumsal dinamiklere dayalı, sahte ve manipülatif iktidar oyunlarından arındırılmış gerçek ve özlü demokrasi bu topraklarla buluşturulmadığı sürece sorunun köklü çözümü mümkün gözükmüyor. Ancak toplumun kendisini örgütleyip demokratik irade ve kurumlaşmasını yaşamsallaştırdıkça, ulus-devletlerin bin bir maskeyle örtbas ettikleri gerçekler açığa çıkacaktır.

3. Dünya Savaşı'nı ortaya çıkartan şartları anlamak için de öncelikle Kurdistan'ın durumuna bakmak gerekir. Lozan Anlaşması'yla Kurdistan'ı bölüp parçalayan ve Kürt toplumunu inkar ve imha sistemi altına alan sürecin gelişmesinden itibaren Kürt toplumunun bu statüyü kabul etmediği ve bu statüye karşı Kuzey, Doğu ve Güney Kurdistan'da uzun ve çok yönlü direnişler içine girdiği bilinmektedir. Kaldı ki bu direniş, Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı Kürdü inkar ve imha statüsüne karşı gelişen bir direniş de değildir. Ondan önce de, 19. yüzyıl boyunca, merkezi Osmanlı yönetiminin Kürt beyliklerine yönelik daha fazla vergi ve daha çok asker için geliştirdiği saldırılar olmuştur. Bu saldırılar karşısında da Kurdistan'ın dört bir yanındaki Kürtler, aşiret yapısından da aldıkları güçle hep direnmişlerdir. 'Kürt isyanları' denen olaylar, bu temelde ortaya çıkan ve yaşanan olaylardır. Yoksa durup dururken ya da Osmanlı sistemi içerisindeki otonomi yapılarını bağımsızlığa dönüştürmek için giriştikleri bir direniş ya da isyan durumu söz konusu değildir.

20. yüzyıldaki saldırılar ise Kurdistan'ı bölüp parçalayan, Kürt toplumunu yok sayarak yok etmek isteyen soykırımcı saldırılardır. 19 ve 20. yüzyılda, Kurdistan'ın değişik bölgelerinde ağır katliamlarla sonuçlanan isyan ya da direnişler işte bu saldırı, işgal ve soykırım hareketlerine karşı gelişmiştir. Çeşitli dönemlerdeki bu direnişler her ne kadar önemli gelişmeler ortaya çıkarsalar da sonuçta tümü ağır katliamlarla ezilmekten kurtulamamışlardır.

19 ve 20. yüzyılda Kurdistan'a yöneltilen, bir fiziki soykırım hareketidir. Bu, bölge bölge ya da parça parça zamana yayılmış da neticede ağır katliamlarla gerçekleşen, yüz binlerce Kürdün ölümüne yol açan katliamlara dönüşmüştür. 20. yüzyılın ikinci yarısında ise bu katliamların ortaya çıkardığı siyasi-askeri egemenliğe dayanarak, Kürtler çok yönlü bir asimilasyon altında kültürel soykırım sürecine alınmıştır.

Kürtleri inkar ve imha kıskacına alan, Arapları ise ikinci sınıf konumuna düşüren sistemin kendi içinde girdiği çelişki ve çatışma, 3. Dünya Savaşı'nın karakterinin anlaşılmasını daha da güçlendirmiştir. O yüzdendir ki, bu savaş, çok farklı şekillerde tanımlanmaktadır. En genel tanımıyla savaş, mevcut durumu kabul etmeyen ve değiştirmeyi öngören siyasi ve askeri güçlerin bir biriyle çatışmasını ifade eder. Mevcut durumda Ortadoğu'da böyle bir çelişki ve çatışma yaşanmaktadır.

Söz konusu çelişki ve çatışmaların en önemli nedenlerinden olan, Ortadoğu'nun ulus-devlet statükosunu yaratan Birinci Dünya Savaşı, 1918 yılında bitmiştir. Türkiye'de Birinci Dünya Savaşı 1923'te Lozan Antlaşması'yla bitmişse de, Kurdistan'da ancak 5 Haziran 1926 Ankara Anlaşması'yla ve Musul üzerine varılan anlaşmayla sonuca gitmiştir. Diğer bir ifadeyle, Birinci Dünya Savaşı Musul pazarlığıyla sonuca ulaşmıştır. Musul üzerinde Kürdü inkar eden ve imha etmeyi öngören bir zihniyet ve politikanın ilgili güçler tarafından kabul edilmesi ve bu temelde Musul'un İngiliz egemenliğine bırakılmasıyla Birinci Dünya Savaşı sonuçlanmıştır. Bahsettiğimiz ve yüz yıldır sürdürülmeye çalışılan ulus-devlet sistemi de bu temelde ortaya çıkmıştır.

Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı statükoyu hedefleyen 3. Dünya Savaşı'nın da bugün gelip Gazze savaşı halini alması bu bakımdan önemlidir ve anlaşılır bir husustur. Gazze savaşı dar, yerel bir savaş değil 3. Dünya Savaşı'nın, yani Ortadoğu savaşının kendisidir. Dolayısıyla süren savaşın ortaya çıkartacağı sonuçlar belirleyici bazı yanları olacaktır. Demek ki hem Ortadoğu bölgesinin yeniden yapılandırılması ve yeni bir siyasi statükonun oluşturulması açısından, hem de Kürt sorununun çözümü açısından tarihi öneme sahiptir.

Bir; 20. yüzyıl boyunca kapitalizmin sürüp gitmesine onu aşacak devrimlerin gelişmemesi yol açtı. İki; çeşitli dönemlerde kapitalist krizin, kaosun biraz hafiflemesine kapitalizm karşıtı gelişen reel sosyalist devrimler yol açtı, kapitalizm kendi iç yapısıyla gerçekleştiremedi. Üç; 1917 Ekim'inde Rusya'da başlayan devrim bir dünya devrimi haline gelebilirdi. Dört; kapitalizm aslında sürekli kriz, kaos, çelişki ve çatışma demektir. Eğer karşı bir mücadeleyle aşılmazsa insanlığı sürekli çatışma ve savaş içerisinde tutar, kendi varlığını ve egemenliğini çatışma ve savaşla sürdürür. Bu çatışma ve savaştan çıkma, onu aşma kabiliyeti, özelliği yoktur. İç karakteri böyledir.

AKP-MHP faşizminin çizgisi tümüyle Kürt düşmanı, dinci-milliyetçi bir çizgidir

Diğer yandan Türkiye'de yaşanan mücadele sonuçta bir faşist diktatörlük oluşturmaya yönelen AKP-MHP faşizminin oturduğu siyasi çizgi tümüyle Kürt düşmanı, dinci-milliyetçi bir çizgidir. Tayyip Erdoğan yönetimi yüz yıllık cumhuriyeti Kürt düşmanı olarak ve dinci milliyetçi çizgide, yani Türk-İslam sentezci çizgide yeniden bir ulus-devlet faşizmi olarak yapılandırma çabasından geriye düşmemiştir. Şimdiye kadar yürüttüğü mücadelede elde ettiği sonuçları kendisi için bir avantaj olarak değerlendirmek ve böylece Kürtleri 'birinci düşman' olarak ilan edip kara, beyaz ve yeşil Türkçü faşizmi bu temelde birleştirerek kendi dinci-milliyetçi faşist diktatörlüğünü inşa etmek istemektedir. Böylece Tayyip Erdoğan yönetiminin varlığı ve geleceği Kürt halkının ve Kurdistan Özgürlük Mücadelesi'nin yok edilmesine bağlanmış durumdadır.

Demek ki içinde bulunduğumuz süreç yoğun ve karmaşık askeri ve siyasi aktivitenin olduğu bir süreçtir. Bunda azalma değil tersine artarak yoğunlaşma olmaktadır. Şimdi öyle bir hale geldi ki, Birinci ve 2. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı siyasi doğrultular, bloklaşmalar, ilişkiler, ittifaklar dağılma gösteriyor. En güçlü ve dağılmaz görülen ittifak Türkiye'nin kapitalist modernite sistemiyle ilişkileri, NATO sistemi içinde yer alışıydı. 1970'lerin sonunda İran'da Şahlığın yıkılışıyla İran rejimi nasıl sistemle karşıt ve çelişkili hale geldiyse, şimdi Türkiye zemini de daha ileri düzeyde çelişkili, hatta çatışmalı hale gelme ihtimali vardır. Böylece küresel düzeyde politika yürüten güçlerin de birbiriyle askeri olarak vuruşmaları gündeme gelmiştir. Böyle bir sonuçtan korkulduğu için birbirleriyle ilişkilenmeleri de öyle ya da böyle sürmektedir. ABD ve Rusya işin içerisine böyle katılmaktadır.

Bölgesel güçler ise, küresel düzeydeki çatışma ve çelişkileri, yereldeki çatışma ve çelişkileriyle uyumlu kılmaya çalışmaktalar. Bu anlamda herkesin belli bir dikkati, duyarlılığı söz konusudur, fakat çıkar çatışması çok yoğundur. Çıkar çatışmasından da öteye, böyle yoğunlaşmış siyasi-askeri çatışma sonunda kim ayakta kalacak, kim yok olacak, hangi biçimde ayakta kalınacak, ne kadar değişecek belli değildir.

O halde kimin hesabı gerçekten nedir, planı nedir, amacı nedir, fırsat ve güç bulduğunda nereye varmak istediği belli değildir. Gizli kalan hususlar çok fazladır. Mesela Amerika, İngiltere, İsrail ya da kapitalist modernite sistemini yöneten güçler ne yapmak istiyor? Mevcut ulus-devlet statükoculuğuyla çatışıyorlar bu statükonun değişmesini istiyorlar. Bu statükoyu sermayenin hızlı dolaşması önünde engel görüyorlar. Dolayısıyla 'azami kâr kanunuyla çelişiyor, azami kâr dürtüsü bu statükoyu parçalamak ve sermayenin daha hızlı dolaştığı, daha çok kâr ettiği bir sistemi yaratmak istiyor.

Amerika, İsrail ve İngiltere'nin 3. Dünya Savaşı'ndan zaferle çıktılarını farz edelim, o zaman nasıl bir dünya kuracaklar? Nasıl bir Ortadoğu şekillendirecekler? Sınırlar engel oluyor diye Ortadoğu'yu bir bütün sistem ile mi birleştirecekler, yoksa daha fazla parçalamak için uğraşacaklar mı, bu da tam netleşmiş değildir. Her iki ihtimalin de önü açıktır. Bir taraftan parçalanmaya karşıyız, diyorlar ama diğer yandan var olan bütünleri de parçalamak için uğraşıyorlar. Savaş içinde daha küçülmüş, birbiriyle daha çok çelişen ve çatışan bir Ortadoğu'yu yaratmak isteyen tutumları vardır. Ne kadar gücü parçalanırsa, savaş ne kadar sürekli olursa, ne kadar birbiriyle çok yoğun çatışan güçler olursa sisteme daha çok muhtaç olacağını düşünüyorlar. Dolasıyla küçültülmüş, parçalanmış, birbiriyle çelişen, savaşan ve sürekli kriz içerisinde olan bir Ortadoğu'yu öngördükleri de düşünülebilir. Böyle bir Ortadoğu'yu daha kolay yönetebilecekleri için kendileri için daha az tehlikeli, daha çok faydalı görüyor olabilirler.

Bu denkleme Rusya ve Çin de katılmak istemektedir. Çin ise hızla gelişen ekonomik ve siyasi bir güç konumundadır. Avrupa'da Fransa ve Almanya bir biçimde süreçte yer almaya çalışmaktadır. Bu güçlerin şim-

diye kadar çok fazla etkili olamamaları bundan sonra da etkili olamayacakları anlamına gelmez. Mesela, Rusya çok iyi gördü ki, daha aktif olmazsa kendileri için son kale konumunda olan Doğu Akdeniz'de, Suriye'deki etkinliği de yok olacaktır. Bu da sıcak denize inmek için çaba harcayan, politikalar oluşturan, askeri eylemlere giren Rusya'yı tümüyle sıcak denizlerden kopartılmış, kuzey denizine kilitleyebilecektir.

Rusya'nın, güneyde okyanusa; Afganistan ve Pakistan'a uzanma çabasının Sovyetlerle başladığını da unutmamak gerekir. Bugün Ortadoğu'da bu kadar çelişki ve çatışmaya neden olan İslami akımların gelişmesine neden olan ABD'nin yeşil kuşak projesi de Rusya'yı kuzeyde kuşatıp sınırlandırmak üzere oluşmuştu. Çatışmalar başta buradan başlamıştı. Şimdi Rusya kendisi için benzer tehlikeyi görmekte ve o nedenle daha aktif olmak istemektedir. Rusya şimdi ABD'yle büyük çatışmalara girmemekte ama bu çıkar çatışması yürütmedikleri anlamına da gelmemektedir. Tersine aralarında yoğun bir çıkar çatışması vardır. Fırsat buldular mı birbirlerini geriletmek için hamleler geliştirmekteler.

Türkiye ve İran'ı tutucu kılan Kurdistan'a yaklaşımları ve Kürt sorunudur

Bu noktada dünya savaşının bir tarafı ve bölgedeki eski statükoyu savunan güçler olarak Türkiye ve İran, bölgedeki mezhep çatışmasının iki ucudur. Fakat her iki gücü böyle tutucu kılan temel etken mezhepçilikleri ya da bölgedeki çıkarları değil, Kurdistan'a yaklaşımları ve Kürt sorunudur. Evet, mezhep çelişkisi ve çatışması bir etken olarak vardır, bölgesel hegemonik güç olma hesapları vardır. Fakat her iki güç için de hesaplarının etkili olabilmesi için Kurdistan üzerindeki egemenliklerine bağlıdır. Onun ötesinde ideolojik, stratejik yapılanma, anlayış geliştirememekteler. Bu da Kurdistan'ın inkarı ve imhasıdır. Kürt inkarını ve imhasını geliştirdikçe Kürdistan parçaları üzerinde egemenlik kurdukça bölgede, dünyada öngördükleri çıkar çatışmasını yürütebilmekteler. Ama öyle olmaz ve Kürt sorununun çözümü, Kürt toplumunun kendi kendini yönetme durumu gelişirse, bu çıkar çatışmasından uzak kalacaklarını görmekteler. Böylece İran ve Türkiye'yi statükocu kılan, zaman zaman uzlaşmaya götüren, kapitalist modernite sistemiyle çelişkilerinin içeriğini ve düzeyini belirleyen temel etken Kürt sorunu olmaktadır.

Türkiye mevcut zihniyet ve politikalarla, Kürtler ve Araplara yaklaşımıyla, AKP'nin esas aldığı mezhepçi ve milliyetçi statükocu çizgiyle hem bölge halklarıyla hem de küresel sistemle karşı karşıya gelmiştir. Öyle ki, Kurdistan'dan PKK'nin kendisini kuşattığını, Ortadoğu'dan kopardığını görmektedir. Kürt iradesini tanırsa, artık bu iradeden izin alarak Ortadoğu'ya açılacağını düşünmektedir. Türkiye'nin Ortadoğu'yla kuracağı bütün ilişkileri Kürtler üzerinden geçeceği ve bu ilişkilerin Kürtler nasıl isterse öyle olacağı için Kürt iradesini kabul etmemektedir. Kürtler tarafından Ortadoğu kapılarının hepsi kapatılmıştır. Bu da Ankara ve İstanbul'da oluşan yönetimleri Kürtlere bu denli bağımlı, muhtaç kılmaktadır. Bu bir irade, siyasi güç meselesi ve bunu asla kabul etmek istememektedir. Türkiye'deki Kürt düşmanlığının ideolojik olması yanında bir de stratejik boyutu da vardır. Onun için AKP Ortadoğu'yla mezhepçilikle, dincilikle en çok ilişki kurmaya çalışan, Ortadoğu'ya dayanarak dünyada var olmaya çalışan bir iktidar haline gelmiştir.

Sonuç olarak şunlar belirtilebilir: AKP-MHP despotik-diktatöryal zihniyete sahiptir. Bunun için bir Kürt ya da toplum iradesini kabul etmemekte, tersine yok edilmesi için mücadele yürütmektedir. Kürt etkinliği sonuca gitmeden, kendi içinde birliğini yaratmadan, kendi sistemini geliştirmeden mevcut Kürt gelişimini ezmek üzere topyekun özel savaş saldırısı yürütülmektedir. 30 Ekim 2014 tarihli Milli Güvenlik Kurulu'nda karar verilen plan budur. Bakurê Kurdistan'da halkın, 6-8 Ekim 2014 tarihinde Kobanê direnişini desteklemek üzere ortaya koyduğu tutum karşısında, Türkiye'de devlet ve AKP birleşme kararı vermiştir.

Böylelikle "ne olursa olsun bu Kürt etkinliği kırılmalı ve ezilmeli!" kararına vardılar. Bütün Kürt düşmanı, Kürt karşıtı zihniyet ve siyasetler uzlaştılar. Hepsinin umudu AKP oldu. AKP ve MHP ideolojik-stratejik çizgi birliği yaptılar. MHP'nin süreç üzerindeki yönlendirme etkinliği de böyle ortaya çıktı. Şimdi bu temelde her şeyi göze alarak saldırı yürütmekteler. AKP'nin Kürt düşmanlığının nereden kaynaklandığını ve nasıl geliştiğini anlamak açısından bu hususlar önemlidir.

AKP'nin hesabı, ABD'den destek alarak 24 Temmuz'dan sonra PKK'yi ezme hesabıydı. Gücüne darbe vurarak PKK'nin teslim olacağını düşündüler ama kış boyu özellikle Zap, Avaşîn, Metîna'daki devrimci gerilla operasyonları ve Medya Savunma Alanları'nda her türlü bedeli göze alan gerilla direnişleri gelişince zorlandılar. Bu direnişlerin ardından AKP-MHP faşizmi gördü ki, sonuç almak için bunlar yetmiyor.

Tıpkı 12 Eylül faşizmi gibi Bakur'da Kürtlük adına ne varsa ezmek, Rojava'yı Fırat'ın doğusunda kuşatmak, Başur'u KDP ilişkisiyle denetim altında tutarak, işbirlikçiliğini daha da ileriye taşıyarak PKK'ye karşı savaştırmak istemiştir. AKP-MHP faşizmi, KDP'yi bir özel savaş stratejisi olarak kabul etmektedir. Özgür Kürt iradesini ezebilmek için işbirlikçi Kürdü ayakta tutmaktadır. Özel savaş kapsamında bir savaş stratejisi olarak kabul etmektedir. Bakur'daki gelişmeleri, özgür Kürt iradesini ezebilmek için bunu yapmaktadır. Bu gerçeklerin Güney Kurdistan halkına, siyasetine ve aydınlarına iyi anlatılması gerekir.

Öz savunma anlayışının derinleşmesi önemli

Bu aşamada demokratik ulus inşasının görevi kapsamında öz savunma anlayışının derinleşmesi önemlidir. Kavramları karıştırmamak gerekiyor. Savunma, öz savunma, meşru savunma bunların hepsi aynı şeylerdir. AKP-MHP faşizmi bir soykırım savaşı yürütüyor. Demek ki savaş var, savaş ise saldırı demektir. Saldırı varsa, savunma da olacak, o halde savunma savaşı da var. Bu savunmaya, öz savunma da denilebilir, meşru savunma da denilebilir, yerine göre kullanılabilir. Bunlar ayrı kavramlar değillerdir. Mutlak haklılığı içeriyor, öz savunma yine haklı konumda olmayı, savunma zaten haklı konumda olmayı ifade ediyor.

Başkalarının değerlerini gasp etmek için saldırmak haksızlıktır. Ama başkalarının değerlerini gasp edilmesi için saldırılarına karşı direnmek ise savunma savaşıdır ve haklı bir savaştır. Önder Apo, 'dünyayı yenecek gücümüz olsa kimseye saldırmayacağız, dünya birleşip üzerimize gelse o zaman meşru demokratik haklarımızdan asla vazgeçmeyeceğiz, direneceğiz' dedi. Bizim savunma anlayışımız ve çizgimiz budur.

Şimdi nükleer silah ortamında savaşamayan savaşçı güçler kendilerine karşı gelişen halk direnişlerini, gerilla hareketlerini ezmek için özel savaşı geliştirdiler. Günümüzün savaşı özel savaştır. Özel savaş sadece askeri boyutlu bir savaş değildir, toplumun yaşam alanlarının hepsine saldırıdır. Ekonomik, ideolojik, psikolojik, sosyal-siyasal, kültürel, askeri bütün boyutlarda bir saldırıdır. Kurdistan'daki saldırıları böyledir. Bütün bu alanlarda saldırıya maruz kalanlar, kendilerini savunmak durumundalar. Dolayısıyla özel savaş saldırısına karşı savunmanın, öz savunmanın, meşru savunmanın bu kadar geniş alanı var.

Örneğin son olarak TC devleti Colemêrg Belediye Eşbaşkanı'nı görevden aldı. Bunu oradaki askeri işgal gücüne dayanarak yapıyor. O askeri güç ortadan kaldırıldı mı, belediye eşbaşkanını görevden alamaz. Demek ki psikolojik saldırıyla askeri saldırı bir değildir. Askeri saldırı egemenliğe dayanılarak yapılan saldırı oluyor.

Demek ki öz savunma da olmazsa olmaz bir boyuttur. Beslenme, üreme ve savunma var olmanın üç koşuludur. Beslenme de böyledir, üreme de öyledir, fakat savunma çok daha fazla öyledir. Örneğin öz savunma temelinde komünal düzen örgütlendirilebilir. Çünkü toplum 24 saat saldırı ve soykırım altındadır. İnsanları bu temelde eğitmek, örgütlemek gerekmektedir. Göz göre göre imha etmek isteyen saldırgana karşı öz savunma örgütlendirilebilir. Çünkü kırk yıldır kesintisiz süren gerilla mücadelesi bunu bize kanıtlamıştır. Elinde bir tane çakısı kalmamış olan bir toplumdan bunu çıkardı. Demek ki, Kurdistan'ın ve Kürtlerin varlığı ve özgürlüğü öz savunmasız olamaz.

Gazze savaşı dar, yerel bir savaş değil 3. Dünya Savaşı'nın, yani Ortadoğu savaşının kendisidir. Dolayısıyla süren savaşın ortaya çıkartacağı sonuçlar belirleyici bazı yanları olacaktır. Demek ki hem Ortadoğu bölgesinin yeniden yapılandırılması ve yeni bir siyasi statükonun oluşturulması açısından, hem de Kürt sorununun çözümü açısından tarihi öneme sahiptir.

Türkiye ve İran, bölgedeki mezhep çatışmasının iki ucudur. Fakat her iki gücü böyle tutucu kılan temel etken mezhepçilikleri ya da bölgedeki çıkarları değil, Kurdistan'a yaklaşımları ve Kürt sorunudur. Evet, mezhep çelişkisi ve çatışması bir etken olarak vardır, bölgesel hegemonik güç olma hesapları vardır. Fakat her iki güç için de hesaplarının etkili olabilmesi için Kurdistan üzerindeki egemenliklerine bağlıdır. Onun ötesinde ideolojik, stratejik yapılanma, anlayış geliştirememekteler. Bu da Kurdistan'ın inkarı ve imhasıdır.

Zîlan tarzıyla dönem görevlerimize yüklenelim zaferi garantileyelim!

■ PAJK KOORDİNASYONU

Zîlan tarzı fedailik, düşmanın yüreğinde ve beyninde yarattığı korku ile, dönemin taktik tıkanıklığını gidermenin adı oldu. Zîlan yoldaşın, tarz-taktik konusundaki bu eylemsel çıkışı, düşmanın içine büyük bir korku saldı. Çünkü Zîlan yoldaşın bedenine bağlamış olduğu bombalar, sadece eylem yerindeki düşman askerinde patlamamıştı. Soykırımcı sömürgeci düşmanın yürek ve beyin merkezinde patlamıştı. Sömürgeci ordunun en üst komutasında bile büyük korkulara yol açtı.

Zîlan (ZEYNEP KINACI)

Özgürlük mücadelemizin büyük fedaileri Zîlan, Sema ve Gulan yoldaşlar şahsında tüm mücadele şehitlerimizi büyük bir saygı ve minnetle anıyor, anıları önünde saygıyla eğiliyoruz.

Haziran ayında şehit düşen kadın özgürlük mücadelemizin öncüleri ve Zîlan çizgisinin takipçileri olan Berîvan Zîlan, Raperin Amed, Leyla Van, Zîlan Pepule ve Şaristan Asmin yoldaşlar şahsında bu yüzyılı kadın devrimi yüzyılı haline getirmeyi başaran, Kurdistanı direnişin kalesi yapan Apocu kadın militanlığını selamlıyoruz.

Ülkemizi soykırımcı sömürgeci sistemin işgalinden kurtarmak ve kadın özgürlük devrimini gerçekleştirmek gibi büyük amaçlarla yola çıkmış bir hareketiz. Zîlan çizgisinin militanları olarak, Önderlik çizgisinin militanları olarak amaç ve hedeflerimizdeki netliğimiz, şehitlerimizin izindeki yürüyüşümüzden geliyor. Özgürlükteki ısrar düzeyimizi Zîlan, Sema, Gulan ve Onların ardılları olan kahraman şehitlerimize bağlılık düzeyimiz belirliyor. Her birimizin yaşamdaki duruşunu, mücadeledeki katılımını belirleyen, yine bu kahraman yoldaşlarımızı temsil etme düzeyimiz oluyor.

Yaşanmış tarihin bize her zaman gösterdiği gibi güçlü öncü kişilikler, tarihsel eylemlerin yaratıcısı ve yeni yaşamın temsilcisi olurlar. Tıpkı tarihte olduğu gibi günümüzde de böylesi güçlü öncü kişilikler Zîlanların, Semaların ve Gulanların fedai ve direnişçi ruhunu kendi duruşunda yaşatarak Özgürlük tarihini yazmaya devam ediyorlar. En başta da fedai kadın ordumuz olan YJA Star güçlerimiz, tüm savaşçı ve komutasıyla beraber Zîlan, Sema ve Gulan çizgisinde her an direnerek Önder Apo'nun fikir ve felsefesinin yaşam bulması için mücadeleyi her gün biraz daha büyütüyorlar. Tanrıçaların yarattığı mekanlarda tanrıçalığa yeniden ruh kazandıran, tanrıçalığı yeniden dirilten tüm yoldaşlarımızın mücadelesini ve özgürlük yolunda eylemleşme düzeylerini selamlıyoruz.

Kurdistan'daki özgürlüksel gelişmeler gerilla mücadelesi sayesinde oldu

Tarihi Zîlanca çıkışı anlayabilmek için Zîlan yoldaşdaki kararlaşmayı, içinde şekillendiği dönem koşullarını görüp bilince çıkartmak gerekir. Çünkü Zîlan yoldaşı bu fedai eylem çıkışına götüren çok derinlikli içsel bir yoğunlaşma düzeyi vardır. Kurdistan'ın içinden geçtiği çok yakıcı bir imha ve soykırım süreci vardır. Kürt halkının tek umudu haline gelen bir Önder Apo gerçeği ve geliştirdiği gerilla ordusu vardır. Önder Apo'yu ve geliştirdiği gerilla ordusunu bağrına basarak serhildana kalkan bir halk gerçekliği vardır. Zîlan yoldaşın bu tarihi çıkışını daha iyi anlamak ve bilince çıkarmak için o dönemi biraz hatırlamakta ve anlatmakta fayda vardır.

Bilindiği üzere, özgürlük mücadelemizi klasik Kürt isyanlarından ayıran ve onu yenilmez kılan bazı temel özellikleri vardır. Bunların en başında, yürüttüğü profesyonel gerilla mücadelesi gelmektedir. Soykırımcı sömürgeci TC işgal sisteminin Kurdistan'da ortaya çıkardığı siyasal ve toplumsal sorunların derinliğine bakıldığında, profesyonel bir gerilla mücadelesi yürütmeden bugünkü siyasi, sosyal, ideolojik ve kültürel gelişmenin yaşanması mümkün olamazdı. Ülkemizde yaşanan derin ulusal, siyasi, sosyal, kültürel ve tarihi sorunlara çözüm yaratmanın tek yolu gerilla mücadelesini başlatmaktan geçiyordu. Nitekim Kurdistan'da bugün yaşanan yeni özgürlüksel gelişmeler, gerilla mücadelesinin gelişip sistemli hale gelmesi ve kendisini sürekli modernize etme kabiliyetini kazanması sayesinde ortaya çıkmaya başladı. Gerilla mücadelemiz kalıcı ve sistemli hale gelmeseydi ve kendisini sürekli büyütme ve yenileme kabiliyeti kazanmasaydı, Kurdistan'da bugün yaşanan gelişmelerin ortaya çıkması pek mümkün olmayacaktı.

1984'ten itibaren partimiz PKK önderliğinde devreye giren gerilla mücadelemiz, Kürtlerin ve Kurdistan'ın hem güncel durumunu hem de dayatılan ölümcül kaderini kökten değiştirmiştir. Osmanlı'nın son dönemlerinden itibaren soykırımcı sömürgeci işgal rejiminin Kürtlere dayattığı "Varlık olmaktan çıkarılma" durumunu, köklü bir biçimde değişikliğe uğrattı. Kurdistan Özgürlük gerillası, 1990'lı yıllarla beraber halkın kitlesel serhildan gücüne kavuştu ve gerilla-halk bütünlüğünden doğan büyük bir iradi güç haline geldi. Kurdistan ve bölgede yeni bir iradi güç haline geldikçe de ciddi bir aktöre dönüşmeyi başardı.

Hareketimizin öncü ve fedai gücü olarak özgürlük gerillasının, her gün biraz daha büyüyerek ve derinleşerek günümüze ulaşmasında ve güncel kazanımları elde etmesinde, 1990-1995 yılları arasındaki mücadele dönemi büyük önem arz etmiştir. Bu dönem, gerilla gücü olarak halkla bütünleştiğimiz, halkın gücüne kavuşarak büyüdüğümüz bir dönemdir. Halkımızla buluştuğumuz, savaş ve örgütlenme tecrübesi ve birikimi kazandığımız ve Kurdistan coğrafyasına kök saldığımız bir dönemdir. Gerilla mücadelesine dayanarak büyük bir güç ve irade kazanan Kürt halkının, kendisine dayatılan inkar ve imha kaderini artık yüksek sesle ret ettiği yıllar olmaktadır. Beklenmeyen bazı yeni gelişmelerin her an yaşanabildiği bir dönemi ifade etmektedir. Bu durum hem bizler için hem de düşman güçleri açısından böyledir. Soykırımcı-sömürgeci TC'nin Kurdistan'da OHAL rejimini geliştirdiği ve kurumlaştırdığı, faili meçhul cinayetlerin işlendiği, köy yakmaların yaygınlaştığı yıllardır. Yine Türkiye'nin kendi içinde bazı subay ve generallerin öldürüldüğü yıllardır. Hatta Türkiye'nin 8. Cumhurbaşkanı olan Turgut Özal'ın öldürülmesine de sebep olan yıllardır. Tüm bu nedenlerden dolayı, önemli bir dönemi ifade ediyor. Başka deyişle, Kürt halkının, yakılan gerilla ateşi etrafında yeniden varlık kazanmaya başladığı yıllar oluyor. Kurdistan'da ortaya çıkan tüm gelişmelere gerillanın damgasını vurduğu yıllar oluyor.

Bahsini ettiğimiz bu dönemde hem bizim cephemizden hem de düşman cephesinden ortaya çıkan tüm gelişmeleri, yürütülen gerilla mücadelemiz belirlemiştir. Çünkü gerilla ordumuz, bu yıllar arasında, artık Kurdistan'dan söküp atılması mümkün olmayan kalıcı bir savaş ve savunma gücü haline geldi. Halkımızın kimliksel, tarihsel ve kültürel açıdan yeniden varlık kazanmaya başladığı bir süreç oldu. Bu sürecin ardından gerilla ordumuz, Kurdistan'da büyük bir umut hareketine dönüştü ve yeniden var olmanın vazgeçilmez tek çaresi haline geldi. Kürdün adeta karartılmış duygu ve düşünce dünyasını kökünden sarstı ve aydınlık bir yeniden doğuşa yol açtı. Gerillanın yaktığı özgürlük ateşi, kendi etrafında yeni ve özgürlükçü bir yaşamı geliştirmeye başladı. Dolayısıyla bu yıllar, Kurdistan'da gerilla öncülüğünde yükselen aydınlığın yüz yıllık karanlığı yırttığı, iyinin, doğrunun ve güzelin yeniden anlam kazanmaya başladığı, kaybedilen anlamın kendini yeniden zihinlere ve ruhlara yerleştirdiği bir dönem oluyor.

Kürtler, gerilla ile yeniden var olma şansını yakaladı

Özgürlük gerillası, Kurdistan coğrafyasındaki konumunu kalıcılaştırmak üzere savaş ve ordu sorunlarını yine yaşam ve ilişki sorunlarını gündemine alıp tartıştıkça ve gerillacılık tarzını ülkenin her yerine taşıdıkça, Kurdistan toplumu içerisinde de çok ciddi bir kitlesel destekle karşılanmaya başlıyordu. Önder Apo'dan günlük olarak dinlediği perspektifler temelinde, savaş ve ordu sorunlarıyla, yine kişilik sorunlarıyla, yaşam ve ilişki sorunlarıyla mücadele ettikçe hem gerillacılıkta hem de özgür yaşam çizgisinde hızla yetkinleşiyordu.

Kendi içinde kurumlaşıp kalıcı ve sistemli bir gerilla gücüne dönüştükçe, Kürt toplumu içerisinde büyük umut ve beklentiye yol açıyordu. Ülkesi işgal edilmiş, dili ve kültürü yasaklanmış, maddi-manevi tüm varlığına el konulmuş olan Kürt halkı tarafından büyük bir umutla, heyecanla ve coşkuyla karşılanıyordu. Halkımız ülkenin her tarafında gerillayı büyük bir umut ve beklentiyle kucaklıyor ve hesapsızca bağrına basıyordu. Özgürlük mücadelemizin büyüyerek günümüze ulaşması bu sayede gerçekleşti. Kürt halkı, kendi varlığını ve özgür geleceğini artık gerillanın varlığında ve başarısında görmeye başlıyordu. Ulusal ve toplumsal kaderini, geleceğini, gerillanın direnişine bağlamaya başlıyordu. Gerilla direnişi olmadan Kurdistan'da yaprağın bile kımıldayamayacağı artık anlaşılmıştı. Çünkü halk olarak yeniden var olma sürecinin, gerilla mücadelesinin başlamasına paralel olarak geliştiği ve ilerlediği görülüyordu. Bu yüzden gerilla mücadelemizin Kurdistan toplumundaki karşılığı; yeniden var olma şansını yakalamak ve yeniden ulusal, siyasal, toplumsal, kültürel bir varlık ve kimlik haline gelmek oluyor. Aslında yeniden doğmak gibidir.

Ama eski tarzda değil de yeni bir tarzda varlık kazanıp yeniden doğmaktır. Soykırımcı sömürgecilikten kaynaklı gericileşmiş yönlerini aşarak, klasik-geri- geleneksel öğelerden kurtularak, yeniden ama daha aydınlık bir fikir ve düşünce dünyası etrafında ideolojik bir düzey kazanarak, tekrardan varlık haline gelme sürecidir. Bu yüzden gerilla ordulaşması, Kürt halkında ve Kurdistan toplumunda büyük bir umut ve güven hareketine yol açtı. Gerek kırda gerekse kentte yaşayan tüm kesimleriyle beraber halkımız, gerilla mücadelesini adeta ekmek ve su kadar vazgeçilmez bir yaşam kaynağı olarak görmeye başladı. Bu boyutuyla Kürt toplumu içerisinde yaşanan çok ciddi bir boşluğu doldurduğunu söylemek isabetli bir tespit olur. Böylelikle Kurdistan gerillası, doksanlı yıllarla beraber Kürt halkının büyük kitlesel serhildan gücüne de kavuşmaya başladı.

Gerillacılığa dayalı gelişen özgürlük mücadelemizin bu biçimde halklaşması ve giderek bir serhildan gücüne kavuşması, soykırımcı sömürgeci TC devletini büyük bir korkunun içine soktu. İşgalci TC devleti, Özgürlük Hareketimizi ilk süreçlerinde klasik Kürt isyanlarına benzetmiş, onlar gibi ele alıp yaklaşım belirlemiş, strateji ve taktiklerini buna göre geliştirmişti. Ancak Hareketimizin, uzun süreli halk savaşı stratejisini esas alması ve bu temelde gerilla mücadelesini başlatma kararına ulaşması ardından, durumun hiç de öyle olmadığını görüp anlamış oldu. Mücadele saflarımızda gerillacılığın gelişip serpildiğini ve giderek tüm Kurdistan'da mücadeleyi kalıcı hale getirdiğini ve artık sökülüp atılmasının mümkün olmaktan çıktığını gördükçe, kavradıkça hareketimize karşı yürütmüş olduğu strateji ve taktikleri de ona göre değiştirmeye başladı.

Kürdün Kürde öldürtüldüğü yeni bir süreç

Soykırımcı sömürgeci TC devleti, özgürlük gerillası karşısında artık devletin normal kanun ve kurallarıyla, normal yol ve yöntemleriyle başa çıkamayacağını anlamaya başlamıştı. Artık eski normal ordusuyla istediği sonucu alamayacağını görünce, seksenli yılların sonlarına doğru Kurdistan'da çok yönlü bir özel savaş rejimini ve bunun kendi içinde gizli ve karanlık çete kurumlaşmalarını geliştirmeye başlamıştı. Kurdistan'ı Olağanüstü Hal Bölgesi-OHAL ilan ederek, kanunlara adını süper vali olarak geçirdikleri OHAL valisi ve onun komutasında, bir özel savaş rejimi kurmuşlardı. Bakur Kurdistan, OHAL valisi ve onun komutasındaki JİTEM çete yapılanması tarafından yönetilmeye başlanmıştı. Kurdistan gerillasına karşı gizli ve kanunsuz kontrgerilla birlikleri ve özel tim yapılanmaları oluşturulmuştu. Halkımız tarafından "Cehş" olarak adlandırılan köy koru-

culuğu sistemi kurularak, Kürdün Kürde karşı savaştırıldığı, Kürdün Kürde öldürtüldüğü yeni bir süreç başlatılmıştı. Yurtsever ve devrimci insanlarımızı yargılamak üzere Devlet Güvenlik Mahkemeleri-DGM kurulmuştu. Gençleri devşirmek için Yatılı İlköğretim Bölge Okulu-YİBO sayısı çoğaltılmıştı. Genç kızların mücadeleden alıkonulması ve sistem sınırları içine hapsedilmesi amacıyla çok sayıda dikiş-nakış kursu gibi sivil görünümlü, sömürgeci eğitim kurumları geliştirilmişti. Kürt çocukları, kurulan bu sivil görünümlü asimilasyon merkezlerinde sosyal-kültürel açıdan sömürülerek, sistemin birer ajanı ve muhbiri haline getirilmeye çalışılıyordu.

Hareketimizin başlatmış olduğu gerilla mücadelesinin yetkinleşerek Kurdistan'da kalıcı bir güce dönüşmesi ve halkta taban bulması karşısında son derece zorlanan TC özel savaş rejimi, egemen bir ulus-devlet olmanın yarattığı uluslararası tüm imkanları kullanmanın arayışı içerisine girmişti. Özgürlük hareketi ve gerillasına karşı yürüttüğü bu kirli özel savaş stratejisini uygulayabilmek için, üyesi olduğu NATO'nun hem açık savaş gücünü hem de gizli GLADYO gücünü arkasına almıştı. Hareketimize ve gerilla güçlerimize karşı yürütülen kirli savaşın maddi gideri, NATO gizli GLADYO'su tarafından finanse edilmeye başlanmıştı. Soykırımcı sömürgeci TC devleti, NATO ve ona üye olan devletlerin yüksek desteğini alabilmek için Hareketimizi Avrupa terör listesine koymanın arayışına da ayrıca girmişti. Bunun için uluslararası güçlerle derin ilişkiler geliştiriyordu. Hareketimizi Avrupa terör listesine sokmak için büyük bir siyasi ve askeri komplo hazırlığı içerisine girmişti. İsveç başbakanı olan Olof Palme bu temelde öldürülmüş ve bu cinayet, Hareketimizin üzerine atılmıştı. NATO gizli GLADYO'su ve MİT ortaklığında gerçekleştirilen Palme cinayetinden Hareketimiz sorumlu tutularak, PKK'nin Avrupa terör listesine alınması sağlanmıştı. Bu olayın ardından Hareketimizin Avrupa kapsamındaki faaliyetlerinin önemli bir kısmı yasaklanmış oldu ve Avrupa devletlerinin büyük baskısına maruz kalındı. Önder Apo ve Hareketimizin önde gelen kadrolarının kırmızı bültenle aranan terör listelerine girmesine yol açtı. Ortaya çıkan bu durum, yani PKK'nin Avrupa terör listesine girmiş olması, soykırımcı sömürgeci TC'nin sınır ötesi operasyonlar yapmasının da önünü açmış oluyordu.

Kurdistan'a dayatılan 'ya teslimiyet ya ölüm' çizgisiydi

Özgürlük Hareketine karşı uluslararası açık ve gizli destekleri de almaya başlayan Türk özel savaş rejiminin Hareketimiz karşısındaki zorlanması, 1995-1996 yıllarına gelindiğinde daha ciddi bir düzeye ulaşmıştı. Hem Türkiye içinden hem de uluslararası alandan elde ettiği her türlü siyasal, diplomatik, askeri ve teknolojik desteğe rağmen, Özgürlük Hareketini ve gerilla gücünü bir türlü tasfiye edemiyordu. Geliştirdiği özel savaş ve genel savaş yol ve yöntemlerine rağmen, gerilla karşısına çıkardığı ve adına Türk Gladyosu da diyebileceğimiz kontrgerilla gücü ve NATO desteğindeki sınır içi ve sınır ötesi askeri operasyonlarla tam sonuç alamadığını, gerillanın tasfiyesi üzerine kurduğu her türlü operasyonel girişiminin boşa çıkarıldığını görmekteydi. Gerillayı halktan kopartmak ve adeta balığı denizsiz bırakarak boğulmasını sağlamak için, olmadık yöntemler geliştiriyordu. Kurdistan'ın kent ve kırsalında halkımıza dönük akıl almaz baskı ve işkenceler uygulamaktaydı. Uluslararası GLADYO ve JİTEM'e bağlı olarak faaliyet yürütmek üzere gizli bir kontra yapı olarak geliştirilen HİZBULLAH'ın işlediği sayısız faili meçhul cinayetler, gün geçtikçe artıyordu. Hareketimizin desteklediği demokratik siyasi yapılar, devrimci-demokrat insanlar, bazen açık bir biçimde bazen ise gizli bir biçimde katlediliyordu. Kürt ve demokrat iş insanları, siyasetçiler, gazeteci ve aydınlar yargısız bir biçimde Türk Gladyosu tarafından infaz ediliyordu. Yargı da kanun da, uluslararası GLADYO'ya bağlı olan bu gizli Kontra yapı olmuştu. Teslim olmamış, koruculaşmamış Kürt köyleri yakılıyordu. On binlerce insan zorunlu göçe mecbur bırakılıyordu. Teslim olmayıp onurlu durmak ve onurlu yaşamak konusunda ısrar etmek, ölüm ve faili meçhul yöntemler de dahil olmak üzere en büyük cezaları göze almak demekti. Tüm Kurdistan'a dayatılan "ya teslimiyet ya ölüm" çizgisiydi. Önder Apo, Özgürlük Hareketi ve gerilla gücümüz şahsında direnen ise "Zafer ve Özgürlük" çizgisiydi. Bu çizgi, "Yan Azadî yan Mirin" şiarında ifadesini buluyordu.

Düşman cephesinden dayatılan tüm bu uygulamaların yanı sıra, gerilla gücünün savaş stratejisini ve taktiklerini geliştirmede ve örgütlemede sorunlar vardı. İçte yaşanan savaş ve ordu sorunları, militanlaşma ve komutanlaşma sorunları bu süreçte ciddi boyutlardaydı. Özgürlük Hareketimiz, kendi bünyesel sorunları anlamına gelen bu iç sorunlarını çözememesi halinde, tasfiye olmaktan kurtulamayacaktı. Hareketimizin kadro ve komutası, ortaya çıkan bu gerçeğin yeterince farkında ve ağırlığında olmasa da, Önder Apo bu gerçeği yakıcı bir biçimde görmekteydi. O yüzden Önder Apo, savaşı ve mücadeleyi tüm pratik detaylarına kadar, neredeyse günlük olarak perspektiflendirmekteydi. Hareketin ideolojik, politik, diplomatik ve askeri bütünselliğini kendi şahsında çok yüksek bir çaba ve emekle sağlıyordu. Hareketin kadro ve komuta gücünü sayısız eğitim devrelerinden geçirerek kişilik ve tarz çözümlemeleri yapıyordu. Kürt kişiliğini eleştiri-özeleştiri platformlarına tabi tutup, sömürgeciliğin yol açtığı geri geleneksel, her türlü grupçu-çeteci pratiğe ve tasfiyeciliğe açık gerçeği, kadınlı erkekli tartışma ve yoğunlaşma süreçlerinden geçirip bir değişim ve dönüşüm düzeyini ortaya çıkarmayı hedefliyordu. Önder Apo'nun 1987'den itibaren kadro ve komuta şahsında geliştirdiği çözümleme yöntemi, 1995-96 yılları arasında artık ciddi bir birikim oluşturup somut sonuçlara dönüşüyordu. Mücadelenin çeşitli alanlarında ortaya çıkan ve devletçi iktidarcı zihniyetle donatılmış, hastalıklı Kürt kişiliğinin ürettiği çeteci pratiklerin çözümlenmesi, yargılama gerektiren kısımlarının ise yargılanması, Önder Apo tarafından büyük bir düzeltme hareketi olarak geliştiriliyordu. Bu dönem açısından Hareketimizin öncü kadrosunda ve gerilla komutası şahsında, önemli bir ideolojik politik ve örgütsel bilinç düzeyi yakalanmaya başlanmıştı. Kadro ve komuta şahsında ortaya çıkarılan bu düzey sayesinde, ordu ve savaş sorunlarının çözümünde yine partileşme ve militanlaşma konularında, giderek bir gelişme ortaya çıkarılmıştı.

Önderlik, 1996 yılına girerken yaptığı yıl değerlendirmesinde bu süreci çok kapsamlı ele aldı. "İç sorunları birinci gündem olarak belirleyip dış sorunları ikinci sıraya kaydırdık" diyordu. "Halk çalışmalarını bile arka plana alarak daha çok kadro ve komutayla ilgilendik, iç sorunlarımızın çözümüne yöneldik" sözleriyle o dönemi tarif ediyor.

Bu çerçevede büyük bir partileşme hamlesi tamamlanarak 1996 yılına giriş yapıldı. Yeni yıl yani 1996 yılı, her bakımdan önemli bir hazırlık düzeyi ile karşılandı. Kadro ve komuta şahsında geliştirilen tarz ve kişilik çözümlemeleri sayesinde, başarısızlığın gerekçeleri ortadan kaldırılmak istendi. Gerilla ve Parti boyutunda ise büyük bir hamle yapmanın önündeki iç engeller böylece ortadan kaldırılmıştı.

Önder Apo'nun 1996 yılına dönük yaptığı değerlendirme ve verdiği perspektif ise şöyledir: "1996'ya girerken Parti militanları da bilsinler ki, artık eskiden olduğu gibi Partiyi diledikleri gibi temsil etmeleri mümkün değildir… 1996 yılı, bu konuda kesinlikle yeni bir karar, onun hazırlık ve başlatış yılıdır. En büyük hazırlıklar 1995'te yapılmıştır. Uygulaması da 1996'da olacaktır.… Yine dünyaya, tüm dost güçlere olduğu kadar, düşman güçlere de Kurdistan gerillasının yenilemeyeceğini, Türk askeri çözümünün sonuç alamayacağını, dolayısıyla Kürt sorununda siyasal çözümün vazgeçilmez bir yol olduğunu kabul ettirmiştir. Bu da 1995'in en önemli kazanımlarından biri olarak karşımıza çıkmıştır. Hatta birçok resmi belgede, Avrupa parlamentosu günlük kararlarında resmen de açıklanmıştır."

Önder Apo'nun Parti'yi ve gerilla gücünü yeni yıla bizzat bu şekilde, keskin bir kararlılıkla hazırladığını ve hazırlıkların kapsamlı olduğunu düşman biliyordu. Yapılan hazırlıkların ve hedeflenen yenilenme hamlesinin sadece gerilla gücü ve alanlarıyla sınırlı olmadığını siyasal, diplomatik ve toplumsal boyutları da kapsayan komple, bütünlüklü bir hamle olduğunu düşman anlamıştı. O yüzden Parti'nin 1996 yılı için yapmaya hazırlandığı yenilenme hamlesinin önünü almak ve engellemek için, büyük bir komplo geliştirmenin arayış ve planlaması içerisine girmişti. Siyasi ve diplomatik faaliyetlerini, yine askeri hazırlıklarını büyük bir komplo gerçekleştirmek üzere yürütmüştü. Planlanan komplo ile hedeflenen, esasta Partinin beyin merkeziydi. Yani Önder Apo'nun kendisiydi. Çünkü Parti ve gerillayı sürekli yenileyerek, büyüterek savaşır ve mücadele eder bir konumda tutan temel iradenin, Önderlik iradesi olduğunu biliyordu. Önder Apo'nun kadro ve komutayı aralıksız bir şekilde eğiterek, çözümleyerek, perspektiflendirerek, her birinin durumuna göre görev ve sorumlulukların başına göndererek aslında tüm hareketi sevk ve idare ettiğini, yaptığı istihbari takiplerden bilmekteydi. Bu yüzden Önder Apo üzerinde büyük bir tasfiye ve imha konseptini geliştirme arayışına girmişti. Düşman, 1996 yılının 6 Mayıs günü, Önder Apo'ya karşı bu temelde büyük bir imha operasyonu gerçekleştirdi. Bu operasyonun biçimi çok etkili bir bombalı saldırıydı. Düşman istihbaratının elindeki bilgiye göre, Önder Apo'nun o anda kaldığını bildikleri Şam'daki Akademi mekanına dönük, büyük bir bombalı saldırı gerçekleştirildi.

Önderlik tarzındaki tedbir düzeyi, düşmanın bu imha içerikli bombalı saldırısını, o anda boşa çıkartmaya yetmişti. O yüzden düşmanın 6 Mayıs günü Önder Apo'ya karşı gerçekleştirdiği bu bombalı saldırısı başarılı olmadı. Ancak düşmanın amaç ve planı, sadece 6 Mayıs günü gerçekleştirdiği bu bombalı saldırı ile sınırlı değildi. Düşman, 1996 yılına kapsamlı bir hamleyle giriş yapan Hareketimize karşı büyük ve kapsamlı bir tasfiye konsepti geliştirmişti. 6 Mayıs komplosu, bunun sadece başlangıcını ifade ediyordu. Önder Apo'nun ideolojik politik ve örgütsel olarak sürekli beslediği, büyüttüğü, güçlendirdiği, sürekli diri tuttuğu ve mücadelemizin adeta bel kemiğini ya da omurgasını oluşturan gerilla güçlerimizi, Önderliksiz bırakarak ezmeyi amaçlıyordu. Çünkü Parti ve gerilla yapısının gücünü ve iradesini, bilinç ve cesaretini, moral ve coşkusunu Önderlikten aldığını biliyordu. Partimizin ve özgürlük gerillamızın, Önderliksiz fazla ayakta kalamayacağını hesaplıyordu. O yüzden de tüm tasfiye planlarının merkezine, öncelikle Önder Apo'yu koyuyordu. Nitekim büyük tasfiye planının startını, Önder Apo'ya karşı bombalı imha operasyonu ile vermişti.

Zîlan'ın eylemi gerçek bir zafer eylemidir

Tam da böylesi bir dönemde Zîlan yoldaş, düşmanın Önderlik ve Hareketimiz üzerinde geliştirdiği bu tasfiye planı ile neyi amaçladığını, kirli emellerinin neler olduğunu yakıcı bir biçimde görmüş ve bunu çok derinden kavramıştı. Düşmanın bu tasfiye konseptine karşı büyük bir öfke beslemiş ve öfkesinin büyüklüğü ve derinliği, kendisinde müdahale iradesi geliştirmişti. Bizzat Önder Apo'ya karşı geliştirilen bu imha operasyonundan çok etkilenmişti. Bunun büyük ve derin bir tasfiye konsepti olduğunu iyi kavramış ve bilince çıkarmıştı. Zîlan yoldaştaki duygu ve düşünce derinliği ile süreci kavrayış düzeyi, onu düşmanın bu tasfiye konseptine mutlaka müdahale etme kararlılığına götürmüştü. Nitekim, Zîlan yoldaşın yüksek bir kararlılık ve azimle 30 Haziran 1996 günü, Dersim merkezinde yapılan bir askeri tören sırasında gerçekleştirdiği fedai eylem, düşmanın kapsamlı tasfiye konseptini boşa çıkarmış oldu. Çünkü bu tarzda bir fedai eylem ilk defa yapılıyordu ve bu fedai eylem tarzı, Kürt kadını şahsında yaşanan bir irade patlaması anlamına geliyordu. Büyük bir çıkıştı. Gerçek bir zafer tarzıydı. Önder Apo şahsında somutlaşan halkımızın kaderini, hayatımız pahasına da olsa mutlaka değiştireceğimizin mesajını, çok açık bir biçimde hem düşmana hem tüm dünyaya duyurmuş oldu. O yüzden düşmanın yüreğine inmişti.

Zîlan yoldaş, Önderliğin Kürt halkı için ne anlama geldiğini çok iyi kavramıştı. Önderlik gerçeğini, kurumlaşmış halk iradesi olarak kavramıştı. Bunu derinden kavramak için illa da Önderliği fiziki olarak görmesine gerek kalmamıştı. Çünkü duygu düşünce ve bilinç düzeyinde Önderlikle sonuna kadar bir bütünleşme düzeyini her boyutta yakalamıştı. Önderlikle kalmış olan birçok arkadaşın bile kavrayamadığı bir düzeyde, Önderlik gerçeğini derinlemesine kavramayı başarmıştı. Gerçekleştireceği eylemle, yaratacağı anlam düzeyine ve şehadetine en çok da Önderliğin sahip çıkacağından emin olacak kadar Önderlik gerçeğini tanımış bir kadın militandı. Yeni bir kadro ve savaşçıydı, ancak kavrayış düzeyi ve bağlılığı, oldukça derin ve nitelikliydi. Yeni bir anlam düzeyini açığa çıkarmak ve bu yeni anlamsal düzeyi halkına ve ülkesinin kadınlarına armağan etmek istiyordu. Kendini sadece sıradan bir birey olarak ele almıyordu. Kendini sonuna kadar halkına ve Hareketine ait görüyordu. Bu yüzden de gerçekleştirdiği bu görkemli eylemiyle, kendi şahsında Kürt kadınının ve PKK militanlığının yakaladığı niteliksel sıçrama düzeyini tüm dünyaya duyurmak istiyordu. Gerçekten de Zîlan yoldaş, Önder Apo'nun Kürt kadınında ve özgürlük militanında yaratmak istediği ideolojik politik ve örgütsel düzeyi çok iyi yakalamış ve bu düzeyi eylemiyle ifadeye kavuşturmuş bir yoldaş oldu.

Bu tarihi eyleminden hemen önce yazdığı kapsamlı mektubunda, Kürt halkının özgür geleceğinin sağlanmasında Önder Apo'nun rolünü şöyle ifade etmektedir: "Her halkın tarihine bakıldığında, özellikle devrim süreçlerinde mücadele veren, başarıya ve kurtuluşa götüren, yaşadıkları döneme damgasını vuran önderleri vardır. Tarih öndersiz hiçbir ulusal ve sınıfsal hareketin gerçek anlamda başarıya gitmediğini doğrulamaktadır. Önder, yaşatılmak istenen yenilik ve gelişmeleri en üst düzeyde temsil eden, yani yeni insan ve yeni toplum düşüncesine denk, bütün yaşamını bir halkın yaşamına göre düzenleyen, kendi kaderini halkın kaderinde bulan ve o halkın acılarını, duygu ve taleplerini, en derinden yaşayan ve kurtuluş için pratik görevleri en üst düzeyde omuzlayandır. Hayati gerçekliği olmayan, her alanda bitirilmiş, hiçbir halkla kıyaslanmayacak kadar kendisine yabancılaştırılmış; ulusal, kültürel, sosyal, siyasal değerleri sömürülen bir halk gerçekliği karşısında PKK Önderliği, kuşkusuz çok farklı olmak zorundadır. Bu anlamda Parti Önderliği, birçok yönüyle daha özgün, daha yeni, daha gelişkin, yaşamıyla yaşatan ve kendi yaşamını adeta koskoca bir insanlığın yaşamına adayan bir durumdadır. Belirleyiciliği ve önemi bu noktada kesin ve tartışmasızdır."

Zîlan yoldaş düşmanın Önderlik, Parti ve özgürlük mücadelesi üzerindeki tasfiye konseptini çok iyi kavramış durumdadır. İçinden geçilen dönemi hem düşman cephesinden hem de mücadele cephesinden çok kapsamlı ve derinlikli analiz etmekte ve yaptığı

tarihsel, toplumsal, ideolojik, politik analize dayalı olarak yeni dönemin mücadele tarzını ve taktiğini tespit etmektedir. Dönemin taktiğini tespit ederken tamamen kendi öz iradesine ve öz düşüncesine dayanmaktadır. Zîlan yoldaştaki bu öz düşünce ve öz irade gücünü oluşturan temel dinamikler ise; Önder Apo'ya duyduğu sevgi ve bağlılık düzeyi, halk gerçekliğine, kadın gerçekliğine ve mücadele tarihine dayanan ideolojik, felsefik ve bilimsel birikimidir. Dönem taktiğini bu şekilde saptadıktan ve adını koyduktan sonra, dönem görevi anlamında da çok ciddi bir tespitte bulunuyor. Bu görev tespitini de başkaları yapsın diye ortaya atmıyor. Tespit ettiği bu tarihsel, onurlu ve anlamlı yüce görev için kendisini aday görüyor. Bu konuda başarılı olacağına inanıyor. Kendisine güveniyor. Büyük bir özgüvenle bu büyük, yüce ve anlamlı görevi yerine getirmek için kendi öz kararını, örgütlü bir biçimde veriyor. Önderliğe, halka ve yoldaşlara bağlı bir kadın özgürlük militanı olarak, bu tarihsel görevinin üzerine büyük bir istek, moral ve coşkuyla gidiyor. Sonuna kadar başarı ve zafer tarzını açığa çıkarıyor.

Hazırladığı manifesto niteliğindeki mektubunda, bu konuda şunları belirtiyor: "Direniş, PKK'nin temel karakteri olmuştur. Bizlerin bu tarihi mirasa sahip çıkmamız ve sürecin gereklerini yerine getirmemiz gerekiyor. Süreç, intihar eylemlerini gerekli kılıyor. Bu hem bir taktiksel çıkış olacak hem de bizim açımızdan bu süreçte düşmana verilecek en iyi cevap olacaktır.

Başkanım! Kendimi intihar eylemini gerçekleştirmek için aday görüyorum. Bizler, sizin bitmez tükenmez emek ve çabalarınıza karşılık canımızı bile versek yeterli değildir. Keşke canımızdan başka verecek şeylerimiz olsaydı. Siz yaşamınızla bir halkı yeniden yarattınız. Bizler, sizin eseriniziz. Tüm Kurdistan halkının ve dünya insanlığının geleceğinin teminatısınız. Yaşamınız bize onur veriyor. Sevgi, cesaret, inanç veriyor. Tüm Kurdistan halkı ve milyonlarca insan size ölümüne bağlıdır. Sizin bu çekiciliğiniz, bizi de oldukça etkilemektedir. En zorlandığımız anlarda sizin bizlere olan sevginizi düşünüyor ve manevi güç alıyoruz. Şehide en çok bağlı olan sizsiniz. Bu temelde gözümüz kesinlikle arkada kalmayacaktır."

Zîlan'ın bedenindeki bombalar, soykırımcıların beyin merkezinde patladı

Görüldüğü üzere Zîlan tarzı fedailik, düşmanın yüreğinde ve beyninde yarattığı korku ile, dönemin taktik tıkanıklığını gidermenin adı oldu. Zîlan yoldaşın, tarz-taktik konusundaki bu eylemsel çıkışı, düşmanın içine büyük bir korku saldı. Çünkü Zîlan yoldaşın bedenine bağlamış olduğu bombalar, sadece eylem yerindeki düşman askerinde patlamamıştı. Soykırımcı sömürgeci düşmanın yürek ve beyin merkezinde patlamıştı. Sömürgeci ordunun en üst komutasında bile büyük korkulara yol açtı. Önderliği, Hareketi ve gerillayı tasfiye planları yapmış olan sömürgeci özel savaş rejimini ve yönetimini büyük bir bunalım ve krizin içine soktu. Çünkü özel savaş rejimi, tüm kirli hesaplarını ve planlarını bu imha ve tasfiye konsepti üzerine kurmuştu. Zîlan yoldaşın bu muhteşem eylemsel çıkışını, düşman kendi cephesinden hesaplamamış ve beklemiyordu. O yüzden özel savaş rejiminin hem askeri komutası hem de siyasi yönetiminin hepsi, büyük bir şok içerisine girmişlerdi. Onlar 6 Mayıs komplosu ile Önderliği, gerilla gücünü ve Hareketi tasfiye etmeyi, bitirmeyi ve yenilgiye uğratmayı hedeflerken, durum birden bire tam tersine dönmüştü. Zîlan yoldaş gibi yaşamını feda etmek pahasına özgürlüğe karar kılmış ve ne olursa olsun bu kararından asla geri dönmeyen fedai militan kişilikler ortaya çıkmaya başlamıştı. Zîlan yoldaşın kendi şahsında ortaya çıkardığı bu düzey, Parti ve gerilla gücümüzün yeni dönemdeki fedai ruhunu, korkusuzluğunu, cesaretini ve özgürlükteki iddia ve ısrarını ifade ediyordu. Nitekim günümüze kadar da Parti militanlarının ve özgürlük gerillasının savaşla, özgürlükle, sevgi ve güzellikle ilişkisi üzerinden gelişen ve bizleri büyük bir fedai ruhla ayakta tutan şey, işte tam da bu felsefedir. Bu anlamıyla Önder Apo'nun da belirttiği gibi Zîlan, gerçekten de bir manifestodur. Bir özgür yaşam manifestosudur. Savaşarak özgürleşmenin, özgürleşerek güzelleşmenin ve güzelleşerek sevilmenin manifestosudur.

Önder Apo, Zîlan yoldaşın gerçekleştirdiği bu fedai eylem ardından yaptığı değerlendirmesinde; "Zîlan komutandır, bizler emir erleriyiz" diyor. Bunu söyleyerek, Zîlan eyleminin öncü düzeyde taşıdığı niteliği ve anlamsal derinliği ortaya koyuyor. Zîlan tarzındaki yaratıcı derinliğe, sorumluluk bilincine, devrimci kavrayış düzeyine, mücadelenin gidişatı konusunda gösterdiği kadınca duyarlılığa, sezgiselliğe ve sahiplenme düzeyine isim koyuyor. Çünkü Zîlan yoldaş gerçekleştirdiği bu tarihi eylemle, dönemin taktik açılımına yol açtı. Gerilla savaşında yaşanan dönemsel tıkanmayı gidererek sürecin önünü açmış oldu. Dönemin ihtiyaç duyduğu zafer tarzını ve taktiğini ortaya çıkardı. Gerillada bir ilk olan bu tarzdaki fedai eylemi, büyük bir cesaret ve kararlılıkla gerçekleştirerek, ortaya çıkardığı sonuç alma tarzı ile düşmana büyük bir darbe vurdu. Kurdistan gerillasına karşı sınır içinde ve sınır ötesinde, NATO ve GLADYO'sunun açık ve gizli her türlü desteğini alarak gerçekleştirdiği askeri imha operasyonlarıyla, yine başta faili meçhul cinayetler olmak üzere, Kürt halkına karşı geliştirdiği her türlü baskı, şiddet ve işkence siyasetiyle, yürüttüğü her türlü kara propaganda ve özel psikolojik savaş yol ve yöntemleriyle sonuç alıp Özgürlük Hareketini yenilgiye uğratmayı hedeflediği bir süreçte; Zîlan yoldaşın gerçekleştirdiği bu taktik ve eylemsel çıkış, mücadele tarihimiz açısından adeta bir dönüm noktası oldu. Yeni bir kavşak ve dönemeç oldu. O güne kadar Önderliğin savaş ve ordulaşma konularında yaşanan krizi aştırmak için geliştirdiği perspektiflerin, adeta somut taktiksel ve eylemsel ifadesi oldu. Bu anlamıyla Zîlan yoldaş, Önderliği ve Önderlik çizgisini en çok anlayan ve pratikleştirme gücünü gösteren bir arkadaş oluyor.

Zîlan çizgisini sadece bir bombalı eylem olarak yorumlamamak gerekiyor. Hele bir intihar eylemi, hiç değildir. Zîlan tarzı fedailik anlayışı, kendi başına bir yaşam felsefesi oluyor. Zîlan yoldaşın, adeta bir manifesto niteliğinde olan mektubunda ortaya koyduğu üzere bu çizgi, PKK'nin fedailik çizgisidir. Fedaice bir yaşam çizgisidir.

Mektubunda Önderliğe hitaben; "Mazlum, Hayri, Kemal, Ferhat, Besê, Berîtan, Berîvan ve Ronahî yoldaşların direnişlerine sahip çıkmak ve onların takipçisi olmak istiyorum" diyor. Yani dayandığı bir özgürlük çizgisi, bir şehitler çizgisi, bir fedailik çizgisi ve özgür yaşam felsefesi vardır. Bu çizgiye kendi yaratıcılığını da katarak, çizgiye dönemsel açılım yaptırmaktadır. Çünkü Zîlan yoldaşın kararlaşmasında ölmeye değil, tersine özgür yaşamaya karar kılmak vardır. Yaşama aşk ve tutku düzeyinde bağlılık vardır. Yaşama olan sevgisini ve bağlılığını ise savaşla ve özgürlükle bağlantılandırmaktadır. Savaşın özgürlükle, özgürlüğün güzellikle, güzelliğin ise sevgi ve aşkla ilişkisini, büyük bir diyalektik bağ ile kurmaktadır. Bu anlamıyla kapitalist sömürgeci sistemin adeta ayaklar altına aldığı yaşamın, yeniden nasıl özgür ve güzel kılınabileceğinin yolunu, yöntemini ve felsefik düzeyde anlayışını çok açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Bu konuda şöyle demektedir: "Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum."

> **"Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum."** *Zîlan*

Zîlan tarzı doğru savaşma tarzıdır

Zîlan çizgisi, aynı zamanda bir yoğunlaşma, bir yaratma çizgisidir. Bir işe yoğunlaşırken, bir işi örgütlerken, bir eyleme veya bir göreve giderken kendini sonuna kadar planlı ve programlı kılma tarzı olarak görmek ve kavramak gerekiyor. Yani Zîlan tarzı, kesin sonuç alma ve mutlaka başarma tarzıdır. Ne olursa olsun kaybetmeye ihtimal bırakmayan kesin kazanma tarzıdır. Özgürlük militanının fedaice sonuca kilitlenmiş zafer tarzıdır. Doğru yaşamanın, doğru sevmenin, doğru savaşmanın, doğru iş yapmanın ve kesin sonuç almanın tarzıdır. Devrimci zafer tarzıdır.

Zîlan yoldaşın düşman merkezinde patlattığı bomba, aynı zamanda erkek egemen sistem ve zihniyetine karşı da gerçekleştirdiği bir saldırı eylemidir. Kurdistan ve Türkiye başta olmak üzere, bölgenin ve dünyanın her tarafında kendisini sonsuz ve sınırsız bir zihniyet ve sistem olarak ilan etmiş olan erkek egemenlikli zihniyet ve sistemini, kökten sarsan bir eylem olmuştur. Çünkü Zîlan yoldaşın eylemi, erkek egemen ordulara karşı gerçekleştirilmiş bir eylemdir. Ulus devletin orduları, egemen erkeğin ordularıdır. Durmadan ölüm yağdıran ordulardır. İşgalin, talanın, hırsızlığın, haksızlığın ve ahlaksızlığın ordularıdır. Zîlan yoldaş gerçekleştirdiği görkemli fedai eylemiyle, egemen erkeğin bu ordularını hedeflemiştir. Bu erkek egemen orduları yaratan aklı ve zihniyeti hedeflemiştir.

Zîlan'ın eylemi Kürt kadınının intikam eylemidir

Zîlan yoldaşın gerçekleştirdiği bu eylem, kadın köleliğine karşı gerçekleştirilmiş bir patlamadır. Bir Kürt kadını olarak kendi şahsında ortaya çıkardığı, özgür kadın patlamasıdır. Kadında birikmiş özgürlük enerjisinin, Zîlan yoldaş şahsında özgür düşünce ve özgür irade gücüne kavuşmuş halidir. Onun şahsında eyleme dönüşmesini ifade ediyor. Kadın bedenine ve aklına artık sığmayan ve patlamalar düzeyinde kendini dışa vuran bir özgürlüksel enerji düzeyidir. Her türlü kölelik dayatmasına ve kölece yaşamlara karşı, kadında gelişen öfkenin eylemsel olarak dile gelişidir. Bu anlamıyla Zîlan bir çizgidir. Zîlan çizgisi Önderliğimizin de belirttiği gibi Özgür Kadın Çizgisidir. Özgür kadının başkaldırısıdır. Bu nedenle Zîlan, özgürlük partimiz PAJK'ın sembolüdür. Partileşmenin ölçüsüdür. Zîlan çizgisi, kadına dayatılan binlerce yıllık köleliğe karşı, Kürt kadınının başkaldırı tarzıdır. Özgürlüğe kalkma tarzıdır. Mektubunda belirttiği gibi Besêlerin, Zekiyelerin ve Beritanların takipçiliğini yapıyor ve onlar şahsında başkaldıran özgür kadın enerjisinin, soykırımcı sömürgeci egemen erkek sistemine, her boyutta darbe indirme tarzı oluyor. Bu anlamıyla Zîlan yoldaşın eylemi, özgürlüğe yürüyen Kürt kadınının intikam eylemidir. Beş bin yıllık erkek egemen sistemine karşı ve ürettiği soykırımcı sömürgeci yapılara karşı gerçekleştirilmiş, en büyük intikam eylemidir.

Zîlan yoldaşın gerçekleştirdiği bu eylem, Kadın Harekemizin tarihinde çok ciddi bir dönüm noktası oldu. Özgür kadın ordulaşmasına temel teşkil eden Berîtan çizgisinin, Zîlan şahsında kazandığı yeni saldırı ve intikam ruhudur. Bu anlamıyla özgür kadın ordulaşmasında yeni ve büyük bir adımın adı oldu. Kürt kadınının savaş ve ordulaşmada yakaladığı gelişme düzeyinin ifadesi oldu. Kadının maruz kaldığı binlerce yıllık kölelik tarihini ancak savaşarak ve zaferler kazanarak tersine çevirebileceğini kanıtlamış oldu. Dolayısıyla Zîlan yoldaşın eylemi, kadın özgürlük yolunu aydınlatan büyük bir meşale ve yol gösteren temel pusulası oldu. Kadın özgürlük ordularını geliştirmeden ve binlerce yıllık erkek egemen ordular karşısında Zîlanca zaferler kazanmadan, kadın köleliğinin sona ermeyeceğinin, derin ve canlı bilincini ortaya çıkardı.

Zîlan yoldaşın çok çarpıcı bir biçimde ortaya çıkardığı diğer bir gerçeklik ise, özgür kadın ordularının sadece birer savaş ordusu olmadığı gerçeğidir. Özgür kadın ordusu, aynı zamanda kadının Parti gücü olmak durumundadır. Partileşmemiş bir kadın ordulaşmasının, tek başına özgürlük getirmeye yetmeyeceği de yeterince ortaya çıkmış bir gerçekliktir. Nitekim Zîlan çizgisindeki özgür kadın ordusu, sadece savaşmak amacıyla kurulmuş bir ordu değildir. Büyük özgürlük, eşitlik, barış ve demokrasi amaçları olan, yeni tarz bir ordulaşmadır ve bu da bir parti gücü demektir.

Zîlan çizgisi, Kürt kadınının özgürlük yolunda harcadığı emeğin, ödediği bedelin ve verdiği çabanın bütünlüklü adı oluyor. Bunu en çok anlamlandırıp sahiplenen ise başta Önder Apo oldu. Önder Apo, Zîlan çizgisini, özgür kadın çizgisi ve tanrıçalaşma çizgisi olarak tanımladı. Tanrıçalaşmanın Kürt dilindeki karşılığı ise xwedavend oluyor. Yani kendini adamak anlamına geliyor. Kadının xwebûnlaşması ve xwebûnlaştıkça da kendini adaması anlamına geliyor. Yani xwebûnlaşarak, sonuna kadar kendini adama tarzıdır Zîlan tarzı. Kendini her şeyiyle özgürlüğe adamış bir yaşam ve mücadele çizgisidir. Tanrıçaların yolunda, özgür yaşam ilkesidir bizim için. Toprağını sevmenin, özgür düşünmenin ve özgür irade ile kararlaşmanın, her bakımdan örgütlü olmanın, aralıksız mücadeleciliğin ve hakikat yolunda güzelleşmenin, bizim için ilke haline gelmesidir. Dolayısıyla xwebûnumuzdur Zîlan çizgisi. Zîlanlaştıkça "xwe" oluyoruz, yani kendimiz oluyoruz. Kendi öz cevherimize kavuşuyoruz. Zîlan yoldaştan bunları öğreniyoruz, bunları anlıyoruz. Bunları yeni yaşamın ilke ve ölçüleri olarak geliştiriyoruz. Zîlan tarzında savaşmaya, Zîlan izinde özgürleşmeye, Zîlan ölçüsünde sevilmeye ve Zîlanca güzelleşmeye çalışıyoruz. Ondan adını alıyoruz, ona sözümüzü veriyoruz, ortaya koyduğu ilke ve ölçüler doğrultusunda onu özümseyerek, onu kendimizde çoğaltmaya çalışıyoruz. Zîlan çizgisinin özgür kadın militanlaşması olarak ruh bulması, özgür kadın mücadelesi yolunda ortaya çıkardığı ideolojik, felsefik, tarihsel gelişmelere yol açmış bulunuyor. Daha bir yıllık bir savaşçıyken bu düzeyde bir anlama, kavrama düzeyine sahip olması çok çarpıcıdır. Daha o dönemde reel sosyalizmin bilimsel özünden saptığının ve geliştirdiği kadın politikasında nasıl bir yanılgı içerisinde olduğunun tespitini çok net yapıyor. Kadın sorununun yeterli bir özgünlükle ele alınmamış olmasını, insanlığın diğer genel sorunları ile birlikte ele alınmasını eleştiriyor. Kadın özgürlük sorununu nasıl ele almamız gerektiğini ortaya koyuyor ve bu konuda Kürt kadınının gelmiş olduğu düzeyin, temsilcisi olmak istediğini belirtiyor. Eylem öncesi hazırladığı ve bizler için hem talimat niteliğindeki hem de yolumuzu aydınlatan bir manifesto niteliğindeki mektubunda şunları belirtiyor:

"Özgürleşmenin yolu savaşmaktan geçmektedir. İyi savaşabilmek için iyi örgütlenmek gerekiyor. Güçlü bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilirsek, güçlü bir iradeden de bahsedebiliriz. Kadın özgürlüğünün savaştan geçtiği, bugün kanıtlanan bir gerçektir. Öyle ise hedeflerimiz bellidir. Kürt kadınına özgü olan yurtseverlik, bağlılık, kararlılık, cesaret gibi olumlu özellikle-

rimizi devrim lehine kullanarak, korkunç bir çabanın sahibi olmamız gerekiyor.... Kurdistan toplumunun geri bırakılmışlığına, özelde ise kadın köleliğine olan o büyük öfkemizi düşünceyle, ideolojiyle ve politikayla birleştirerek dönemsel görevlerimizi yerine getirmeli, ulusal kurtuluş mücadelesi içindeki rolümüzü oynamalı, hem de özgürleşmenin pratik adımlarını atmalıyız."

Zîlan'ın ardılı Sema, 8 Mart'tan Newroz'a köprü oldu

Zîlan yoldaşın eyleminden etkilenerek, soykırımcı sömürgeci TC devletinin zindan ortamında Zîlan tarzını geliştirmenin iddia ve kararlılığını ilk olarak Sema Yüce arkadaş gösterdi. Sema yoldaş, uzun süre düşman zindanlarında tutulduğu için, direnişini zindan zemininden geliştiren bir yoldaş oldu. Bu anlamıyla zindan direniş geleneğimizi kendi şahsında büyüten ve derinleştiren bir yoldaş oldu. Kendinde hem derin bir ulusal bilinç hem de kadın özgürlük bilincini geliştiren bir yoldaş oldu. Önder Apo, 8 Mart 1998'de Kadın Kurtuluş İdeolojisini ilan edince, Sema yoldaş bundan büyük bir coşku ve moral aldı. Önderliğin ilan ettiği Kadın Kurtuluş İdeolojisini selamlamak ve kendini 8 Mart'tan 21 Mart'a uzanan bir köprü yapmak amacıyla, 1998 yılı Newroz günü Çanakkale zindanında fedai eylem yaptı. Bir insan, ortaya çıkan ideolojik bir gelişmeden bu kadar feyz alabilir ancak. Bu anlamda Kadın Kurtuluş İdeolojisini özümseyen ve gerçekleştirdiği fedai eylemle temsilini yapan ilk arkadaş oldu. Dolayısıyla Sema yoldaş, Kadın Kurtuluş İdeolojisini tüm benliğimizle nasıl özümsememiz gerektiğini ve temsiliyetini nasıl yapmamız gerektiğini, geliştirdiği fedai duruşla hepimize göstermiş oldu. Yalnız kadın yoldaşların değil, erkek yoldaşların da Kadın Kurtuluş İdeolojisi karşısında nasıl bir duruş göstermeleri gerektiğini somutlaştırdı. Nitekim Fikri Baygeldi yoldaş, gerçekleştirmiş olduğu benzer bir eylemle, Sema yoldaşın takipçiliğini yapmış oldu. Erkek arkadaşlar cephesinden, Kadın Kurtuluş İdeolojisini özümseyen kadının komutasını yürekten kabul etme örneği oldu.

Sema, 'nasıl yaşamalı' sorusuna kesin yanıttır

Sema yoldaş, sadece gerçekleştirdiği fedai eylemle değil, yaşamda da ciddi ideolojik, örgütsel cins mücadelesinin keskin bir savunucusuydu. Bulunduğu zindan ortamında gelişen tasfiyeciliğe karşı ciddi bir mücadele duruşu içerisinde oldu. Kendi şahsında geliştirdiği özeleştiri klasik kadınlığa, geri erkek anlayış ve yaklaşımlarına ve erkek egemen sistemin kadına dayatmış olduğu feodal geleneksel ya da kapitalist modernist yaşama karşı kendini aşma düzeyi idi. Eleştiriyi asla bir küçülme, bir zayıflama olarak görmüyordu. Özeleştiriden de asla kaçmadı. Tersine çok derin bir özeleştiri tutumu içerisinde oldu. Bu anlamıyla Sema yoldaşın eleştiri ve özeleştiriye yaklaşımı, esas alınması gereken bir yaklaşımdır. Çünkü erkek egemenlikli sistemin ortaya çıkardığı kadın anlayış ve yaklaşımını aşmanın, ancak içtenlikli bir özeleştiri ile mümkün olabileceğini ortaya koydu. Gerçek bir partileşmenin ancak böyle yaratılabileceğine inanıyordu. Önderlik sahasına ulaşan raporlarını okuyup inceleyen Önder Apo, Sema yoldaş için şunları belirtiyor: "Boyun eğmez, başkaldıran ve gittikçe kendisini anlamlılaştırmak isteyen bir kişilik olduğu kesin. Zîlan kişiliğiyle aynı tarzda bir kişilik. Eyleminde güçlü, güzel yönler fazlasıyla mevcut.... 'Nasıl yaşamalı' sorusuna kesin yanıttır. Sema gerçeği; aşka, güzelliğe, iddialı kimlik sahibi olma anlamına geliyor. Büyük özgürlük savaşçısı. Erkeğe, aşksızlığa teslim olmamış kadın anlamına geliyor. Bu kişiliği kazanmanın dışında hiçbir şey sizi bu savaşta yürütemez. Savaşın özü bunu gerektiriyor."

Zîlan tarzı, kesin sonuç alma ve mutlaka başarma tarzıdır. Ne olursa olsun kaybetmeye ihtimal bırakmayan kesin kazanma tarzıdır. Özgürlük militanının fedaice sonuca kilitlenmiş zafer tarzıdır. Doğru yaşamanın, doğru sevmenin, doğru savaşmanın, doğru iş yapmanın ve kesin sonuç almanın tarzıdır. Devrimci zafer tarzıdır.

Kendisini derin bir yoğunlaşma ve kararlaşma süreci içerisine alan Sema yoldaş, gerçekleştirdiği fedai eylemle, Anka kuşu misali kendisini küllerinden yeniden yaratmış oldu.

Gulan, Zîlan çizgisinin ilk örgütleyicilerindendi

Gulan yoldaş ise, Zîlan çizgisinde kendini örgütlemiş olan fedai yapımızın komutanıydı. Kadın fedailik çizgisinin, Zîlan çizgisinin ilk örgütleyicilerindendi. Yüzlerce fedai arkadaşın Zîlan çizgisi temelinde eğitilip örgütlendirilmesinden sorumluydu. Kadın hareketi adına fedailiğin gelişip kurumlaşmasında öncü bir rol üstlenmişti. Gulan yoldaş, Hêzên Taybet'in hem ruh olarak hem de sistem olarak geliştirilmesinde, disiplin kazanmasında ve yine gerekli zamanlarda eyleme dönüşmesinde, büyük bir çabanın ve emeğin sahibi oldu. Zîlan çizgisinde ölümsüzleşmeyi imkanlı hale getiren bir yaşam ve örgütlülük ortamının geliştirilmesine öncülük etti. Yine Sema yoldaşın ideolojik örgütsel derinliği, bu derinlikteki bir militan gerçekliğinin açığa çıkarılmasında önemli bir rol üstlendi.

Gulan yoldaş, yaşam duruşuyla ve katılımıyla, öncü bir kadın komutan olarak mücadele tarihimize geçti. Ortaya çıkardığı komutanlık tarzıyla, kadın komuta tarzımızın şekillenmesinde önemli bir rolün sahibi oldu. Kararlı, iddialı, iradeli ve Apocu çizgiye kendisini adamış bir yoldaşımızdı. Yaşamını, kesintisiz ve soluksuz bir gerillacılıkla doldurdu. Apocu bilinç ve kavrayışla kendini donatmış, öncü militan bir kişilikti. Önderlik felsefesi ve ideolojisinin, fedai yapımıza taşırılmasında ve Apocu ruhun geliştirilmesinde, büyük bir çabanın ve emeğin sahibi oldu. Kadın özgürlük çizgisinin, PAJK çizgisinin Hêzên Taybet yapısına taşırılmasında öncü düzeyde bir rol oynadı. Bu anlamıyla arkasında büyük bir fedailik mirası bıraktı. Dolayısıyla Kadın Hareketimizin fedai çizgisinde, hep sembol bir konuma sahip oldu. Êriş, Andok, Doğa, Zinar, Eylem, Ruken, Sara, Erdal ve Rojhat gibi onlarca fedai yoldaşımız, Gulanların bıraktığı bu mirasa dayanarak büyük eylemlerin sahibi oldular. Özgürlük tarihimizin ölümsüz yazıcılarından oldular.

Tanrıça Zîlan çizgisinin ölümsüz takipçileri, bugün Kurdistan'da yeni destanlar yazmaya devam ediyorlar. Ruken ve Sara yoldaşların Mersin'de yaptıkları muhteşem eylemin görüntülerinin, sömürgeci Türk medyasında bile günlerce servis edilmesi engellenemedi. Herkes bu iki fedai kadın yoldaşın, eylem anındaki cesur ve kusursuz duruşunu imrenerek izledi. Son olarak, soykırımcı sömürgeci düşmanın kalbi sayılan Ankara'da ve üstelik Türk bürokrasisinin merkezi sayılan bir semtte, fedai eylemi gerçekleştiren Erdal ve Rojhat arkadaşların yaptığı eylem de ayrıca kendi içinde bir kusursuzluğu barındırıyordu. Her iki arkadaşın eylem öncesi yapmış oldukları değerlendirmelerinde, kadına yaklaşımlarını ortaya koyma biçimleri, oldukça etkileyiciydi. Zîlan çizgisinde gerçekleştirilen her iki eylemin dosta da düşmana da vermiş olduğu çok güçlü mesajlar, kendi mecrasında ciddi bir birikime yol açtı. Siyasi, toplumsal ve hatta ideolojik örgütsel sonuçları oldu. Bunu görmek lazım. Çünkü bu fedai yoldaşların gerçekleştirmiş olduğu bu cesur ve görkemli eylemlerin, yol açtığı çok önemli gelişmeler ortaya çıktı. Yani Kurdistan'da hiçbir gelişmenin kendiliğinden ortaya çıkmayacağını bilmek, kavramak lazım. Dolayısıyla bu yıla önemli bazı gelişmelerle girdiysek, ortaya çıkan bu gelişmelerde bu yoldaşların ortaya çıkardığı fedai ruhun rolünü görmemiz gerekiyor. Güncel olarak bu yıl ortaya çıkan tüm gelişmelerin temelinde, bu arkadaşların yaptıkları başarılı eylem duruşları ve sergiledikleri fedai ruhları yatıyor. Çünkü bu arkadaşların gerçekleştirmiş olduğu bu görkemli eylemler, hem düşman nezdinde büyük bir yankı uyandırdı hem de kendi yurtsever çevremiz içerisinde sürece tam katılmayan, tereddütlü yaklaşan kesimlere çok güçlü mesajlar verdi. Arkadaşların büyük bir azim ve kararlılıkla gerçekleştirdikleri bu fedai eylemler, Önderliğimizin özgürlüğü etrafında gelişen halk hareketliliğini de eskiye oranla daha aktif kıldı. Dostlar öncülüğünde gelişen Önderliğe Özgürlük Hamlesinin adeta tetikleyicisi oldu. Bakur'daki halkımızın içine girdiği sessizliği bozmasına, cesaretini toplamasına, serhildan ruhunu yeniden aktif kılmasına yol açtı.

Filiz Yerlikaya

Sema Yüce

Zîlan'ın genç takipçileri soykırım saldırılarına karşı direniyor

Tanrıça Zîlan'ın genç takipçileri öncülüğünde, Medya Savunma Alanlarında da yeni yıla çok güçlü bir gerilla hamlesi ile giriş yaptık. Özellikle Tepê Amediye ve daha sonra gerçekleştirilen Tepê Cûdî eylemleri, tek kelime ile muhteşem oldu. Her iki eylem de çok profesyonelce gerçekleştirildi ve düşmanı gerçekten şaşkına uğrattı. Tepê Amedîye eyleminin sonucunda tarûmar olan düşman cephesi, ne yapacağını şaşırdığı için, kayıplarının küçük bir kısmını da olsa saklayamaz duruma geldi ve uğradığı hezimeti açıklamak zorunda kaldı. Kısa bir süre sonrasında ise bu defa kadın arkadaşların komutasında uzun süreden beri tarihi bir direniş yürüten Tepê Cûdî güçlerimiz, çok güçlü bir baskın eylemi gerçekleştirdi. Bu tepede tarihi bir direniş yürütmekte olan yoldaşlarımız, gerek düşmana verdikleri büyük kayıplar sayesinde, gerekse düşman üzerinden kaldırdıkları silah, cephane ve askeri teçhizat sayesinde ve gerekse de bu büyük eylemin çok profesyonelce çekimini yapmaları sayesinde, dönem taktiği konusunda adeta yeni bir sayfa açtılar. Başta Kürtlere ve bölge halklarına olmak üzere, tüm dünya insanlığına gerçek bir gerilla filmi armağan etmiş oldular. Bu eyleme çok derin bir fedai ruh ve bilinçle giden her arkadaş, eylem alanı içerisinde adeta gerçek birer sanatçı gibi, her açıdan güzelleşmiş olarak kendini izlettirmeyi başardı. Ne mutlu bu yoldaşlara ki, kendi şahıslarında hepimize böyle bir yücelme ve yüceltme duygusunu, onurunu ve gururunu yaşattılar. Bu yoldaşlarımız, mücadelemizin içinden geçtiği tarihi süreci ve ihtiyaç duyduğu taktiksel çıkış yolunu iyi görerek, gereklerini ciddi bir disiplin içinde pratikleştirdiler. Örgütün bu yönlü talimat ve perspektiflerini büyük bir yaratıcılıkla anlayıp uyguladılar. Bu sayede sömürgeci soykırımcı düşmana büyük bir hezimet yaşattırarak, örnek bir duruş sergilediler. Bu fedai yoldaşlarımız, ortaya çıkardıkları bu başarılı pratikleri sayesinde halkımıza, dostlarına ve tüm örgüt yapısı olarak bizlere büyük bir moral üstünlük kazandırmış oldular.

Dikkat edilirse; gerilla cephesinden savaş mevzilerindeki yoldaşlarımızın ortaya çıkardıkları bu fedai ruh, halkımızda da yeni bir azim ve kararlılığa yol açtı. Halkımızda ortaya çıkan bu azim ve kararlılık düzeyini, ilkin Bakur'da Önderlik için gerçekleştirilen büyük özgürlük yürüyüşünde görmeye başladık. Bu yürüyüşe öncülük eden Kürt siyasetçilerin gittiği her yerde büyük bir toplumsal ilgi ve coşkuyla karşılanmasında bunu gördük. Halkımızda gelişen bu moral ve coşku düzeyini, bu azim ve kararlılık düzeyini daha sonra 8 Mart ve Newroz meydanlarında gördük. Newroz meydanları, ruhu mücadele ateşiyle tutuşan gençlerle dolup taşıyordu. Canlanan, ayaklanan, cesaretlenen bu mücadele ruhunu, halkımızın yerel seçimlerdeki siyasal tutumunda da gördük. Nitekim 31 Mart'ta gerçekleştirilen yerel seçimlerde halkımızın ortaya koymuş olduğu kararlı ve azimli siyasi tutum, AKP-MHP özel savaş rejimine yıkıcı bir darbe vurdu. Hele bir de seçimden hemen sonra Wan'da ortaya çıkan güçlü halk iradesine vurmaya çalıştığı darbede de, AKP-MHP faşist rejimi başarılı olmayıp geri adım atmak zorunda kalınca, tam bir tarihi yenilgi yaşamış oldu. Halkımızın vurduğu bu yıkıcı darbenin sonucunda, AKP-MHP özel savaş rejiminin hiçbir meşruiyeti artık kalmamıştır. Faşist rejim artık hükmünü doldurmuş, Türk devlet yönetimini gayri meşru bir biçimde işgal etmiş durumdadır. Bir an önce, Türkiye'deki diğer demokratik güçler ile birlik olup, her alanda bütünlüklü bir direniş geliştirip, bu soykırımcı faşist diktatörlük rejimini alaşağı etmek gerekiyor.

Zîlanca fedailik karşısında hiçbir güç duramayacaktır

Şimdi gelinen noktada; sömürgeci soykırımcı işgalci AKP-MHP faşist özel savaş yönetiminin, kendisini yeniden meşru kılması ve Türk devletini yönetebilir duruma getirmesi için, yeni bir siyasi askeri durum ortaya çıkarmaya ihtiyacı vardır. Moral üstünlük Önderliğimizin, halkımızın ve hareketimizin eline geçmişken, bu durumdan kendini kurtarmak için yeni ve büyük işgal harekatları geliştirme arayışlarını pratikleştirmeye çalışmaktadır. Zaten tüm bu süre zarfında geliştirdiği tüm diplomatik faaliyetlerinin merkezine, bize karşı geliştireceği bu yeni işgal harekat planlarını koymuş durumdadır. Her türlü işgal ve saldırı karşısında hareket olarak şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da tüm gücümüzle direnecek ve başarıyı yaratacağız. Her zamankinden daha fazla güçlüyüz. Zîlan çizgisinde direnişi büyüten bu fedailik karşısında hiçbir güç duramayacaktır. Önderliğimizi fiziki olarak özgürleştirme ve Kürt halkının siyasi statüsünün tanınması için verdiğimiz mücadele başarıya ulaşacaktır. Başarısız olan ve yenilmekten kurtulamayacak olan faşist TC rejimi olacaktır. Zaten çöküş sürecine girmiş olan bu faşist, kadın düşmanı, Kürt halkının düşmanı olan rejime karşı herkesi direnişi büyütmeye, mücadeleyi süreklileştirmeye davet ediyoruz. Tüm halkımızı ve mücadele içinde olan tüm güçleri saygı ile selamlıyoruz.

İkinci yüzyılda sömürgeci-soykırımcı Türk devletinin kendini tekrarı

2023 yılında sömürgeci Türkiye Cumhuriyeti'nin yüzüncü kuruluş yıldönümünden önce yürütülen tartışmalarda faşist iktidar, 21. yüzyılı, 'Türkiye Yüzyılı' olarak tanımladı. Muhalefet partilerinden de bu konuda farklı, alternatif bir tanım gelişmediğine göre, Türklük sözleşmesinde buluştukları anlaşılmaktadır. Eli kanlı Türk sömürgecileri '21. asır Türk asrı olacaktır' hedefinde ortaklaşmaktadırlar.

■ **BOZAN TEKİN**

Sömürgeci, soykırımcı Türk devletinin hükümetinde, partilerinde önemli tartışmalar yaşanmaktadır. Bunları, tarihsel bir perspektifle değerlendirmekte yarar var. Sömürgeci-soykırımcı Türk devletinin Önder Apo'ya karşı uyguladığı ağır tecrit ve peş peşe verilen disiplin cezaları, Kurdistan Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmeye yönelik yürüttüğü diplomasi ve yine yeni anayasa çalışmaları, -ki özellikle özel savaş ve etkili ajanlık yasası-, yumuşama, normalleşme, Kürt soykırımını gerçekleştirmek için yapılan harcamalar, ekonomik kriz, açıklanan tasarruf tedbirleri, Kurdistan Özgürlük Gerillası'na karşı kullanılan kimyasal ve diğer yasaklı patlayıcılar, partiler arasında yürütülen görüşmeler, polemikler, Kobanê Kumpas Davası'nda verilen cezalar, Kuzey-Doğu Suriye'deki seçime yönelik engelleme saldırıları ve en son Colemêrg'te Belediye Eşbaşkanı M. Sıddık Akış'a karşı gerçekleştirilen darbe ve onun yerine sömürgeci katil bir valinin kayyum atanması vb başlıklar normal bir zamanın konu başlıkları değildir. Birbirinden kopuk ve ayrı konular da değildir.

Neler oluyor, olanları nasıl anlamak gerekir?

Halklar, emekçiler, kadınlar, gençler ve egemenler 1990'lı yıllardan başlayarak miladi 21. yüzyılı tartışıyorlardı. Önder Apo da 21. yüzyılın kadın yüzyılı olacağını ve PKK'nin de kadın eksenli bir parti olduğunu söylemişti. Kürt kadınları dağda, şehirde, zindanda, siyasette, ekonomide askerlikte, sanatta, edebiyatta, özetle hayatın her alanında böyle bir inançla tarihi bir mücadele yürütüyor. Dünyanın bütün halklarından kadınlar ve insanlık herkes "Jin, Jiyan, Azadî" şiarını her fırsatta haykırmakta. Bir bütün olarak Kurdistan halkı, 21. yüzyılda Demokratik Ekolojik ve Kadın Özgürlüğü temelinde bir yaşamı kendi topraklarından başlayarak Ortadoğu ve dünyada yaşamın her alanında kurulması için çalışmayı esas almaktadır. Önder Apo 21. yüzyıl stratejisini böyle tanımlamış oluyor.

Kürt halkı cumhuriyetin ikinci yüzyılını Türk devleti tarafından uygulanan soykırım politikalarına son vererek, özgür Kurdistan, demokratik Türkiye stratejisi temelinde karşılamak istemektedir. Bununla, Türk, Arap ve Fars emekçileriyle eşitlik-özgürlük temelinde bir yaşamı kurmadaki kararlılığını her fırsatta dile getirmektedir. Ancak faşist şefler Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli ise Kürt soykırım stratejini, 'Çöktürme Eylem Planı' temelinde tamamlamak istemektedir. Buna karşılık Kurdistan halkı da amacına ulaşabilmek için önüne 'Devrimci Halk Savaşı'nı koymuş bulunuyor. Sömürgeci, soykırımcı Türk devleti Kürt, Ermeni, Asuri, Keldani, Rum vb halklara karşı uyguladığı soykırım politikasını ikinci yüzyılda da sürdürmek istemektedir.

Cumhuriyetin ikinci yüzyılına girmeden önce, sömürgeci, soykırımcı Türk devletinin resmi ideolojik, politik güçleri, '90'lı yıllardan itibaren 21. yüzyıl tanımlaması için tartışmalar yürütüyorlardı. Irkçı, faşist MHP'lilerden bazıları '21. asır Türk asrı olacaktır' diyorlardı. Tanımlamaları netti. Hatta bunun için 100. Yüzyıl marşı bile hazırlanmıştı. Tıpkı soykırımcı devletin 10. Yıl marşı gibi, ırkçı, sömürgeci, Kürt'ü, Kurdistan'ı inkar eden içeriktedir. 10. Yıl marşı soykırımcı M. Kemal'in 10. Yıl nutkunun bir özeti ve onun notalandırılmış haliydi. 100. Yıl marşı da yeşil faşizmin temsilcisi Erdoğan'ın zihniyetini seslendirmişti.

2023 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin yüzüncü kuruluş yıldönümünden önce yürütülen tartışmalarda faşist iktidar, 21. yüzyılı, 'Türkiye Yüzyılı' olarak tanımladı. Muhalefet partilerinden de bu konuda farklı, alternatif bir tanım gelişmediğine göre, Türklük sözleşmesinde buluştukları anlaşılmaktadır. Yani bu eli kanlı Türk sömürgecileri '21. asır Türk asrı olacaktır' hedefinde ortaklaşmaktadırlar. Eğer bunu ağır, yanlış görenler varsa, ikinci yüzyılda nasıl bir Türkiye-Kurdistan görmek istediklerini açıkça ortaya koymalı ve Osmanlı'da hille, oyun devşirme yoluna girmeden tavrını netleştirmelidir. Bunu yapmadıkları sürece, hepsini 'Türk sözleşmesinin' yeminli taraftarları olarak tanımlamak gerekir.

Türkiye Yüzyılı ne demek oluyor?

Faşist şef Tayyip Erdoğan ve çevresinin yeni 'Türkiye Yüzyılı'nı ideolojik, politik ve stratejik bir doğrultuya göre planladıkları kesinleşmiştir. Her şeyi buna göre yapmaya çalışacakları görülmektedir. Bunun en yalın anlamı ise sömürgeci soykırımcı Türk devletinin kuruluşunun ilk günlerinden başlayarak Kurdistan'da gerçekleştirdikleri katliam ve soykırımlardır. Yani Takrir-i Sükûn Yasası, İstiklal Mahkemeleri, İskan Yasası ve Şark Islahat Planı'nın güncellenmesi demektir! Bunu ne kadar başarırlar veya başarmazlar, o ayrı bir konu, ancak sonucu belirleyecek olan Kurdistan özgürlük mücadelesi ve stratejik müttefiklerinin örgütlülük ve direnme gücüdür.

Hala kana doymamış olacaklar ki, Kürt halkının kanını 21. yüzyılda da akıtmaya, sömürgeci soykırımcı stratejisini adım adım tamamlamaya ve bununla beslenmeye devam edecekleri anlaşılmaktadır. Türk halkının payına düşecek olan ise beka edebiyatını İslam ile cilalayarak, beyaz ve kara faşizmi yeşile boyayarak, tümden anti-demokratik, insan haklarına aykırı, her türlü baskı, zulmü geliştirerek Türkiye halkını açlık ve yoksulluğa mahkum etmek olacaktır.

Tayyip Erdoğan, 2002 yılından itibaren, Türk-İslam sentezi temelinde yeşil faşizmin tam kurumlaşmasını, 'cumhuriyetin ikinci yüzyılının başında' kurumlaştırmak istemektedir. Türkiye Yüzyılı demek, yeşil faşizmin kurumlaşması, Kürt soykırımının tamamlanması demektir. Bunun da Türkiye'de ve Kurdistan'da geçen yüzyılda kullanılan değişik yol ve yöntemleri aşan Kurdistan'a yağdırılan bombalar, kimyasal silahlar, diplomatik ilişkiler, eğitim ve medya gücüyle gerçekleştireceği anlaşılmaktadır. En önemlisi de Önder Apo'ya olan yaklaşımlarında bu daha net olarak anlaşılmaktadır. Önder Apo üzerindeki tecridin çeyrek asır sürdürülmesini, son 40 aydan beridir de hiçbir biçimde Önder Apo'dan haber alınmamasını başka türlü tanımlamak mümkün değildir. Bir halkın Önderi'ne böyle yaklaşan bir devletin, halkına daha farklı yaklaşacağını beklemek, en hafif deyimle sömürgeci, soykırımcı Türk devletinden hiçbir şey anlamamak, tarih bilincinden yoksun olmak anlamına gelir. Nasıl ki, Şeyh Said'e idam, Kürt halkına soykırım ve Şark Islahat Planı olarak döndüyse, 'İmralı'da Önder Apo'yu her gün, her saat, her dakika öldürme siyaseti', şimdi de Kurdistan'da 'Çöktürme Planı' olarak dönmektedir. Yani sömürgeci AKP-MHP hükümeti anayasada, Kürt halkının varlığına, özgürlüğüne yer vermeyecektir. Kürdün dilinin, kültürününün yasaklaması ve asimilasyon politikalarına devam edilecektir. Anayasadaki ilk maddeler ve 66. Madde korunacaktır. Kurdistan'ın zenginliklerini talan etme, halkı açlığa, yoksulluğa mahkum etme, bu temelde Kurdistan'dan kaçışın zeminini oluşturma, bununla birlikte ajanlaştırma, fuhuş ve uyuşturucu ile yozlaştırma politikaları sürdürülecektir. Kurdistan topraklarına, tıpkı İsrail Siyonistlerinin Filistin'e Yahudileri yerleştirdiği gibi, Kurdistan topraklarına başka yerlerden getirilen Türkler, Araplar, Afganlar vb yerleştirerek demografik değişim politikası yürütülecektir. Kurdistan Özgürlük Gerillası'nı ise, yasaklı kimyasal silahlar, termobarik, taktik nükleer bombalar ile imha ederek ulusal soykırım poltikalarını tamamlama, askeri planlamalarının başında gelmektedir. Böylelikle Bakurê Kurdistan devrimini ve Rojava Devrimi'ni tasfiye ederek, Başûrê Kurdistan'da da tam hakimiyet sağlayarak Misak-ı Milli sınırlarına ulaşmak istemektedir. Böylece bölgede hegemonyasını güçlendirerek, Kuzey Afrika'da, Orta Asya'da egemenliğini yaymayı hedeflemektedir.

Sömürgeci-soykırımcı AKP ve onun faşist şefi Tayyip Erdoğan, öyle rastgele siyaset yapan, emanetçi birisi değildir. Bir ideolojik-politik doğrultuya dayanan, stratejik bir planlama temelinde hareket etmektedir. '70'li yıllardan beri, faşist ve İslamcı gençliğin örgütlendiği Milli Türk Talebe Birliği (MTTB) gibi bir öğrenci teşkilatında, Milli Selamet Partisi (MSP), Refah Partisi (RP) gibi partilerde yer almış, İskender Paşa cemaatinde kalmış, RP adına İstanbul Belediye Başkanlığı yapmıştır. İstanbul gibi kapitalist modernitenin merkezlerinden birisinin belediye başkanı olarak, uluslararası sermaye güçleriyle, özelikle de ABD düşünce kuruluşları ve sermaye çevreleriyle ilişkilenmiştir. Sömürgeci Türk devletinin gerçekleştirdiği 28 Şubat askeri darbesinden sonra RP'de yaşanan tartışmalarda, kendisini 'yenilikçiler'in lideri olarak konumlandırmıştır. 12 Eylül askeri faşist cuntası sürecinde cemaatlerle bağlantılı olarak iyice palazlanmış yeşil sermaye çevreleri, dünyada esen neo-liberal ekonomi rüzgarlarının da etkisiyle, önce Türkiye'nin klasik sermaye çevrelerinden alan kapma, giderek uluslararası sermaye ile bütünleşme peşindeydi. 2001 yılında AKP'yi kuran faşist Tayyip Erdoğan ve çevresi bu kesimlerin partileşme ihtiyaçlarına karşılık vermiştir. 2002 seçimlerinde seçilme yasağı olduğu için, seçime girmemiş olsa da kurduğu parti seçimi kazanmış, kendisi de özel bir yasayla yasağı kaldırıldıktan sonra seçilmiş ve 2003'te başbakan olmuştur.

İnkar, imha temelinde kurulan soykırımcı Türk devleti, 87 yıllık tarihinde Kürt soykırımını tamamlamak için her türlü insanlık dışı yol ve yöntemi kullanmasına rağmen, İnönü'sü, Menderes'i, Demirel'i, Nihat Erim'i Ecevit'i, Kenan Evren'i, Özal ve Erbakan'ı vb gelip geçmesine rağmen başaramamışlardır. Tam başardıklarını sandıkları '70'li yılların başında ise Rêber Apo'nun öncülüğünde PKK ortaya çıkmış ve Kürt halkının varlık-özgürlük mücadelesini sürekli yükselen bir tarzda ilerletmiştir. '90'lı yıllarda ise artık, yok sayılan Kürt halkı açısından, Önder Apo'nun deyimiyle 'Diriliş başarılmış, sıra kurtuluşa gelmişti'.

Sömürgeci, soykırımcı Türk devletinin ve hükümetlerinin kullandığı, kimi yöntem farklılıkları gösteren özünde ise aynı olan, soykırım politikalarının yanı sıra, aynı zamanda iflas eden klasik Kemalist paradigma olmuştur. Reel sosyalizmin yıkılması, dünyada esen liberal politikalar, iktidarın dışında tutulan İslami kesimlerin özellikle 12 Eylül askeri faşist cuntasının geliştirdiği Türk-İslam sentezi politikasının oluşturduğu zeminde önü açılan, yaygınlaşan cemaat ve tarikatların holdingleşmesi yeşil faşizmin ekonomik zeminini oluşturmuştur. Bu kadar ekonomik güce ulaşan holdingler, artık sömürgeci devlet siyasetinde rol almak istediler ve bu temelde de partileştiler. '60'lı yıllardan gelen partileşme süreci, faşist askeri şef Kenan Evren, Turgut Özal ve ardından Refah Partisi iktidarlarıyla birlikte iyice güçlendiler. Özellikle Kemalist zihniyetli devlet çekirdeğinin politikalarının 2000'li yıllara dayandıklarında adeta Kurdistan özgürlük mücadelesi karşısında nefessiz kalması, İslam'ı bir iktidarlaşma aracı olarak gören kesimlere, ABD'nin de gelişen radikal İslam'a karşı ılımlı İslam projesini geliştirmesi kapsamında faşist Erdoğan'a iktidar yolunu açtı. Bu konuda ABD ile yapılan gizli, açık görüşmeler bilinmektedir. Özetle, Beyaz Türkçülüğün, beyaz faşizmin iflası sonucu yeşil faşizmin önü açılarak, Kurdistan halkının başına bela edildi.

Yeşil faşizm ne yapmayı düşünmekte, neyi planlamaktadır

Önder Apo'nun 2010 yılında yaptığı tespitler, bu konuya ışık tutmaktadır. Önder Apo'nun AKP faşist yönetiminin nasıl bir yol izlediği ve bundan sonra da nasıl bir yol izleyebileceğine ilişkin yaptığı tespitler, güncel olarak çarpıcı bir biçimde doğrulanmaktadır.

AKP iktidarının ilk sekiz yılı CHP'nin ilk sekiz yılına (1923-1931) çok benzemektedir. İkisinde de tek partili rejim egemendir. Tıpkı 1931'den itibaren (M. Kemal'in Serbest Fırka denemesine rağmen) ağırlaşan İsmet İnönü ve Recep Peker faşizmi gibi, AKP'nin de 2011 seçimlerinden itibaren (Hitler'in 1933 seçimlerindeki konumuna oldukça benzemektedir) diktatoryasını yoğunlaştırma ve kendi anayasasıyla pekiştirme olasılığı yüksektir…

'AKP'nin yeni hegemonik iktidar döneminde, Kürt varlığı ve özgürlüğünü tasfiye amaçlı özel savaş rejimi daha da güçlendirilerek yürütülecekti. Zaten AKP'nin ordu şahsında rejimin eski iktidar sahipleriyle yaptığı uzlaşmanın temelinde Kürt varlığının (ontolojik gerçeklik) ve özgürlüğünün (bilinç ve örgütlülük) tasfiyesi ve kültürel soykırımın sürdürülmesi yatmaktaydı. İktidar başka türlü AKP'ye teslim edilemezdi…Bu uzlaşma AKP döneminde sadece olduğu gibi kabullenilmekle kalmamış, İslâmî argümanlarla daha da güçlendirilerek devam ettirilmiştir.'

Soykırımcı CHP'nin ilk sekiz yılında neler olmuştu? Uzun uzadıya ayrıntılı anlatmak, bu yazının sınırlarını aşar. Satır başlarıyla hatırlatmakla yetineceğiz.

1923 yılının 29 Ekim'inde Kürt halkını yok etme, Kurdistan'ı Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline getirme stratejisi temelinde kurulan Türk devleti, 2023 yılının 29 Ekim'inden sonra da yine Kürt soykırımını devam ettirerek, kuruluş felsefesi ve planlamasını bire bir hayata geçirerek, tümden yok etmek istiyor? Tüm belirtiler, söylem ve atılan adımlar bunu fazlasıyla ortaya koymaktadır. Çünkü bugün dünden ve öncesinden hazırlanmıştır. Onun için de soykırımcı Türk devletinin kuruluş felsefesi ve yılları önemlidir.

Türk devletinin kuruluş felsefesi nedir ve kuruluş yıllarında olanlar neydi?

20. yüzyılın başlarında, ortada ayakta kalmakta zorlanan bir sömürgeci Osmanlı İmparatorluğu vardı. İngiliz. Fransız emperyalistleri bölge hakimiyetini elde tutmak, ticaret yollarını kontrol etmek ve gelişmekte olan Sovyet devrimini durdurup sınırlamak için, bu imparatorluğun enkazından, bir Türk ulus-devleti yaratmayı hedeflemişti. M. Kemal ve etrafındaki çeteler, bu soykırımcı sistem için adeta biçilmiş kaftanlardı.

Diğer halklar sömürgeci Osmanlı İmparatorluğu'na karşı ulusal kurtuluş mücadelelerini yürütüp başarıya ulaştıkları ve Ermeni, Rum, Asuri-Keldani halklar soykırımdan geçirildiği için, M. Kemal'in ilk gittiği yerin Kurdistan olması tesadüf değildir. Çünkü gidebileceği, ayak basacağı ve kabul edileceği başka bir yer kalmamıştı. Onun için de Kürtlerin yanına gitmiştir. Giderken de Kürtleri kandırmak için ortak vatan, ortak devlet, ortak din, ortak kurtuluş ve ortak yönetim vb birçok vaatte bulunmuştur. Bunlar tarihi belgelerde fazlasıyla vardır. M. Kemal'in Kürt önde gelenleri karşısında döktüğü dil, verdiği vaatleri ve el-etek öpmeleri saymakla bitmez. Bunlar genellikle bilinen gerçeklerdir. Kürtlerin yanında kurulacak devletin, bir Kürt-Türk devleti olacağını da açıkça belirtiyordu. Onun bu söylemi, Lozan Antlaşması imzalanıncaya kadar sürdürülmüştür. Hatta Lozan'da bile, Kürtler söz konusu olunca, İsmet İnönü ve beraberindeki kendisi gibi Kürt soykırımcısı delegasyon 'TBMM Hükümeti Türklerin olduğu kadar Kürtlerin de hükümetidir; Kürtlerin gerçek ve meşru temsilcileri Milli Meclis'e girmiştir ve Türklerin temsilcileriyle aynı ölçüde ülkenin hükümetine ve yönetimine katılmaktadır' diyerek yalan söylemiş ve iki yüzlüce davranmıştır. Lozan konferansında, konferansın bütün maddeleri tek tek incelendiğinde, bin yılların halkı 'tek kelime' ile anılmamış, yok sayılmıştır. Türk devleti ile birlikte bu metne imza atan emperyalist devletler Türk devletinin ileride uygulayacağı soykırımın zeminini Lozan'da hazırlamıştır.

Rıza Nur denilen soykırımcı da Kürtlerin haklarının tartışıldığı oturumda, bin bir dereden su getirerek, yalan üstüne yalan, demagoji üstüne demagoji üreterek, Kürt'ün inkarında ve Kurdistan'ın parçalanmasında İsmet İnönü'den geri kalmamıştır.

Türk egemenlerinin, sadece zihniyetlerini değil, duygularını, hislerini de tanımak ve anlamak gerekir. Kürtler söz konusu olunca, genel insani ölçüler, duygu, vicdan, ahlak vb ile hiçbir ilgilerinin olmadığı tüm tarihi gerçeklerden açığa çıkmaktadır. M. Kemal'in 1919-23 yılları arasında hiçbir yoruma izin vermeyecek kadar Kürt'ü haklarıyla birlikte tanıyan sözlerinin hepsinin baştan sona taktik, takiye, yalan ve yanıltma olduğu anlaşılıyor.

Erdoğan da 'düşünmezsen Kürt sorunu yoktur' dedi. Daha sonra 'Kürt sorunu benim sorunumdur' dedi. Şimdi yine 'Kürt sorunu yoktur, nerede bir Kurdistan kurulursa gider engellerim' diyor. Bu kaç yüzlü bir insan hali ve davranışıdır? İnsan, dostuna, komşusuna değil, düşmanına karşı bu kadar taktik, takiye, gizli, sinsi hesap yapar. Peki, bunlar bu sözleri söylerken duygularını nasıl gizlediler, yüzlerine hangi maskeleri geçirdiler? Bu kadar yalan üretme, bu yalanları Kürtlerin yüzüne söyleyecek kadar, duygularını gizleme gereğini duymak, içlerindeki Kürt düşmanlığının derinliğini, sinsi plan sahibi olduklarını göstermiyor mu? O halde bundan sonra Türk egemenleri konuşunca, bir de bu açıdan bakmak gerekiyor. Her sözlerine, ister namus, şeref adına, ister hukuk, anayasa adına ister laiklik ister din adına, isterse de kardeşlik adına olsun; ne adına söylenirse söylensin inanmamak gerekir. Çünkü burada belirtilen kavramların hiçbirisi kendi doğal evrimi içinde, kendi yaşamlarından üretilmiş bir kavram değildir. Oradan buradan, çıkarları için devşirilmiş kavramlardır. Hele İslam ve din adına söylenenlere hiç mi hiç inanmamak gerekir. Çünkü kutsal İslam dinini, yayılmada Muaviye'nin savaşta mızrak uçlarına Kuran'ı Kerim sayfalarını taktırması gibi, sadece kullanmışlardır. Yezidlikte sınır tanımamışlardır. Halen de öyledir. Kürtlerin tarihi bir sözü vardır, hatırdan hiç çıkarılmamalı: Bextê Romê tune ye!

Lozan'dan hemen sonra ne yapıldı?

Kürt soykırımcılarının başı M. Kemal'in yaptığı ilk iş, Büyük Millet Meclisi'ni bir erken seçime götürerek, içinde Kürtlerin ve sol, demokratik kesimlerin olmadığı bir meclis oluşturmak olmuştur. Seçimi öne almış, seçim kanunlarında kendi lehine gerekli değişiklikleri yaparak, hatta kimlerin meclise gireceğini tek tek tespit ederek bu amacını fazla zorlanmadan gerçekleştirmiştir. 1923 Ağustos ayında ise, Kurdistan'ı ve Kürt halkını yok sayan Lozan Antlaşması'nı oluşturdukları Kürtsüz meclisleri tarafından onaylatmıştır. Eylül ayında ise, M. Kemal soykırımcı Cumhuriyet Halk Fırkası'nı kurmuş ve kendisini de genel başkan olmuştur. Böylelikle tek adamlığa giden yolda ilk adımı atmıştır. Kürt katili M. Kemal, 28-29 Ekim tarihlerinde ise muhalefetsiz tek partili ortamda 1921 Anayasası'nda yaptığı değişikliği meclisten hızla geçirmiş ve 1921 Anayasası'nda, Kürt halkını ve diğer halkları yok sayan, 'Türk devletinin dili Türkçedir' şeklinde değişiklik yapmış, böylece 29 Ekim'de yangından mal kaçırırcasına yaptığı hazırlıklar temelinde sömürgeci, soykırımcı 'Türkiye Cumhuriyeti'ni ilan etmiştir. Hemen arkasından ise, Kürt soykırımcısı İsmet İnönü'yü başbakan olarak atamış ve soykırımcı katillerden oluşan bir hükümet kurmuştur. Tabii kendisini de tek şef ilan etmiş, var olan koşullar içinde kullanılabilecek tüm siyasi, askeri, hukuki, diplomatik, ekonomik, mali vb yetkilerle donatmıştır.

> **Sömürgeci, soykırımcı AKP ve onun faşist şefi Tayyip Erdoğan, bir ideolojik, politik doğrultuya dayanan, stratejik bir planlama temelinde hareket etmektedir. '70'li yıllardan beri, faşist ve İslamcı gençliğin örgütlendiği Milli Türk Talebe Birliği (MTTB) gibi bir öğrenci teşkilatında, Milli Selamet Partisi (MSP), Refah Partisi (RP) gibi partilerde yer almış, İskender Paşa cemaatinde bulunmuş, RP adına İstanbul Belediye Başkanlığı yapmıştır.**

1924 Mart'ında çıkardıkları bir kanunla halifelik kaldırılırken, aslında Nisan 1924'de oluşturulan ve 24 Nisan 1924'te yürürlüğe giren 1924 Anayasası'nda bir çırpıda başta halkımız olmak üzere, Türkler dışında diğer tüm halklar yok sayılmıştır. 'Türkiye Türklerindir' deyişi, adına Türkiye dedikleri alanları, Türkleştirerek, sadece Türklerin kılınmak istendiği için, 'Türkiye Türklerindir' denilmiştir. Eğitim sistemi ve bakanlığı bu temelde oluşturulmuştur. Tabii ki, başta Kürtler ve diğer halklar sadece yok sayılmakla yetinilmemiş, ardından nasıl yok edileceği de stratejik bir planlamaya kavuşturulmuştur. Tüm bu yaptıklarına olası karşı çıkışları engellemek ve caydırmak için de var olan Hıyanet-Vataniye Yasası güncellenmiştir.

Özetle daha önce Kürt'ü yok etmek için oluşturulan strateji ve taktik doğrultusunda hareket edilmiştir. Kürtler dağınık ve örgütsüz olsalar da kendilerine yönelik geliştirilen planı derinlikli olmasa da fark etmişler ve boşa çıkarmak için bir arayış içine girmişlerdir. Azadî Örgütü'nü kurmaları bunun bir sonucudur. Ancak Azadî örgütlülüğü, düşmanın ideolojik, politik ve stratejik bakımından derin örgütlülüğünü ve hazırlığını ne yeterince görmüş ne de onu karşılayacak bir düzeyde örgütlülük geliştirebilmiştir. Bu gerçeklik, hareketin önderlerinden Cîbranlı Xalid'ın 1924 Aralık ayında düşmana esir düşmesinde daha net görülmektedir. İsyanı ancak iki ay sürdürebilmişlerdir. Soykırımcı Kemalist hareketin Teşkilat-ı Mahsusa'dan kalan yoğun istihbarat birikimi ve faaliyetleri sonucu Kürt halkı içindeki gelişmelerden önemli oranda bilgi sahibi olmuşlar ve hareketi provoke ederek, hareketin istediği zamanda değil de kendilerinin istediği zamanda harekete geçmelerini sağlamışlardır.

Şeyh Sait önderliğinde gelişen isyanda da görüldüğü gibi bir provokasyonla zamanından önce harekete geçmek zorunda kalan isyan önderliği, kısa süre içinde yenilgiyle yüz yüze gelmiştir. Güçlü bir örgütlü öncülüğe, hazırlığa, stratejiye, örgütlülük ve birliğe dayanmayan çıkışın daha farklı sonuçlanması da zaten mümkün değildi. Bu süreci adeta adım adım bir stratejik planlamaya tabi tutan ve ona göre hareket eden sömürgeci-soykırımcı Türk devletinin yönetim çekirdeğinin hazırlıklarına, Kürtlere karşı besledikleri derin stratejik düşmanlığa karşılık, süreci doğru okuyamayan ve buna göre hazırlıklı olamayan Kürt öncülüğünün başarı şansı zaten yoktu.

24 Şubat günü ise, yani isyan başladıktan 10 gün sonra, sömürgeci Türk devletinin başbakanı Ali Fethi Okyar, meclise konu hakkında bilgi verir ve isyanı bastırmak için almış oldukları tedbirleri aktarır. Tedbirlerin ilki Kurdistan'da sıkıyönetim ilanı, ikincisi ise daha önce de var olan İhaneti-Vataniye Kanunu'nun güncellenmesidir. Her ikisi de oybirliğiyle kabul edilir. Ancak kısa bir süre sonra 2 Mart günü, Cumhuriyet Halk Fırkası içinde bazı kesimler M. Kemal'in yönlendirmesiyle alınan tedbirleri yeterli görmez ve daha farklı siyasi, idari ve askeri tedbirler için de diretirler. Daha sonra da faşist şefin toplantıya katılmasında ısrarcı olurlar. Faşist soykırımcı şef de toplantıya katılır ve Kürt isyanına karşı alınan tedbirlerin yetersiz olduğunu söyler, 'inkılabı başlatan tamamlayacaktır' diyerek Kürtleri soykırımdan geçirmekten ve kendisine engel olmaktan çıkarmayı ifade eder. Bundan hareketle de hükümeti yetersiz kalmakla eleştirerek, daha farklı tedbirlerin alınmasına işaret eder. Bu durum karşısında ise A. Fethi Okyar, aldığı tedbirleri yeterli gördüğünü söyler, ardından da daha şedit tedbirlerle elimi Kürt kanına bulamak istemiyorum, mealinden sözlerle itirazını dile getirir ve istifa eder.

DEVAM EDECEK

Tarihi 1 Haziran Hamlesi her şeyden önce ideolojik bir hamledir

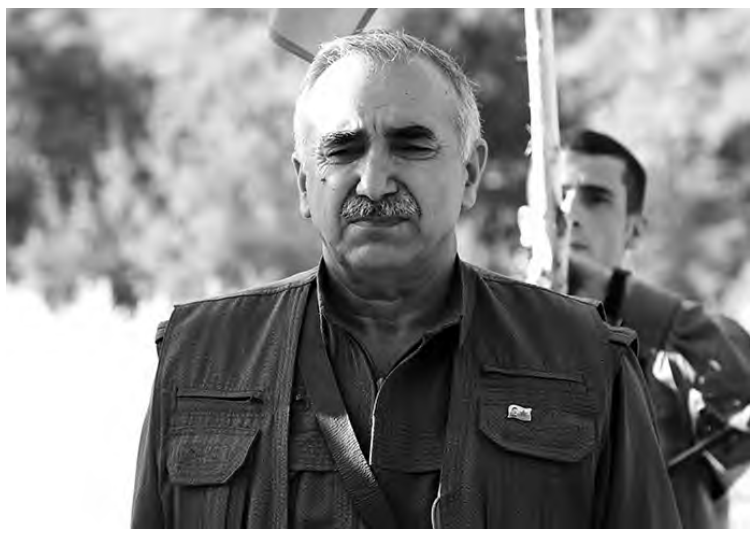

MURAT KARAYILAN

2004 yılında Hareketimizin başlatmış olduğu tarihi 1 Haziran Hamlesi, mücadele tarihimizin en önemli atılımlarından birisidir. 1 Haziran Hamlesi, Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana bir kangren halini almış olan Kürt sorununun çözümsüzlüğünde ısrara, Hareketimizi içeriden kemiren ihanet çizgisine karşı atılmış önemli bir adımdır. Dolayısıyla 1 Haziran Hamlesi, her şeyden önce ideolojik bir hamledir ve Apocu çizgiyi uygulama, örgütsel doğrultuyu sağlama ve yeni bir mücadele dönemini başlatma bakımından çok önemli-tarihsel bir role sahiptir.

Atılım (veya hamle), kavram olarak herhangi bir konuda hızla ilerlemeyi ifade etmektedir. Savaş tarihi bir atılımlar tarihidir. Zira birçok güç, karşısındaki gücü yenmek için hamlesel çıkışlar yapma gereksinimi duyar. Ancak atılım yalnızca askeri bir kavram değildir. Aynı zamanda siyasi, ekonomik, sportif konularda da atılım yapılabileceği gibi, illa dışındaki unsurlara karşı değil, kendi içindeki gerici anlayışlara karşı da atılım yapılabilir.

Bu anlamda devrim ve sosyalizm tarihinde olduğu gibi Kürt halk özgürlük tarihinde de çok çeşitli yelpazede atılımların yapıldığı görülmüştür. Bunlar büyük oranda sonuç alıcı çıkışlar halini alarak mücadeleye önemli katkılar sunarken, birçok atılım hamlesi daha başlangıç aşamasındayken boşa çıkmıştır. Halkımızın makus tarihi, daha başlamadan boşa çıkarılmış sayısız atılım örnekleriyle doludur.

Ne var ki Önder Apo'nun ve PKK hareketinin tarihsel çıkışıyla beraber, Kurdistan halk özgürlük mücadelesi de bir atılımlar dönemine girmiştir. Her ne kadar hepsinin adı atılım konulmasa da, 1973 yılında Ankara-Çubuk Barajı'nda Önderliğimizin 6 arkadaşla yaptığı toplantı bir atılım örneğidir. Hakeza Haki Karer yoldaşın Antep'te haince katledilişi karşısında PKK'nin kurulması bir atılım örneğidir. Zindanlarda kendilerini feda ederek yeni bir direniş kuşağı yaratan Mazlum, Kemal, Hayri ve Ferhatların anılarına silahlı mücadelenin gerilla biçimini alarak ordulaşma çabası -ki buna 15 Ağustos Atılımı diyoruz- önemli bir atılım örneğidir. Mücadele tarihimiz bunlar gibi onlarca atılım örneğiyle doludur.

2004 yılında Hareketimizin başlatmış olduğu Tarihi 1 Haziran Hamlesi de, mücadele tarihimizin en önemli atılımlarından birisidir. 1 Haziran Hamlesi, Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana bir kangren halini almış olan Kürt sorununun çözümsüzlüğünde ısrara, Hareketimizi içeriden kemiren ihanet çizgisine karşı atılmış önemli bir adımdır. Yani salt dışımızda olup Hareketimize ve halkımıza düşmanlık yapan kesimlere karşı değil, aynı zamanda içten de halkımızın özgürlük davasına karşı faaliyet yürütenlere karşı bir hamle durumu söz konusudur.

1 Haziran 2004 Atılımı'nı gerekli kılan koşullar

1 Haziran Hamlesi'ni anlamak için öncelikle onun doğmasına vesile olan koşulları tanımak gerekiyor:

Bilindiği gibi 15 Ağustos Atılımı ile birlikte gelişen süreç, Kürt sorununu çözüm aşamasına getirmişti. Ancak uluslararası-hegemonik güçler Kürt sorununun çözümünü ve PKK çizgisinin bölgede gelişmesini çıkarları açısından tehlikeli gördüler. Bu nedenle gelişen 9 Ekim Komplosu karşısında Önder Apo'nun çözüm arayışı çerçevesinde Avrupa'ya çıktığı süreçte çözüme gelmek yerine Önderliğimize Uluslararası Komplo'yu dayattılar. Bu komplonun amaçları çok tehlikeliydi. Kürt-Türk çatışmasının önünü açarak bölgede derinleşen bir kriz durumunu yaratmak istiyorlardı. Bunu en iyi ve zamanında görüp fark eden Önder Apo oldu. Önder Apo, çok derinlikli bir strateji ile komplonun bu amacının önünü alarak Hareketimizi tümüyle yok etmek üzere geliştirilen bu komplo sürecini boşluğa düşürdü. Esasında önceden üzerinde yoğunlaştığı büyük değişim sürecini İmralı Zindanı'nda derinleştirerek sürdürdü ve bu süreci tamamladı.

Başlangıçta bu değişim sürecini, Önderliğin en yakın yoldaşları olarak bizler dahil çoğu kimsenin anlayamadığını belirtmek, çok yanlış bir tespit olmayacaktır. Dolayısıyla Önderliğin bu yönlü çabalarına uyum sağlama ve onu daha etkin bir biçimde uygulamada da zorlanma yaşandığı bir gerçek. Ama Önder Apo, bu zor koşullarda gerçek anlamda bir dahi olduğunu ortaya koydu ve büyük bir kararlılıkla, öngördüğü çizgisini geliştirdi; bizlere ve herkese ısrarla süreci kavratmaya çalıştı. Bu temelde şekillendirdiği yeni paradigması ile PKK'yi yeni bir ideolojik-politik-örgütsel mecraya taşıdı. Böylece bir yandan imha amaçlı geliştirilen Uluslararası Komplo'yu boşa çıkarırken, diğer yandan ise PKK'yi yeniden bir büyüme ve gelişme sürecine yönlendirdi, bunun önünü açtı. Bu çıkışıyla Önder Apo, dayatılan çözümsüzlük ve imhayı büyük bir sıçramaya ve gelişmeye dönüştürdü. Geliştirdiği yeni perspektifiyle Türkiye sınırları içerisinde Demokratik Cumhuriyet temelinde Kürt sorununu çözmenin en makul ölçülerini ortaya koydu. Demokratik çözümün önünü sonuna kadar açtı. Olabilecek bütün korku ve kaygıların aşılması için gereken her şeyi büyük bir çabayla ortaya koydu.

O dönemde Türk devlet yetkililerinin Önderliğin ortaya koyduğu bu çözüm çizgisini reddetmediğinin altını çizmek gerekir. Zira İmralı'ya gidip geldiler, anlamak istediler. O aşamada çözüme yatkın bir duruş da sergilediler. Hatta bu dönemde resmi iktidar olan DSP-MHP-ANAP koalisyon hükümeti çok sınırlı da olsa Kürt dili üzerindeki yasakları kaldıran ve küçük de olsa adımlar atan bir pozisyondaydı.

Ne var ki 11 Eylül 2001'de El Kaide tarafından ABD'de İkiz Kulelere dönük gerçekleştirilen saldırı ile birlikte her şey değişti. Çünkü ABD, uluslararası düzeyde sözüm ona "teröre" savaş ilan etti. Bu çerçevede Afganistan'a müdahale etti. Başta Ortadoğu olmak üzere tüm dünyada terörizme karşı bir süreç başlattığını duyurdu ve bu temelde pratik adımlar attı. PKK de ABD'nin terör listesindeydi. Dolayısıyla ABD'nin bölgeye bu müdahale sürecinde PKK'ye de yöneleceği veya PKK'nin tasfiye sürecinin bu temelde daha kolaylaşarak mümkün hale geleceği düşüncesiyle olacak ki aynı dönemde Türk devleti tarafından çözüme dönük var olan tüm çabalar terk edildi. Yani önceki yaklaşımlarından vazgeçtiler.

Tam da bu dönemde AKP'nin iktidara taşınması durumu söz konusu olmuştur. Derin devlet aklı bu dönemde AKP'ye, kendisinden önceki çözüme dönük çabaları rafa kaldırıp Kürt sorununu çözmeme ve tasfiye etme görevini vermiştir. Yöntem olarak da demokratik söylemler kullanılarak, mazlum edebiyatı yapıp ezilen Kürt halkının da sempatisini kazanma temelinde bölgede taban oluşturup Kurdistan Özgürlük Mücadelesi'ne bir tasfiye sürecini dayatmayı öngörmüşlerdir. Bunun yanı sıra Hareketimizin yönetim kademelerinde bulunan ve öteden beri Önderlik çizgisiyle sorun yaşayan, değişik sorgulamalardan geçen, inanç kırılması yaşayan bir grup tarafından Uluslararası Komplo paralelinde 2002 yılından itibaren içte bir çeteci-tasfiyeci faaliyet de geliştirilmiştir. Dolayısıyla bırakalım çözümü, hareketin içten ve dıştan tasfiye projesinin gündemleştirildiği bir konseptin geliştirilmeye çalışıldığı görülmüştür.

1 Haziran Atılımı'nın hayata geçirilmesi ve etkileri

Yukarıda bahse konu olan tasfiyeci yönelimler, 2003 yılına geldiğimizde tüm boyutlarıyla anlaşıldı ve bu süreçte artık çözüm için yeni bir mücadele döneminin başlaması ve farklı bir hamlenin gelişme gereği açığa çıktı. Zira Önderliğimizin beklenti ve mesajları da bu çerçevedeydi. Ancak sürecin gelişim seyrinin öyle etkin çıkışlarla hareketin önünü açan ve tasfiyeciliği de bertaraf eden bir noktada seyrettiğini belirtemeyiz. Yönetimimiz o dönemde o tasfiyeci güruhun çabalarının önüne geçmede tam yetkin ve yeterli yaklaşmadı. Aslında görevine sahip çıkamadı, bu konuda ciddi bir zaafı yaşadı. Dolayısıyla yaşanan boşluk ortamlarından yararlanan tasfiyecilik palazlanarak, hareketi Önderlik çizgisinden koparmaya dönük açık saldırılar geliştirmeye başladı.

Bu durum karşısında Önder Apo PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi'ni kurma talimatını vererek gidişata müdahale etti. Kurulan Yeniden İnşa Komitesi öncülüğünde ciddi bir müdahale gelişti ve ardında gerçekleşen KONGRA-GEL 2'nci Genel Kurulu'nda 1 Haziran Hamlesi'ni karar altına aldı. Aynı dönemde Önder Apo'nun o iç tartışmalar sürecine de yön veren Bir Halkı Savunmak kitabının elimize ulaşması, sürecin ideolojik seyrine dönük doğrultuyu belirlemesi hasebiyle bizler açısından adeta bir can suyu oldu. Nitekim buradan alınan güçle içteki tasfiyecilerin tasfiyesi süreci yaşandı. Dolayısıyla 1 Haziran Hamlesi, her şeyden önce ideolojik bir hamledir ve Apocu çizgiyi uygulama, örgütsel doğrultuyu sağlama ve yeni bir mücadele dönemini başlatma bakımından çok önemli-tarihsel bir role sahiptir.

Tabi bu hamlenin diğer önemli yanları ise askeri ve toplumsal yanlarıydı. Hareketi yeniden toparlamak, Önderlik paradigması ekseninde gelişmeyi sağlamak ve devleti çözüm çizgisine çekmek amacını taşıyan 1 Haziran Atılımı'yla iki temel ayağa dayalı bir mücadele stratejisi geliştirildi: Bunlardan biri gerilla ve gerillanın kısmen yeni ve daha çok tekniği de kullandığı eylemlerken, diğeri ise halk serhildanları biçiminde gelişen toplumsal eylemlerdi. Bu iki temel ayağa dayanan mücadelemiz, 1 Haziran Hamlesi ile birlikte giderek gelişme yaşadı.

Atılım'ın ilk dönemlerinde hafif eylemlerle gelişen hamlesel süreç, giderek artan bir yoğunluk kazandı. İlk birkaç yıl tekrardan Kuzey Kurdistan'a ve yine Amanos ile Karadeniz gibi alanlara yayılma ve yerleşme sağlandı ve tüm ülke sathına yayılan eylemsellikler söz konusu oldu. Taktik ve teknik anlamında önemli açılımlar yapıldı. 2007 yılına geldiğimizde gerillada giderek yoğunluk kazanan eylemsel düzey, değerli komutanlarımız Reşit Serdar ve Hüseyin Mahir yoldaşların geliştirdiği Oremar eylemi ve Adil Biliki yoldaşın geliştirdiği Gabar eylemiyle bir zirveye ulaştı. Serhildan hareketi de 2006 yılında önemli bir düzey yakaladı. Aynı yılın Kahramanlık Haftası'nda bir hafta boyunca başta Amed ve Batman olmak üzere, Kurdistan'ın birçok alanında yoğunlaşan halk hareketi gelişti. Bu halk hareketi esnasında Tayyip Erdoğan'ın o meşhur, 'kadın da olsa çocuk da olsa, kim olursa olsun polisimiz gerekeni yapacaktır' biçimindeki sözleri temelinde polis kurşunuyla 6'sı çocuk olmak üzere toplam 14 insanımız AKP hükümeti tarafından şehit edildi. Ama direniş büyük bir düzey kazandı. Yine 2007 yılında 'Êdî Besê Hamlesi' başlatılarak kitlesel hareketin önemli bir düzey kazanması sağlandı.

1 Haziran Atılımı temelinde yükseliş gösteren Hareketimiz, geliştirdiği mücadele ile halklar nezdinde çözümü dayatan bir pozisyona ulaştı. Dönemin AKP hükümetlerinin, Hareketimizin yakaladığı yükselişin önüne geçmek amacıyla yaptığı çeşitli görüşme manevraları da oldu. 2005-2006 yılında başlayan kimi dolaylı görüşmeler temelinde geçici ateşkesler ilan edildi. Yine aracı olan bir uluslararası kurum tarafından sürdürülen dolaylı görüşmeler temelinde 2008 yılında PKK heyeti ile Türk devletinin heyeti Oslo'da resmen doğrudan görüşmelere başladı.

Özcesi bir taraftan toplumsal hareket ve sürecin gereklerine göre askeri eylemsellikler gelişirken, öbür taraftan Türk devletinin, yaşanan bu yükselişin önüne geçmek ve onu frenlemek için yaptığı görüşme, vb. girişimler de hep oldu. Kuşkusuz Önderliğimiz ve Hareketimiz nihai olarak demokratik bir çözümü amaçlamaktadır. Bundan dolayı dönemin hükümetlerinin çözüme dönük yaptığı hiçbir girişim karşılıksız bırakılmadı; Ha-

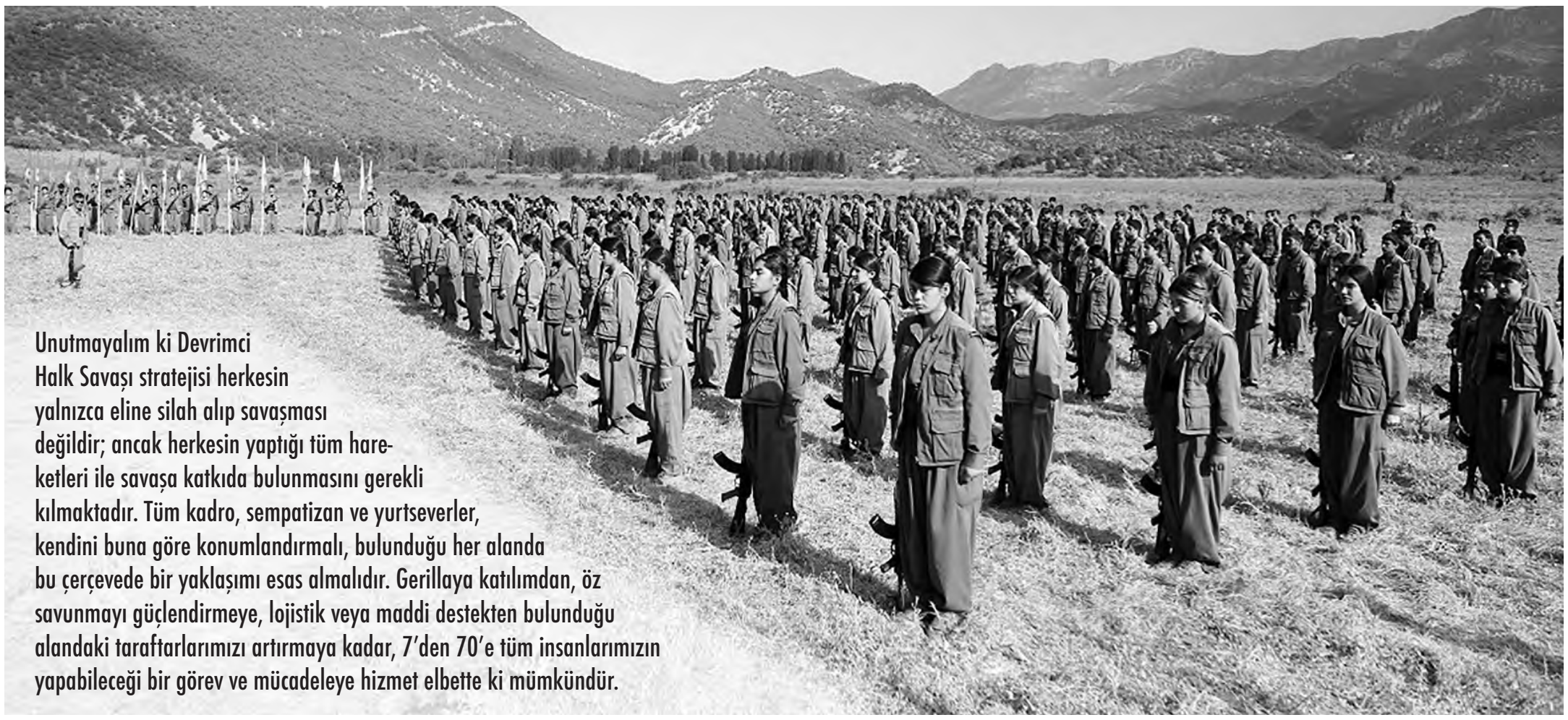

Unutmayalım ki Devrimci Halk Savaşı stratejisi herkesin yalnızca eline silah alıp savaşması değildir; ancak herkesin yaptığı tüm hareketleri ile savaşa katkıda bulunmasını gerekli kılmaktadır. Tüm kadro, sempatizan ve yurtseverler, kendini buna göre konumlandırmalı, bulunduğu her alanda bu çerçevede bir yaklaşımı esas almalıdır. Gerillaya katılımdan, öz savunmayı güçlendirmeye, lojistik veya maddi destekten bulunduğu alandaki taraftarlarımızı artırmaya kadar, 7'den 70'e tüm insanlarımızın yapabileceği bir görev ve mücadeleye hizmet elbette ki mümkündür.

reketimiz tarafından sürekli olumlu yaklaşım geliştirildi. Ne var ki, zamanla AKP'nin geliştirdiği bu görüşme süreçlerinin çözümü değil çözümsüzlüğü derinleştirmek amacıyla yapılan birer özel savaş taktiği olarak kullanma durumu daha iyi anlaşıldı.

Dördüncü Stratejik Mücadele Süreci ve 1 Haziran 2010 Hamlesi

AKP'nin bu görüşme süreçlerini bir özel savaş taktiği olarak kullanma durumunun açığa çıkması karşısında Önder Apo, halk ve hareket olarak tek seçeneğimiz olmadığını, zorunlu kalmamız halinde daha farklı seçenekleri de değerlendirebileceğimizi dile getirdi. Bu bağlamda öncelikli tercihimizin demokratik-anayasal çözüm olduğu, demokratik çözüm seçeneğinin temel çözüm yolu olduğu, ancak devletin buna gelmemesi ve tasfiye ile imhada ısrar etmesi halinde çözüm yaklaşımımızın Devrimci Halk Savaşı biçiminde olacağı perspektifini geliştirdi. Bu, harekete bir perspektif olduğu gibi, aynı zamanda devlete de bir uyarıydı.

Ancak AKP hükümeti bunu da dikkate almadı. Dolayısıyla 1 Haziran 2010'da yeni bir sürecin ilanı bu temelde gündeme girdi. Dördüncü Stratejik Süreç olarak da adlandırdığımız Devrimci Halk Savaşı Stratejisi ile kendi öz gücüne dayanarak sorunu çözme temelindeki süreç bu biçimde başladı. Bu açıdan 1 Haziran 2004 Hamlesi'nin ikinci ve bir üst aşaması olan 1 Haziran 2010 Hamlesi ile Dördüncü Stratejik Sürece girilmiş oldu.

Önder Apo, mücadelemizin girmiş olduğu diğer üç stratejik mücadele dönemini birçok yerde genişçe izah etmiştir. Birinci Stratejik Mücadele Dönemimiz partileşme dönemimiz oluyor. 1973-'83 arasındaki on yıllık mücadele sürecini kapsıyor. İkinci Stratejik Mücadele Dönemimiz ise Önder Apo tarafından 1984-'93 arasındaki ikinci on yıllık süreç olarak tanımlanmıştır. Bu sürecin temel karakterinin de gerillalaşmak olduğu bilinmektedir. Üçüncü Stratejik Mücadele Dönemi ise 1993 yılının Mart ayından 1 Haziran 2010'a kadar olan süreci kapsamaktadır. Önder Apo, Üçüncü Stratejik Mücadele Dönemi'nin 1993 ile 2003 yılının başına kadar süren dönemi ifade ettiğini, fakat yukarıda da kısaca izahını yaptığımız AKP'nin yarattığı beklentiler sonucunda 2010 baharına kadar uzatıldığını belirtmektedir. Bilindiği gibi 1993 yılının Mart ayı Önderliğimizin ilk ateşkesi ilan ederek çözüm için bir muhatap aradığını belirttiği bir zaman oluyor. Başka bir deyişle, Üçüncü Stratejik Mücadele süreci Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arama, Kürt sorununu demokratik siyasi mücadele yöntemleriyle çözüme kavuşturma süreci oluyor. Önder Apo bunu çözüm ve tasfiye süreci olarak tanımlamıştır. Çözümle ifade edilen, Hareketimizin Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arayışı, tasfiyeyle kast edilen ise dönemin Türk hükümetlerinin bir yandan imhayı dayatması ve özellikle 2000 yılından sonraki siyasi çözüm eksenli allayıp pullayıp sundukları oyalama taktikleridir. İşte bu temelde, Önderliğimizin 'bir muhatap arıyorum' dediği çözüm çabaları, 2010 baharına gelindiğinde 'bir muhatap bulamadım' biçiminde de ifade edebileceğimiz bir şekilde Kürt sorununun çözümünde bir tıkanmayı ifade etmektedir. Hiç kuşku yok ki Dördüncü Stratejik Mücadele dönemi halk özgürlük tarihimizde yeni bir sayfa anlamına gelmektedir. Önceki üç stratejik mücadele döneminin askeri, siyasi, toplumsal ve kültürel sonuçları temelinde, çağın da getirdiği bilimsel-teknik gelişmelerin savaş-barış ikilemine dönük yaptığı etkilerin sentezi bir mücadele anlayışını da barındırması itibarıyla diğer üç dönemden daha hibrid bir karakter barındırmaktadır.

Bu gelişmeler ışığında hayata geçirilen 1 Haziran 2010 Hamlesi'nin ilanı ardından da gerilla alanında çok önemli eylemler oldu. Hakeza toplumsal alanda yaşanan yükseliş ivme kazanmaya devam etti. Gerçekleşen genel ve yerel seçimlerde demokratik Kürt siyaseti önemli başarılar kazandı. Bu dönemde geliştirilen 'Abdullah Öcalan Siyasi İrademdir' kampanyası çerçevesinde gelişen süreç giderek bir yükselişi yaşadı. Bu kampanya çerçevesinde 10 milyonu aşkın imza toplanarak Brüksel'deki noterlikte tasdik edildi, resmiyet kazandırıldı. Bu imzalar kamuoyuna deklare edildi ve ilgili uluslararası kuruluşlara teslim edildi. Ancak bu durum karşısında da AKP yeniden çeşitli özel savaş hamleleri geliştirdi. Nihayetinde zaman kazanmaya dönük olan görüşme manevraları 2011 yılının Temmuz ayından itibaren yeniden bir çatışma sürecine girdi.

O dönemde AKP, kendisine Sri Lanka Devleti'nin Tamil gerillalarına karşı geliştirdiği tasfiye stratejisini esas aldı. Çok benzer bir biçimde, Tamil Özgürlük Hareketi ile Sri Lanka Devleti arasında da Oslo'da görüşmeler vardı ve görüşmeler devam ederken Sri Lanka güçleri birdenbire kapsamlı bir yönelimle Tamil gerilla hareketine büyük bir darbe vurdu. Tabi o süreçte belirleyici olan diğer bir etken de, Tamil gerillalarının kendilerini gelişen görüşme süreçlerine fazlasıyla kaptırarak, askeri duruş ve yaşam tarzlarında yaptıkları değişim ve bir de örgüt olarak ikiye bölünmüş olmalarıdır. Askerlikte en önemli hususlardan birisi, nihai bir barış sürecine girilmediği sürece her an gelişebilecek saldırılar karşısında hazırlıklı olunmasıdır. Bu, süreci bozmaya dönük bir duruş biçimi değil, tersine yıllara dayalı bir biçimde verilen mücadele ve ödenen bedellere saygının getirmiş olduğu bir meşru savunma biçimidir. Dolayısıyla AKP hükümeti, kendilerinin de tıpkı Sri Lanka gibi yapabileceklerini düşündüğü için 2011 yılında kapsamlı bir saldırı başlattı. Hatta o vakit İran'la da bazı anlaşmalarının olduğu açığa çıktı. Zaten İran da kendi açısından Kandil'e dönük yönelimler geliştirdi. Ancak Kurdistan Özgürlük Gerillası'nın yetkinliği ile her türlü sürece müdahil olabilecek yapısı nedeniyle AKP'nin yaptığı planlar, tam istedikleri gibi yürümedi.

Sonuç olarak; 2012 yılı çok önemli bir mücadele süreci olarak yaşandı ve esasen 2012 yılının sonunda AKP'nin öngördüğü o Sri Lanka tarzı strateji Kurdistan Özgürlük Gerillası tarafından çökertildi. Bu biçimde Türk ordusunun gerilla karşısındaki yenilgisi daha net bir biçimde ortaya çıktı. Türk devleti tarafında bu sürecin yarattığı gelişmelerin önemli bir zorlanma yaşatmasının açığa çıkması üzerine, tekrardan bir oyalama ve özel savaş taktiği olarak 2013'te başlayan o bilinen ateşkes süreci ve İmralı görüşmeleri dönemine girilmiş oldu.

Özcesi; 1 Haziran Hamlesi mücadelemizde çok önemli bir yere sahiptir. Bilindiği gibi Şanlı 15 Ağustos Atılımı, Kürt halkının yok edilmesinin önüne geçerek yeniden dirilişi gerçekleştirmiş ve Kürt sorununu çözüm masasına taşımıştır. İkinci bir 15 Ağustos Atılımı olarak adlandırabileceğimiz 1 Haziran Atılımı ise Önder Apo'ya ve onun çizgisinin yarattığı bütün değerleri ortadan kaldırmaya dönük geliştirilen Uluslararası Komplo'ya karşı Kürt sorununu çözmek, özgürlüğü sağlamak üzere geliştirilmiş bir hamledir. Türkiye'de Demokratik Cumhuriyet ve Ortadoğu'da Demokratik Konfederalizm sistemini geliştirmek üzere gelişen önemli-tarihi bir devrimci hamledir. Şüphesiz 1 Haziran Hamlesi'nin de öncüsü gerilladır; fakat hamlenin askeri boyutundan ziyade, ideolojik, siyasi, örgütsel, toplumsal ve kültürel boyutları daha çok ön plandadır. Önder Apo'nun geliştirdiği Kadın Özgürlük Çizgisine Dayalı Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması'nın hayat bulması için bir olmazsa olmaz olarak gündeme giren tarihsel bir devrimci çıkıştır.

Devrimci Halk Savaşı'na yaklaşım ve uygulama sorunları

1 Haziran 2010 tarihinde başlatılan süreç ile biz Devrimci Halk Savaşı stratejisi temelinde mücadelenin yürütüldüğü yeni bir döneme girmiş olduk. Her ne kadar arada ateşkes süreci yaşanmış olsa da esasında 2010'dan bu yana mücadelemiz bu eksende yürütülen bir çerçeveyi esas almaya çalıştı. Ne var ki, biz hareket olarak tam anlamıyla Devrimci Halk Savaşı stratejisine giremedik. Ağırlıklı olarak çizgi dışı bir durum yaşandı, çizgiye girilmedi. Belki sözde çok ifade edildi ama pratiği fazla olmadı. Bu, ciddi bir özeleştiri konusudur.

Devrimci Halk Savaşı, adı üzerinde halkın da dahil olduğu bir savaştır. Sadece gerillanın veya devrimcilerin yürüttüğü bir savaş değildir. Topluma dayanan, toplumun yürüttüğü bir mücadele ve savaş biçimidir. Bunun için toplumun bu stratejiye göre örgütlenmesi ve konuşlandırılması gerekmekteydi. Ama bu yapılmadı. Bu yapılmadığından dolayı 2015 yılında çok masumane bir biçimde mahallelerde ilan edilen demokratik özyönetim girişimine karşı Türk devletinin çok vahşi bir biçimde saldırı yapması karşısında toplumsal bir direnişin gelişmesi gerekmesine rağmen öyle olmadı. Yurtseverliğin merkezi diyebileceğimiz Amed gibi bir yerde, tarihi Sur kentinde 60 fedai tek başına 105 gün boyunca direnişi sürdürdü. Eğer Önder Apo'nun önümüze koyduğu stratejiye göre halk örgütlenmiş olsaydı, yani o 9 boyutlu inşa süreci gerçek anlamda geliştirilmiş olsaydı, kuşkusuz durum böyle olmazdı ve o 60 fedai orada tek başına kalmazdı. Kaldı ki aynı şey diğer kentlerde de benzer bir biçimde yaşandı. Çok büyük ve tarihi bir direniş gelişti ama Cîzre'de görüldüğü gibi devletin çok sert ve vahşi bir biçimde insanlarımızın üzerine benzin dökerek yakma tarzındaki soykırımcı yönelimleri karşısında kitlesel bir harekete dönüşmedi; kahramanların fedaice büyük direnişi biçiminde gelişen bir süreç oldu. Rojava'da da aslında aynı şeyden söz etmek gerekiyor. Orası da Devrimci Halk Savaşı çizgisinde bir mücadeleye yönelseydi, 2018 Efrîn ve 2019 Serêkaniyê-Girê Spî savaşları o biçimde sonuçlanmayabilirdi.

Oysa ki Devrimci Halk Savaşı sadece askeri güçlerin bir görevi değildir. Evet, askeri güçlerin önemli bir rolü vardır ama toplumun tüm kesimlerinin bu çizgiye göre örgütlenmesi ve güçlü katılımı temelinde bir toplumsal hareket ve mücadelenin örülmesiyle ancak Devrimci Halk Savaşı başarıyla yürütülebilir. Dolayısıyla bu stratejinin bu gerçeklik temelinde örgütlenmesi gerekir.

Kurdistan Özgürlük Gerillası bugünkü düzeyini 1 Haziran Atılımı'na borçludur

Bu noktada, son 4-5 yılda Hareketimizin bütün organlarıyla Devrimci Halk Savaşı çizgisi üzerinde yoğunlaşarak belli bir doğrultuyu yakala-

yabildiğinden söz etmek mümkündür. Bu bağlamda Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'ni daha iyi kavrama ve elini taşın altına koyma diyebileceğimiz şekilde herkesin çizgiye göre bir yönelimi şu anda söz konusudur. Bu gelişmelerle paralel bir biçimde HPG'de gelişen yeniden yapılanma süreçleri var ve en son 2018'de yeniden yapılanma ve taktik açılım çabaları bugünkü düzeyin çerçevesini çizmiştir. Özellikle Devrimci Halk Savaşı perspektifi ekseninde taktik açılım konusunda geliştirilen yoğunlaşmalarla yer altı savaş hazırlıklarına daha fazla önem verme yaklaşımı gelişti. Bu minvaldeki hazırlıklar öncesinde de vardı fakat bu dönemde daha fazla önem verilerek gerillanın hem ideolojik-örgütsel-askeri formasyonunun geliştirilmesi; hem de taktik açılım temelinde yer altı tünel savaşı ile yarı hareketli uzmanlığa dayalı timlerin arazi savaşının taktik çerçevesinin bu yoğunlaşmaya dayanarak geliştiğinden söz edebiliriz.

Bu yoğunlaşmaların bir sonucu olarak en son 2021 yılında Türk devletinin Garê'ye dönük saldırısı karşısında komutan Şoreş Beytüşşebap öncülüğünde büyük bir cesaretle geliştirilen Siyanê direnişi ile hem taktik açılım süreci çerçevesinde uygun bir gelişme yaşandı hem de gerilladaki ideolojik-örgütsel yoğunluk belli bir askeri performansı açığa çıkardı. Bugün çağın bütün teknolojik imkanlarına, yine uluslararası yasalar tarafından yasaklanan silahları kullanmasına, Güney'den ve Kuzey'den bir takım işbirlikçi Kürt kesimleri yanına almasına ve NATO gücünün desteğine rağmen Türk ordusu üç yıldır Zap'ta durdurulmuştur. Bu mevcut savaşın kurmaylığı olan AKP-MHP-Ergenekon ittifakı için büyük bir başarısızlık ve yenilgidir. Tabi onlar bunu itiraf etmiyorlar, kolay kolay etmezler. Ellerindeki basınyayın organlarıyla, devlet olmanın bütün olanaklarını kullanarak bunun üstünü örtüyorlar. Türkiye'de yaşanan ekonomik krizin öz kaynağı, askeri alanda yaşanan çıkmazdır. Gelişen bu savaş büyük, tarihi bir direniştir. Kurdistan özgürlük tarihinde bir ilktir. Savaş sanatı tarihi bakımından da birçok açıdan bir ilki ifade etmektedir. Bu AKP-MHP'nin faşist soykırımcı rejimine karşı mücadele halinde olan hem halkımız, hem Türkiye sol-sosyalist güçler ile bölge halkları için çok önemli ve değerli bir düzeydir. Bu, Önder Apo'nun ideolojik perspektifi temelinde fedaileşen gerillanın, 40 yıllık tecrübeye dayanarak bugün yakaladığı ideolojik-askeri performansla ilgili bir şeydir.

Yine gerillanın çağın teknolojisini dengeleyecek taktik açılımı ve teknik hakimiyeti geliştirmesi de çok önemli ve stratejik bir durumdur. Özellikle taktik açılımın geliştirilmesi, gerillanın bugün savaşı hem yeraltında hem yer üstünde ve hem de havada yürütebilecek bir düzeye gelmiş olması, Kürt Özgürlük Mücadelesi'nin gücünü ortaya koyan bir gerçekliği ifade etmektedir. Bunu göz ardı etmek ve yenebileceğini sanmak bir gaflettir. 40 yıllık tecrübeye dayanan bu güç, yenilmez bir güçtür. Bu açıdan, hem doğru çizgiyi yakalama hem de taktikte derinleşme ve yine kadroda 40 yıllık askeri tecrübeye dayalı bir yetkinleşme ve performans kazanma, ayrıca 51 yıllık ideolojik-örgütsel birikimle mücadelemizin bundan sonra daha güçlü gelişeceğini ve bu mücadeleyi yeni evrelere taşıyabileceğini söylemek ve vurgulamak gerekiyor. Çünkü bu gerçekliktir. Evet; belki bazı açılardan kimi mevzilerin daralması olabilir ama yeni taktik açılım ve elde edilen birikim ile yoğunlaşma, kısacası bugün ulaşılan düzey daha fazla büyümenin önünü açmaktadır.

Bu nedenledir ki, sömürgeci-soykırımcı Türk devleti, başta NATO olmak üzere, her yeri kapı kapı dolaşarak Kurdistan Özgürlük Gerillası'nı yenebilmenin formülünü aramaktadır. Zira 40 yıllık savaş tarihimiz, Türk devletinin öyle göğüs göğse mücadele ile gerilla karşısında üstünlük sağlayamayacağını sayısız kere göstermiştir. Bunun için, tekniğe dayalı bir biçimde savaşı yürütmek istemekte, tünellerde direnen yoldaşlara karşı ise kimyasal gaz ve yasaklı patlayıcılar kullanarak sonuç almaya çalışmaktadır. Öte yandan bu yıl özellikle bahar aylarında yoğun diplomasi trafiği ile Hareketimize karşı bir cephe örmeyi amaçlamışlardır. Özellikle de KDP ile Irak Devleti'nin fiili olarak savaşa girmesi için çok çabalamıştır. Irak Devleti ile yapmış olduğu anlaşmanın propagandasını çok yoğun bir biçimde yapmış, Irak'ın PKK'yi yasaklı örgüt ilan etmesine bel bağlamış ve adına Kalkınma Yolu dedikleri proje ile Misak-ı Milli'ye ulaşmanın farklı bir yolunu bulabileceklerini düşünmüşlerdir. Ne var ki en azından aradan geçen zaman dilimi içerisinde pratik olarak Irak tarafından fiili olarak savaşa girme gibi bir durum söz konusu olmamıştır. Hal böyle olunca KDP de mevcut işbirlikçi düzeyini aşarak fiili olarak savaşta yer alan bir pozisyona girmemiştir. Dolayısıyla sömürgeci Türk devleti, şimdiye kadar geçen zaman diliminde bu planında istediği amaca ulaşamamıştır.

Eğer bugün Türkiye toplumu ciddi bir yoksulluk ve açlık içinde yaşıyorsa, bu AKP'nin MHP ve Ergenekon'la birleşerek onların Kürt halkına karşı savaş stratejisini ve konseptini kabul etmesindendir. 9 yıldır bunu yürütüyorlar ve bunun sonucu açık ortadadır. Oysa ki Önder Apo'nun geliştirdiği Kürt-Türk ittifakı, Türkiye'yi her bakımdan Ortadoğu'da öncü konumuna getirebilecek bir perspektifi içermektedir. Halklar arası, toplumlar arası barış, demokratik sistem, diyalog gibi konularda Türkiye'nin bölgede oynayacağı rol çok önemli artıları beraberinde getirebilecektir. Böyle bir yaklaşımın, hem Türkiye halklarına hem de bölge halklarına önemli kazanımlar sağlayacak bir düzeyi yakalama şansını doğuracağı açıktır.

Ama şimdiye kadar olan yönetimler hiç de buna denk bir duruşu sergilemedi. İşte en son, 8-9 yıldır bir SİHA hikayesi geliştirerek, "biz artık PKK'yi bitireceğiz" dediler, buna bel bağladılar ve kendilerine olağanüstü abartılı bir biçimde yaklaştılar. Gel gör ki, artık o SİHA'lar da bir bir düşürülüyor. Artık ona dayanarak strateji geliştirmeleri mümkün müdür? Şu iyi bilinmeli ki, hiç kimse, kökeni tarihin derinliklerine dayanan ve Önder Apo'nun düşünce sistemiyle aydınlanan Kurdistan halkını ve tarihsel bir kökene dayanan Türkiyeli sol-sosyalist-demokrasi hareketini geriletemez. Gelişen direnişin, kadın ve gençliğin öncülüğünde yükselen özgürlük arayışının ve mücadelesinin önüne hiç kimse geçemez. Heyecan yaratan ve binlerce, on binlerce gencin üzerinde aşkla yoğunlaştığı bu ideolojik-felsefi akım, toplumsallaşan bu gerçeklik yok sayılamaz, ortadan kaldırılamaz.

İşte bunun görülmesi, Türkiye'deki ve Ortadoğu'daki mevcut sorunların çözümünde de temel halkadır. Bu gerçeklik görülmeden hiçbir rejim, hiçbir iktidar biçimi Türkiye'deki mevcut sorunları çözemez. En temel sorun Kürt sorunu ve şu anda İmralı'da kurulmuş olan soykırım sistemi ve konseptidir. Türkiye'nin düzlüğe çıkması, ancak bu prangadan kurtulması ile mümkündür.

Türk devlet rejimi sorunludur. Yaklaşımı, uygulamaları sadece Kürt halkı açısından değil, artık Türkiye emekçi sınıfları açısından da sorunlu hale gelmiştir. Başta Kürtler ve Aleviler olmak üzere, bu toprakların öz evladı olan halkları ve toplumsal kesimleri ötekileştiren bu zihniyet, mevcut anlayışıyla Türkiye'deki hiçbir sorunu çözemez. Ötekileştiren, bastıran, kendi dar dünya bakış açısını tekçi, faşizan çizgisini dayatan bu yaklaşımın Türkiye halklarına verdiği zarar büyüktür. Bunun aşılması gerekiyor.

Ancak bunun karşısında bizim de

devrim cephesi olarak sorunlarımız vardır. Hem Türkiye Sosyalist Hareketi'nin aşması gereken sorunlar vardır, hem de Kurdistan Özgürlük Hareketi'nin de aşması gereken, önünde duran önemli görevler söz konusudur. Fakat en büyük avantajımız, yeni dönemin temel mücadele perspektifi olan Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'ne girememe durumunun son 4-5 yılda aşılmış olmasıdır. Hareketin bütün organlarıyla Devrimci Halk Savaşı stratejisi üzerinde yoğunlaşması, ona göre bir mevzilenmeyi ve çalışma tarzını geliştiriyor olması gecikmeli de olsa Önderliğin çizdiği mücadele stratejisine göre doğru bir mevzilenmeyi ve mücadele yaklaşımını ifade etmektedir. Bu önemlidir.

Buna binaen yine de halkımızı ve kalbi mücadelemizin başarısında atan tüm toplumsal kesimleri, Devrimci Halk Savaşı'nın doğru uygulama biçimleri noktasında daha duyarlı kılmak sadece askeri alan kadrolarının değil, dünyanın neresinde olursa olsun her yerdeki partili yoldaşların, kadroların ve sempatizanların görevidir. Unutmayalım ki Devrimci Halk Savaşı stratejisi herkesin yalnızca eline silah alıp savaşması değildir; ancak herkesin yaptığı tüm hareketleri ile savaşa katkıda bulunmasını gerekli kılmaktadır. Bundan dolayıdır ki, tüm kadro, sempatizan ve yurtseverler, kendini buna göre konumlandırmalı, bulunduğu her alanda bu çerçevede bir yaklaşımı esas almalıdır. Gerillaya katılımdan, öz savunmayı güçlendirmeye, lojistik veya maddi destekten bulunduğu alandaki taraftarlarımızı artırmaya kadar, 7'den 70'e tüm insanlarımızın yapabileceği bir görev ve mücadeleye hizmet elbette ki mümkündür.

Diğer yandan Önder Apo'nun kapitalist moderniteye karşı geliştirdiği demokratik modernite paradigması, bugün dünya düzeyinde tartışılan ciddi bir alternatif durumundadır. Önder Apo'nun özgürlüğü, Kürt sorununun çözümü için yürütülen hamlenin dünyadaki 74 ayrı merkezden başlatılmış olması ve yine uluslararası düzeyde Önder Apo'nun paradigmasının önemli bir seçenek olarak görülüp tartışılıyor olması da hareketi genelleştiren, sadece Kurdistan'ın dört parçası ya da Ortadoğu'yla sınırlı olan değil, uluslararası düzeyde bir ideolojik-siyasi alternatif olma düzeyine ulaşma durumunu gözler önüne sermektedir. Bu da moral-motivasyon açısından, hareketin daha güçlü ataklar geliştirmesi bakımından önemli bir dayanaktır. Tüm bu gelişmelere dayanarak mücadelenin daha fazla gelişeceğini ama esas olan halkların kardeşliğine dayalı çözümün çok uzak değil yakın olduğunu, bunun için mücadele ve sorumluluklarımıza daha fazla sahip çıkmanın gereğini vurgulamak istiyorum.

İşte HPG'nin bugünkü düzeye ulaşmasında ve Hareketimizin büyüyüp daha derinlere kök salmasında en çok rolü olan etkenlerden birisi, 1 Haziran 2004 günü başlatılan tarihi hamle çerçevesinde yapılan atılımdır. 1 Haziran Atılımı'yla birlikte, çağı daha doğru okuma gelişmiş, Önder Apo'nun yeni çağa dönük değerlendirmeleri ve modern gerilla tespitlerine dayanarak gelişme durumu yaşanmıştır. Bu felsefeye dayanan gerillanın taktik derinliği, askeri formasyonu, yaratıcılığı ve yürütülen savaşta insanın çağın teknolojisi karşısında nelere kadir olabileceğini ortaya koymuştur. Bugün Kurdistan'da, Kurdistan Özgürlük Gerillası'nın yürüttüğü taktik gelişme ve direniş hem halkımızın tarihinde bu denli uzun süreli yenilmeyen bir direnişin var olması açısından bir ilktir; hem de dünya savaş tarihinde de bir ilktir. Birçok açıdan incelenmesi gereken bir yeni savaş pratiğidir. Kurdistan Özgürlük Gerillası bu temelde 15 Ağustos'un 40'ıncı yılını ve 1 Haziran Hamlesinin 20'nci yılını tamamlamaktadır.

1 Haziran Atılımı'nın mimarları olan şehitlerimiz

Hiç kuşku yok ki, bu tarihi atılımın hayata geçirilmesi kolay olmamıştır. Önderliğimizin büyük öngörüleri temelinde ortaya koyduğu perspektif ve bu perspektif temelinde başarıya kilitlenmiş olan şehitler gerçeği, bu hamlenin başarısı yolundaki en büyük parametreleri barındırmaktadır. Bu atılımın başarısı için canla başla direnen ve gerek atılımın ilk yıllarında gerekse de sonraki dönemlerde destanlar yazan kahramanlara çok şey borçluyuz. Bu bağlamda çok değerli komutanlarımız Erdal (Engin Sincer), Mahir (Şerif Yalçın), Dijwar (Mehmet Er), Tekoşîn (Ruhal Akyıldız), Nucan (Cennet Dirlik), Serxwebûn (Ahmet Okur), Sabri (Sabri Gulo), Sorxwîn (Özgür Kaya), Yıldız (Nursel Şimşir), Şilan (Meysa Baki), Gülbahar (Selma Kaya), Medeni (Nesih Özcan), Roza (Zarife Adıbelli), Adil (Ramazan Aybi), Nuda (Nazan Bayram), Ferhat (Abdurrahman Nalioğlu), Kurtay (Abdulkerim Ertaş), Sidar (Hasan Eren), Avareş (Ali Çelik), Celal (Abdulgani Ayar), Rizgar (Mehmet Söğüt), Şervan (Niyazi Akın), Pale (Resul Akbulut), Mazlum (Aydın Baran), Çiçek (Guhar Çekirge), Alişer (Yücel Halis), Rüstem (Rüstem Osman), Rûbar (Seyfettin Işık), Xebat (Mahmut Muhammed), Hamza (Abdulmecit İke), Mahir (Haşim Kaya), Hüseyin (Kadir Çelik), Reşit (Mehmet Can Gürhan), Celal (Mahir Koç), Arjîn (Leyla Altan), Sadık (Adıl Muhammed Bali), Numan (Ertem Karabulut), Gelhat (Ercan Kaya), Emin (Hasan Beyna), Haki (Vedat Yoldaş), Şervan (Önder Aslan), Baran (İsmail Aydemir), Botan (Fazıl Atan), Xemgin (Cemil Ateş), Çekdar (Ahmet Talva), Azad (Ekrem Güney), İsa (İsa Aras), Gülnaz (Nuran Er), Soro (Salih Kaplan), Azê (Aslı Özkaya), Perwer (Sadık Özalp), Armanc (Suna Kızılkaya), Doğan (Abdulselam Aslan), Berçem (Nursel Oktay), Delal (Hülya Eroğlu), Cuma (Mehmet Sait Sürer), Medya (Emine Kaya), Kemal (Medeni Sayılgan), Çetin (Musa Çetiner), Atakan (İbrahim Çoban), Çiçek (Hacer Kaya), Tekoşer (Müslüm İke), Peyman (Hülya Mercan), Tekoşin (Ceylan Yaşar), Gülçiya (Servet Aydın), Kasım (İsmail Nazlıkul), Yılmaz (İsmail Sürgeç), Bedreddin (İbrahim Şengül), Dilşêr (Hüseyin Acar), Agît (Vahdettin Karay), Zîn (Hafize Özdemir), Ali Haydar (Bilal Karakuş), Ahmet (Mehmet Erdoğan), Fazıl (Ahmet Şeker), Axîn (Hülya Demirer), Yaşar (Osman Manak) ve Leyla (Hamiyet Yalçınkaya) yoldaşlar şahsında tüm 1 Haziran Atılımı şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. Şehitlerimize verdiğimiz sözümüze bağlı kalarak onların anılarını mücadeleyi yükselterek yaşatacağımızın sözünü bir kez daha yineliyor, bu temelde onların hayallerini gerçeğe dönüştüreceğimizi belirtiyorum.

1 Haziran Atılımı'nın 21'inci yıl mücadelesinde de her bir HPG ve YJA Star gerillası şehitlerden devraldığı özgürlük bayrağını dalgalandıracak, kadir olduğu zafer yürüyüşünde önemli başarılara imza atacaktır.

Ulus-Devlete Karşı AHLAKİ-POLİTİK TOPLUM

Koşullar önümüzdeki sürecin olası gelişmelerini çağdaş tarihteki büyük Fransız ve Rus Devrimleri kadar önemli kılmaktadır. İster savaş ister barışla gerçekleşsin, Kürt halkı kendisi için sadece ulusal demokratik sorunu çözmüyor, bütün Ortadoğu bölgesi ve insanlık için büyük anlam ifade edecek olan bir çıkışı gerçekleştiriyor. Bu çıkışla sayıları her gün çoğalan kapitalist modernitenin ulus-devlet aygıtlarına bir yenisini eklemiyor; yeni bir uygarlığın, modernitenin ışıklarını saçıyor. Demokratik modernite çıkışı, tarihinin en kaotik dönemlerinden birini yaşayan Ortadoğu kültürüne gerekli çözüm yolunu gösterebilecektir

■ ÖNDER APO

2003 yılı PKK ve KCK'nin kendini demokratik modernite kuramı çerçevesinde resmen ilan ettiği dönemin başlangıcını ifade eder. Üçüncü büyük doğuş dönemi olarak da anlamlandırabiliriz. Birinci büyük doğuş evrensel devrimci ideolojiden ulusal toplum kendiliğinin zihnen doğuşunu ifade eder. Ulusal toplum kimliği esas olarak zihinsel ele alınmaktadır. Ulusal toplum, ister gerçekleşmiş olsun ister olmasın, zihnen bir doğuş olarak tasarlanmakta, planlanmaktadır. İlke olarak Kürtlük esas alınmakta, fakat ortada nasıl bir Kürtlüğün olduğu yoğun bir şekilde tartışılmaktadır. Bölük pörçük de olsa, tarihsel ve mekânsal olarak Kürt varoluşu değerlendirilmektedir. Nasıl bir toplum olduğu, ülkesi, dili, sınırları, parçalanmışlığı, geriliği veya çağdaşlığı en kaba bilgilerle tartışma konusu edilmektedir.

Tartışmayı yapan çekirdek grup ilk yıllarda iki elin parmak sayısını geçmemektedir. Önemi nicelikte değil niteliktedir. Ortaya çıkarılmaya çalışılan gerçeğin doğru ifadelendirilmesi, hakikati önemli olmaktadır. Ankara'dan çıkış ve Kurdistan'da yayılış olarak geçen 1973-1979 döneminin esas özü, bu gerçekliğin dile gelişi ve yeni Kürt hakikati olarak anlam bulmasıdır. PKK bu yeni hakikatin ismidir. Bu dönemin büyük şehidi Haki Karer'dir. Bir elin parmak sayısını geçmeyen şehitleri vardır. 1980'den 2005'e kadar geçen süreç ise, esasında nesne olarak Kürt olgusundan bilinçlenen, örgütlenen ve savaşan, böylelikle özgürleşen ve özneleşen Kürt ulusal toplumuna dönüşü ifadelendirir. Nesne Kürtlükten özgürleşen ve özneleşen Kürtlüğe geçiş söz konusudur. Buna eski kadavra ve köle Kürtlükten yeniden canlanan ve özgürleşen Kürtlüğe geçiş de diyebiliriz.

Burada küçük bir grubun zihnen ve ismen doğuşu değil, sayıları milyonları aşan bir halkın nesne durumu ve köle geçmişinden kendini özgürce ifadelendiren, örgütlendiren, eylemlendiren ve savaştıran halk gerçeğine dönüşü söz konusudur. Buna tipik olarak çağdaş (modern) bir halk, demokratik ulus toplumu halinde yeniden oluş da diyebiliriz. Oluş sürecinin ilk isimleri HRK (Hêzên Rizgariya Kurdistan) ve ERNK (Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan)'dir. Sayıları otuz bini aşan, sadece Kürtler ve Türkler için değil, tüm insanlık için de anlamı büyük olan şehitleri vardır. Yüz binlercesi işkenceden geçmiş kadrosu, sempatizanı ve halkı vardır. On binleri aşan zindan tutuklusu vardır. Hicretleri ve milyonları katbekat aşan göçertilenleri vardır. Savaşan halk gerçeğine bu koşullar altında varılmıştır. Geçmişinde yaşanan ve kapitalist modernite koşullarında soykırım boyutlarına varan inkâr ve imha nedeniyle haini, döneği, işbirlikçisi ve katliamcısı çok olan, bunlara karşılık veren direnişçisi, şehidi ve kahramanı da bol olan bir ulusal halk, demokratik ulus toplumu oluşu söz konusudur.

2005 ve sonrası yıllarda yaşanan farklılık, oluştan yeni bir özde kimlik kazanma, kalıcı varlık halini alma ve özgür yaşamda ısrardan kaynaklanmaktadır. Doğuş, oluş gibi çok sancılı bir süreçten sonra, başarılı geçen bu doğuşun aynı hassasiyetler temelinde, tıpkı bir bebeğin büyütülüşü gibi öz savunmalı olması, zehirlemeyen gıdalarla beslenmesi gibi beslenip büyümesi, varlığını özgürce ifadelendirmesi ve farklılaşarak yaşaması gündemdedir. Sorunlar artık doğuş, oluş sorunları değil, büyüme, korunma ve farklılaşmadan kaynaklanan öz kimlik ve özgür yaşam sorunlarıdır. Zihnen doğuş yerini bedensel doğuşa, oradan bedenin farklı organlarına dönüşmeye bırakmaktadır. Doğuş, oluş bebeklik ve çocukluk çağının tüm hastalıklarına açıktır. Bebeğin ölmemesi için çok büyük ustalık isteyen çabalara ihtiyaç vardır. Ondan önceki zihnen doğuş da çok sancılıdır. Bir nevi rahme düşmeye benzeyen oluş'un sağlıklı, soylu olması ve piçleşmemiş biçimde gerçekleşmesi gerekir. Bu da ideolojik hamlenin Kürt toplumsal olgusunu doğru ifadelendirmesi, onun hakikati olmasıyla mümkündür.

Unutmamak gerekir ki, üzerinde binlerce yıl tepişilen, uğruna kavgalar ve savaşların verildiği Kurdistan ananın tecavüzden kaynaklanmayan, kendi özgür iradesiyle kendi özünden soylu bir doğuşu özgür bir halk biçiminde gerçekleştirmesi varlık haline gelmenin ilk ve en zor koşuludur. Üçüncü dönem, söz konusu varoluşun varlık haline gelmesi, kimliğini ve özgürlüğünü kazanmış bir varlık olarak anlam ifade etmesidir. Yeni oluşan olgu eski tanıdık varlık, eskinin kendi olmaktan çıkarılmış, parçalanan ve yutulan bir nesnesi değildir. Eski Kürtlük sadece nesne olarak vardı. Her fetihçi, işgalci, ilhakçı, sömürgeci ve soykırımcı güç üzerinde dilediği uygulamayı, imhayı ve asimilasyonu gerçekleştirebilirdi. Bir kullanım malzemesi durumundaydı. Kolektif öznelliği ve kimliği gelişmemiş veya gelişmekten alıkonulmuştu. Kendini ifade etmekten ve savunmaktan uzaktı. Âdeta sağılmayı bekleyen bir inek, leş kargalarına terk edilmiş bir mevta konumundaydı. Bu gerçekliğe toplumsal bakımdan varlık denemezdi. Daha çok varlık ve öz kimlik olmaktan çıkarılmaya çalışılan bir nesne değeri atfedilebilirdi.

2000'li yıllar sonrasının Kurdistan'ı ve Kürtleri nesnel değer olmaktan çıkarılmış, son otuz yılda rüşeym halini ve doğuşunu başarıyla geçekleştiren bir varlık değeri haline gelmiştir. Kendi gerçekliğini ifadelendirebilen, hakikat olarak sunan ve savunabilen bir Kürt kimliği ve özgür yaşamı söz konusudur. Şüphesiz bu gerçeklik ve hakikat kendini bir ulus-devlet olarak ifadelendirmedi. Başlangıçta var olan bu yönlü ideasını terk etti. Daha doğrusu sosyalizm sandığı, ama özellikle reel sosyalizmin çözülüşünden sonra sosyalizm değil kapitalizm olduğu açığa çıkan bu gerçeklikle arasına sınır koydu. Başlangıçtaki muğlâk ulus-devletçilikle iç içe düşünülen demokratik toplumculuğu ayrıştırdı. Ulus-devletçiliği terk ederken, tüm gücünü demokratik toplum üzerinde yoğunlaştırdı. Ulusal demokratik toplum artık bir hayal ve ütopya değil, özgürce yaşanan bir gerçeklik haline geldi. Yeni gerçekliğin bazı sorunları olsa da, bunlar rüşeym halinden ve doğuştan, oluştan kaynaklanan sorunlar olmayıp, varoluşun kimlik ve özgür yaşam varlığı haline gelmesinden kaynaklanan sorunlardır. Benzetmeyi sürdürürsek, çocukluk halini de aşmış, artık kendi öz gücüyle ayakta durabilecek bir delikanlı ve genç kadın çağına girmiştir. Sorunlar delikanlılık ve genç kadınlık çağında olmaktan kaynaklanıyordu. Bu dönemde özellikle özgür yaşam sorunları büyük önem kazanmıştı. Eğer dikkat edilmezse, eski Kürtlük hastalıkları her an depreşebilirdi. İç ve dış ihanetler, işbirlikçiler eskisinden beter biçimde yeni varlığın, özgür Kürt kimliğinin canına okuyabilirlerdi. Yanı başında varlığını sürdüren eski hiyerarşik ve kapitalist modernite unsurları, bu taze varlığı her an parçalayıp aralarında pay edebilirlerdi. Daha doğrusu eski zihniyetle mülkiyetlerinde ve zilyetlerinde sandıkları varlığı eski-yeni ayrımı yapmadan sömürmeye, yemeye devam etmek isteyebilirlerdi. Sorunlar çok yönlü olup tüm bu kapsamlardan kaynaklanmaktaydı.

İster eski uygarlık ve kapitalist moderniteden ister özgür kimlikli yaşamdan kaynaklansın, yaşananlar eski sorunlardan daha kapsamlı ve farklı sorunlardır. Dolayısıyla çözüm yöntemleri ve araçları da farklı olacaktır. Ne eskinin Kürt'ü ve Kurdistan'ı gibi olunabilir, ne de yakın geçmişin 'Ulusalcıları', PKK'si, HRK'si ve ERNK'si gibi mücadele edilebilirdi. Düşman da eski düşman olmaktan çıkmıştı. Pek güvenilmese de, utangaçça da olsa, Kürt'ü ve Kurdistan'ı kabul edebilen, özgür Kürt kimliğini toptancı bir yaklaşımla reddetmeyen bir dönüşüme uğramıştı. Tüm bu tarihsel-toplumsal dönüşümlerin yeni bir Kürtlük ve PKK tanımı gerektirdiği, yeni sistem kavramları ve kuramlarına ihtiyaç gösterdiği açıktır. Bu temelde yeni PKK ve Kürtlük tanımıyla yeni sistem kavram ve kuramlarını geliştirmeye çalışacağız.

A- PKK VE DEMOKRATİK ULUS YAŞAMI

Bu satırları hareketin kendini PKK olarak adlandırmasının 32. yıldönümünde yazıyorum. Otuz iki yıl modern bir partinin kimliğini, rolünü ve başarısını değerlendirmek için yeterli bir süre olsa gerek. Buna grup dönemini de eklediğimizde -ki, öyle olmalıdır- kırk yılı aşan fırtınalı bir yaşam söz konusudur. Gerek grup aşaması gerekse adlandırma yılları 15 Ağustos 1984 Hamlesine kadar esas olarak partizan tarzında yaşanan bir dönemdir. Evrensel ideoloji olarak etkilendiğimiz dünya reel sosyalizm dünyası ve bağlı olunduğu sanılan arkasındaki bilimsel sosyalist görüştü. PKK'nin kimliğini kavramak açısından, bağlı kalınan ve kalındığı sanılan değerler ve bilimsel sosyalist dünya paradigması önemli bir nirengi noktasıdır. Bir benzetmeyle yorumlamaya çalışırsak, kendine sosyalist kabile diyen bir toplumun yeni bir şubesini kurmaya talip olmuştuk. Bu tarzda çok sayıda şubenin kurulduğunu varsayarsak, küçük bir grup olarak kendimizde böyle bir şube kurma hakkını görüyorduk. Objektif olarak bir ülke (Kurdistan'ı bir ülke olarak varsayıyorduk) ve halk (Kürtlerin bir halk olarak varlığını kesinlikle kabul ediyorduk) gerçekliğine dair oluşan bilincimiz ve inancımız böylesi bir hakkı kullanmamızın temel gerekçesiydi. Dünya görüşümüz gereği kendimizi halkın en ezilen ve emekçi kesimlerinin öncü gücü olarak adlandırmaya çalışmamız beklenirdi. 'Karker' kelimesi konjonktürel olarak hem ezilen hem de çalışan halk anlamına gelmekteydi ki, seçtiğimiz bu adlandırma gerçekliğimize uygundu.

Dikkat edilirse, doğuş ve partizanlık yılları PKK'sinde sorgulanmaksızın kabul edilmiş bir bilinç ve inanç dünyası geçerlidir. Sosyalist kabilenin yeni üyesi derken bu gerçeği kastetmekteyim. Tıpkı doğan her çocuk kabilesini nasıl sorgulamadan kabul etmek durumundaysa, biz de bilimsel sosyalizmi ve reel sosyalist dünya kabilesini sorgulamadan kabul etmek durumundaydık. Klasik kabilelerden bir farkımız vardı ki, o da yeni dünya

kabilemizin kuşku duyulmaz bilimsel bir temele dayanmasıydı. Fakat her ne kadar temelimizin bilimsel olduğu sanılsa da (Daha önceki ciltlerde bilimsel sosyalizm konusunda yaptığımız eleştirilerde dogmatik yönlerini ortaya koymaya çalışmıştık), bağlanış tarzımız çok az bilinçli ve daha çok inanç temelliydi. Dolayısıyla dogmatik yönü ağır basmaktaydı. Dogmatizmi tümüyle kötülemek için belirtmiyorum. İnsan doğasında dogmatizm içermeyen hiçbir görüş yoktur. İdenin, fikrin kendisinde bir dogma, bir inanç değeri vardır. Buna ilke değeri de diyebiliriz. Bir ilkeye, bir bilince, bir inanç dogmasına inanmadan insanın yaşamını sürdürmesi çok zordur. Ancak ilahlaşması gerekir ki, hiçbir ilkeye ve dogmaya dayanmadan yaşayabilsin. Böylesi insan olduğunu iddia eden çok kişi çıkmışsa da bu pek mümkün olamaz. Böyle olan kimse ya hiç yoktur ya da varsa ömrünün bazı sınırlı anlarında bunu yakalaması söz konusu olabilir.

Bu konuda hatalı olan anlayış dogmaları katı ve değişmez hakikatler olarak kabul etmektir. Nitekim çoğunlukla böyle kavranan dinsel dogmalar insanlık tarihini trajedilere boğmuştur. Felsefe ve bilimsel düşünce dogmaların bu tarz dogmatikleşmesine karşı gelişen daha sağlıklı pozitif düşünce biçimleridir. Felsefe ve bilimin dogmatizme üstünlüğü evrensel yaşam gerçeğini bütün farklılığı ve canlılığı içinde kavramalarından ileri gelir. Felsefe ve bilimde ilerleyen her toplum, bu nedenle inanç dogmatizmini aşamayan veya bu dogmatizmin hâkimiyetinde kalan toplumlar karşısında daima üstünlük taşımıştır. Toplumların mücadelesinde belirleyici olan, hep taşıdıkları dünya görüşlerindeki felsefi ve bilimsel değerlerdir; daha doğrusu evrensel yaşam gerçeğini bütün farklılığı ve canlılığı içinde kavrama düzeyleridir. Bu durumlarda, yani toplum içinde ve dışındaki diğer tüm topluluklar, hatta doğal çevre karşısında başarı kazanmak, evrensel bakış tarzındaki farklılıkları ve canlılıkları kavrayış düzeyiyle bağlantılıdır.

Bilimsel sosyalizm tümüyle metafizikten arınmamışsa da bilim ve tarih felsefesine en yakın ideolojiydi

İlkesel çıkışlara, bir nevi dogmalara ancak dogmatikçe bağlanıldığında sakıncaları ve riskleri ortaya çıkmaya başlar. PKK'nin ortaya çıkış ve partizanlık yıllarında bağlandığı bilimsel sosyalizm dogmaları esasta olumlu rol oynamıştır. Bilimsel sosyalizm her ne kadar tümüyle metafizikten arınmamışsa da, toplumsal gerçekliğe ilişkin bilim ve tarih felsefesine en yakın ideolojiydi. Toplumun bilimsel ve felsefi kavrayışında dönemine göre en ileri paradigmayı sunuyordu. Reel sosyalizmde yaşanan tıkanma bir anlamda bilimsel sosyalizmin dogmatik yönlerinin de bir sonucuydu. Başlangıçtan itibaren kendisine yöneltilen eleştirilerin doğruluk ve haklılık payı vardı. Zamanında düzeltilmeyince bünyesel dogmalar reel sosyalizmin çözülüşüyle sonuçlarını gösterdi. PKK'de de her ne kadar ulus-devlet düzeyinde olmasa da, pro ulus-devlet olarak benzer bir sonuç yaşandı. Devrimci halk savaşı yıllarında PKK'deki dogmalardan bilimselliğe ve tarih felsefesine geçiş yapamayan unsurlar dogmatikleşti. Bunda en çok iktidarcı ve ulus-devletçi unsurlar öne çıktı. Öne çıktıkça da dogmatizm kökleşti. İktidarcı yaklaşımlar demokratik yaklaşımları bastırdı. Parti yetkisi komuta yetkisine, komuta yetkisi kişisel iktidara yol açtı. Bir nevi mikro ulus-devletçikler oluştu. Leninist parti modelindeki otorite anlayışının demokratik değil iktidarcı ve ulus-devletçi yorumu reel sosyalist dünyada olduğu gibi PKK'de de etkili oldu. Bu anlayış tümüyle egemen olunca iktidar yozlaşması kaçınılmaz oldu. Sonuçta reel sosyalist toplumların, dolayısıyla ulus-devletlerin çözülüşü gerçekleşti.

PKK amaçladığı Birleşik Demokratik Kurdistan ulus-devletine ulaşmamakla birlikte, onu birçok alanda mikro düzeyde yaşadı. 1984-1998 dönemi ağırlıklı olarak mikro Kürt ulus-devletçiliklerin yaşandığı dönemdi. Reel sosyalist devletlerdeki çözülüşü PKK gecikmeli olarak daha yoğunca 1998'den sonra yaşamaya başladı. Bunda Önderliğin küresel liberal faşist ulus-devletlerce etkisizleştirilmesi rol oynasa da, bu esas olarak çok önceden, özellikle 1995'ten sonra içte yaşanmaya başlanan bir süreçti. Dünya genelinde de benzer yapılı birçok partide aynı süreçler yaşandı. Çözülüşten sonra iki ana akım var olmaya çalıştı. Birincisi, eski Ortodoks reel sosyalist anlayışta ısrar eden komünist partiler; ikincisi, geçmişte kapitalist ülkelerde kök parti rolünü oynayan liberal partinin liberal demokrat kanadına dönüşen partilerdi.

PKK'de çözülüş sonrasında benzer eğilimler olsa da, bunlar hâkim kanat haline gelemediler. Özellikle 2002-2004 yıllarında kanatlar arasındaki hâkimiyet mücadelesi çok tahripkâr oldu, ancak başarılı olamadı. Liberal maskeli sahtekâr çeteciler kaçış ve ihaneti boylarken, tutucu, dogmatizmi aşamamış gelenekçi kanat veya unsurlar ana akımda kalmayı tercih ettiler. Ana akımın öyküsü hayli ilginçtir. İki kanat kendi aralarında kıyasıya mücadele ederken, partinin tümüyle kendilerinden ibaret olduğunu sanıyorlardı. Her iki kanat da PKK'nin oluşum diyalektiğini anlamak istemiyordu. Daha doğrusu, PKK'nin diyalektik gelişmesinin farkında değillerdi. Hâlbuki PKK'nin benzerlerinden en önemli farkı, diyalektik gelişmeyle bağını koparmamasıydı. Gerek doğuş ve partizanlık gerekse devrimci halk savaşımı yıllarında, tüm saptırma girişimlerine rağmen, parti diyalektik gelişmeye uygunluğunu esas olarak korumuştur. PKK'de gelişmiş bir diyalektik düşünce birikimi oluşmamışsa da, yaşamda devrimci diyalektik ilkeler fiilen işlemekteydi. Kendiliği diyalektik olarak var olmaktaydı. Kanatlar veya çeşitli sapkın unsurlar bu gerçekliği bir türlü kavrayamıyorlardı. Her sapmada veya ihanette ölümcül darbe vurduklarına inanırken, partinin daha da hızlanan gelişmesini bu nedenle anlayamıyorlardı. Üstelik sapma veya kaçışla birlikte biten parti değil kendileri oluyordu. Buna mukabil PKK daha arınmış ve biraz daha diyalektik öz kazanmış olarak gelişmesini sürdürüyordu. Tüm kritik süreçlerde bu yönlü gelişmelere tanık olundu.

2002-2004 büyük çözülüş sürecinde o güne kadar başarılamayanın bu sefer başarılacağı, partinin kendilerinden ibaret kalacağı sanılmıştı. Öyle olmadığı çok yetersiz bir müdahaleyle birlikte kısa süre içinde anlaşıldı. Avukatlar olup bitenlerden doğru dürüst haber vermiyorlardı. Önlerinde hiçbir engel de yoktu. Sanırım onlar da kanatların pozisyonlarına bakarak tutumlarını ayarlıyorlar, beni ise ayağa kalkması güç olan bir çaresize benzetiyorlardı. Gerçekten o anki durumum fazla umut vaat etmiyordu. Ama ben o anki bir oldubittiden ibaret değildim ki. Şahsımda bir tarihi sadece canlandırmamış, fiziki varlığımdan sonra da toplum kolektif olarak ayakta durdukça, özellikle Kürtler özgür yaşadıkça hep özgür yaşayacak olan bir gerçeklik haline çoktan gelmiştim. Kendimi bu tarzda bir gerçeklik ve anlam gücü olarak kurgulamıştım. Bu gerçeklikten ve anlamdan habersizdiler veya kavramaya güçleri yetmiyordu. Sonuçta bir grup yoldaşın el yordamıyla PKK adını yeniden kullanması temelinde ana akıma sahip çıkması gerektiğini açıklamamla birlikte, eskisinden daha da gelişkin bir PKK süreci yaşanmaya başlandı. Sağ liberal sahtekârlar çetesinin güvendiği dağlara çoktan kar yağmış, kendileri de donmaktan kurtulamamışlardı. Sol sekter gelenekçiler ise bu sefer biraz daha ciddi bir özeleştiri süreciyle ana akımla bütünleşmeye çalıştılar. Tabii en acı olanı, bu süreçte aslında ana akımla yürüyebilecek durumda olan bini aşkın unsurun, çok miktarda maddi değerin ve çok önemli manevi moral değerlerin heba olmasına yol açılmasıydı. PKK böylelikle büyük çözülüşten sonra üçüncü doğuş veya yenilenme hamlesini gerçekleştirirken, farklı bir toplumsal dönemin, demokratik ulus döneminin partisi olma sürecine girmişti.

1- Yeni Dönemde PKK'nin Kimliği ve Anlamı

PKK'nin yeniden yapılandırılması farklı bir kimlik kazanması anlamına gelmiyordu, ama önceki dönemlerin bir kopyası da değildi. Yaşanan basit bir niceliksel gelişme olmayıp niteliksel gelişmeydi. Sadece kimlik olarak PKK'de değil, yenilenen Kürt toplumunda da yaşanan niteliksel bir dönüşümdü. Kaldı ki, ikisi arasındaki sıkı diyalektik gelişme sonucunda bu kimliksel dönüşümler yaşanmıştır. Dolayısıyla olgunluk döneminin varlığını kesinleştirmiş ve rüştünü ispatlamış PKK'sinin kimlik tanımını daha somut olarak yapmak ve bazı evrensel sonuçlar çıkarmak mümkün olmaktadır.

a- Öncelikle genelde parti, özellikle PKK reel sosyalizmin eski ulus-devletçi partisi değildir. Sosyalist partilerin bir bütün olarak devlet amaçlı inşa edilmemeleri gerektiğini ilkesel olarak kabul etmektedir. Sosyalizm modern devlet cihazıyla inşa edilemez. Devlet cihazı sosyalizmin doğasına aykırıdır. Kapitalist modernitenin ulus-devleti, kapitalizmin azami kâr kuralının temel yapıtaşlarındandır. Kapitalist kâr sistemi ulus-devletsiz gerçekleştirilemez. Ulus-devletin olduğu her sistem kapitalist kârın gerçekleştirilmesiyle bağlantılıdır. Reel sosyalizmde durum farklı değildir; hatta bürokratik kapitalizmin varlığı ulus-devlete daha çok ihtiyaç gösterir. Reel sosyalizmin sosyalizm haline gelememesinde ulus-devletçi yapısı belirleyici rol oynamıştır. Partiden devlete, devletten partiye yönelik her akış sosyalist demokrasinin inkârıyla sonuçlanır. Kuramda devletsiz toplum olarak düşünülen komünist topluma hiçbir aşamada ve hiçbir gerekçeyle devlet aracına başvurmadan geçiş, sosyalizmin özü ve biçimi gereğidir. Sosyalizm ancak liberalizmin ikiyüzlüce kullandığı ve aslında özünde çeliştiği demokrasinin tüm boyutlarda yaşanmasıyla gerçekleşebilir. Sosyalizm demokrasisiz düşünülemeyeceği gibi, demokrasi dışında bir yolla da asla inşa edilemez. Sosyalizm ancak en geniş katılımlı demokratik yaşamla inşa edilebilir.

Dolayısıyla sosyalist partilerin birinci özelliği, demokrasinin bir prototipi olarak inşa edilmiş olmalarıdır. Kendini demokratikleştirmeyen bir partinin toplumu demokratikleştirmesi düşünülemez. Demokrasi otoritesizlik değildir. Devlet otoritesinden farklı olarak demokratik otorite siyasi toplum koşullarında mümkündür. Devlet siyasi toplumun yadsınması temelinde gerçekleşirken, demokrasinin gerçekleşmesi siyasi toplumun varlığını gerektirir. Siyasi toplum ise özgürlüğünü gerçekleştiren toplumdur. Siyaset olgusu toplumun kendi hayati çıkarları konusunda düşünce, karar ve eylem gücü kazanmasıdır. Siyasileşmeyen toplumların kendi kaderlerini tayin etmeleri mümkün olmadığı gibi, kendilerini demokratikleştirmeleri de gerçekleşemez. Siyaset, özgürlük ve demokrasi olguları arasında kopmaz bir bağlılık geçerlidir. Biri olmadan diğerleri olmaz.

Bu durumda sosyalist partiler ancak demokratik, özgür siyasi toplumun bir prototipi olarak kimlik kazanabilirler. Genelde iktidar, özelde devlet iktidarı modellerini kendilerine örnek alamazlar. İktidar ve devlet varlık olarak farklı olgular olmakla birlikte, esas olarak yoğunlaşmış güç ve sömürü tekelleridir. Toplum işlerinin yönetilmesini sağlayan unsurları da taşımakla birlikte, bu unsurlar tali rol oynarlar. Belirleyici rol oynayan sömürü ve güç tekellerini meşrulaştırmakta kullanılırlar. Tüm bu gerekçeler sosyalist bir partinin neden iktidarcı ve devletçi amaçlar doğrultusunda inşa edilemeyeceğini yeterince netleştirmektedir. Yine neden demokratik olarak inşa edilmeleri dışında başka bir yolla kurulamayacağını da kanıtlamaktadır.

b- Sosyalist partiler modern kuruluşlar olmakla birlikte, tarihsel olarak kapitalist moderniteye karşı alternatif modernite geliştirmekle yükümlüdür. Modernite nötr bir kavram değildir; sınıfsal, siyasal ve ideolojik temelleri olan bir kavramdır. Hâkim modernite kapitalist nitelikte olmakla birlikte, başka modernite tipleri de vardır. Demokratik modernite bunların başında gelmektedir. Moderniteler aralarında köklü farklılıklar bulunan toplumsal dönemleri ifade ederler. Her modernite döneminin ideolojik, siyasi, ekonomik, teknik ve bilimsel yapısının kendisine göre özgünlükleri vardır. İlk, orta ve yakınçağların her biri kendine göre bir moderniteyi temsil eder. Ayrıca her modernitenin kendine göre hâkim sınıfsal, teknik, ideolojik, siyasi ve ekonomik biçimleri vardır. Her biri bu hâkim biçimlere göre karakterize olur. Çağımıza yani modern yaşam koşullarımıza başlangıcından itibaren kapitalist birikim tarzı damgasını vurmakla birlikte, bu çağ her şeyiyle kapitalizme mal edilemez. Eğer reel sosyalizm kapitalizmle sonuçlanmasaydı, kendisi de moderniteye damgasını vurabilirdi. Nitekim uzun bir dönem böyle algılandı. Sosyalist partiler belli başlı kapitalist modernite unsurlarını (kapitalist birikim tarzı, ulus-devlet ve endüstriyalizm) aşmadan, onlarla mücadele etmeden moderniteye damgalarını vuramazlar. Reel sosyalizm kapitalist modernite unsurları ile mücadele etmediği, tersine bu unsurlara kılıf dikmekle meşgul olduğu için kapitalizmle sonuçlanmıştır. Sosyalist partiler ancak kendi modernite unsurlarını (demokratik ulus, ekolojik endüstri ve sosyalist pazar ekonomisi) geliştirmekle kapitalist moderniteyi aşıp kendi modernitelerine başat rol kazandırabilirler.

PKK sadece ulus-devletçiliği aşmakla yetinemez; ancak kendini demokratik modernite unsurlarının prototipi olarak inşa etmek suretiyle öncülük rolünü oynayabilir. Kürt toplumunun demokratik ulus olarak inşa edilmesi, PKK'nin yeni kimlik döneminin başta gelen görevidir. Bu görevini başarması öncelikle kendi sistemini kapitalist modernite unsurlarının alternatifi kılmasıyla mümkündür. Demokratik modernitenin prototipi

2005 ve sonrası yıllarda yaşanan farklılık, oluştan yeni bir özde kimlik kazanma, kalıcı varlık halini alma ve özgür yaşamda ısrardan kaynaklanmaktadır. Doğuş, oluş gibi çok sancılı bir süreçten sonra, başarılı geçen bu doğuşun aynı hassasiyetler temelinde, tıpkı bir bebeğin büyütülüşü gibi öz savunmalı olması, zehirlemeyen gıdalarla beslenmesi gibi beslenip büyümesi, varlığını özgürce ifadelendirmesi ve farklılaşarak yaşaması gündemdedir. Sorunlar artık doğuş, oluş sorunları değil, büyüme, korunma ve farklılaşmadan kaynaklanan öz kimlik ve özgür yaşam sorunlarıdır.

olmakla kendisi olmak arasında önemli bir fark vardır. Demokratik modernitenin prototipi olmadan kendisinin toplumsallaşması ve başatlık kazanması zordur. Zaten partiler bu zorluğu yenmek için vardır; bu zorluğu da ancak öncü bir çekirdek olmakla aştırabilirler. Modernitelerin unsurları arasında ideolojik, politik, ekonomik her alanda yoğun bir mücadele vardır. Hangi modernitenin başat rol oynayacağını aralarındaki mücadelenin sonucu belirler. Partiler bu mücadelelerin öncü güçleridir.

Marksizm'de mücadele ağırlıklı olarak ekonomizme indirgenmiş olduğu için sonuç vermedi. Çünkü modernitenin, hatta kapitalist modernitenin diğer tüm unsurlarını olduğu gibi yaşayarak komünizme gideceğini sandı. Sonucu belirleyen ise, kapitalizmin tüm unsurlarınca verilen modernite mücadelesi oldu. Demokratik moderniteye bu temel nedenle ihtiyaç vardır. Alternatifinin geliştirilmesi temelinde verilmedikçe, kapitalizme ve onu yaşatan tüm unsurlarına karşı mücadelenin başarılı olması mümkün değildir. Sadece kapitalizmin çözümlenmesi teorisiyle yetinmemek, demokratik modernite teorisi ve bu teorideki alternatif modernite unsurlarını aydınlatarak mücadele vermek ilk şarttır. O halde sosyalist partiler esas olarak kapitalizme karşı demokratik modernite teorisiyle aydınlanıp mücadele ederler. Sadece teorik mücadele ile yetinemezler. Bununla birlikte pratikleşme araçlarını, yani demokratik ulus olmak, ekolojik endüstriyel teknikler geliştirip uygulamak ve sosyalist pazar olgusunu geçerli kılmakla kapitalist modernite unsurlarına karşı başarılı olabilirler.

PKK'nin yenilenmiş kimliğinde eskiden olduğu gibi kapitalist sömürü biçimine ilişkin kırıntı bilgiler değil, bir bütün olarak kapitalist modernitenin çözümlenmesine dayalı sağlam bir öngörü ve kendi demokratik modernite teorisinin yeni paradigması geçerlidir. Sadece kapitalist moderniteyi bütün unsurları ile çözümlemekle yetinmemekte; ona alternatif demokratik modernitenin tarihsel temelleriyle birlikte günümüze, şimdiye ilişkin kazanmak durumunda olduğu unsurları ve bu unsurların başarılı olması için program, strateji ve taktiklerini geliştirmekle yükümlü bir öncü güç olarak ortaya çıkmaktadır.

Modern toplumda önderler ve kadrolar önemini yitirmezler

c- Öncü güç olma her ne kadar klasik parti modellerini çağrıştırmaktaysa da, aralarında özsel farklar vardır. Yeni öncü güç demokratik toplumun prototipidir. Demokratik ulus toplumunun ön modelini teşkil etmektedir. Eskisi gibi program, strateji ve taktik bütünlüğünü ifade etse de, bu kavramların içeriği önemli bir dönüşüm geçirmiştir. Stratejisi demokratik modernite unsurlarını temel almaktadır. Programı aynı unsurların nasıl inşa edileceğini ilkesel olarak belirlemektedir. Taktiği ise, programatik ilkelerin strateji doğrultusunda hangi güçler, araçlar ve mücadele biçimleriyle yaşamsallaştırılacağını ortaya koymaktadır. Programı demokratik modernite paradigmasına uygun olarak politik, ekonomik, sosyal, kültürel, öz savunma ve diplomatik hedefleri belirlerken, stratejisi bu hedeflerin hangi temel ve taktik güçlerle gerçekleştirileceğini öngörmektedir. Demokratik ulus, ekolojik endüstri ve sosyalist pazar etrafında topluluk ekonomisi temel stratejik unsurlarıdır. Temel taktik unsurlar ise temel hedefler ve stratejik unsurları yaşamsallaştıracak ve somut inşaları için gerekli olan örgüt ve mücadele biçimleriyle belirlenmektedir.

Örgüt ve mücadele söz konusu olduğunda, kadro sorunu öne çıkmaktadır. Modern toplumda önderler ve kadrolar önemini yitirmezler. Tersine, toplum daha da karmaşıklaştığı için rolleri daha çok önem kazanır. Burada önemli olan, yine hangi perspektifleri esas aldıklarıdır. Partili önderler ve kadrolar kapitalist modernite dünyasını aşamazlarsa, er geç kapitalist iktidar ve sömürü unsurlarına dönüşeceklerdir. Eğer demokratik modernite unsurlarında ısrarlı davranılırsa, ona göre önderler ve kadrolar şekillenecektir. İktidar ve devlet perspektifi yerine demokratik otorite, politik ve ahlaki toplum perspektiflerinden vazgeçilmedikçe, demokratik önderler ve kadroların yetişmesi partinin yeni kimliği gereğidir.

> **2000'li yıllar sonrasının Kurdistan'ı ve Kürtleri nesnel değer olmaktan çıkarılmış, son otuz yılda rüşeym halini ve doğuşunu başarıyla geçekleştiren bir varlık değeri haline gelmiştir. Kendi gerçekliğini ifadelendirebilen, hakikat olarak sunan ve savunabilen bir Kürt kimliği ve özgür yaşamı söz konusudur. Şüphesiz bu gerçeklik ve hakikat kendini bir ulus-devlet olarak ifadelendirmedi. Başlangıçta var olan bu yönlü ideasını terk etti. Daha doğrusu sosyalizm sandığı, ama özellikle reel sosyalizmin çözülüşünden sonra sosyalizm değil kapitalizm olduğu açığa çıkan bu gerçeklikle arasına sınır koydu.**

Demokratik ulus inşası halen bir görev olarak PKK'nin önünde durmaktadır

PKK'nin yeni dönemdeki temel görevi eski dönemlerdekinden farklıdır. Grup dönemindeki ideolojik etkiyle eylem ve savaşın esas olduğu dönemdeki politik etkiyi yine yaşamak ve yaşatmakla birlikte, kazanılmış Kürt kimliğini ve özgür yaşam arzusunu demokratik ulus inşasına çevirmek durumundadır. İlk iki aşama demokratik ulus inşası için çok değer biriktirdi. Ama demokratik ulus inşası halen bir görev olarak önünde durmaktadır. Dolayısıyla yeni dönemin program, strateji ve taktik bütünlüğü bu inşayı gerçekleştirmekle yükümlüdür. Bu konunun ayrıntılarını KCK bölümünde işleyeceğiz. PKK'nin KCK ile ilişkisi burada önem kazanmaktadır. PKK'nin ideolojik, politik ve örgütsel gücü KCK kapsamında yerine getirilmesi gereken görevler için yeterli olmak durumundadır.

d- Tüm bu anlatılanlardan anlaşıldığı gibi, PKK'nin ideolojik kapasitesi bilimsel sosyalizmin ve reel sosyalist sistemin eleştirisiyle güçlenmiştir. Dogmatik yaklaşım yerine sıkı bir sorgulayıcı yaklaşımı sergileyebilmektedir. Diyalektik düşünebilme ve eyleme geçebilmesinde gelişme vardır. Somutu değerlendirebilme ve gerekli dönüşümleri sağlayabilmesi eskiye göre daha niteliklidir ve özgür yaşama güç kazandırmaktadır. İdeolojiyle sosyoloji arasındaki mesafe kısalmıştır. Sosyolojiyle bilimsel sosyalizm arasındaki fark da azalmıştır. İdeolojik, sosyolojik ve bilimsel sosyalist düşünce arasındaki alışveriş bütünlük kazanmış olup, giderek daha tutarlı bir toplumsal bilime doğru evrilmektedir. PKK bu konuda idealli partilerin başında gelmektedir. Bir sosyalist partinin esas gücü toplumsal bilime yatkınlığıyla ölçülür. Belirleyici gücü toplumsal bilimle bağlantısından kaynaklanmaktadır. İdeolojik ve sosyolojik kapasitesinde bilimsellik payesi ne denli gelişirse, öncülük rolünde de o denli gelişme sağlar.

Ne bireysel roller oynanmakta ne de kolektivizmin gücü gerçekleştirilebilmektedir

PKK'nin politik seviyesi de eskiye kıyasla yeni dönemde hayli gelişmiştir. Politik kapasite daha çok deneyimle kazanıldığı için, PKK bu yönde dünyada sayılı partilerden biri konumundadır. Kapitalist modernitenin hegemonik seviyede yoğun kuşatmasını yaşamasına rağmen tasfiye edilememesi ona politik tecrübe, dolayısıyla güç kazandırmıştır. Kürt toplumundaki politikleşme PKK'deki politikleşmeyle iç içe ve birbirini güçlendirici temelde olmuştur. Kürt halkı tarihindeki en güçlü politikleşme dönemini yaşarken, bu gerçeklik PKK için de geçerli olmaktadır. PKK'de iç ve dış politika sıkı bir iç içelikle yaşanmaktadır. Yaşanan politik seviyenin hem tarihsel hem de güncel evrensel gerçeklikle bağı kurulmuş durumdadır. Ayrıca politikayla ahlâk arasındaki bağ da sağlam kurulmuştur. Ahlaki ve politik toplum iç içeliği esas alınmaktadır. Politikasının temelinde ideolojik ve sosyolojik öğeler, dolayısıyla bilimsellik öğesi kadar ahlaki ve etik öğeler de geçerlidir. Sanatsallıkla bağını ihmal etmemeye de özen göstermektedir. Politikanın sadece ideolojik ve ahlaki değil, sanatsal olarak da varlık ve anlam kazanmasına geçerlilik kazandırmaktadır. Kuru politikadan uzaklaşıp böylesine zenginleşmiş bir politik olguya ve onun hakikatine varılmaya çalışılmaktadır.

PKK'de örgütsel bakımdan nicel kadro sıkıntısı olmamakla birlikte, bütün dönemlerde esas sorun kolektivist olamamaktan kaynaklanmıştır. Ne bireysel roller oynanmakta ne de kolektivizmin gücü yeterince gerçekleştirilebilmektedir. Bireysel rolleri oynamama kadar kolektivizme girmekten kaçınma da sıkça yaşanan zaaflardır. Bu nedenle de bireyler ve örgütlenmeler muazzam güç kaybına uğramaktadır. Örgütlü kadro olabilme, bireysel rolün örgütlenmeden, örgütlenmenin de inisiyatifli kadrolardan geçtiği sorunu gündemdeki yerini korumaktadır.

2- PKK'nin Demokratik Ulus Yaşamındaki Yeri

Modern partilerin rolünü daha önceki çağlarda toplumların bilge kişilikleri, rahipleri, politik tarafları ve dinsel mezhepleri oynardı. Somutta çatışan hanedanlar, bürokrasinin askeri ve ilmiye kanatları yanlarına çok sayıda müttefik alarak etkinlik ve üstünlük kazanmaya çalışırlardı. Toplumsal sorunların doğuşuyla birlikte farklı çözüm önerileri ve yöntemlerine sahip partiler de beraberinde doğarlar. Gizli veya açık, çağlar boyunca partiler hep var olagelmiştir. Herhangi bir toplumsal soruna müdahale etmek, dışta ve içte yönetimlere karşı koymak için bireysel güç yetmeyince parti gücüne başvurmak en rasyonel yoldur. Her karşı koymanın bir partisi vardır. Dinler ve dinlerdeki mezhepler ve tarikatlar bile çıkışta parti rolünü oynamaktadır. İdeolojik, politik ve ahlaki olarak kendilerini hangi kimlikle adlandırırlarsa adlandırsınlar sonuçta birer partidirler. Modernite döneminde bu tarihsel gelenekler yeni biçimlere evrilmişler, adım adım günümüzdeki parti anlamına kavuşmuşlardır.

Partilerin oluşması toplumda karşıt sınıflar ve çıkarların varlığını gerektirir

Partiler dayandıkları veya hedefledikleri toplumsal kesimleri görünür kılmak, temsil etmek, hak sahibi yapmak, yeniden ve daha çağdaş ölçülerde şekillendirmek gibi önemli roller oynarlar. Tüm bu gerekçeler parti gerçeğinin toplumlardaki rolünden kolay vazgeçilemeyeceğini kanıtlamaktadır. Gelişmek ve kendini savunmak isteyen bir toplum için partinin gereksizliğini savunmak kolay değildir. Fakat bu durumlar partilerin hiç gereksizleşmeyecekleri anlamına gelmez. Bir toplum geliştikçe ve kendi işlerini tüm mensuplarıyla birlikte yaptıkça partileşmenin anlamı kalmaz. Yine bir toplum ilkel klan halindeyken ve kabile boyları halinde yaşarken partileşme ihtiyacı duymaz. Tüm klan veya kabile zaten bir parti gibidir. Partilerin oluşması toplumda karşıt sınıflar ve çıkarların varlığını gerektirir. Sınıfsal farklılıklar ortadan kalktıkça ve çıkarlar ortaklaştıkça ayrı partileşmelerin anlamı kalmaz. Bazen de aynı toplumsal işlev için birden fazla parti kurulur. Bu tür partiler de tutarlılığı ve rol oynayabilirliğiyle kendini kanıtlayan bir parti karşısında tasfiye olmaktan kurtulamazlar. Anlatılanlar toplumsal partilerden neden vazgeçemeyeceğimizi ortaya koymaktadır. Devlete sahip olmak bile partileşme ihtiyacını tümüyle gidermeye yetmez.

Demokratik ulus inşası sosyalizmin inşasından daha önceliklidir

PKK'nin daha doğuşta büyük ilgiyle karşılanması, Kürt toplumunda büyük bir boşluğu doldurmasından ve hayati bir ihtiyacı gidermesinden kaynaklanır. PKK söylem ve eylemiyle tutarlılığını ne denli kanıtladıysa, toplumda kabul görmesi de o denli arttı. Tüm yetmezliklerine, hatta verdiği zararlara rağmen toplumdaki itibarını ve vazgeçilmezliğini koruyabilmesi, tarihsel-toplumsal bir ihtiyacı karşılamasından, böyle bir rol oynamasından ileri gelmektedir. PKK'nin yeni dönemde de rolünü oynayabilmesi, tarihsel ihtiyaca cevap vermesine ve güncel görevlere doğru sahip çıkmasına bağlıdır. Kürt kimliğinin tanınması ve özgür yaşam iradesinin belirmesi toplumsal sorunun tümden çözüme kavuştuğu anlamına gelmez; sadece önemli bir aşamanın kat edildiğini gösterir. Kimlik ve özgürlük arzusunun sağlam güvencelere kavuşturularak süreklilik kazandırılması çözümü beklenen sorunların başında gelmektedir. Hiçbir yasal, ekonomik, politik ve savunma güvencesi olmayan Kürt kimliği ve özgür yaşam arzusu düşmanları tarafından her an bastırılabilir ve katliamlara tabi tutulabilir. PKK'nin bu nedenlerle asıl bundan sonra pozitif rolünü başarıyla oynaması gerekir. PKK şimdiye kadar negatif görevleri, yani olumsuzlukların önlenmesi anlamındaki görevleri başarmak istedi. Bundan sonra ise pozitif yönü ağır basan inşa görevlerini başarması gerekir. PKK temelinde demokratik ulusun inşasının yattığı bu görevleri ancak açıklanmaya çalışılan kimliği ve bu kimliğin anlamını kazanmakla başarabilir. Herhangi bir PKK'lilikle bu görevler başarılamaz.

Demokratik ulus inşası sosyalizmin inşasından öncelikli olup, sosyalizme giden yolu da açar. Bu inşa sosyal bilimde devrimi gerektirirken, ahlaki ve politik görevleri birlikte yerine getirmekle de bağlantılıdır. Kapitalist modernitenin tüm kuşatmalarına rağmen, PKK öncülüğü bu çerçevede rolüne sahip çıktıkça başarılı olabilir. Bu durumda kadroların kendilerini eğitmeleri ve özgür yaşam felsefesini yaşam tarzı haline getirmeleri şarttır. Parti bir bütün olarak karşıdan ve içten her türlü saldırıya karşı kendisini ancak ideolojik ve politik kimliğiyle savunabilir; hamle gücünü kazanıp toplumla bütünleşebilir. Parti kadroları tamamıyla ideolojik ve politik yeterlilikle birlikte, özellikle her koşul altında özgür yaşam ahlâkına bağlılığı sergileyecek güçte olmak durumundadır. Ortadoğu kültüründe 'insan-ı kâmil' denilen kendi kendine yeterli birey olma gücünü güncelleştirerek sağlamak durumundadır. Tüm iktidarcı, milliyetçi, cinsiyetçi, dinci ve liberal köreltici ve hakikatten uzaklaştırıcı ideolojileri ve yaşam tarzlarını boşa çıkaracak gücü sergileyebilmelidir. Çağlar boyunca insan-ı kâmillere du-

yulan ihtiyaç en çok günümüz için gerekli olup, bu da ancak modern sosyalist kadrolar olmakla mümkündür. Ancak böylesi kadroların varlığı temelinde demokratik ulusal yaşamın inşa sürecine girişilebilir. Her kadro gerektiğinde kendini yüzlerce demokratik ulus örgütüne dönüştürerek görevini başarabilir. Yoksa adı geçen ideolojiler ve yaşam tarzlarının etkisi altında yaşayan bir kadro ve örgütü ancak sorunların kaynağı olabilir. İdeolojik, politik, ahlaki ve örgütsel yeterlilik her önder kadronun demokratik ulus inşasındaki başarı güvencesidir.

Hakikatin güçlü temsili: Yoldaşlık

Yoldaşlık ilişkilerini iyi kavramak gerekir. Yoldaşlık ilişkileri toplumsal ilişkilerin özünü yansıtır veya yansıtmak durumundadır. Tarihsel toplumu olduğu kadar geleceğin toplumunu da yansıtır. Esas olarak ideolojik ilişkilerdir; ideolojinin açığa vurduğu ve ortaya çıkmasına yol açtığı hakikat ilişkileridir. İki yoldaşın birliği bu anlamda sadece ideolojik birlik olmayıp, ideolojik kapasitenin yol açtığı hakikat birliği olarak yaşanmak durumundadır. İki yoldaş eğer gerçekten yoldaşlık sırrına erip birlik olmuşlarsa, bunu hakikatin güçlü temsili olarak kavramak gerekir. Yoldaşların yoldaşı olmak, temsil edilen hakikatten pay almak demektir. Bunun dışında boşuna yoldaş tanımı aramamak gerekir. Büyük hakikat derdi olmayanların 'yola' girmemeleri gerekir.

Basit hevesler, güdüler ve çıkarların peşinde olanlar asla yoldaş olamazlar. Bunlarla yoldaşlık yapılamaz. Kör inançların, fanatik duyguların meczubu gibi olanlar da yoldaş olamaz. Hele hele karı-koca ideolojisini aşmamış, basit eril-dişil ilişkisini kırıp zihniyet dünyasını özgürleştirememiş olanlar yoldaşlıktan dem vurmamalı ve bu yola girmeye boşuna heves etmemelidir. Yoldaşlık ilişkisi para, mal, mülkiyet, karılık-kocalık, tüketim eşyalarına heves etme, nefsinin peşinde koşma, iktidar derdine düşme, kör cesaret veya korkuya kapılma gibi hakikat yolcusu olmaktan ve temsil edici kimliğine varmaktan alıkoyucu her türlü ilişki, düşünce, söylem ve eylemden uzak tutulmalıdır. Bu yönlü tehlikelere başarıyla karşı koymalı; aynı zamanda büyük hakikatleri her koşul altında söylemleştirecek ve eylemleştirecek ideolojik, politik, ahlaki ve örgütsel donanımla yüklü olmalıdır. Birleşilmesi, birlik olunması düşünülen parti ancak bu kapsamdaki yoldaşlık ilişkileriyle gerçekleştirilebilir, tarihsel toplumun ve geleceğinin sözcüsü ve iradesi olabilir. PKK de ancak bu ölçülerdeki yoldaşlık ilişkileriyle tarihsel ve toplumsal rolünü oynayabilir.

Yürürlükte olan büyük kısmı gizli ve örtülü olarak yürütülen Kürt soykırım savaşıdır

PKK somut ve güncel olarak dev gibi iki sorunla karşı karşıyadır. Birbirleriyle sıkı diyalektik bağ içinde olan barış ve savaş sorunlarından bahsediyoruz. Demokratik ulus olma hakkının kabulü Kürt sorununda barışçıl çözüme en yakın asgari çözüm formülüdür. Fakat Kurdistan ve Kürtler üzerindeki soykırım statüsünde ısrar eden güçler, ulus-devlet bütünlüğü içinde bir barışçıl demokratik çözüm formülüne bile yaklaşmak istememektedir. İnkâr ve imha hakkına ve gücüne sahip olmakta ısrar etmektedir. Kurdistan'ı ve Kürtleri aralarında paylaşan ulus-devletçi güçler ve sömürü tekelleri, Kürt kökenli işbirlikçileri ve ajanları, soykırım siyasetini 'bireysel haklar' kandırmacası altında süsleyip maskeleyerek tekrar sürdürmek istiyorlar. Bunu vazgeçilmez ulusal ve sınıfsal hakları saymaktadırlar. Bu tutum ulus-devlet bütünlüğü içinde bile barışa ve demokratik çözüme imkân vermez. Barış ve demokratik çözüm olmayınca, bunun karşılığı tüm boyutlarıyla askeri, siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik, diplomatik ve psikolojik yöntemlerle soykırım savaşının bütünlük içinde yürütülmesidir. Zaten yürürlükte olan da büyük kısmı gizli ve örtülü olarak yürütülen bu Kürt soykırım savaşıdır. Yüzyılı aşkın süredir büyük kısmı tek taraflı yürütülen ve Kürtleri tarihten silmeyi ve özgür toplum olmaktan çıkarmayı hedefleyen savaş pek çok müttefikle yürütülen soykırım savaşıdır.

Son otuz yıllık savaşımdan çıkarılacak derslerle anlamlı bir barış ve demokratik çözüm gerçekleşebilirdi. Kürt ulus-devletçiliğine ihtiyaç duymadan, hatta hâkim ulus-devletleri federasyon tarzı biçimlere dönüştürmeden gerçekleştirilmesi mümkün olan en başarılı çözüm demokratik ulus olma hakkının kabulüydü. Bu temelde devletle geliştirilen diyalog sonucunda sunduğum 160 sayfalık 'Yol Haritası' bunun için gereken çözüm ve barış ilkelerini yeterince ifade ediyordu. Ama soykırım geleneğinin güçlü etkilerini taşıyan devlet içi kesimlerle politik oligarşi (devlet propaganda aygıtı) barışa ve demokratik çözüme bir türlü karar verememektedir. Çeşitli defalar geliştirdiği tek taraflı ateşkes denemelerine rağmen, KCK gereken karşılığı bulamamıştır. Sürekli diken üstünde bir durum hüküm sürmektedir. Çok açık ki, bu durum uzun süremez. Ya iki tarafın da üzerinde ana ilkelerde uzlaştığı kalıcı, anlamlı ve onurlu bir barış ve demokratik çözüm sürecine girilecek, ya da otuz yıllık savaş sürecinin çok üstünde, yoğun geçecek yeni ve nihai bir savaş aşaması daha yaşanacaktır. PKK her iki süreç üzerinde tüm yönleriyle yoğunlaşmak durumundadır. Onurlu bir barış ve demokratik çözüm büyük entelektüel ve politik yetenek ister. Düşünülen barış ve demokratik çözümün tüm halkça paylaşılması gerekir. Sadece anlaşılmasını değil, bu temelde halkın eğitilmesini, örgütlendirilmesini ve eylemli kılınmasını gerektirir; binlerce tartışma ve karar toplantısını, binlerce örgütlenme ve eylemini gerektirir. Söz konusu olan, tarihsel bir barış ve tüm bölge halklarına ve insanlığa örnek teşkil edecek bir demokratik siyasal çözüm tarzıdır.

Yeterli olamamak ve cevap verememek

Daha güçlü bir olasılık gibi duran savaş sorunları üzerinde de kafa patlatmak gerekir. Geçen otuz yıllık savaş deneyimi en acemice, hatta provokatörü bol olan, gerilla tarzını asgari düzeyde bile tutturamayan, yarı-isyana yarı-gerillaya benzeyen bir tarzda yürütüldü. Önümüzdeki savaş tarzı böyle olamaz. Her şeyden önce halk eski halk değildir; savaşın gerçek halk savaşı boyutunda yürütülmesini dayatmaktadır. Otuz yıllık deneyimden sonra savaş önderliği yani HPG de kendini bütünleşik bir kır-kent savaşına hazırlamak, gece-gündüz, yaz-kış, köy-kent, dağ-ova demeden, on binlerin aynı anda her alanda cereyan etmesi muhtemel olan savaşını geliştirmek, yürütmek ve denetlemekle yükümlüdür. KCK kapsamında yürütülse de, PKK yeni savaş döneminin ideolojik, politik, ahlaki ve karar sorumluluğunu paylaşmak durumundadır. Eskisi gibi partizan savaşı, yarı-isyan yarı-gerilla, hatta avare-asi türü çatışmalar döneminin tekrarlanamayacağını, tekrarlansa da kabul göremeyeceğini bilmek ve buna göre yeteneğini geliştirmek durumundadır. Yeni savaş aşaması ne denli gelişirse gelişsin, ortaya çıkacak tüm sorunlara ideolojik, politik ve ahlaki yetkinlik ve kararlılık yeteneğiyle her bakımdan zamanında cevap vermek zorundadır. Tüm iç ve dış koşulları değerlendirmek kadar, savaşın alabileceği tüm boyutların sonuçlarına zamanında katlanma ve lehe çevirme sorumluluğu da buna dahildir. Yeterli olamamak ve cevap verememek, PKK'de eskisi gibi anlayışla karşılanacak durumlar olamaz. Hesap vermek kadar hesap almak da daha yakıcı olacaktır. Eskisi gibi sorumluluğu birilerine yıkarak veya tasfiyeci pratiklere bel bağlayarak kurtulmak veya sıyrılmak mümkün değildir. Mevcut halk ve parti gerçeği buna imkân vermez. Kaldı ki, eski tasfiyeci ve kaçak unsurların akıbeti belli olmadığı gibi pek parlak da değildir. Devletler bile geçmişe ilişkin kendi gerçeğiyle yüzleşmeye ve kendisini temizlemeye çalışırken, itirafçı, işbirlikçi ve tasfiyeci unsurların durumu vahametini açıkça ortaya koymaktadır.

Bundan sonra her şey ya onurlu bir barış ve demokratik çözüm, ya da topyekûn nihai bir savaşla bağlantılı olarak anlam bulacak ve yaşam değeri kazanacaktır. Arada kalanlar çiğnenip geçilecektir. Tarihsel dönemler tarihsel kararlar ve eylemlerle geçer. Gerisi uçup gidecek olan yalanlar ve hayallerdir. Kendini birey, örgüt ve halk olarak, devlet ve parti olarak böylesi dönemlere hazırlayamayanlar, hazırlayıp da yanıt oluşturamayanlar tarihin çöp sepetine atılmaktan kurtulamazlar.

PKK ancak geçmişin deneyiminden çıkarılacak dersler temelinde günceli tüm yönleriyle değerlendirip gerekli hazırlıkları yeterince yapmak ve pratiğin üzerine aynı cesaret ve kararlılıkla yürümekle önündeki iki tarihî görevin üstesinden gelebilir. Süreçten büyük zaferler veya yenilgiler beklemek gerçekçi değildir. Sonuç mutlaka onurlu bir barış ve daha da netleşmiş demokratik ulusal çözüm lehine olacaktır. Gerisi soykırım girdabında kaybolmaktır ki, mevcut insanlık durumu buna imkân vermeyecektir.

Tüm koşullar önümüzdeki sürecin olası gelişmelerini çağdaş tarihteki büyük Fransız ve Rus Devrimleri kadar önemli kılmaktadır. İster savaş ister barışla gerçekleşsin, Kürt halkı kendisi için sadece ulusal demokratik sorunu çözmüyor, bütün Ortadoğu bölgesi ve insanlık için büyük anlam ifade edecek olan bir çıkışı gerçekleştiriyor. Bu çıkışla sayıları her gün çoğalan kapitalist modernitenin ulus-devlet aygıtlarına bir yenisini eklemiyor; modernitenin çoktan hazırlamış olduğu kapitalist statüye, tekellere ve sanayi dünyasına katılmıyor; yeni bir uygarlığın, modernitenin ışıklarını saçıyor. Demokratik modernite olarak da adlandırılabilecek bu modernite çıkışı, tarihinin en kaotik dönemlerinden birini yaşayan Ortadoğu kültürüne gerekli çözüm yolunu gösterebilecektir. Bu rol çözümleyici değerini daha şimdiden özellikle Irak (Uruk) üzerinden kanıtlamış bulunmaktadır. Yaşanan ve bir nevi 'Üçüncü Dünya Savaşı' diyebileceğimiz bu süreç, PKK'yi tıpkı uygarlık tarihinin şafak vaktinde Zagros-Toros eteklerinde Proto Kürtlerin oynadığı rolün bir benzerini bu sefer sınıfsız, devletsiz, ekolojik kent, kârsız ekonomi ve demokratik toplum doğrultusunda yeni uygarlık ve demokratik modernite lehine oynamaya aday kılmaktadır.

PKK kendini baştan beri bu tarihsel role uygun olarak tanımladı. Birçok eksiği ve yanlışı olsa da, fırtınalı geçen son otuz yılı bu rolünü oynayabileceğinin kanıtıdır. Seslendiği Kurdistan halkı kendisine olumlu yanıt vermiştir. Kurdistan artık eski mezar sessizliğinde değildir. Önümüzdeki süreç ister barış ister savaşla kazanılsın, sonuç demokratik ulusların inşa çağı olacaktır. Böylece binlerce yıldır süren sınıflı, kentli ve devletli uygarlık oyunlarının kan deryasına çevirdiği, kabilelerin, dinlerin, mezheplerin ve ulusların birbirini boğazladığı Ortadoğu uygarlık kültüründe, demokratik ulusların bütünlüğü üzerinde yükselen demokratik modernite çağı olacaktır.

PKK somut ve güncel olarak dev gibi iki sorunla karşı karşıyadır. Birbirleriyle sıkı diyalektik bağ içinde olan barış ve savaş sorunlarından bahsediyoruz. Demokratik ulus olma hakkının kabulü Kürt sorununda barışçıl çözüme en yakın asgari çözüm formülüdür. Fakat Kurdistan ve Kürtler üzerindeki soykırım statüsünde ısrar eden güçler, ulus-devlet bütünlüğü içinde bir barışçıl demokratik çözüm formülüne bile yaklaşmak istememektedir. İnkâr ve imha hakkına ve gücüne sahip olmakta ısrar etmektedir. Kurdistan'ı ve Kürtleri aralarında paylaşan ulus-devletçi güçler ve sömürü tekelleri, Kürt kökenli işbirlikçileri ve ajanları, soykırım siyasetini 'bireysel haklar' kandırmacası altında süsleyip maskeleyerek tekrar sürdürmek istiyorlar.

PKK kendini baştan beri bu tarihsel role uygun olarak tanımladı. Birçok eksiği ve yanlışı olsa da, fırtınalı geçen son otuz yılı bu rolünü oynayabileceğinin kanıtıdır. Seslendiği Kurdistan halkı kendisine olumlu yanıt vermiştir. Kurdistan artık eski mezar sessizliğinde değildir. Önümüzdeki süreç ister barış ister savaşla kazanılsın, sonuç demokratik ulusların inşa çağı olacaktır.

1 Haziran Atılımı'nın 21. yıl mücadelesi zaferi getirecektir

■ DURAN KALKAN

20'nci yıl dönümünde başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların, halkımızın ve dostlarımızın 1 Haziran Atılım hamlesini kutluyoruz. Bu yirmi yıllık büyük mücadelenin kahraman şehitlerini saygı sevgi ve minnetle anıyoruz.

20'nci yılını dolduran 1 Haziran 2004 Devrimci Atılımımızın iki temel anlamı vardı. Birincisi; aktif olarak 2002'den itibaren hareketimize içten saldıran, hareketi Önderlik çizgisinden saptırarak ABD öncülüğündeki küresel kapitalist modernite sisteminin kuyruğuna takmaya çalışan, provokatif tasfiyeci çizginin yenilgisinin, bu çizgi karşında Önder Apo'nun çizgisinin kazandığının ilanıydı. Bu bakımdan çok önemli ideolojik-örgütsel-siyasi anlamı vardı. Yaşanan büyük iç mücadeleden Apocu çizginin bir kez daha zaferle çıktığını tüm kamuoyuna duyuruyordu. Tasfiyeci provokatif saldırı deyip geçmemek lazım. Böyle bir saldırının hareket açısından, özgürlük mücadelemiz açısından taşıdığı büyük tehlikeyi hiçbir zaman hafife almamak gerekiyor. Bu nedenle tasfiyeciliğe karşı yürütülen mücadeleyi elbette önemsemek, doğru anlamak ve derslerini doğru çıkartmak gerekiyor.

Kuşkusuz 2002-2004 tasfiyeci saldırı PKK hareketine içten dayatılan ilk tasfiyeci saldırı değildi. Aslında Haki arkadaşın 18 Mayıs 1977'de katledilişi de bir yönüyle benzer özellik taşıyordu. Öncesinde de Önder Apo'nun 1975'ten itibaren grubu somutlaştırmaya, düşünce ve örgüt olarak netleştirmeye çalıştığı dönemde de çeşitli küçük burjuva sınıf eğilimleri, Kürt soykırımının ağır etkisini yaşayan bireyci eğilimler, grup oluşumunu parçalamak isteyen yaklaşımlar boy göstermişti. Önder Apo öncülüğünde devrimci gruplaşma; ideolojik-politik çizgisini oluşturmaya, zihniyetini, teorik gücünü geliştirmeye çalıştığı ve kendisini tanımlamak istediği bir dönemde bile bu tür faşist sömürgeci-soykırımcı egemenliğin çeşitli saldırıları oldu. Fakat Önder Apo, inkarcı, parçalayıcı, dağıtıcı saldırıları aşarak gelişme göstermişti.

Sonrasında yurtdışı çalışmaları sürecinde de Avrupa devletlerine dayalı provokatif tasfiyeci saldırı oldu. Benzer durum zindanda da yaşandı. Doğrudan Türk özel savaşına bağlı geliştirilmeye çalışılan Genç Kemalistler Hareketi denilen tasfiyeci yıkıcı saldırıyı, 1982 Büyük Zindan Direnişçiliği yenilgiye uğrattı. Böylece Hareketimiz, hem zindanda hem de yurt dışında bu tür provokatif tasfiyeci saldırılara maruz kalmış, onları tanımış, onlara karşı mücadele ederek önemli bir tecrübe oluşturmuştu.

Daha sonraki süreçte de hem feodal aristokrat, yarı küçük burjuva egemen sınıflardan, orta sınıftan kaynaklı, özelikle 15 Ağustos Atılımı'ndan sonra gerillanın gelişimini engelleyici anlayışlara, ruh hallerine, tutumlarına karşı da önemli bir ideolojik, politik, örgütsel çizgi mücadelesi yürüterek kendi iç yapısını pekiştirmişti. Akabindeki dönemde gerillaya çetecilik dayatıldı. Çeteciliğe karşı mücadele zorluklarla geçen çok ciddi bir mücadele oldu. Mahsum Korkmaz Akademisi eğitimleri çerçevesinde Önder Apo hem çeteciliği çözümleyerek hem de kapsamlı gerilla çözümlemeleri yaparak çok sayıda komutan ve savaşçı eğiterek bu çeteci eğilimlerin de etkisiz kılınmasını sağlamıştı.

Yine 1990 başında gerillaya karşı hareketi legalize ederek tasfiyeye götürmeyi hedefleyen tasfiyeci saldırılar karşısında da önemli bir mücadele yürütmüş, başarı elde etmiş ve ciddi bir tecrübe birikimi oluşturmuştu. 1990'lı yılların hemen hepsinde benzer eğilimler ortaya çıktı ve gelişti. Önder Apo bunlara karşı hep mücadele yürüttü. Bu anlamda hareketimizin önemli bir tecrübe birikimi vardı.

1 Haziran Atılımı'na büyük ideolojik-örgütsel mücadeleyle gelindi

2002-2004 tasfiyeciliği uluslararası komplo saldırısı koşullarında ortaya çıkan bir tasfiyeci saldırıydı. O zamana kadar olan iç tasfiyeci provokatif saldırılara karşı Önder Apo'nun pratik öncülüğünde mücadele edilmiş ve tasfiyecilik yenilgiye uğratılmıştı. Bu bakımdan parti ve kadrolar açısından oldukça önemli bir avantajdı. 2002-2004 tasfiyeciliğinde yine ağır yükü Önder Apo omuzladı, mücadeleyi içinde bulunduğu koşullara rağmen yine Önder Apo yürüttü, zaferi yine Önder Apo kazandı ama bu çok ağır ve zorlu koşullarda oldu.

2002-2004'teki tasfiyeci saldırı da öncekilerin bir devamı biçimindeydi, onlardan çıkartılan sonuçlarla daha geliştirilmiş, daha örgütlü, daha bütünlüklü bir saldırıydı. Doğrudan Uluslararası Komploya ve İmralı tecrit sistemine dayanıyordu. Hareketi parçalamayı, Önderlik çizgisinden uzaklaştırmayı sistem içileştirerek ya da parçalayıp dağıtarak tasfiye etmeyi hedefliyordu. Arkasında da uluslararası komplo saldırısını ve İmralı sistemini yürüten güçler vardı.

2002-2004 tasfiyeciliğinin arkasında doğrudan ABD vardı. ABD'nin Irak işgali bulunuyordu. KDP ve diğer bazı Kürt partileri komploda payı olan güçler olarak söz konusu tasfiyeci saldırıyı da açık ve aktif olarak destekliyorlardı. Yönlendiren ABD yönetimi ve istihbaratıydı. Doğrudan CIA yönlendirmesiyle böyle bir tasfiyeci plan hazırlandı, örgütlendi ve çok yönlü olarak Uluslararası Komplo saldırısının ve İmralı tecrit sisteminin ortaya çıkardığı psikolojik, ideolojik, siyasi, örgütsel ortama da dayanılarak hareket parçalanmak, tasfiye edilmek istendi. Mümkünse dağıtıp parçalamayı, yok etmeyi hedefliyorlardı. Olmazsa tümüyle denetime alıp KDP desteğiyle hareketi Önderlik çizgisinden kopartıp küresel kapitalist sistem içinde eritmeyi hedefliyorlardı. ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü'nün bu tasfiyeci saldırıda ancak 'yarı yarıya başarı kazanabildikleri'ni kamuoyu önünde basına açıkladığını da biliyoruz.

Tasfiyecilerin gücü bir yönüyle arkalarındaki destekten geliyordu; o desteği küçümseyemeyiz. ABD'nin Irak'a saldırısı ve Saddam Hüseyin yönetiminin Bağdat'ta yıkılışı, Önder Apo'nun 15 Şubat 1999'da Kenya'dan kaçırılarak Türkiye'ye teslim etme pazarlığı temelinde geliştirildiğini dikkate alırsak, ABD'nin Irak işgalinin temel hedefinin Önder Apo'ya ve PKK'ye saldırı olduğunu rahatlıkla anlayabiliriz. Bu bakımdan tasfiyeci provokatif saldırıyı yürüten güçler sadece 2002-2004'te böyle bir sürece girmedi. Baştan itibaren amaçları buydu, planlarının içinde bunlar vardı. Önder Apo'nun imhası olmazsa idamı temelinde zaten PKK'nin tasfiyesini öngörüyorlardı. Kürt soykırımını buna dayandırarak başarıya götüreceklerini hesap ediyorlardı. O bakımdan da baştan itibaren böyle bir plan vardı, böyle de hareket ettiler.

Diğer yandan böyle bir provokatif tasfiyeci saldırı uluslararası komploya dayandı. Önder Apo'ya yöneltilen saldırıya dayandı. Gücünü oradan almaya çalıştı. Geçmiş süreçte yaşanan mücadelenin büyük tecrübesine rağmen yönetim ve kadrolar tasfiyeciliğe karşı gerekli tutum, karşı duruş, mücadele, doğru ve yeterli yürütülmedi. Bu da tasfiyecilik için önemli bir güçlenme etkeni oldu. Bütün bunlar birleştiğinde tasfiyeci saldırının ne kadar tehlike arz ettiğini rahatlıkla anlayabiliriz. Böyle bir saldırının Türkiye'de AKP yönetimiyle birlikte Uluslararası Komplo saldırısını yürütüp başarıya götürmek için görevlendirilen Tayyip Erdoğan ve ekibinin iktidarda olduğu bir dönemde onlara dayanarak geliştirildiği hesaplanırsa tehlikenin büyüklüğü daha iyi anlaşılabilir.

Tasfiyeciliğin tasfiyesi basit değildi, kolay olmadı, sıradan bir anlama ve öneme sahip değildir, tam tersine zorlu ve büyük bir mücadeleyle bazı fırsatları ve imkanları Önder Apo'nun hızlı ve yerinde değerlendirmesiyle, en olumsuz koşullarda bile en küçük bir imkanı mücadelede etkili kullanmayı bilen tarzıyla tasfiyecilik tasfiye edildi.

2004 Newrozu'nda tasfiyecilerin geri dönüşleri aslında partinin geri kalanını da dağdan indirmek, sistem içine çekerek tasfiye etmek hedefliydi. Bu hedef doğrultusunda tamamen planlı ve örgütlü olarak gelmişlerdi. Bu çerçevede de oldukça güvenli, hazırlıklı, her tarafı etkileme ve sonuç alma amaçlı gelmişlerdi. Fakat onları zayıf düşüren ve yenilgiye uğratan tek şey Önder Apo'nun 'Bir Halkı Savunmak' kitabıyla tam o zaman bu sürece müdahale etmesiyle oldu. Her şeyi Önderlik müdahalesi değiştirdi. Tasfiyeciliği teşhir etti, tüm maskelerini düşürdü. Tasfiyeciliğin bütün imkanlarını, güç kaynaklarını böylece ellerinden aldı. Aslında Önderlik tasfiyeciliği etkisiz kılmayı da başarmıştı. Önderlik çizgisini doğru anlama ve yeterli uygulamadaki zayıflıklar daha sonraki süreçlerin gelişmesine yol açtı, yoksa Önder Apo'nun 'Bir Halkı Savunmak' kitabının ve Görüşme Notları'yla o süreçteki müdahalesinin içeriği doğru ve yeterli bir biçimde hayata geçirilseydi tasfiyeciler daha sonraki süreçte gösterdikleri etkinliklerin onda birini bile gösteremezlerdi. O düzeyde zayıf düşürülebilirlerdi. Fakat eksiklikler daha sonraki sürecin gelişmesine yol açtı ama söz konusu Önderlik müdahalesi tasfiyeciliğin tümden maskesini düşürüp etkisiz kılarak dağdan ve örgütten kaçıp efendilerine sığınmak zorunda bıraktı.

1 Haziran 2004 Atılımı'na işte böyle büyük bir ideolojik-örgütsel mücadele sonucunda gelindi. Söz konusu sonuç 1 Haziran 2004 açıklamasıyla halka ve kamuoyuna ilan edildi. Tasfiyeciliğin yenilgiye uğratıldığı, etkisiz kılındığı açıklandı. ABD ve Başûr destekli tasfiyeciliğin tümden yenilgiye uğratılıp etkisiz kılındığı

1 Haziran 2004 Atılımı'na büyük bir ideolojik-örgütsel mücadele sonucunda gelindi. Söz konusu sonuç 1 Haziran 2004 açıklamasıyla halka ve kamuoyuna ilan edildi. Tasfiyeciliğin yenilgiye uğratıldığı, etkisiz kılındığı açıklandı. ABD ve Başûr destekli tasfiyeciliğin tümden yenilgiye uğratılıp etkisiz kılındığı herkese duyuruldu. Önemli bir sonuçtu, moral ve güç vericiydi.

herkese duyuruldu. Önemli bir sonuçtu, moral ve güç vericiydi. Dahası tasfiyeci güçler yaptıklarını çeşitli biçimlerde yurtsever halka da taşırmaya çalışıyorlardı. Dolayısıyla söz konusu açıklama yurtsever halka da büyük moral verdi. Önderliğe ve harekete güvenin gelişmesine yol açtı. O tedirginlik, 'ne olacak?' sorusunun yarattığı umut zayıflaması ortadan kalktı. Harekette ve halkta önemli bir coşku, heyecan ve yeni bir başlangıç yapma durumu yaşandı.

TC, 1 Haziran Atılımı'nın etkisini kırmak istedi

Bu durumu engellemek için hemen bir hafta sonra 9 Haziran'da AKP yönetimi on yıldır hapiste tuttuğu DEP milletvekillerini tahliye etti. Ceza verilmişti, herhangi bir tahliye olma durumları yoktu. Tamamen 1 Haziran açıklamasının toplum üzerindeki etkisini kırmak, 2002-2004 tasfiyeci saldırısının örgüt içerisinde başaramadığını yurtsever topluma yönelterek orada tamamlamak istedi. Özel savaş propagandalarıyla yurtsever kitleyi parçalamak, kafasını karıştırmak, örgütlülüklerini dağıtmak, Önderliği ve Özgürlük Hareketi'ni destekler olmaktan çıkarmak, 1 Haziran Atılım açıklamasının yarattığı moral ve coşkuyu bu biçimde ters yüz etmek amaçlarıydı. Yoğun çaba harcadılar, fakat o da başarılı olmadı. Önderlik o cepheye de gerekli uyarıları yaptı. Sağduyulu davrandılar, hareket bu durumu takip etti. Sonuçta özel savaş girişimi kendi aleyhlerine döndü. Hareketi bölme amaçlı yaptıkları propaganda daha çok hareketi birleştiren siyasi bir gösteriye dönüştü. Bu temelde çıkış değerlendirilince her alanda yoğun mitingler ve süreç değerlendirmeleri yapılınca özel savaş sisteminin oyunu da boşa çıktı, başarısız kılındı. Bu temelde önemli bir siyasi hamle de oldu. Toplumda yeni bir toparlanma coşku, heyecan, bir serhildan havası yarattı.

Komploya karşı mücadele ilanı

1 Haziran 2004 Atılımı'nın önem arz eden diğer temel bir boyutu da yeni paradigma temelinde Uluslararası Komploya karşı mücadele ilanı oldu. Ondan önce de kuşkusuz Uluslararası Komploya karşı çeşitli biçimlerde mücadele ediliyordu ama mücadelenin hedefleri, yöntemleri, tarzı tam net değildi, yaşanan bir ara dönemdi, değişim ve dönüşüm dönemiydi. Dolayısıyla netleşmeyen hususlar çoktu. Hatta Önder Apo bu süreci 'ideolojik bunalım dönemi' olarak da tanımlamıştı. Bu bakımdan bir de tasfiyeciliğin etkileri hesaba katılırsa o zamana kadar yürütülen mücadele bir programdan, stratejik planlamadan, hedeften, tarzdan, örgütlülükten yoksundu. 1 Haziran Atılımı bunları giderdi. Yeni paradigma temelinde Uluslararası Komploya karşı mücadelenin büyütülmesi, onu yenilgiye uğratmayı, bu temelde Kürt sorununun çözümünü hedefleyen yeni program, örgütün yeniden yapılanması ve bu çerçevede Uluslararası Komplo saldırısına ve İmralı tecrit sistemine karşı çok yönlü bir mücadele sürecinin başladığını ilan ve ifade etti.

Kuşkusuz bu da çok önemli bir durumdu. Merkezinde 1 Eylül 1998'de daha sonra 2 Ağustos 1999'da Önder Apo'nun yaptığı ateşkes çağrısının sona erdirilmesi vardı. Böylece ateşkes durumuna son verilerek siyasi-askeri ortak mücadele temelinde demokratik siyasi mücadeleyi, serhildanı öne çıkarmayı da hedefleyen yeni bir mücadele hamlesi ilan edildi.

Aslında 15 Ağustos 1984 ile başlayan gerilla savaşı çeşitli aşamalardan geçerek bir sonuca ulaşmıştı. 2 Ağustos 1999 geri çekilme kararıyla, 2000'de YNK savaşıyla, 2002 Eylül'ünde Botan'dan Kandil'e kadar ilan edilen Medya Savunma Alanları'yla belli sonuçlar ortaya çıkarmıştı. Bir yerde o süreç tamamlanmıştı. 1 Haziran 2004 ilanı ve açıklamasıyla ateşkesin sona erdirilmesi Kürt Özgürlük Savaşı'nda da yeni bir süreci, yeni bir hamleyi başlatıyordu. Böyle bir ilan olma özelliği de vardı. Belli düzeylerde hazırlıklar da söz konusuydu. Böylelikle yeni mücadele süreci Uluslararası Komplo ve İmralı işkence tecrit sistemine karşı başlatılıyordu.

Atılım, topyekun direniş mücadelesi olarak sürdürülüyor

Bu ilan üzerinden yirmi yıl geçti. Bu yirmi yılın her yılı ve her dönemi benzer geçmedi, çeşitli taktik süreçler oldu. Bazen siyasi mücadele öne çıktı, bazen askeri mücadele öne çıktı. Fakat bir bütün olarak çok yönlü ve çok kapsamlı bir özgürlük direnişinin yürütülmüş olduğu rahatlıkla söylenebilir. Dikkat edilirse 15 Ağustos 1984 Atılımı'nın da kırkıncı yılını yaşıyoruz. Ağustos ortasında kırkıncı yılını tamamlayacağız. İlk yirmi yılı ifade ettiğimiz sonuçlarla geçmişti. İkinci yirmi yılı 1 Haziran 2004 Atılımı temelinde gelişti. Bugün ise 10 Ekim 2023'te ilan edilen Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve Kürt sorununun çözümünü hedefleyen küresel özgürlük hamlesi temelinde Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'ne dayalı olarak çok yönlü bir topyekun direniş mücadelesi olarak sürdürülüyor. Bu geçen yirmi yılın tümünde Uluslararası Komplo destekli Tayyip Erdoğan yönetiminin çok yönlü oyunları, hileleri, topyekun faşist soykırımcı özel savaş saldırıları gelişti. Hem Tayyip Erdoğan yönetimi öncülüğünde TC devleti hem de Kürt sorununu ortaya çıkartan küresel kapitalist modernite sistemi aslında Uluslararası Komplo'yu başarıya götürmek, böyle bir süreçte İmralı işkence ve tecrit soykırım sistemine dayanarak gerillanın ezilmesini ve PKK'nin tasfiyesini gerçekleştirmek için tüm imkanları seferber eden ve her türlü yöntemi kullanan topyekun bir saldırı yürüttü. Bu saldırı zaman zaman hileli oldu, zaman zaman açık askeri boyutta oldu, zaman zaman siyasi boyut ortaya çıktı. Her türlü yol ve yöntem kullanıldı, hiçbir ahlaki ve hukuki kural tanınmadı. Kimyasal silahtan taktik nükleer bombaya kadar sözde devletçi sistem hukukunun da yasakladığı her türlü yasaklı silah kullanıldı.

Kürt sorununun çözümünün önünü açmak

Bu yirmi yılı değerlendirmek, anlamak ve derslerini çıkartmak önemlidir. Bu süre içerisinde yürütülen mücadeleyi kısaca tanımlamaya çalışırsak şunlar belirtilebilir: 2004-2010 arasını genel bir dönem olarak tanımlayabiliriz. Bu dönemde stratejik olarak demokratik siyasi mücadele öne çıkıyordu. Kitlesel mücadele ve demokratik siyaset alanı öndeydi. Gerilla böyle bir kitle eylemliliğini ve demokratik siyasi mücadeleyi güçlendirecek, destekleyecek, onun önünü açacak düzeyde düşük yoğunluklu aktif savunma savaşı dediğimiz bir savaş düzeyini yürüttü. Kitlelerle ilişkiler, toplumun daha çok bilinçlenmesi, demokratik siyasi mücadeleye daha aktif katılımı sağlandı. Bu bakımdan hareket Bakurê Kurdistan başta olmak üzere Kurdistan parçalarında ve yurt dışında genişledi, büyüdü.

2007-2008'de çeşitli önemli askeri eylemler de oldu. Siyasi alanda da önemli kitlesel eylem hamleleri yapıldı. Özellikle KCK çözümü temelinde müzakerelerle Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünün önünü açmayı hedefleyen, bunun için Önder Apo'nun çözüm gücü olma durumunu öne çıkartan bir siyasi mücadele yürütüldü. 'Önder Apo siyasi irademizdir' kampanyaları, imza kampanyaları, çeşitli eylem kampanyaları geliştirildi. Kadın ve gençlik öncülüğünde bu eylem kampanyaları önemli bir kamuoyu oluşturdu. İmralı sistemini yürüten güçler gördüler ki, gerillayı ezemeyecekler, PKK'yi tasfiye edemeyecekler, PKK'nin, KCK'nin gelişimini, yurtsever halk desteğinin büyümesini önleyemeyecekler. Bunun üzerine 5 Kasım 2007'de Bush-Erdoğan görüşmesiyle yeni bir saldırı planlaması yaptılar. 2008-2009'da çeşitli biçimlerde bunları hem İmralı'da hem dışarıda geliştirmeye, hazırlıklarını daha çok güçlendirmeye çalıştılar. Bunlar sonuç vermeyince özellikle 2009 Mart yerel seçimlerini AKP'nin Kurdistan'da tamamen kaybetmesi ardından 'siyasi soykırım' denilen saldırı sürecini 14 Nisan 2009 tarihinden itibaren başlattılar. Dolayısıyla çözüm arayan siyasi güçlere yönelince de böylece siyasi çözüme karşı çıktılar. Çözüm arayan, çözüm için temel oluşturan siyasi güçleri ortadan kaldırmak istediler.

2009 sonlarında bu saldırılar çok daha fazla yoğunlaştı. O zaman demokratik siyasi mücadeleyi yürüten Demokratik Toplum Partisi'ni kapattılar; eşbaşkanlarına ceza verdiler, belediye başkanlarını, parti yönetimlerini tutukladılar. Önderlik üzerinde baskıyı arttırdılar. Önder Apo 17 Kasım 2009 saldırısını '17 Kasım darbesi' olarak tanımladı. Sonuçta Önder Apo, Kürt sorununun KCK temelinde demokratik siyasi çözümünü yürütme imkanının kalmadığını değerlendirerek 31 Mayıs 2010'da geri çekildiğini, artık siyasi çözüm çalışmalarını yürütmeyeceğini, böyle bir çalışma yürütme ortamının kalmadığını ilan ederek bu süreci sonuçlandırdı. 'PKK yeni bir stratejik sürece geçer 4. Stratejik Dönemi başlatır, herhalde savaş yapar' dedi. Böylece 1 Haziran 2010'dan itibaren stratejik değişiklik yaşadık. 1 Haziran 2004 hamlesini stratejik değişim temelinde demokratik siyasi mücadele stratejisine son verip Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'ni esas alarak daha da geliştirip güçlendirdik, yeniledik. Yeni bir düzeye çıkartmayı öngördük.

Bu ilk dönem için geriye dönüp baktığımızda şunlar belirtilebilir: Kürt sorununun demokratik siyasi çözüm çalışmalarına çok fazla angaje olundu ve bu durum çok fazla beklentili bir durumu beraberinde getirdi. 1 Haziran 2010'da stratejik değişim gerekliydi, Önderlik çekilince elbette hareketin Önderliğin uygulayamadığı stratejiyi uygulayacak durumu yoktu. Fakat bu stratejik değişimi yeterince anlayan, sahiplenen, ona göre hazırlanan, sonraki pratiği bu temelde geliştirme durumu olmadı. Daha sonra anladığımızda da gördük ki, aslında 2004 sonrası süreçte çok yoğun fırsatlar varken bütün bunlar, Kürt sorununun özgürlükçü çözümünü demokratik konfederalizm temelinde her koşulda gerçekleştirmeyi sağlayacak bir planlama ve onu pratikleştiren hazırlık çalışmaları içinde olamamaktan dolayı birçok imkan ve fırsatın kaçmasına neden olmuştur. Demokratik siyasi çözüm çalışmalarına çok fazla angaje olundu. Gerilla öncülüğünde toplumun KCK temelindeki örgütlülüğü ve bu örgütlenmeyi öz savunma temelinde gerçekleştirme başarılamadı. Bu yönlü hiç gündeme alınmadı, tartışılmadı, planlama yapılmadı, pratiğe yönelim olmadı denilemez, tersine sürekli gündemimizde oldu. Fakat parça parça yapılan değerlendirmeler, alınan kararlar pratikleşmedi.

Süreç stratejik savaşı gerektiriyordu

Daha sonra 2010-2015'e ara bir dönem denilebilir. 2010-2012 yoğun savaş ile, 2013-2014 ise çözüm süreci adıyla yeniden bir ateşkes ve tartışma ortamıyla geçti. Pratik tarz, yürütülen mücadeleler birbirinden farklıydı ama ara bir süreçti ve çok netleşme olmadı. 2010-2012 arasında yoğun topyekun bir çatışma yaşadık. Bizim hazırlıklarımız taktik düzeydeydi, onları hayata geçirdiğimizde başarılı olduk ama süreç stratejik savaşı gerektiriyordu.

Bu süreçte Tayyip Erdoğan yönetimi de zorlanma yaşadı. Kısa süreli topyekun bir saldırıyla gerillayı ezip etkisiz kılmayı umut ediyorlardı. PKK'nin ve Kürt halkının direnme ve savaşma iradesini yok etmeyi amaçlıyorlardı. Böyle bir saldırıyı yaptılar ve gördüler ki durum öyle değil ve başarılı olamıyorlar. Onun üzerine savaş hazırlığı yapmak için yeni bir oyun ve hile geliştirdiler. 2013-'14'te adına 'çözüm süreci' denilen süreç böyle bir hile süreciydi. 2010-2012 dönemindeki askeri durumdan çıkartılan dersler temelinde kendi eksikliklerini görüp onları gidermek için zaman kazanmak istediler. Daha sonraki süreçte yürüttükleri askeri saldırıların hazırlıklarını çok yoğun bir biçimde 2013-2015 arasındaki süreçte yaptılar. Daha sonraki süreçte uygulamaya koydukları 'Çöktürme Eylem Planı' adını taşıyan saldırı ve imha projesini o zaman ortaya çıkardılar. Bunu sadece TC yönetimi, Tayyip Erdoğan hükümeti yapmadı, Uluslararası Komplo saldırısı temelinde NATO destekli olarak yapılan saldırılar ve hazırlıklardı. Burada bir düzeye ulaştıktan sonra da süreci sona erdirdiler ve askeri saldırıyı 24 Temmuz 2015 tarihinden itibaren başlattılar.

'Çözüm Süreci', karşı tarafın hile ve oyunlarıyla sürdürülürken, Önder Apo'nun değerlendirmeleri, çözüm önerileri kitlelerde, çeşitli demokratik çevrelerde önemli bir umut ve heyecan yarattı. Bu anlamda da önemli bir gelişme sağladık. Yine bu dönemde 19 Temmuz 2012'de Rojava Devrimi oldu. Kurdistan'da yürütülen savaşın önemli bir sonucu Ortadoğu'da Arap Baharı adıyla gelişen sürecin Suriye'deki etkileri ve yarattığı konjonktüre dayalı olarak Rojava Özgürlük Devrimi biçiminde gelişme gösterdi. Önemli bir pratikti, önemli bir gelişmeydi. Kürdistan'ın geneli üzerinde çok olumlu etkide bulundu. Kadınları-gençleri çok etkiledi, moral düzeyini çok arttırdı.

2010-2015 arasında Rojava ve Şengal'deki gelişmelerle, yine 2013-2014'te Bakur'daki kitle gelişimiyle bunun diğer parçalar ve yurt dışındaki Kürtler üzerindeki etkisiyle önemli gelişmeler yaşadık. Fakat Rojava'da, Şengal'de, Başûr'da DAİŞ saldırılarının da geliştiği bir ortamda düşman, 'bizim üzerimizde askeri hazırlık yapıyorlar' diye baskı oluşturup hedef şaşırttı. Daha sonra anlaşıldı ki kendisi çok yoğun bir biçimde her tarafta askeri hazırlık yapıyormuş. Süreç bozulmasın kaygısıyla zamanı iyi kullanamadık. Bir rehavet durumu oluştu, somut durumu, düşman yaklaşımlarını, çabalarını doğru anlayamama yaşandı.

Soykırım saldırıları 'Çöktürme Eylem Planı' temelinde sürüyor

Sonrası ise günümüze kadar dokuz yıldır devam ediyor. 24 Temmuz

> 1 Haziran 2004 Atılımı'nın önem arz eden diğer temel bir boyutu da yeni paradigma temelinde Uluslararası Komplo'ya karşı mücadele ilanı oldu. Ondan önce de kuşkusuz Uluslararası Komplo'ya karşı çeşitli biçimlerde mücadele ediliyordu ama mücadelenin hedefleri, yöntemleri, tarzı tam net değildi, yaşanan bir ara dönemdi, değişim ve dönüşüm dönemiydi. Dolayısıyla netleşmeyen hususlar çoktu. Hatta Önder Apo bu süreci 'ideolojik bunalım dönemi' olarak da tanımlamıştı. Bu bakımdan bir de tasfiyeciliğin etkileri hesaba katılırsa o zamana kadar yürütülen mücadele bir programdan, stratejik planlamadan, hedeften, tarzdan, örgütlülükten yoksundu. 1 Haziran Atılımı bunları giderdi.

2015'te 'Çöktürme Eylem Planı' temelindeki topyekun saldırıyla başlayan süreç oluyor. Dokuz yıldır içte MHP ve CHP destekli olarak, dışta ise ABD'nin, NATO'nun, Rusya'nın aslında bütün devletçi sistemin desteğini alma temelinde gerillayı ezmek, Medya Savunma Alanları'nı tasfiye etmek üzere AKP-MHP faşizminin topyekun soykırımcı özel savaş saldırıları gelişti. Bu saldırılar dokuz yıl boyunca hiç eksik olmadı. İçte MHP ve CHP, AKP yönetimine destek verirken dışta KDP Kürt işbirlikçiliği ve ihaneti koruculardan da öte bir temelde AKP'nin faşist saldırılarına destek verdi. Söz konusu iç ve dış desteği alarak her türlü yöntemi ve aracı kullanarak hiçbir hukuk ve ahlak kuralını takmayan AKP-MHP yönetimi saldırı yürüttü. Kobanê ve Şengal direnişinde DAİŞ'in aldığı yenilgilerin acısıyla da saldırılarını içerde olduğu gibi sınır dışına da taşırdılar. 26 Ağustos 2016 tarihinde Cerablus'tan başlayarak Rojava Devrimi'ni tasfiye etme amaçlı Kuzey-Doğu Suriye'ye dönük işgal saldırıları geliştirildi. Aynı tarihte Ertuş üzerinden Başûrê Kurdistan'a Medya Savunma Alanları'na dönük de işgal saldırılarını geliştirdi. 2020-2021'den itibaren bu işgal saldırılarını Medya Savunma Alanları'nda tüm gücünü seferber etmek üzere çok daha ileri düzeye çıkardı. Heftanin'den Xakurkê'ye kadar birçok alana askeri güç konumlandırdı. Bazı yerlerde; tepelerde, bazı tünellerde üç yıldır kesintisiz savaş sürüyor. Medya Savunma Alanları'nı tasfiye ederek Başûrê Kurdistan'ı işgal etme amaçlı bir saldırıdır.

Diğer yandan Şengal'i darbelemek amaçlı saldırılar yaptı. 2018 Ocak ayından itibaren Efrîn'den işgal saldırıları başlattı. 2019 Ekimi'nde Grê Spî, Serêkaniyê'ye yönelik işgal saldırılarını geliştirdi. 40 kilometre derinliğinde tüm Rojava Kurdistan'ı işgal etmeyi hedefleyen bir saldırı planıyla hareket ediyor. Bunu açıkça da söylüyorlar. Böylece Misak-ı Milli denen sınırları işgal etmek, ele geçirmek istiyor. Misak-ı Milli olarak Türklerin ve Kürtlerin yaşadığı topraklar diye tanımladıkları toprak parçasını ele geçirerek buranın hepsini Türk yurdu ilan etmek, dolayısıyla Zagrosların batısındaki Kurdistan'ı tümden işgal edip buralardaki Kürtlüğü tasfiye etmeyi hedefliyor, eğer başarabilirse çöktürme eylem planı temelinde AKP-MHP faşist diktatörlüğünün hedefi kesinlikle budur.

İmralı direnişi önümüzü aydınlatıyor

Gerillaya ve hareketimize yönelik bu saldırılar, içeride de sürdü. Aynı dönemde İmralı işkencesini, tecridini, baskısını mutlak iletişimsizlik adı altında en ileri düzeye çıkardılar. 39 aydır Önder Apo'dan, oradaki yoldaşlardan hiçbir bilgi alınmış değildir. İmralı sisteminin 25'nci yılında Önder Apo'nun yeniden yargılanması 'umut hakkı' denilen bir durumun değerlendirilmesini bu biçimde disiplin cezalarını da bahane ederek engelliyorlar. Bunun için her türlü baskıyı uyguluyorlar.

Diğer yandan demokratik siyaset alanında tutuklamalar oldu. Kazanılan yerel yönetimleri hemen görevden aldılar hapse koydular. Kobanê davası, başka davalar adı altında onlarca yıl ceza verdiler. Demokratik siyaset güçlerini yıldırmak, mücadeleden uzaklaştırmak için her türlü tutuklama, baskı uygulamasını, faşist soykırımcı saldırıyı geliştirdiler. Bunu hala sürdürüyorlar.

Buna karşı dokuz yıldır hareket ve halk olarak, yine dostlarımız ve devrimci demokratik güçler olarak Devrimci Halk Savaşı Stratejisi temelinde topyekun direniş yürütülüyor. Hazırlıklı olunduğu, süreç anlaşıldığı düzeyde düşman saldırıları boşa çıkartılmaya, başarısız kılınmaya çalışıldı. Bu temelde İmralı direnişi önümüzü aydınlatıyor. Sürecin nasıl bir süreç olduğunu, böyle bir sürece hareket ve halk olarak nasıl karşılık vermemiz gerektiğini bize açık bir biçimde gösteriyor ve öğretiyor.

Yine askeri saldırıların olduğu her alanda direniş var, esas olarak da Medya Savunma Alanlarında gerilla fedailikte zirve yaparak, Apocu fedai ruhu ve çizgiyi en üst düzeyde temsil ederek kahramanca direniyor. İşgal saldırılarına geçit vermiyor. Özellikle Zap, Avaşîn, Metîna hattını faşizme mezar haline getirdi. Heftanin, Xakurkê hatlarında da önemli direnişler yaşandı. Özellikle 2021'den bu yana Avaşîn, Metîna, Zap hattındaki işgal saldırısı karşısında karış karış, tepe tepe, dere dere, tünel tünel büyük bir kahramanlık direnişi sürüyor.

Gerilla, NATO'nun ikinci büyük ordusunu yenilgiye uğrattı

Gerilla, söz konusu saldırı süreci başladığından itibaren gündemine aldığı değişim-dönüşümü, teknik, tarz ve taktik olarak kendini yenilemeyi Zap merkezli olarak pratiğe geçirdi, geçiriyor. Gerçekten de tünel ve hareketli tim savaşı daracık bir alanda sayılı denilebilecek mevzilerde NATO'nun ikinci büyük ordusunu yenilgiye uğrattı, işlemez kıldı. Tüm bu saldırıları göğüsleyen, darbeleyen, düşmanı tıkatan, hareket edemez hale getiren bir sonucu ortaya çıkardı. Demek ki, hazırlık yapılırsa savaş yapılabiliyor. İnsan bütünlüklü yaklaşıp doğru karar verirse ve bu kararında ısrarcı olursa sonuç alabiliyor. Gerillanın yaşadığı değişim-dönüşüm ve direniş bunu gösterdi.

Buradan şu sonuçları çıkartabiliriz: Demek ki 'önceki dönemlerde yaptıklarımızla ancak bu sonuç çıkardı' diyemeyiz. Yapılamamışsa buna gerekçeler aramak kesinlikle doğru değildir. Çünkü son dönemde özellikle de Zap, Avaşîn, Metîna hattındaki savaş bunu gösteriyor. Sayılı mevzilerle küçük bir alanda gerillanın belli hazırlığa dayalı direnişi, düşmanın her türlü yasak silahı da kullanarak yürüttüğü saldırıları kırabiliyor, boşa çıkartabiliyor. Bu durum gerillanın vuruş gücünü, direnme gücünü, yenilmezliğini ortaya çıkardı. 'Gerillanın zamanı geçti' diyenlerin hepsini yalanladı. Demek ki, koşullara göre gerilla da gerekli değişimi-dönüşümü yapmak kaydıyla başarılı oluyor. Demek ki, kapitalist modernite sisteminin geldiği bu aşamada, yine hiçbir uluslararası kural ve yaptırımın olmadığı, her türlü saldırıyı yapma hakkını kendinde gördüğü bir ortamda da devlet güçlerinin ve ordularının karşısında gerilla doğru anlayış ve tarz geliştirerek kendisini fedai çizgisinde eğiterek, hazırlık yaparak direnebiliyor ve de kazanabiliyor.

Zap, Avaşîn, Metîna savaşının çok daha ayrıntılı ve çok yönlü değerlendirilmesi gerekiyor. Buna hem ihtiyaç var hem de bunu hak ediyor. Doğru anlamak, hissetmek, duymak onu yaşamak, o çizgiyi özümsemek ve her alandaki çalışmaları da uygulamak gereklidir.

İmralı ve gerillanın direnişinin öncülüğünde önemli bir halk direnişimiz vardır. Bakur'da, Rojava'da, diğer parçalarda, yurt dışında kadınlar ve gençlik hareketimiz buna öncülük ediyor, çok yönlü bir direniş ve eylemlilik sürdürülüyor. Bütün bunları 10 Ekim 2023 tarihinden itibaren bütünlüklü bir Küresel Özgürlük Hamlesi haline getirdik, daha planlı ve örgütlü kıldık, bu temelde de sürdürüyoruz. Küresel Özgürlük Hamlesi çeşitli aşamalardan geçti. Kış ve bahar sürecinde hem gerilla direnişiyle hem seçimler ve çeşitli halk eylemleriyle önemli bir düzey kazandı. Bütün cihana yayıldı, küresel bir hamle haline geldi. Dostlarımız Avrupa'dan, İngiltere'den Afrika'dan, Amerika'dan, Asya'dan her alanda değişik düzeylerde hamleye katılıyorlar. Önderlik gerçeği, Önderlik paradigması; Kürt sorunu, Kürt sorununun demokratik çözümü; İmralı sistemi ve ona karşı yürütülen mücadele; Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü konusu; bütün insanlığa, bütün halklara, işçilere, emekçilere, kadınlara, gençlere yayılıyor. Hareket küreselleşti, bir dünya hareketi haline geldi. Bu alanda önü açıktır. Evet zorluklar var, engeller çok ama boşluk da çoktur, arayış da fazladır. Mevcut dünyayı küçümsememeliyiz ve çok basit ele almamalıyız. Belki çok aktif ve etkin bir mücadele süreci dünyada yaşanmıyor. 20. yüzyılın ilk çeyreği gibi ya da ortası gibi değildir, güçlü bir özgürlük ve demokrasi potansiyeli var ama bilinçli ve örgütlülük bakımından zayıflıklar yaşanıyor, bu bir gerçektir. Ama potansiyel güçlü, arayış fazladır, boşluk çoktur, çalışan kazanabilir, öyle bir ortam kesinlikle vardır.

Bugünkü dünya durumu, 1970'lerin, 20. yüzyılın son çeyreğinin Kürdistan'ına benzetilebilir. Bir yandan umutsuzluk, yok oluş tehlikesi, diğer yandan umut arayışına hızla sarılma Kürdistan'da yaşandı. Önder Apo'nun, PKK'nin gelişim diyalektiğini iyi biliyoruz. Dünyada da özellikle reel sosyalizmin gelişmesi ve çözülüşünün yarattığı sonuçlar üzerinde bir umutsuzluk, bir kırılma var. Fakat mevcut kapitalist modernite saldırılarıyla aynı Kürt toplumunun yaşadığı soykırım tehlikesi gibi dünyada da insanlık bir toplum kırım tehlikesi yaşıyor. Bundan kurtulmak için gerçekten de arayış var, çaba var, çare bulmaya çalışıyorlar. Başta kadınlar olmak üzere tüm ezilen ve sömürülen kesimler bir arayış içerisindeler. Bulabildiği oranda da dikkat edilirse bu durum mücadeleye yansıyor, her alanda eylemler gelişiyor. Ulus-devlet faşizminin, kapitalist modernitenin özel savaş saldırıları karşısında çok programlı, planlı, örgütlü değil ama bir toplumsal hareket dünya ölçeğinde vardır.

1 Haziran Atılımı'nın 21'nci yılı

1 Haziran Atılımı'nın 21'nci yılına büyük bir mücadele halinde giriyoruz. AKP-MHP faşizmi topyekun ezme, imha etme, tasfiye etme amacı doğrultusundaki iç ve dış destekli saldırısını sonuca götürmek için Türkiye'nin tüm gücünü ve imkanlarını seferber ederek saldırıyor. Buna İran'ı, Irak'ı ve diğer bazı güçleri de katmaya çalıştı. ABD'den, NATO'dan, Rusya'dan aldıkları desteği attırmaya çalışıyor. Bu çerçevede saldırılarını sürdürüyor. Zaxo'dan Süleymaniye'ye kadar Medya Savunma Alanlarını kuşatarak gerillayı tümden ezme hedefinin olduğunu açıktan duyuruyor. Fakat son süreçlerde görülüyor ki, böyle bir planı hayata geçirmek için gerekli desteği ve gücü bulamamıştır.

Mevcut durumda geçen süreçteki işgal saldırılarını parça parça arttırma, yayma ve işgal yapısını yerleştirmeye, güçlendirmeye çalışıyor. 16 Nisan'dan bu yana özellikle Metîna hattında bunu geliştirmek istedi. Zap'ı, Têpê Cûdî'yi, Têpê Amedîye'yi vuruyor, Tepe Bahar'ı, Xakurkê ve Xinerê hattını tehdit ediyor. Irak ve İran ile ilişki içerisinde bazı planları var, bu planları uygulamak için zaman zaman girişimlerde bulunuyorlar.

En son Rojava'da seçim hazırlığı ilan edilince bölgeyi tehdit ettiler. Saldırılar da yapıyorlar. Daha fazla saldırı yapacağını belirttiler ama hangisini ne kadar yapabilirler çok net değil. Parça parça yapıyorlar, eski işgal konumlarını sürdürüyorlar, daha fazla saldırı için çeşitli arayışları oluyor. Bu saldırıları yapacaklarını belirtiyorlar ama şimdiye kadar o yönlü bir adım atamadılar. Ne durumdadırlar, neyi yaşıyorlar bunu iyi anlamak gerekiyor. Öyle anlaşılıyor ki, kışın gelişen gerilla hamleleri, devrimci operasyonlar AKP-MHP faşizmine ağır darbeler vurdu. Korku ve panik içerisindeler. İkincisi; geçmiş desteği geçecek, büyütecek destek bulma arayışlarında ve çabalarında tam istediklerine ulaşamadıkları görülüyor. Herkesi kendi savaşlarına katmak, kendi askerleri olarak PKK'ye ve Kürtlere karşı savaştırmak istiyorlardı. Ama herkes KDP değil ki böyle bir savaşa katılsın. Onu da sağlayamadılar. Mevcut durumuyla gerilla direnişi de vuruyor ve önünü kapatıyor. Dolayısıyla söylediklerini yapamadılar. Öyle anlaşılıyor ki, daha fazla ve daha yaygın bir askeri saldırıyı Medya Savunma Alanlarında geliştirmekten korkuyorlar.

Küresel Özgürlük Hamlemiz gelişiyor

Rojava'nın seçim ilanı sanki onlar için bir kurtuluş gibi oldu, hemen dört elle sarıldılar ve Rojava'yı tehdit etmeye başladılar. ABD'yi, koalisyonu bu çerçevede tehdit ediyorlar. Sanki Medya Savunma Alanları'na yapacağız dedikleri saldırıyı yapamadılar da bu durumu iç ve dış kamuoyundan gizlemek için hemen Rojava'nın seçim açıklamasına sarıldılar gibi bir hava var. En azından şu anki görüntü öyledir. Yine de her türlü saldırının gelişebileceğini hesap etmeli ve ona göre hazırlıklı olunmalıdır. Bizi beklenti içinde tutarak süreci böyle de götürmeye çalışabilirler. Onu da dikkate alarak değerlendirmek gerekiyor.

Sonuç olarak şunlar belirtilebilir: Geçen kış sürecinde gerilla Medya Savunma Alanlarında özellikle Zap hattında yapabileceğinin azamisini yaptı. Geçen yıllarda arzulayıp da yapamadıklarımızı bu geçen kış hayata geçirdik. Bunun ne kadar çok etkili olduğunu gördük. Bu büyük bir tecrübe kazandırdı, irade geliştirdi, inisiyatif yarattı, cesaret ve fedakarlık ortaya çıkardı, bu direniş gerillayı, halkı ve toplumu güçlendirdi. Bu çok açıktır. Bu temelde Küresel Özgürlük Hamlemiz gelişiyor, fakat bununla yetinmemeliyiz ve daha da büyütmemiz, geliştirmemiz gereklidir. Bunu askeri, siyasi, kitlesel, ideolojik bütün yönleriyle yapabilmeliyiz. Hamleyi zafere götürecek, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlayacak düzeye çıkartacak bir eylemliliği her alanda yeni ve yaratıcı yöntemlerle geliştirmeyi bilmeliyiz. Önümüzde böyle bir hedef bulunuyor. Bunu gerçekleştirmekle yükümlüyüz. Bunu yapabilir miyiz, evet bunu yapabiliriz. Gücü ve imkanı iyi değerlendirirsek, tarz, üslup, tempoyu iyi geliştirirsek, planlı ve dikkatli hareket edersek başarabiliriz.

Kıyamet koparılması gereken bir dönemdeyiz

Bu anlamda 15 Ağustos Atılımı'nın da 40'ncı yıldönümünü yaşarken 1 Haziran Atılımı'nın da 21'nci yılında böyle başarılar ve zaferler kazanan bir mücadeleyi kesinlikle ortaya çıkartabilmeliyiz. Diğeri kabul edilir değildir. Çünkü bir düzeyde tutup öyle yaşatmaya çalışıyorlar, o düzeye alıştırmaya çalışıyorlar. Oysa İmralı'daki durum, mevcut imhacı saldırılar kesinlikle kabul edilemez. Öyle sıradan bir yaklaşım böylesi tarihi bir ortamda olamaz. Olağan üstünün de üstünde bir durumu yaşıyoruz. Öyle bir dönemdeyiz. O halde eylem gücümüzü ve tarzımızı bunun gereklerine göre geliştirmeliyiz. Kıyamet koparılması gereken bir dönemdeyiz. Bunu yapmanın imkanları, koşulları var. Dikkatli ve duyarlı olmak, düşman saldırılarını da gözetmek, onları da boşa çıkartmayı öngörmek lazım. Çok yönlü, çok duyarlı, dikkatli ama etkin hamleci hareket etmemiz gereken bir dönemdeyiz. Herkesin bunu yapması gerekiyor. Bir merkezden ya da bazı yerlerden bunun yapılması değil, bütün ideolojik, siyasi, askeri, kitlesel mücadeleyi her alanda herkes geliştirebilmelidir. Herkes kendisini bundan sorumlu görmelidir.

21'nci 1 Haziran Atılım yılını, tarihi 15 Ağustos Atılımızın 40'ncı yıldönümünü tarihimizin en büyük zafer yılları, zafer anları haline getirmeyi başarmalıyız. Bizim hedefimiz budur, doğrultumuz bu çerçevededir. Önderlik çizgisinin doğru uygulanması, şehitler gerçeğine doğru sahip çıkma da ancak bu temelde olur. Bunu gerçekleştirme gücümüz, imkanımız da vardır. Gerisi bize kalıyor. Doğru anlayacağız, bütünlüklü çalışacağız, yaratıcı olacağız, inisiyatifli, iradeli, hamleci yaklaşacağız ve mutlaka kazanacağız ve başaracağız.

Bu yıldönümünü bu temelde karşılıyoruz. Yeniden 1 Haziran Atılımı'nın 20'nci yıldönümünü kutluyor, özgürlük mücadelesi yürüten tüm güçlere 21'nci yıl mücadelesinde üstün başarılar diliyorum.

Yaşasın 1 Haziran Atılımımız
Bijî Serok Apo!

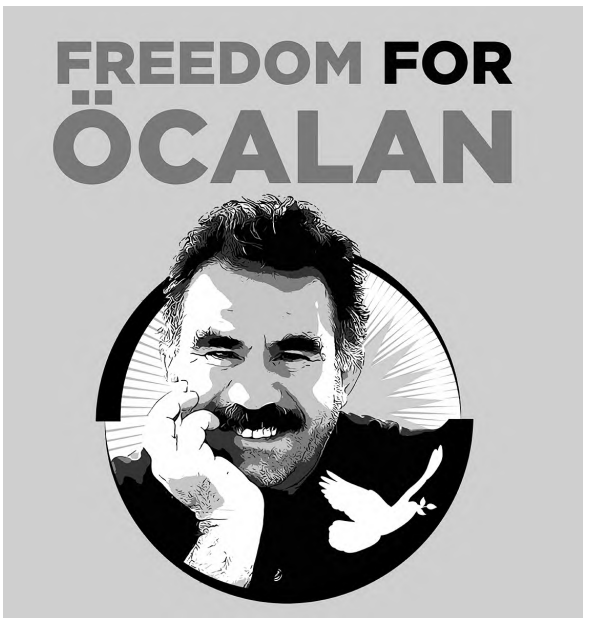

Küresel Özgürlük Hamlesi mücadeleye yeni bir ivme kazandırdı

■ **CEMİL BAYIK**

Kürt halkının dostları olarak tanımlanan; özünde sosyalist, özgürlükçü, demokratik güçler olan kesimlerin inisiyatifiyle 10 Ekim 2023 tarihinde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve Kürt sorununun çözümünü amaçlayan bir hamle süreci başlatı. Hareket olarak bunu çok anlamlı bulduk ve bu sürece destek vereceğimizi belirttik. Bu tutumumuzu kamuoyuna deklare ettik ve başta yurtsever Kurdistan halkı olmak üzere tüm halklara, demokratik kesimlere sürece aktif katılmaları çağrısı yaptık. Şüphesiz bu tutum bizler için destek olmanın ötesinde sürece aktif katılma, dahil olma anlamına geliyor. Kürt halkı yıllardır Uluslararası Komplo'ya ve İmralı soykırım sistemine karşı kesintisiz bir mücadele veriyor. Ve Kürt halkı bu mücadele etrafında kendini yeniden biçimlendirdi, ikinci defa yarattı. Özgürlük mücadelesiyle Kürt halkı yok olmaktan kurtuldu, kendini yeniden var etti. Bu, Kurdistan tarihinde "Diriliş Devrimi" olarak ifade edildi. Uluslararası Komplo'ya karşı mücadeleyle Kürt halkı bunu ikinci defa gerçekleştirdi. Varlığını ifadeye kavuşturdu, biçimlendirdi. Kendisi gibi kalacağını, yürüyüşünü özgürlük çizgisinde sürdüreceğini göstermiş oldu. Bu da Kurdistan tarihinin ikinci önemli gelişmesidir. Birinci temel gelişme Kürt halkının dirilişini sağlayan özgürlük mücadelesinin başlamasıdır. İkinci temel gelişme de bu süreci bitirmeyi ve geriye gidişi amaçlayan Uluslararası Komplo'ya karşı başlatılan mücadeledir.

Uluslararası Komplo Kürt dirilişini yaratan özgürlük mücadelesini bitirmeyi ve böylece Kürt soykırımını sonuca ulaştırmayı amaçlıyordu. İmralı, bu politikanın merkezi yapıldı. Ancak Kürt halkı Uluslararası Komplo'ya ve İmralı sistemine karşı mücadele tutumunu alarak bunu engelledi. Bunu engellemekle de kalmadı, bu mücadele etrafında yeni bir toplumsallaşma süreci yaşadı. Uluslararası Komplo'ya karşı durmak ve mücadele etmek, Kürt halkının özgür yaşam ilkelerine dayalı yeni bir tarihsel gelişme yaşamasını sağlamıştır. Özetle ifade edersek, Kürt halkı yok olma sürecinde olan halk olmaktan çıkarak özgürleşmeye öncülük eden halk konumuna gelmiştir. Böylesine muazzam ve çarpıcı bir süreç yaşamıştır.

Uluslararası Komplo İmralı soykırım sistemiyle sürdürülüyor

Kürt soykırımının düzeyi esas olarak Uluslararası Komplo'yla ve komplonun çözümlenmesiyle ortaya çıkmıştır. Kürt gerçekliği de tarihsel bütünlüğü içerisinde bu süreçle birlikte ortaya çıkmıştır. Bunun anlaşılmasını sağlayan Önder Apo'nun İmralı sürecinde yaşadığı yoğunlaşmadır. Kürt varlığına karşı gerçekleşen Uluslararası Komplo'yu çözümlemek tarihin yeniden ele alınmasını gerektirmiştir. Çünkü tarihsel olarak özgürlük ile egemenlik ikileminin en sert karşılaşmalarından biri Uluslararası Komplo'yla olmuştur. Zaten Uluslararası Komployu gerçekleştirenler çağımızda dünyaya hükmeden kapitalist modernite güçleridir. Önder Apo ve Kürt halkı ise kapitalist moderniteye karşı özgürlük mücadelesi veren ve özgürlük duruşunu temsil eden demokratik toplum özneleri olarak vardırlar. Bu tarihsel mücadeleden başarılı çıkmak ise var olanı aşan bir zihniyet gücünü gerektirmiştir. İşte Önder Apo bunu ortaya koymuş, çağımızın en gelişkin düşünce sistemi olan ahlaki-politik toplum çözümlemesini ve demokratik modernite önermesini (kuramını) geliştirmiştir. Öte yandan Kürt gerçeğinin tarihsel toplum oluşumunda ve yine sömürgeciliğe karşı özgürlük duruşunun ve bilincinin gelişmesinde de önemli bir yeri vardır. Tarihte sömürüye karşı direnişe öncülük etmiştir. Böylesine güçlü bir rol oynamıştır. Şimdi ise Kürt halkı Önder Apo'dan aldığı zihniyetle başta kadın özgürlük mücadelesi olmak üzere kapitalist modernite düzenine karşı gelişen mücadeleye öncülük etmektedir. Bunun tarihle yakından bağlantılı olduğunu bilmek gerekir. İşte Uluslararası Komplo'ya ve İmralı soykırım sistemine karşı mücadele böylesi bir sonuç yaratmış, Kürt halkını özüyle ve tarihiyle yeniden buluşturmuştur.

Uluslararası Komplo'ya karşı mücadele henüz Önderlik esareti gerçekleşmeden önce başlamıştır. Kürt halkı daha baştan Önder Apo etrafında kenetlenerek komplocu güçlerin amacını boşa çıkarmıştır. Şüphesiz Uluslararası Komplo ve İmralı soykırım sistemi sonlanmış değildir. Uluslararası Komplo, İmralı soykırım sistemiyle sürdürülüyor ve sonuca ulaştırılmak isteniyor. Bugün bu politika mutlak tecrit olarak ifade edilen Önder Apo'nun dış dünyayla fiziki bağlantısının tümüyle koparılması şeklinde sürdürülüyor. Hareketimiz buna karşı Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen Özgürlük Zamanı Hamlesi'ni başlatmıştır. Özgürlük Zamanı Hamlesi'yle Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü sağlanarak İmralı soykırım sistemi ve Uluslararası Komplo'nun sonlandırılması hedeflenmiştir. Özgürlük Zamanı Hamlesi'yle Kürt halkı bu temelde yeni bir mücadele sürecine girmiştir.

Küresel Özgürlük Hamlesi (Öcalan'a Özgürlük Kürt Sorununa Siyasi Çözüm) böyle bir mücadele sürecinde gelişmiştir. Bu anlamda Özgürlük Zamanı Hamlesi'nin bir parçası ve yeni bir aşaması olarak görülmelidir. Özünde Özgürlük Zamanı Hamlesi'nin küresel düzeye ulaşmasını ifade etmektedir. Zaten Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve bu temelde Kürt sorununun çözümünü hedeflediğini deklare etmiştir. Bu şiarla başladı ve sürmektedir. Küresel Özgürlük Hamlesi başladığında kampanya mı, hamle mi, bir dizi eylem süreci mi olduğu ve nasıl ifade edilmesi gerektiği konusunda tartışmalar oldu. Nasıl ifade edilirse edilsin, Küresel Özgürlük Hamlesi, Uluslararası Komplo'ya ve onun uygulaması olan İmralı soykırım sistemine karşı mücadelenin ve yine Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen Özgürlük Zamanı Hamlesi'nin devamıdır. Onun küresel düzeye ulaşmasını ifade ediyor. Zaten Küresel Özgürlük Hamlesi'nin en önemli özelliği de budur. Zindanda tutsakların "Güneşimizi Karartamazsınız" eylemleriyle başlayan ve Kurdistan halkının topyekun olarak katıldığı Uluslararası Komplo ile İmralı soykırım sistemine karşı mücadele, Küresel Özgürlük Hamlesi'yle evrensel bir nitelik kazanmıştır.

> Küresel Özgürlük Hamlesi, Uluslararası Komplo'ya ve onun uygulaması olan İmralı soykırım sistemine karşı mücadelenin ve yine Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen Özgürlük Zamanı Hamlesi'nin devamıdır. Onun küresel düzeye ulaşmasını ifade ediyor. Zaten Küresel Özgürlük Hamlesi'nin en önemli özelliği de budur. Zindanda tutsakların "Güneşimizi Karartamazsınız" eylemleriyle başlayan ve Kurdistan halkının topyekûn olarak katıldığı Uluslararası Komplo ile İmralı soykırım sistemine karşı mücadele, Küresel Özgürlük Hamlesi'yle evrensel bir nitelik kazanmıştır.

Bu çok önemli bir gelişmedir. Her şeyden önce bu gelişmeyi görmek ve önemini kavramak gerekir. Bu, bize birçok şey anlatmaktadır. Örneğin Önder Apo'nun fikirlerinin küresel düzeyde etki yarattığını, halkları, toplumları, insanları etkilediğini göstermektedir. Yine aynı şekilde Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin uluslararası düzeyde destek gördüğünü göstermektedir. Nitekim birçok enternasyonal özellikle Rojava Devrimi süreciyle birlikte Kurdistan özgürlük mücadelesine gelip katılmıştır.

Küresel Özgürlük Hamlesi mücadeleye yeni bir ivme kazandırdı

Uluslararası alanda halklar, kadınlar, emekçiler, gençler, demokratik, sosyalist, özgürlükçü güçler, aydın, yazar, sanatçı, filozof, siyasetçi, sendikacı, sivil toplum örgüt üyeleri vb çok geniş kesimlerin Önder Apo'yu sahiplenmeleri ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için örgütlü bir mücadele içerisine girmeleri anlamlı ve çok değerlidir. Bunu çok soylu bir tutum olarak görmek ve bu düzeyde değer vermek gerekir. Dünyanın dört bir yanında özgürlük ve demokrasi arayışında olan insanlar mutlak tecridin kalkmasını ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün sağlanmasını talep ettiler. Bu çok büyük bir gelişmedir. Etkisi de çok büyük olmuştur. Bu etki artarak devam etmektedir. Bu, gittikçe siyasi baskıya dönüşmektedir. Zaten Küresel Özgürlük Hamlesi uluslararası düzeyde siyasi baskı yaratmayı hedefliyor. Toplumu ve toplumun örgütlü, bilinçli kesimlerini harekete geçirerek ve bununla siyasi baskı yaratarak amacına ulaşmayı öngörüyor. Şüphesiz henüz bu düzeyde bir siyasi baskı oluşturabilmiş değildir. Ancak bu yönlü önemli bir gelişme de yaratmıştır. Nitekim hiç olmadığı kadar bu sekiz aylık süreçte Önder Apo ve Kürt halkının mücadelesi uluslararası düzeyde tanınmış, meşrulaşmıştır. Tecrit ve soykırım politikaları ise aynı düzeyde teşhir olmuştur. Mutlak tecrit ve soykırım politikasını yürüten AKP-MHP faşizmi de oldukça teşhir olmuştur. Zihniyeti ve siyaseti teşhir oldukça, AKP-MHP faşizmi, tecrit ve soykırım politikalarını yürütmekte zorlanır duruma gelmiştir. AKP-MHP iktidarının yaşadığı gerileme ve içerisine girdiği kriz Küresel Özgürlük Hamlesi'nden bağımsız değildir. Tam tersine doğrudan onun sonucu olarak görmek gerekir. Çünkü Küresel Özgürlük Hamlesi aynı zamanda mücadeleye yeni bir ivme kazandırmış ve büyütmüştür. Sonucunu da bu şekilde göstermiş, AKP-MHP faşizmini iyice teşhir etmiş, zayıflatıp geriletmiştir.

Küresel Özgürlük Hamlesi'yle birlikte uluslararası alanın yanı sıra dört parça Kurdistan'da da Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü temelinde yürütülen mücadele ivme kazanmıştır. Hem toplumsal hareketlilik, kitle eylemliliği hem de örgütlü demokratik güçlerin tutumu bakımından gelişme yaşanmıştır. Özellikle Bakurê Kurdistan'da özgürlük yürüyüşleriyle yeniden kitlesel eylemlerin gerçekleşmesi önemli bir gelişmedir. Zira mutlak faşist baskının hüküm sürdüğü koşullarda bu olmuştur. Bu özünde toplumun örgütlü gücü ve hareketi karşısında faşist baskının aşılabildiğini göstermiştir. Bu bakımdan çok

önemli bir gelişme olarak görülmelidir. Yine Bakurê Kurdistan ve Türkiye'de toplumun özgürlükçü, aydın, ilerici kesimlerinin süreci sahiplenen ve bu yönlü çeşitli girişimleri olmuştur. Hem Bakurê Kurdistan'da ve hem de Türkiye'de imza kampanyaları yapılmış, mutlak tecridin kaldırılması ve Kürt sorununun demokratik çözümü için çağrılar yapılmıştır. Kurdistanlı ve Türkiyeli yüzlerce avukat İmralı'ya gitmek ve Önder Apo ile görüşmek için başvurular yapmışlardır. İmralı'daki hukuksuzluğa karşı ve mutlak tecridin bir an önce son bulmasını talep eden girişimleri olmuştur. Avukatların bu tarz girişimleri İmralı'daki hukuksuzluğu en fazla teşhir eden girişimler olmaktadır. Çünkü İmralı'da hukuk tümüyle rafa kaldırılmıştır. Bu anlamda hukukçuların bu tutumu son derece anlamlıdır. Tüm bu kesimlerin duyarlılığı ve süreci sahiplenmeleri toplumu da olumlu etkilemiş, daha kitlesel eylemlerin gelişmesini sağlamıştır. Bakurê Kurdistan halkının tutumu hem Uluslararası Komploya karşı mücadelenin gelişimi hem de genel mücadelemizin gelişimi üzerinde belirleyicidir. Kürt soykırımına dayalı politikalar Bakurê Kurdistan'dan başlatılarak geliştiriliyor. Zaten soykırımcı zihniyetin merkezi Türkiye'dir. Uluslararası Komplo'yla birlikte İmralı bu politikaların merkezi kılınmıştır. Kürt soykırımı politikaları İmralı'dan başlatılarak geliştiriliyor. Bundan dolayı ideolojik ve politik mücadelenin en çok yoğunlaştığı yer İmralı'dır. Özellikle Bakurê Kurdistan halkı bu gerçeğin bilincindedir. Önder Apo'yu bu düzeyde sahiplenmesi bunun sonucudur. Küresel Özgürlük Hamlesi geliştirilirken her yerde bu gerçeğin derinliğine anlaşılması önemlidir.

Bakurê Kurdistan'ın yanı sıra diğer parçalarda da önemli halk eylemlilikleri, yine toplumun örgütlü, demokratik kesimlerinin çeşitli çalışmaları olmuştur. Rojava ve Kuzey-Doğu Suriye'de büyük eylemler yapılmıştır. Neredeyse halk her gün ayakta olmuş, on binlerin katıldığı miting, yürüyüşler yapılmıştır. Mutlak tecridin kaldırılması ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün sağlanması için milyonlarca imza toplanmış ve uluslararası kurum ve kuruluşlara sunulmuştur. Neredeyse imza atmayan insan kalmamıştır. Şengal'de benzer şekilde kitle eylemleri gelişmiştir. Kitle eylemlerinin yanı sıra çeşitli etkinliklerle de Önder Apo ve Önder Apo'nun paradigması toplumun gündeminde olmuştur. Mexmûr kampı zaten Önder Apo için kesintisiz olarak eylem halinde oluyor. Mexmûr halkımız kendisini Önderlik halkı olarak tanımlamakta ve buna yaraşır bir tutum içerisinde hareket etmektedir. Hem uluslararası alanda hem de dört parça Kurdistan halkı üzerinde en fazla etkide bulunan yer Mexmûr kampıdır. Mexmûr halkının ortaya koyduğu tutum her tarafı etkilemekte, herkesin harekete geçmesini sağlamaktadır. Başurê Kurdistan'da da toplumun yurtsever, aydın, duyarlı kesimlerinin mutlak tecride karşı tutumları, bu yönlü çabaları olmuştur. Halkın yeterince harekete geçmemesi çalışmaların yetersizliğiyle ilgilidir. İşbirlikçi ihanetçi çizgiye karşı Başurê Kurdistan halkının yurtsever duruşu bilinmektedir. Örgütlü çalışmaların gelişmesiyle hem halkın hem de toplumun yurtsever, aydın, özgürlükçü kesimlerinin harekete geçmesi söz konusu olacaktır. Aynı durum Rojhilatê Kurdistan için de geçerlidir. Rojhilatê Kurdistan halkının Önder Apo'yu sahiplenişi çok güçlüdür. Kadınların öncülüğünde Jin, Jiyan, Azadî sloganıyla gerçekleşen eylemsellikler, Rojhilatê Kurdistan ve İran'da Önder Apo'nun ne kadar etkili olduğunu ortaya koymuştur. Şüphesiz Rojhilatê Kurdistan'da çalışmalar da yapılmıştır. PJAK öncülüğünde yürüyen özgürlük mücadelesi var. Fakat toplumun ilgisi ve ortaya çıkan sonuçlar yapılan çalışmaların ötesindedir.

Uluslararası Komplo'ya karşı ilk tutum zindanlarda gelişti

Bu süreçte hamle kapsamında mücadelenin geliştiği ve öne çıktığı alanlardan biri de hiç şüphesiz zindan sahası olmuştur. Mücadele tarihimiz boyunca kritik dönemlerde zindan sahası öncülük rolünü oynamıştır. Mücadele çizgimizin netleşmesinde ve gelişmesinde zindan sahası öncülük yapmıştır. Bu anlamda zindan sahası mücadelemizin temel sahalarından biri olmaktadır. Uluslararası Komploya karşı mücadelede de zindan sahasının öncülüğü belirleyicidir. 14 Temmuz direniş geleneğinin temsilcileri olarak siyasi tutsaklar mücadeleye, devrime, çizgiye, halka ve bütün bunların bileşkesi olan Önder Apo'ya bağlılıkları en önde olmuştur. Denilebilir ki Önder Apo'ya en yakın sahadır. Zindan sahası aynı zamanda Uluslararası Komplo'dan sonra Önder Apo'nun da kaldığı saha olmaktadır. Bu, siyasi tutsakları Önder Apo'ya daha fazla yakınlaştırmıştır. Zaten zindan sahası Uluslararası Komplo'ya karşı mücadele tutumunun ilk geliştiği yerdir. Burada da zindan sahasının öncülüğü vardır. Yine zindan sahası Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü temelinde yürütülen hamlelere de güçlü katılmıştır. Küresel Özgürlük Hamlesi kapsamında en anlamlı tutumu siyasi tutsaklar geliştirmiştir. 27 Kasım 2023 tarihinde başlayan ve 4 Nisan 2024 tarihiyle birlikte yeni bir yöntemle sürdürülen eylem çizgisi toplum üzerinde en fazla etkide bulunan ve toplumu harekete geçiren atılım olmuştur. Dışarıda bunun etrafında gelişen güçlü eylemler yaşanmıştır. Tutsak aileleri bu eylemlere öncülük etmiştir. Ancak bu eylemlerin daha güçlü geliştirilmesi gerekir. Tutsak ailelerinin eylemi olmaktan çıkarılarak kitlesel bir eyleme dönüştürülmelidir. Siyasi tutsakların Önder Apo'nun koşulları ötesinde bir koşulu kabul etmeyeceklerini ortaya koymaları çok anlamlı, derin, ideolojik bir tutumdur. Bu tutumla çizgi netleştirilmiş ve ortaya konulmuştur. Siyasi tutsakların bu tutumu derinliğine kavranılıp sahiplenilmelidir.

En büyük hukuksuzluğu CPT ve Avrupa Konseyi yapıyor

Sekiz aylık süreçte dört parça Kurdistan'da ve uluslararası alanda yapılan tüm bu eylem ve çalışmalarla Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü temelinde önemli bir gündem oluşmuştur. Mutlak tecrit politikaları ve bunu sürdüren AKP-MHP faşist iktidarı teşhir olmuştur. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü kamuoyunun gündemine taşınmıştır. Bunun sonucunda CPT başta olmak üzere uluslararası kurumlar üzerinde önemli bir baskı oluşturulmuştur. Bu baskılar karşısında CPT savunma refleksiyle açıklamalar yapmak durumunda kalmıştır. Bu ise CPT üzerinde daha fazla baskının gelişmesine yol açmıştır. Çünkü CPT ve bağlı bulunduğu kurum olan Avrupa Konseyi, İmralı soykırım sisteminin suç ortaklarıdırlar. İmralı soykırım sistemi ve mutlak tecrit CPT, AK, AİHM, AB'ye dayandırılarak geliştirilmekte ve sürdürülmektedir. Kesinlikle bu kurumların desteği vardır. Dolayısıyla suç ortaklarıdırlar, sorumlulukları vardır. Önder Apo İmralı'ya götürüldüğünde kendisini ilk karşılayanın ve kendisiyle konuşanın CPT heyeti olduğunu belirtmiştir. CPT, hukukun gereğine göre değil, mutlak tecrit politikalarını yürüten Türk devletiyle ve AKP-MHP iktidarına göre hareket etmektedir. Çünkü Avrupa devletleriyle Türk devleti arasında siyasi çıkar anlaşmaları vardır. CPT, bunu gözeterek hareket ediyor. İşkenceye karşı durması gerekirken işkenceyle uzlaşıyor. İşkenceyi ve hukuksuzluğu meşrulaştırıyor. Israrla İmralı'daki duruma ilişkin raporunu kamuoyundan gizliyor, açıklamıyor. Önder Apo'dan dört yıldır hiçbir haber alınamıyorken CPT'nin raporunu açıklamaması, bu konuda tek bir kelime bile söylememesi, İmralı merkezli Kürt soykırımı konseptinin parçası olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla en büyük hukuksuzluğu CPT ve Avrupa Konseyi yapıyor. Bu kesinlikle kabul edilemez bir durumdur. Bu durumu mutlaka ortadan kaldırmak, bunun için de CPT, AK, AİHM üzerinde daha fazla baskı kurmak gerekir. CPT, AK, AİHM olmadan iktidarın mutlak tecrit politikalarını yürütmesi mümkün değildir.

Küresel Özgürlük Hamlesi'nin bir taraftan mutlak tecridin kaldırılması, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün sağlanması ve Kürt sorununun çözülmesi için eylemsel çalışmalar geliştirirken, diğer taraftan Önder Apo'nun fikirlerinin yayılmasına yönelik çalışmalar içerisinde olduğunu da gördük. Bu son derece önemli ve değerli bir tutumdur. Önder Apo'nun paradigmasını yaymak aynı zamanda hareket olarak bizim en temel çalışmamızdır. Öyle ki, Uluslararası Komplo ve İmralı soykırım sistemiyle Önder Apo'nun fikirleri, geliştirdiği paradigma arasında çok yakın bir ilişki vardır. Önder Apo, fikirleri ve sahip olduğu özgürlükçü duruşundan dolayı Uluslararası Komplo'yla karşı karşıya gelmiştir. Kapitalist modernite güçleri Önder Apo'yu ve PKK'yi Ortadoğu'ya yönelik planları önünde engel gördüklerinden dolayı Uluslararası Komplo'yu gerçekleştirmişlerdir. İmralı soykırım sistemi de bu politikanın devamı olarak sürdürülmektedir. Ne var ki Uluslararası Komplo ile Önder Apo esaret altına alınmış olsa da Önder Apo özgürlükçü duruşundan vazgeçmemiştir. Vazgeçmek bir yana, geliştirdiği yeni paradigmayla sadece Kurdistan halkı için değil, bütün insanlık için çağımızın yeni kurtuluş yolunu göstermiştir. Kapitalist modernist yaşama karşı kadın özgürlüğüne ve ekolojiye dayalı demokratik toplum paradigmasını ve demokratik modernite zihniyetini oluşturarak alternatif yaşam modelini geliştirmiştir. Şimdi görülüyor ki Önder Apo'nun fikirleri, paradigması her yerde insanları etkilemektedir. Herhangi bir örgütleme çalışması olmaksızın Önder Apo'nun savunmalarını okuyan veya Önder Apo'yu tanıyan herkes Önder Apo'dan etkilenmektedir. Küresel Özgürlük Hamlesi gelişince bunun ne kadar yaygın olduğunu şaşırtıcı ve sevindirici bir şekilde gördük. Daha örgütlü bir çalışma ile bunun çok daha fazla gelişeceği açıktır. Şimdiye kadar tam örgütlü olmayıp esasında mutlak tecride karşı duyarlılık oluşturmak amacıyla ve belli bir planlama çerçevesinde yapılan bazı çalışmalar özünde paradigmayı yayma çalışması olmuştur. Bu yönlü en etkili çalışmalardan biri de 'Öcalan ile Dialog Günleri' çerçevesinde yapılan okumalardır. Birçok yerde Önder Apo'nun savunmalarından kesitler okundu. Bazı yerlerde atölyeler şeklinde daha geniş okumalar ve tartışmalar yapıldı. Bazıları basın ve medyaya da verildi ve bizler de bir kısmını izleyebildik. Bundan büyük bir heyecan duyduk, duygulandık. Örneğin işçilerden tutalım uluslararası çapta tanınmış filozoflara kadar birçok insan dünyanın farklı farklı merkezlerinde Önder Apo'nun savunmalarından kesitler okuyup yorumladı. Bundan heyecan duymamak mümkün değildir. Kesinlikle bu son derece önemli bir çalışma olmuştur. Önder Apo "Savunmalarım neredeyse ben de oradayım" dedi. Dolayısıyla Önder Apo'yla buluşmanın en doğru yolu Önder Apo'nun fikirlerini tanımak ve yaymaktır. Dolayısıyla bu çalışma çok anlamlı ve önemlidir, bu çalışmanın yoğunlaştırılarak ve çeşitlendirilerek sürdürülmesi gerekir.

Küresel Özgürlük Hamlesi kapsamında sekiz aylık süreç içerisinde Kurdistan'da ve uluslararası alanda yapılan tüm bu eylem ve etkinlikler önemli çalışmalar olmuşlardır. Hamlenin önemli sonuçları olmuştur. Duyarlılık geliştirme ve gündem oluşturmada önemli bir mesafe alınmıştır. Yapılması gereken bundan sonra hamleyi daha etkili şekilde geliştirmek ve belirlenen hedefe ulaştırmaktır. Zaten hamlenin artık kitleselleşerek üst aşamaya ulaştırılması hedefi konuldu. Hamleyi bu aşamaya ulaştırmak için çalışmak gerekir. Bunun için de öncelikle hamlenin eksik kalan yanlarını tespit etmek ve tamamlamak gerekir. Bu yapılabilirse hamle gelişir ve amacına ulaşır.

İmralı'da hukuk katledilmiştir

Eksik kalan boyutların başında hukuk çalışmaları geliyor. İmralı'da her şeyden önce hukuk ortadan kaldırılmıştır. Mutlak tecridin ve İmralı soykırım sisteminin en belirgin yanı hukukun tümden ortadan kaldırılmış olmasıdır. Dolayısıyla bu sistemin en açık yanı hukuksuzluktur. Üzerinde durulması halinde sistemin en

çok zorlanacağı zemin burasıdır. O halde en çok buradan yüklenmek, mutlak tecride karşı mücadeleyi buna dayandırmak gerekir. Amiyane tabirle İmralı'da hukuk katledilmiştir. Hiç kimse mevcut hukuksuzluğu savunacak durumda değildir. Karşı tarafta yer alanlar bile yapılanları açıktan savunamaz durumda bulunuyorlar. Dolayısıyla etkili bir hukuk çalışmasıyla çok geniş kesimlerin desteğini almak ve onları harekete geçirmek mümkündür. Şimdiye kadar bu yönlü bazı çalışmalar yapıldı. Kurdistan'da ve uluslararası alanda avukatların yaptığı açıklamalar, çeşitli imza kampanyaları oldu. Yine bu yönlü yeni planlamaların da olduğunu biliyoruz. Fakat hukuksuzluğun boyutu karşısında şimdiye kadar yapılan hukuki çalışmalar çok yetersizdir. Denilebilir ki en yetersiz kalınan boyut hukuki çalışmalar olmuştur. Bu açıdan bundan sonra en çok hukuki çalışmaları geliştirmek gerekir. Uluslararası çapta etkili bir hukuk çalışmasıyla mutlak tecrit politikalarını sürdüremez duruma getirmek kesinlikle mümkündür. Böyle bir çalışma gelişirse mutlak tecridi sürdürmek kolay olmayacaktır. AKP-MHP iktidarı buna cesaret edemez, oluşan baskı karşısında geri adım atmak zorunda kalır. Binlerce avukat CPT, AK, AİHM, BM önüne gidip açıklama yapabilir. Sorumluluğu olan bu kurumlardan evrensel yasalar ve hukuk karşısında hesap sorabilir Hukukçuların bu hakkı vardır. Bu aynı zamanda onların sorumluluğudur. Hukukçular hukuksuzluk karşısında hesap sorar. Önder Apo'dan dört yıldır hiçbir haber alınamıyor. 26 yıldır Önder Apo İmralı tecrit, işkence ve soykırım sisteminde tutuluyor. Ne aile ne de avukatlar hiç kimse İmralı'ya götürülmüyor. Her gün Önder Apo'ya disiplin cezaları adı altında cezalar veriliyor. Önder Apo hiçbir yasadan yararlanmasın diye bu disiplin cezaları veriliyor. Bunların başında da umut hakkı olarak bilinen yasa geliyor. Bu yasa kapsamında 25 yıl zindanda kalanların bırakılması gerekir. Ancak Türk devleti bu yasayı uygulamıyor. Buna gerekçe oluşturmak için sürekli disiplin cezası veriyor. Kağıt üzerinde idamın olmadığını belirtiyor, ancak Önder Apo'ya idam yasası uygulanıyor. Türk devleti bunu yaparken ne CPT ne AİHM ne AK buna ses çıkarıyor. Bilindiği gibi AİHM Önder Apo'nun yargılanmasını iptal etti. AİHS sözleşmesine ve hukuka aykırı buldu, yeniden yargılanması gerektiğini belirtti. Ancak buna uyulmadı. Sonuç olarak yapılanlar büyük bir hukuksuzluktur, işkencedir. En ağır insanlık suçudur. Hukuk adına bunun kabul edilmesi asla mümkün olamayacağına göre hukukçuların bunun için harekete geçmeleri gerekir. Binlerce, on binlerce, yüz binlerce avukatın yürümesi, bu durumu tartışması gerekir. İmralı'da hangi hukuk uygulanıyor? İmralı'da hukuk uygulanıyor mu uygulanmıyor mu? Uygulanmıyorsa buna ne denecek? Bu kabul edilecek mi? Bunların tartışılması gerekir. Tabi ki bunun olması için örgütlü ve planlı bir çalışma gerekir. Mutlaka bu yönlü çalışma içerisinde olmak ve bu düzeyde bir çalışma açığa çıkarmak gerekir. Sadece Avrupa'da değil, dünyanın her yerinde binlerce avukatın, baroların, hukukçuların bu yönlü harekete geçmesi gerekir. Yine Kurdistan'da avukatların İmralı'daki hukuksuzluğa karşı harekete geçmeleri gerekir. Öte yandan yaşanan hukuksuzluk tüm çalışmaların, eylem ve etkinlerin birincil gündemi olmalıdır. Yapılacak her çalışmayı aynı zamanda hukuki çalışma olarak geliştirmek gerekir.

Küresel Özgürlük Hamlesi'nin basın ayağının da yetersiz kaldığı söylenebilir. Hamlenin en önemli boyutlarından biri mutlak tecridin gündem olması ve kamuoyunun oluşması olduğuna göre, basın çalışmaları bunun en önemli ayağı olmaktadır. Özgür basın, Küresel Özgürlük Hamlesi'ni sürekli işledi, gündeme taşıdı. Bu önemli olmakla birlikte esas olan dış basına yansımasını sağlamaktır. Şimdiye kadar bu sınırlı olmuştur. Hamle çalışmalarının dış basında daha geniş yer almasını sağlamak gerekir. Bunun için de başta özgür basının çaba içerisinde olması gerekir. Aslında imkanlar olmasına rağmen bunun üzerinde yeterince durulmadığı görülüyor. Bu da hamlenin uluslararası kamuoyunun gündemine daha güçlü yansımasını engellemiştir. Hukuki çalışmalardan sonra eksik kalan ikinci boyutun bu olduğu söylenebilir. İletişim tekniklerinin bu kadar gelişkin olduğu bir çağda böylesine önemli bir çalışmayı yeterince yansıtamamak önemli bir eksiklik olarak görülmelidir. Böyle görüp ele almak ve üzerinde durup aşmak gerekir. Eğer dış basın ayağı etkili kılınırsa, Önder Apo üzerindeki mutlak tecrit, İmralı soykırım sistemi ve Kürt halkına yapılanlar etkili ve yaygın yansıtılırsa önemli bir gündem yaratılır, toplumun ilgisi çekilir ve hamleye en büyük destek sağlanır.

Üzerinde durulması gereken noktalardan biri de hamleyi ülkelerin gündemine taşımaktır. Başta Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyanın dört bir yanında aydın, yazar, sanatçı, siyasetçi ve demokratik kitle örgütleri Küresel Özgürlük Hamlesi'ne destek vermekte, bizzat çalışmaların içerisinde yer almaktadırlar. İçlerinde aktif siyasette yer alan isimler ve kurumlar da var. Fakat yürütülen çalışmalar aynı oranda ülkelerin gündemine yansımıyor. Özellikle ülke parlamentolarına yansıması önemlidir. Bu yönlü bazı çalışmalar olmakla birlikte bunun daha da geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu da üzerinde durulması ve giderilmesi gereken çok önemli bir boyuttur.

● CPT ve bağlı bulunduğu kurum olan Avrupa Konseyi, İmralı soykırım sisteminin suç ortaklarıdırlar. İmralı soykırım sistemi ve mutlak tecrit CPT, AK, AİHM, AB'ye dayandırılarak geliştirilmekte ve sürdürülmektedir. Kesinlikle bu kurumların desteği vardır. Dolayısıyla suç ortaklarıdırlar, sorumlulukları vardır.

● İmralı'da hukuk katledilmiştir. Hiç kimse mevcut hukuksuzluğu savunacak durumda değildir. Karşı tarafta yer alanlar bile yapılanları açıktan savunamaz durumda bulunuyorlar. Dolayısıyla etkili bir hukuk çalışmasıyla çok geniş kesimlerin desteğini almak ve onları harekete geçirmek mümkündür. Şimdiye kadar bu yönlü bazı çalışmalar yapıldı. Kurdistan'da ve uluslararası alanda avukatların yaptığı açıklamalar, çeşitli imza kampanyaları oldu. Yine bu yönlü yeni planlamaların da olduğunu biliyoruz. Fakat hukuksuzluğun boyutu karşısında şimdiye kadar yapılan hukuki çalışmalar çok yetersizdir.

Küresel Özgürlük Hamlesi kapsamında dünya ayağa kaldırılabilir

Küresel Özgürlük Hamlesi'nin en önemli boyutu şüphesiz kitleselleşme hedefini önüne koymuş olmasıdır. Hamleyi esas geliştirecek olan ve hedefine ulaştıracak olan budur. Hamlenin ortaya koyduğu bütün hedefler hamlenin kitlesel boyuta ulaşmasıyla gerçekleşecek hedeflerdir. Mutlak tecridin kalkması, İmralı soykırım sisteminin sonlanması, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün sağlanması ve Kürt sorununun çözüme kavuşması geniş halk kitlelerinin örgütlendirilmesi ve harekete geçirilmesiyle mümkündür. Şimdiye kadar önemli bir kitle desteği ve hareketliliği açığa çıkarıldı. 17 Şubat 2024 büyük Köln yürüyüşüyle belli bir hareketlilik oluştu. Yine Bakurê Kurdistan'da özgürlük yürüyüşleriyle önemli bir kitle hareketi açığa çıktı. Newroz'da ise milyonlar meydanlara çıktı, Küresel Özgürlük Hamlesi'ne katıldıklarını ortaya koydular. Şüphesiz Küresel Özgürlük Hamlesi'nin arkasında çok büyük bir kitle desteği vardır. Başta yurtsever Kurdistan halkı olmak üzere, Ortadoğu halkları, kadınlar, gençler, ezilen dünya halkları, dünya işçi sınıfı Önder Apo'nun düşüncelerini önemli buluyor, ondan etkileniyor, Kurdistan özgürlük mücadelesiyle dayanışma içerisinde bulunuyor. Bu, milyonları aşan, milyarlara ulaşan bir potansiyeldir. Örgütlü kılınması durumunda böylesine muazzam büyüklükte bir kitleyi harekete geçirmek kesinlikle mümkündür. Küresel Özgürlük Hamlesi kapsamında dünya ayağa kaldırılabilir, harekete geçirilebilir. Küresel Özgürlük Hamlesi'nin böyle bir hedef koyması son derece doğru, anlamlı ve umut vericidir. Kapitalist moderintenin insan, toplum ve doğa üzerinde bunca tahribat yarattığı, sonsuz sömürü mantığıyla her şeyi yerle bir ettiği ve en önemlisi de insan nazarında bunun bu kadar teşhir olduğu bir çağda yeni bir modernite etrafında insanlığı örgütlemek hem doğru hem de mümkündür. Kapitalist moderniteyi aşmak ve demokratik fikirler etrafında dünyayı yeniden örgütlemek gerçekten de kaçınılmaz hale gelmiştir. Küresel Özgürlük Hamlesi böyle bir gelişmeye en çok güç veren çalışmalardan biri olabilir. Küresel Özgürlük Hamlesi'nin dayandığı zeminde bunun teorik, ideolojik ve toplumsal dinamiği vardır. Yapılması gereken bu potansiyeli örgüt ve eyleme dönüştürmektir.

Küresel Özgürlük Hamlesi'nin en çok zayıf kaldığı alan Ortadoğu olmuştur. En çok bunun üzerinde durmak ve gidermek gerekir. Gerçekte mücadelemizin ve Önder Apo'nun fikirlerinin en çok etkilediği alan Ortadoğu'dur. Şüphesiz Avrupa'dan Amerika'ya, Asya'ya, Afrika'ya, dünyanın her yerinde Önder Apo'ya büyük ilgi var. Mücadelemize ciddi bir destek var. Nitekim Rojava Devrimi başladığında her yerden enternasyonaller gelip devrim sürecine katılmış, destek vermiştir. Küresel Özgürlük Hamlesi de Avrupa'dan başlatılmıştır. Ancak Ortadoğu halklarının ve kadınların Önder Apo ve mücadelemiz ile daha özel bir bağı vardır. Kurdistan özgürlük mücadelesi özünde Ortadoğu devrimi olarak gelişmiştir. Bunun somut hali Rojava Devrimi'dir. Rojava Devrimi Kürt halkının ve kadının olduğu kadar Ortadoğu halklarının ve kadınların devrimidir. Önder Apo demokratik ulus çözümüyle milliyetçi, ulus-devletçi zihniyeti aşarak Ortadoğu halklarının özgürlük sorununa çözüm getirmiştir. Önder Apo'nun geliştirdiği demokratik ulus çözümü ve kadın özgürlükçü yaşam Ortadoğu haklarının ilgisini çekmekte, buna destek vermekte ve katılmaktadır. Ortadoğu halklarında ve kadınlarında özgürlük özlemi çok öndedir ve adeta Hareketimizden kurtuluş beklemektedirler. Yine Arap gençliğinin, aydınlarının, yazar ve sanatçılarının Önder Apo'nun fikirlerine olan ilgisi çok fazladır. Böylesine bir ilginin ve potansiyelin olduğu bir alanın Küresel Özgürlük Hamlesi'ne katılımı çok daha fazla olmalıydı. Bunun açığa çıkarılamamış olması çalışmaların yetersizliğinin sonucudur.

Örgütlendirilmesi durumunda büyük bir halk desteği ortaya çıkarılabilir. Bunun mutlaka başarılması gerekir. Eğer Ortadoğu alanı sahip olduğu potansiyel oranında örgütlendirilip harekete geçirilirse soykırımcı politikaların önü alındığı gibi, faşist baskı da dağılıp gider. Küresel Özgürlük Hamlesi bununla büyük bir gelişme sağlamış olur. Öte yandan Ortadoğu kapitalist modernitenin en zayıf karnıdır. Kapitalist modernite sistemine karşı en çok sonuç alınacak, yeni bir moderniteyi geliştirecek alanların başında gelmektedir. Bu açıdan bundan sonra en çok üzerinde durulması ve aktifleştirilmesi gereken alan olmaktadır.

İmralı soykırım sisteminin teşhir olmasında işçi sendikalarının katkısı büyük

Sonuç olarak; sekiz aylık süreç içerisinde önemli bir düzey yakalandı. Yapılan eylem ve çalışmalarla mutlak tecrit ve İmralı soykırım sistemini yürüten faşist AKP-MHP iktidarı teşhir oldu. Önder Apo ve mutlak tecrit dünyada gündem oldu. Önemli bir kamuoyu yaratıldı. İşçi sendikaları, işçi ve emekçiler, kadınlar, ezilen halklar, gençler, toplumun aydın kesimleri mutlak tecride karşı tutum geliştirdiler. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için bir dizi eylem ve etkinlikler yaptılar. Onların hareketliliği her yerde kitlelerin de harekete geçmesini sağladı.

Dünyanın dört bir yanında Önder Apo'nun paradigması tartışıldı. Önder Apo'nun savunmaları okundu, tartışıldı. Hafızalara kazınan görüntüler ortaya çıktı. Örneğin Bangladeşli kadın işçilerin o çok anlamlı eylemleri, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü haykırışları unutulamaz görüntülerdir. Değerli birçok aydın ve filozof ekranlar önünde Önder Apo'nun savunmalarından bölümler okudular. Önder Apo'nun tanınması, İmralı soykırım sisteminin teşhir olmasında Avrupa'daki işçi sendikalarının çok büyük katkısı olmuştur. Küresel Özgürlük Hamlesi'nin başlamasında da Avrupa'daki işçi sendikalarının öncülüğü söz konusu olmuştur. Bunlar tarafımızca bilinen ve büyük değer atfedilen çabalardır.

Bundan sonra yapılması gereken hep birlikte Küresel Özgürlük Hamlesi'nin daha da gelişmesi ve başarıya ulaşması için aktif çalışmaktır. Şüphesiz en başta da Özgürlük Hareketi'nin militanları ve KCK kadroları bu sorumlulukla hareket etmelidir. Yine yurtsever Kurdistan halkı daha fazla harekete geçmeli ve herkesin harekete geçmesi için çalışmalıdır.

Êzidîlik

Tarihin en eski inanç ve kültürünün direnç abidesidir

Êzidî kültürü zayıflamış olsa da Neolitik dönemin ilk çıktığı bu topraklardaki zihniyetin, inanç ve kültürel yapılanmasının günümüze kadar uzayabilmiş halidir. Toplumsallaşmanın doğayla uyumlu olan ilk yapı taşlarını barındırır. İçinde demokratik, doğal yaşam değerlerini taşır. Merkezi uygarlığın gelişmesiyle paralel tek tanrılı dinlerin hegemonyası oluştukça bu kültürel yapılanma üzerinde baskılar giderek yoğunlaşmıştır. Buna rağmen yok olmamış, kısmen varlığını sürdürmeye devam etmiştir.

■ TEKOŞÎN OZAN

Êzidîlik, tarihin en eski inanç sistemlerinden olup çeşitli değişimler yaşamış ama temel özelliklerini koruyarak günümüze kadar ulaşmış Kürt halkının kültürel direniş gerçeğidir. Kökleri binlerce yıl öncesine hatta dinlerden de önce var olan dünyanın ilk inanç sistemlerine dayanan Êzidî kültürü devletli uygarlık sisteminin gelişmesinden, özellikle de İslamiyet'in yayılmasından sonra sürekli katliam ve soykırımlar yaşamıştır. Êzidîlik, dönemin toplumsal zihniyetine göre ibadet biçimlerinde ve zihniyetinde değişimler yaşamış olsa da kültürel alt yapısının en eski halini olabildiğince sürdürmeyi inatla sürdürmeye çalışmıştır. Rêber Apo Êzidîlerde kurumaya yüz tutmuş olan tarihi demokratik gelenek, değerli bir araştırma konusudur. Sünni Kürtlere nazaran ulusal değerlerini daha çok temsil ediyorlar. Tarihte birçok soykırım saldırısına maruz kalmalarına rağmen inançlarında ısrarlı olmuşlardır. Kürtlerin zengin geleneklerinin kaynağı olan Êzidîlerin kitap külliyatları yakılmış ve özgür yaşamları sürekli bastırılmıştır. Bu zengin kaynak Faqirleşmiş ve deyim yerinde ise kurumuştur" belirlemesinde bulunmuş ve Kürtlerin kadim demokratik ve ulusal özünü koruyarak araştırılmasının sadece Êzidîler için değil bütün Kürt halkı için önemine vurgu yapmıştır. Kürt halkının kökleriyle yeniden buluşması için Êzidî, Alevi, Yarsan, Dürzi, Şebek inançlarındaki kadim kültürü açığa çıkarması ve buluşması açısından elzemdir. Toplumsal kültürlerin inanç sistemleriyle kimlik kazandığı, milletleşme sürecinin de din olgusuyla geliştiği dikkate alındığında kadim inançlarımızda korunan kültürel değerlerin Kürt ulusal kimliği için önemi anlaşılır olacaktır. Toplumsal ilişkilerimiz, kültürel geleneklerimiz, yaşama ve doğaya bakış açımızdaki farklılıklar anlamlandırılabilecek, halkımızın param parça olan zihniyeti, ortak değerlerde toparlanma imkânı bulacak, öz güven ve öz saygıyı güçlendirmeye katkı sağlayacak ve özgürlüğünü canlandırabilecektir.

Êzidî kültürü zayıflamış olsa da Neolitik dönemin ilk çıktığı topraklardaki zihniyetin, inanç ve kültürel yapılanmasının günümüze kadar uzayabilmiş olan halidir. Toplumsallaşmanın doğayla uyumlu olan ilk yapı taşlarını barındırır. İçinde demokratik, doğal yaşam değerlerini daha çok taşır. Merkezi uygarlığın gelişmesiyle paralel tek tanrılı dinlerin hegemonyası oluştukça bu kültürel yapılanma üzerinde baskılar giderek yoğunlaşmıştır. Buna rağmen yok olmamış kısmen de olsa varlığını sürdürmeye devam etmiştir. Ortadoğu kültürü iki ayrı inanç sisteminin çevresinde şekillenmiştir. İki ayrı kanalın merkezi olan Ortadoğu, bu iki ayrı zihniyetin de çarpışma zeminidir. Rêber Apo'nun ifade ettiği merkezi uygarlık ile demokratik uygarlık çatallaşmasında Êzidîlik direnen demokratik uygarlık kanalında akmıştır. Kûrdî inanç sistemleri farklı biçimlerde Kurdistan'ın farklı coğrafyalarında aynı özle varlığını sürdürmüştür. Güneş, ay ve toprak, su, hava, ateşten oluşan dört elementi kutsal sayan, doğayla uyumlu neolitik değerlerin hakim olduğu Kûrdî inanç sistemi Ortadoğu'nun ortası ve kuzeyinde etkili olurken, merkeziyetçi, zora ve tekçiliğe dayalı olan devletli sürecin tek tanrılı dinleri bölgenin güneyinde etkili olmuştur. Her iki inanç ve kültür sisteminin en fazla ve en uzun süre çarpıştığı alan Kurdistan coğrafyasıdır. Kaosun, çatışmaların, gerginliklerin ve direnişin de daimi odağı olmuştur. Açıktır ki ne zayıflayan Neolitik dönem inançları ne de devletli uygarlığın dinleri ilk halleriyle kalmamış, bu çarpışan inançlar ve kültürler birbirini etkilemiş, değiştirmiştir. İslamiyet'teki tasavvuf, Sufîlik, Şialık, Yahudilik ve Hristiyanlık'taki Mesih inancı, Kürt-İran kültür ve inanç sisteminin izlerini taşırken, Êzidî, Alevi ve Yarsan inançlarında kutsallaştırılan İslami-Yahudi karakterlerin varlığı da bu etkileşimlerin sonucudur.

Yahudilik, Hristiyanlık ve İslamiyet, İbrahim'i dinler dışındaki inançları sapkınlık olarak tanımlamıştır

Yahudilik, Hristiyanlık ve İslamiyet, İbrahim'i dinler dışındaki dinleri özellikle de Kûrdî inançları sapkınlık olarak tanımlamıştır. Ortadoğu'nun tek tanrılı dinler merkezi olması ve bu dini hegemonyanın bölgeden dünyaya yayılması gerçeği göz önüne getirildiğinde Êzidîliğin, Yarsaniliğin, Aleviliğin, Dürziliğin, Şebekliğin günümüze kadar varlığını sürdürebilmiş olmasının, ne kadar büyük acılar, katliamlar ve ne kadar büyük bir direnişi ifade ettiği anlaşılırdır. Merkezi devletli uygarlığın iktidarcı, dinci ve kavimci zihniyeti dini hegemonyasını sağlayabilmek için özellikle Kûrdî kültür ve inanç değerlerini tehdit olarak görmüş ve hep yok etmeyi esas almıştır.

Tarih boyunca yaşanan soykırım saldırıları kadim inancımız ve kültürümüzün sıkı sıkıya gizlenmesine ve birçok yönünün unutulmasına, farklı yorumlarla çarpıtılmasına ve zayıflamasına yol açmıştır. Asurlardan, Helenlere, Romalılardan, İslami Cihatlara, Haçlılardan Moğollara, Türki seferlere, Osmanlılardan, yerel iktidar güçlerine kadar defalarca fiziki ve kültürel olarak yok edilme amacıyla saldırıya uğramış, entelektüel birikimleri yakılmış ya da yok edilmiştir. Êzidîler, Aleviler, Yarsanlar, Dürziler, Şebekler fermanlardan (soykırım saldırıları) korunma refleksiyle çevrelerindekilerin öfkesini çekecek şeyleri açıktan göstermemeye özen göstermiştir. Binlerce yıldır ana yaşam refleksi varlığını sürdürme çabası olmuştur. Başkalarının yaşadıkları yerleşim alanlarından uzak duran sarp dağlara tutunan Êzidîlerin doğal olarak gelişme kanalları da daralmış ve adeta çağların dışında yaşamışlardır. Saklanmak, inançlarını ve kimliklerini bu dinden olmayanlara açıklamamak temel bir kural haline gelmiştir. Bu durumun toplumsal psikolojilerinde yarattığı sonuçlar derin bir sosyolojik incelemeyi gerektirmektedir. Yapılacak olan sosyolojik incelemelerde görülecektir ki, bir yanı özgürlüğe açık öbür yanı katı dogmatik, bir yanı umutsuz ve özgüvensiz, öbür yanı cesaret abidesi, bir yanı korkudan küçülmüş diğer yanı öfkeli ve gözü kara, bir yanı doğalcı-doğrucu öbür yanı sırlarla çevrilmiş derin çelişkiler, derin yaşanmışlıkların eseri. Ancak özgür yaşam koşulları yaraları sarabilir, toplumsal psikolojiyi rahatlatabilir.

Êzidîler soykırım saldırılarını 72 ferman olarak adlandırır. Aslında bu sayı 72'den çok daha fazladır. 72 sayısı mitsel bir söylemdir. Ortadoğu eski inanç sisteminde çokluğu ifade etmek için kullanılır. Büyük ihtimalle mitolojik inançların söylencelerinden kalmış, Mezopotamya inanç sisteminin bir parçasıdır. 72 dil, 72 millet, 72 tabaka, 72 Papirüs gibi 72 sayısı çok fazla kullanılmaktadır. Ferman kelimesi ise hem Farsça hem de Kürtçede emir, talimat anlamlarına gelip Osmanlıca'ya "padişah buyruğu" olarak geçmiştir. Êzidîler "Ferman" kelimesini ve "Otmanî (Osmanlı)" kelimelerini soykırım saldırılarını ifade etmek için birlikte kullanır. Osmanlı padişahlarının talimatlarıyla yapılan soykırımlar olduğuna işaret ederler. Bununla birlikte Osmanlılar öncesi özellikle İslamiyet'in çıkışından sonra yapılan cihat amaçlı saldırılar da unutulmamıştır.

Kürt halkının İslamlaştırılması ya da yok edilmesi için büyük bir kültürel ve fiziki soykırım yaşadığının belgeleri hem İslam külliyatında hem de dünya tarihinde çokça vardır. Kürtlerin büyük çoğunluğunun zorunlu olarak din değiştirdiğinin de çok fazla belgesi bulunur. Bazı kabile ileri gelenleri katledilmemek için İslamiyet'i kabul etmiş ama kabilenin yerel halk tabanı gizlice de olsa inançlarını sürdürmüştür. İslamlaşma sürecinin zorla gerçekleştiğinin en yakın dönem kanıtı ise DAİŞ'in 2014 yılında Şengal'de yaptığı soykırım saldırısıdır. Êzidî çocukları devşirilmiş, kadınları cariye olarak pazarlarda satılmış, İslamiyet'i kabul etmek zorunda kalanların bir kısmına ise yaşam hakkı tanınmıştır.

Şêyh Adî'nin Bekaa'dan 1111 (miladi) yılında Kurdistan'a geldiğine, buraya daha önce gelmiş olan Uqayl el- Mambıci, Ebul-Vefa el- Hulvani'nin gözetiminde eğitim gördüğüne, bir süre Bağdat'a giderek Abu Hamid ve Ahmed Gazali, Suhreverdi, Şêyh Abdülkadir Geylani gibi Sûfî Şêxlerle kaldığına, Geylani ile birlikte Mekke'ye hacca gittiğine dair bilgi ve belgeler vardır. Êzidîler Şêyh Adî'ye olan bağlılıklarının onun kerametlerini gösterdikten sonra geliştiğini söylerler. Tarihçiler Şêyh Adî'nin şeceresini çıkarmış, soyunun Muaviye ve devamındaki Halife Mervan'a dayandığı belirlenmiştir. Êzidîlerin büyük çoğunluğu bunu kabul etmez. Farklı coğrafyalara yayılan Êzidîlerin oralarda sancaklar kurduğunu Şêyh Adî'nin Bekaa'ya giden Êzidîlerin soyundan geldiğini söylerler. Bazı kaynaklarda Hakkârili olduğu belirtilse de bu yanlıştır. Şêyh Adî günümüzdeki Hakkari'ye (Colemerg'e) hiç gitmemiş Şengal ve Laleş dağlarında kalmıştır. Bu dağlar o dönemde Colemerg beyliğine bağlı olduğu için Colemerg dağları deniliyordu. Şêyh Adî ölünceye kadar burada kalmış,

buranın yerlileri olan Êzidîler ona inanmış ve çevresine toplanmışlardı. Êzidîler ile Şêyh Adî'nin buluşmasının bir yanı güven-inanç bir yanı ise güvenlik ihtiyacıdır. Sık sık saldırıya uğrayan Êzidîlerin Şêyh Adî'nin yaşadığı yıllarda saldırıya uğradıklarına dair belge yoktur. Şêyh Adî öldükten sonra yeniden saldırılar başlamıştır. Şêyh Adî'nin Sûfiler içerisindeki ünü ve inandırıcılığı kendisine bağlı olan Êzidîlerin de korunmasını sağlamıştır.

Kadim Kürt inancı Êzidîlik biraz gelişme imkânı bulduğunda hızla yayılmıştır

Şêyh Adî döneminde Êzidîlerin eski inançları sürdüğü gibi yeni ibadetler ve mitolojiler de eklenmiş, değişimler yaşanmış, toplumsal ilişkilerinde de farklı statüler oluşmuştur. Şêyh Adî ölmeden önce halefini de belirlemiştir. Evlenmediği ve çocukları olmadığı için kendi isteği üzerine yerine Lübnan'dan Kurdistan'a gelen akrabasının yeğeni Sahr Abul-Barakat geçmiştir. O da öldükten sonra Onun yerine oğlu ikinci Şêyh Adî B. Abil Barakat geçmiş, Hristiyan keşişlerin şikayeti üzerine 2. Şêyh Adî Moğollar tarafından 1221 yılında öldürülmüştür. II. Şêyh Adî'nin yerine onun oğlu Al Hasan Bin Adî geçmiştir. Bu kişi Êzidîlerin daha önce Hasan Basri olarak bilinen öncü bir şahsiyetle özdeşleştirilmiş ve çok önemsenmiştir. Şêyh Hasan ve yüzlerce Êzidî de Musul Türk Atabeyi Bedrettik Lulu tarafından öldürülmüş, Türkler bununla da sınırlı kalmayıp Şêyh Adî'nin kemiklerini mezarından çıkararak yakmışlardır. Şêyh Hasan'dan sonra yerine geçen Şerfeddin de Moğollara karşı savaşmış ve öldürülmüş, onun yerine geçen kardeşi Fahreddin ise Moğollarla kısa bir süre anlaşmış ancak o da daha sonra Mısır'a kaçmıştır. Şêyh Adî'nin soyundan gelenlerin doğrudan liderliği böylece bitmiş Êzidîler kendi içlerinden Amedîye ve Baba Şêyhlerini seçerek topluluklarını yönetmişlerdir.

Kadim Kürt inancı Êzidîlik biraz gelişme imkânı bulduğunda hızla yayılmıştır. Nitekim 12. ve 13. yüzyıl civarında İslamlaşma gelişmesine rağmen eski inancını yaşatma imkanı gelişince Kürtlerin büyük çoğunluğu Êzidî inancına geçmiştir. Ermenistan'dan, Rojhilat Kurdistan'ına, Bağdat yakınlarından Dêrsim, Mereş, Dîlok, Meletî'ye, Mêrdîn, Sêrt'ten Serhed'e kadar Êzidî inancına geri dönmüştür. Özellikle Dîlok, Meletî, Kîlîs, Efrîn bölgeleri, Şengal'den sonra en önemli Êzidî merkezleri haline gelmiştir. Ancak bin yıl içerisinde bütün Kurdistan'daki soykırımlar Êzidîlerin sayısını tarihindeki düşük düzeyine indirmiştir. Günümüzde Kuzey Kurdistan'da birkaç bin ile ifade edilebilecek, Nisêbin-Mîdyat hattı, Wêranşar, Hezex, Serhad bölgelerinde toplam 5 bin Êzidî kalmış, Avrupa'ya 60 bin Êzidî göç etmiştir. Ermenistan da 35 bin 272, Rusya'da 40 bin 586, Gürcistan'da 18 bin 329, Rojava'da 50 bin Êzidî kalmıştır. Şengal, Şêxan ve Başîka'daki Êzidîlerin sayısı da toplam 650 bin civarında olup son yıllarda çok fazla dışarıya göç de yaşanmıştır. Êzidîlerin hemen hemen tümü Bakur Kurmancisi ile konuşurken, Başika'daki Êzidîlerin büyük çoğunluğu Şêyh Adî ile gelen ve anadillerinin Arapça olduğunu söyleyen Êzidîlerdir.

Êzidî İnanç Ve Kültür Sistemi

Êzidî yaratılış mitolojisine göre tanrı evreni kendi özünden yaratmıştır. Yarattığı yaratıkların her biri yaratıcıdır ve kutsaldır. Mishefa Reş ve Qevl'lerde yaratılış mitolojisi "Tanrı kendi özünden önce bir inci (ya da ışıktan bir küre) yarattı. Sonra Enfer adında beyaz güvercini yaratıp inciyi onun sırtına yerleştirdi ve üzerinde kırk bin yıl boyunca oturdu. Sonra Pazar(yekşem) gününden başlamak üzere yedi günü ve her yarattığı gün de kutsal meleklerden birini yarattı. Melekê Tawus'u çarşamba günü yarattı. Yedi cenneti, yeryüzü, güneş ve ayın şeklini yarattı. Bundan sonra yaratım işini Melekê Tawus'a (bazen Şêyh Fexreddin de diyorlar) bıraktı. Melekê Tawus insan ve hayvanları, kuşları ve mahlukları yarattı ve onları elbisesinin kıvrımlarına yerleştirdi. Meleklerle birlikte inciden dışarı çıktı. İncinin üzerinde muazzam bir feryat kopardı. İnci dört parçaya bölündü. İçinden su fışkırdı ve deniz oluştu. Dünya yuvarlaktı ve delik yoktu. Sonra Cebrail'i bir kuş biçiminde yarattı, onu gönderdi ve dört köşeyi onun ellerine verdi. Sonra bir gemi yarattı ve otuz bin yıl boyunca suların üzerinde yaşadı. Sonra gelip Laleş'e yerleşti. Dünyaya haykırdı ve taşları bağladı. Dünya yeryüzü oldu ve titremeye başladı. Sonra Cebrail'e emir verdi ve o yerleşti" biçiminde anlatılır. Mishefa Reş'in sonunda bu hikâye bir kez daha söylenip şöyle sonlandırır: "Sonra yeryüzünü kilitledi ve eline bir kalem alarak tüm yarattıklarının isimlerini yazdı. Sonra kendi ışığından altı ilah yarattı. Yaratılış bir lambanın başka bir lambayı ateşiyle yakması gibiydi. İlk tanrı ikinci tanrıya şöyle dedi; "Ben gökyüzünü yarattım. Şimdi (kendi sıranda) ayağa kalk, gökyüzüne git ve bir şeyler yarat". O ayağa kalktı ve Güneş var oldu. Ve aynı şeyi sıradakine söyledi. O ayağa kalktı ve Ay var oldu. Dördüncüsü ufku yarattı. Beşincisi Çoban Yıldızı'nı yarattı. Altıncısı Atmosferi yarattı."

Hakikat bütünlüklüdür merkeziyetçi değil

Bu mitolojiden anlaşılan yaratılan bütün varlıkların tanrının özünün parçası olmasıdır. Tanrı özünden yaratılan her şey kutsaldır. Hakikat bütünlüklüdür. Merkeziyetçi değil, özsel birliğe dayalı çoğulcudur. Toplumsal ilişkilerde ve yönetim tarzındaki anlamı doğayla uyumlu, özgür ve demokratik ilişkilere açık olmadır. Yaratılışa katılanların tümü aynı düzeyde değerlidir. Ama devlet ve iktidar eksenli uygarlık, bu demokratik doğal yaşam zihniyetinden çok şey aşındırmıştır. Buna rağmen yaratılış mitolojisine olan inancın devam etmesi tümüyle yitirilmemiş, kısmen toplumsal kültürde ve inanç sisteminde korunabilmiştir.

Êzidîlerin kutsal mabedleri olan qub'lar tek bir tanrıya adanmamıştır. Her qub ayrı bir yaratıcının adınadır. Her qub kutsaldır. Adaklar sadece bir tanrıya adanmaz, dualar sadece bir tanrıya edilmez. Yaratıcı yedi kutsal varlığın her biri için ayrı qublar inşa edilmiş, hatta tarihte dini vasıflarıyla topluma faydalı olan, öncülük yapan insanlar için de qublar inşa edilmiştir. Bütün qublara son derece saygılı ve inançlı yaklaşılmaktadır. Şengal, Başika ve Laleş'te çok sayıda böyle qub vardır.

Yaratılış mitolojisindeki demokrasiye açık zihniyet, kadınların dini ve toplumsal rolü konusuna da yansımıştır. Kadınların toplumsal statüsü tek tanrılı dinlerdeki kadar zayıf değildir. Kutsal yaratıcılar içerisinde kadınlar da vardır. Xatuna Fexra (Şengal'de), Dayika Ciwan, Sitî Hebibe, El Xasiyye, Sitî Xadice El Kubra, Sitî Nefise, Xetibesi (son isimler Başika'da) adına yapılan qublar diğer qublar kadar kutsaldır. Bu qublara sadece kadınlar saygı göstermez bütün toplum gösterir. Bunun dışında bazı aşiret liderleri kadındır. Koçekler ve din hizmetlileri içerisinde de kadınlar vardır.

Bu bakış açısı Adem ve Havva mitolojisinin farklı bir yorumunu açığa çıkarmıştır. Êzidîler Adem ve Havva'nın varlığını ret etmez ama Êzidîlerin onların soyundan olmadığını söylerler. Anlatımlarına göre Adem ile Havva arasında insan soyuna kimin hayat verdiğine dair çelişkiler vardır. Havva ana soyluluğu savunur. Adem ise buna öfkelidir ve baba soylulukta ısrarlıdır. İkisi tohumlarını birer "Cer"e (küp) yerleştirir. Dokuz ay sonra Havva'nın Cer'inden solucan ve böcekler çıktığı söylenir. Adem'in "Cer" inden ise Cer'in oğlu Şahit'in çıktığına inanılır. Şahit'in daha sonra bir Huri ile evlendiği ve Êzidîlerin onların soyundan geldiği söylenir. Bu hikaye ataerkilliğe geçiş sürecinde yaşanan zihniyet çarpışmalarını ifade eder. İnanışın bu biçimde devam etmesi çarpışmanın da devam ettiğini gösterir. Diğer tek tanrılı dinlerde Adem'in kaburgasından yaratılan Havva günahkar, acı çekmeye mahkum ve kaderine boyun eğmiş pozisyondadır. Êzidîlerin mitolojisinde ataerkil zihniyet çatışmadan kazançlı çıkmış olsa da Havva hala boyun eğmemiş, teslim olmamıştır.

Bu direnç damarının izleri Kürt kadınlarının anlattığı başka bir mitolojiden de takip edilebilir. "Havva ilkin 14'üz doğurdu. 14 çocuğun 7'si çok güzeldi, diğer 7'si o kadar güzel değildi. Havva çocuklarını adem'in görmediği bir mağarada doğurduğu için o gelmeden önce doğan en güzel yedi çocuğunu Adem 'den saklamak niyetiyle eleğin altına sakladı. O kadar güzel olmayan diğer yedisini eleğin üstünde tuttu. Adem gelince 7 çocuklarının doğduğunu söyledi. Havva'nın bildiği Adem'in bilmediği iki paralel yaşam vardır. Eleğin altındaki yedi güzel çocuğun soyu, eleğin üstündeki insan soyuyla paralel devam etmektedir." Bu paralel yaşamların birinden diğerine geçiş çok istisnai durumlarda gerçekleşir. Eleğin altında kalanlara "cin" de denir. Bütün Kürtler bu mitolojik alt yapıdan dolayı cinlere "Ew ji me çêtir'in" yani "bizden iyi olanlar" derler. "Ew ji me çêtir" ağırlıklı kadınlardır. Bu kadınlar asla saçlarını kesmez, çıplak dolaşırlar ve çok güzeldirler.

Kadınların toplumsal statüsü açısından bu olumlu alt yapıya rağmen ataerkil zihniyet güçlenmiş ve kendini dayatmış ve sonuç olarak Êzidîler'de hakim olmuştur. Kadın-erkek ilişkileri diğer dinlere nazaran görece daha yumuşak olsa da toplumsal cinsiyetçilik zayıf değildir. Yani çelişkili durumlar vardır. Kadınlar istemedikleri biri ile evlendirilmeye kalkılırsa istediği kişi ile kaçabilir ve bu son derece normal görülür. Hatta bazı durumlarda kaçamayan bir anlamda başının çaresine bakamayanlarla alay edilir. Evlilik öncesi flört edilmesine, gençlerin birbirini bir süre tanımalarına izin verilir. Kutsal yerlerde gençlerin flörtlerine karışılmaz. Ama buna karşılık başlık parası çok temel bir evlilik kuralıdır. Öyle ki başlık parasının miktarı Meclîsa Ruhanî tarafından sabitlenmiştir. Bununla birlikte çocuk yaşta evlendirmeler vardır. Aile içerisinde erkek egemenliği kendini dayatır. Yine de kadın direnç gösterip gücünü açığa çıkarırsa buna da saygı gösterilir. Êzidî kadınları en küçük bir fırsat ortaya çıktığında öz güçlerini açığa çıkarabilmekte, önemli roller oynamaktadır. Bilinçli olmasa da doğal, özgür yaşam potansiyeli kurumamıştır.

Êzidîlik Şêyh Adî'nin yaptığı değişimlerden önce kültürel ve inançsal olarak Mitra inancının sürdürülmesidir. Mevcut inanç sisteminde bunun verileri çok fazla olduğu gibi tarihsel bazı belgeler de buna işaret etmektedir. Pers İmparatorluğu sürecinde Kürt Mag'ların iktidara başkaldırdığı ve çok fazla Mag'ın katledildiği söylenir. Daha yakın bir tarihe ilişkin belgede Mag'ların Musul çevresindeki varlıklarından söz edilir. Miladi 1205-6 yıllarında Hristiyan bir Başpiskopos olan Barhebraeus tarafından yazılmış bir belgede "Tayrahidler adı verilen Kürtler dağdan indi ve (Musul yakınlarındaki) o topraklarda büyük bir yıkım yarattı. Persli birlikler onlara karşı birleştiler ve onlardan çok sayıda kişiyi öldürdüler. Bu Kürtler İslam'a inanmıyor ancak kendilerine özgü putperestlik ve Magi dininde ısrar ediyorlar. Üstelik onlar ile Müslümanlar arasında ölümcül bir düşmanlık vardı" diyor.

Magi Kürtçe'de ateş közü anlamına gelir. Ateşin çevresinde toplanan, güneşin ve ateşin kutsallığına inanan ve bu inancın öncülüğünü yapan Mitra inancının görevlileri de Magi yani ateşin parçası olarak adlandırılmıştır. Mag'lar Mitra inancının anlatıcılarıdır. Êzidî, Alevi, Yarsanlar da Magi kelimesi büyük baskılardan dolayı artık kullanılmamakta, topluma öncülük edenlere Pîr denilmektedir. Pîr'in Kürtçe'de kelime

Tarihte Mitra inancına dair ilk kayıtlar Kurdistan'da ortaya çıkmıştır. Wan gölünün güneyindeki Hurri Krallığı olan Mitanniler ile Hattiler arasında MÖ 1400 tarihinde gerçekleşen barış anlaşmasında şahit ve koruyucu tanrıça olarak Mitra'nın ismi geçer. Güneş'i ve ışığı temsil ettiği gibi doğruluk ve dostluğu da temsil eder. Daha sonra bu kelime Mihtra ya da Mehr olarak değişir. Kelime değişimleri ve inançlarda yaşanan değişimlere rağmen Mitra inancının temel özellikleri olan Güneşi, Işığı ve Ateşi kutsal görme, dostluk ve doğruluğu her şeyden üstün tutma temel ahlaki ölçüler olarak varlığını sürdürmüştür.

anlamı "yaşlı kadın"dır. Büyük ihtimalle Mitra tanrıçasının etkili olduğu dönemde onun temsilcileri olan kadınların statüsünü merkezi uygarlığın başlamasıyla erkekler de kullanmış ve ataerkilliğin hakim olmasından sonra erkek Pirler öne çıkmıştır. Bu yorum merkezi uygarlık tarihinin kadın karşıtı, sınıflı akışı dikkate alındığında anlaşılır olur.

Tarihte Mitra inancına dair ilk kayıtlar Kurdistan'da ortaya çıkmıştır. Wan Gölü'nün güneyindeki Hurri Krallığı olan Mitanniler ile Hattiler arasında MÖ 1400 tarihli barış anlaşmasında şahit ve koruyucu tanrıça olarak Mitra'nın ismi geçer. Güneş'i ve ışığı temsil ettiği gibi doğruluk ve dostluğu da temsil eder. Görme, dostluk ve doğruluğu her şeyden üstün tutma temel ahlaki ölçüler olarak varlığını sürdürmüştür. 1200'lü yıllar ve öncesinde Kürtler'in kültürel olarak bu inancı bütün saldırılara rağmen sürdürdükleri biliniyor. Şêyh Adî'nin Êzidîlik dininde yaptığı değişimler de kadim inancının temel hususlarını aştıramamış, eklenmiştir.

Êzidî inanç ve kültürünün temel özellikleri; Mishefa Reş ve Cilwe kitapları ile sözlü anlatım olan Qewl'lerdedir. Toplum içerisinde yılda bir kez dolaşan Qewal'lar, şiirsel ilahileri olan Qewl'leri ezberden okurlar. Qewl'ler Kurmancidir. Êzidîlerin iki kutsal kitabı olan Cilwe ve Mishefa Reş de Kürtçe yazılmıştır. Bu iki kitabın Qewl'lerin ayrıntılı hali olduğu söylenir. Ancak bu kitaplar şimdi Êzidîler de bulunmamaktadır. Êzidî dini çoğunlukla Qewl'lerle sözlü anlatıma dayanır. Qewl'lerdeki bilgiler çoğunlukla Şêyh Adî öncesi Êzidîliğe aittir. Ancak Şêyh Adî dönemi ve sonrası yapıldığı belli olan Qewl'ler de vardır. Qewallar "Def û Şibab" eşliğinde Qewl'leri okurlar. Qewal görevi Başika'lı bir gruba aittir. Qewallar aynı zamanda gittikleri topluluğa göstermek ve ibadet etmeleri için sancağı yani kuş ikonunu da dolaştırırlar. Toykuş ya da horoza benzeyen bu kuş Melekê Tawus'u temsil eder. Kuş ikonu bilindiği gibi Mezopotamya inanç sisteminin binlerce yıl öncesine aittir. Kurdistan'da erken neolitik döneme ait arkeolojik kalıntılar içerisinde ve özellikle bazı mezarlarda bulunan temel figürdür. Kutsal kişilerin kuş tüyleriyle gömüldüğü mezarlar çokça bulunmuştur. Başika ve Laleş'teki kuş ikonlarının bu kültürel geleneğin devamı olduğu açıktır.

Laleş'i hac merkezi olarak Şêyh Adî'nin seçtiği söylenir. Êzidîler Şêyh Adî'nin önce Şengal dağlarındaki Serdeşt'de Küçük Laleş olarak bilinen yere geldiğini ama burayı ibadet merkezi olarak dar bulduğunu, bu nedenle Garê dağının uzantısı olan Laleş'i seçtiğini söylerler. Laleş aslında eski bir Hristiyan manastırıdır. Oranın alınmasına yönelik çeşitli rivayetler vardır. Bazı Hristiyan belgelerinde manastırın onların izni dahilinde alınmadığı ifade edilmiştir. Êzidîlerin mitolojik anlatımda 'Şêyh Adî'ye tanrı tarafından Laleş'in vaat edildiğini, Şêyh Adî Laleş'e gittiğinde iki Hristiyan keşişin onu kabul etmediğini, bunun üzerine Şêyh Adî'nin başka bir mağaraya gittiğini, keşişlerin ona karşı bir saldırı planladığını ama Şêyh Adî'nin o keşişlerin öncüsü olan din adamının kılığına girerek onları ikna ettiğini' söylerler. Bunun devamında "Şêyh Adî Laleş'e vardığında orada Ezdînê Mîr'in yaşadığını gördüğünü de eklerler. Yani o dağlarda Êzidîlerin en kadim kutsalları ve insanlarının eskiden de orada olduğunu söylerler. Hala yaşadıkları coğrafyaları ifade ederken bütün Kurdistan coğrafyasından söz eder ve özellikle Şêyh Adî gelmeden önce de şimdi yaşadıkları Şengal ve Welatê Şêyh'de (Laleş'in içinde olduğu bölge) yaşadıklarını özellikle vurgularlar. Kürtlerin Kurdistan dağlarının en eski yerlileri olduğuna şüphe yoktur. Hristiyan Nasturiler'i ise İslamiyet'in çıkışından sonra katliamlardan korunmak için Kurdistan dağlarına çıkmışlardır. Kurdistan dağlarındaki Nasturi Kiliselerinin nerdeyse tümü İslami cihatlardan sonra yapılmıştır. Bu katliamlar sürecinde ortak coğrafyayı kullanan Kürtler ve Asuri Nasturiler zaman zaman birbirlerinden boşalan yerleri kullanmış ya da komşu olarak yaşamışlardır. Tarihte bunun örnekleri çoktur. Mêrdîn'deki Süryani Kilisesi Der-ul Zahferan Kilisesinin altında da Güneş'e tapan Şemsikilerin tapınağı vardır. Der-ul Zahferan Kilisesi eski Êzidî tapınağının üstüne inşa edilmiştir.

Şêyh Adî'nin soyundan olmayan kutsal kişileri, Laleş'te yaşadığını söyledikleri Ezdînê Mîr'in soyuna dayandırırlar. Mitolojinin devamında 'Şêyh Adî Laleş'e geldiğinde Ezdînê Mîr'in iki eşinden dört oğlu olduğunu görür. (Êzidîler Şêyh Adî'den önce tek eşli yaşadıklarını da söylüyorlar. Çok eşlilik dönem bakış açısının yorumu olabilir.) Ezdînê Mîr'in bir eşinden Şêyh Semseddin, Şêyh Fahreddin, diğer eşinden Şêyh Sicaddin, Şêyh Nasreddin vardır. Şêyh Adî onlarla otururken Şêyh Hasan'ın da gelip onlara katıldığını' söylerler. Êzdînê Mîr ve oğulları Şêyh Adî'den önceki inançlarının temsilcileridir. Mekanları da orası yani Kurdistan dağlarıdır. Ezdînê Mîr'in dört oğlu kutsal dörtlüdür. Şemseddin, Fahreddin, Siceddin, Nasreddin dörtlüsüne yine kadim inançlarının sürdürücülerinden kabul ettikleri Şêyh Hasan'ı ekleyip, bu beş kutsal kişinin Şêyh Adî ve Melekê Tawus'la birlikte yedi sırrı oluşturduğuna inanırlar. Yedi Sır; yüreğin en derinindeki yedi kutsal gerçektir. Bu nedenle yedi rakamı çok kutsaldır.

Çok tanrılı inanç sistemi olan Mitra inancından sonra Êzidîliğin tek tanrı inancına geçmesinin ilk adımı Zerdüştlük sonra da Şêyh Adî'nin gelişi olmuştur. Ama Êzidîlik tek tanrı inancına rağmen Yedi kutsal yaratıcıya inanmayı sürdürür. Tanrı, kainatı yarattıktan sonra kalan işleri diğer yaratıcılara bırakmış bundan sonra aktif bir rol sahibi olmamıştır. Dünya'yı Melekê Tawus yaratmış ve dünya işleriyle Melekê Tawus ilgilenmektedir. Şêyh Şemseddin, Şêyh Fahreddin, Şêyh Sicaddin, Şêyh Nasreddin, Şêyh Hasan ve Şêyh Adî her biri ayrı yaratıcılardır ve dünya işlerinin yürütülmesinde onların da rolü vardır. Şêyh Adî'den sonra bu kutsal varlıkların her biri İslamiyet'teki Cebrail, Mikail, İsrafil vb meleklerle özdeşleştirilmiştir.

Kendi inancının kutsallarını diğer inançların kutsallarıyla özdeşleştirme durumu eski Kûrdî inanç sisteminin temel özelliklerindendir. Hurri'lerden bu yana kendi tanrı ve tanrıçalarını hep onlarla aynı özelliklere sahip olduğunu düşündükleri yabancı tanrı tanrıçalarla özdeşleştirmişlerdir. Hurrilerin aşk ve savaş Tanrıçası Savuşka ile Sümerlerdeki İnanna birleştirilebilmiş aynı kabul edilmiştir. Ay tanrıçası Sim ile Semitik Kuşuh'u, Güneş Tanrıçası Şimige ile Sümerlerin Samas Sipar'ı birleştirilmiştir. Hurrilerde genelde tanrı tanrıçalara ikili olarak ya da çift olarak birlikte tapınılmıştır. Yani kadim Kûrdî inanç sistemi kapsayıcı bir özelliğe sahiptir. İnancın biçiminden çok özünü esas alır. Bu gelenek Kürt Aleviliğinde, Yarsanlıkta, Şebek ve Dürzi inançlarında da devam ediyor.

Özdeşleştirme reenkarnasyon inancıyla da bağlantılıdır. Yani her varlığın öldükten sonra başka bir canlının bedeninde dünyaya geldiğine inanırlar. Bu nedenle ölüme "kiras guhartin" yani elbise değiştirme denilir. Ölen kişi iyi bir insan ise ödüllendirilerek daha iyi bir bedende can bulur. Ama bu dünyada kötülük yapmışsa hayvan kılığında yeniden canlanır. Bununla birlikte bütün insanlığın yani hayatın birkaç kez oluşup yok olduğuna ve sonra yaşamın yeniden başladığına inanırlar. Tek tek bireylerin yaşayıp ölmesi sonra başka bir bedende yaşama yeniden başlaması gibi evrensel yaşamın da döngüsel olarak bitip yeniden başladığı söylenir. Reenkarnasyon (Ölen bir kimsenin ruhunun bir başka varlığa geçmesi) inancı bu anlamda cennet ve cehennemi anlamsızlaştırır. Êzidîler Şêyh Adî'den sonra cennet cehennemin varlığını kabul etseler de inancın temeline çok güçlü yerleşmemiştir. Kûrdî-İrani eski inançlarındaki reenkarnasyon inancı günümüze kadar devam etmiştir. Zerdüşt'ün dünyaya farklı çağlarda 3 kez geldiği mitolojisi de bu inanca dayanır. Bu bakış açısı kısmen tek tanrılı dinleri de etkilemiştir.

Eski inanç sisteminin özellikleri fark edildikçe Şêyh Adî'nin Êzidî inancına eklediği ve değiştirdiği hususlar da görülebilecektir. Şêyh Adî büyük bir inanç ve saygı odağı olmakla birlikte Êzidîler inançlarını onunla başlatmazlar. Şêyh Adî'nin inançlarında yeni bir aşamayı ifade ettiğini ve bazı değişimler yaptığını söylerler.

Şêyh Adî'nin yaptığı değişimlerin bazıları hala tam çok oturmamıştır. Namaz ve oruç kısmen uygulanmakta, Hac, tewaf ve sünnet gelenekleri kendi özgünlüklerine göre uygulanmakta ve kastlar aşiret yapılanmasıyla dengelenmektedir. Daha önce namaz ibadeti olmayan Êzidîler yaygın olmasa da Laleş'de yapılan özel törenlerde bu ibadeti yapmaktadır. Yine de toplumun geneli kılmamakta, din görevlileri tarafından kılınmaktadır. Oruç da Êzidîlerin eski inançlarında yoktur. Bu dine girmiş ama yılda bir kere 3 gün olarak tutulmaktadır. 3 günlük oruçlar bayramdan önce tutulur. Çilegir denilen dine adanmış kişiler ise yılda iki kez 40 gün oruç tutmaktadır. Çilegirler bu nedenle oldukça saygı görürler. Laleş hac olarak tanımlanmış ve tewaf edilmesi için bütün Êzidîlerin hacca gitmesi farz olmuştur. Laleş ile Mekke'deki Zemzem sularının yer altından birleştiği gibi bir inançla iki mekan arasında da bağlantı kurulmuştur. Bununla birlikte Êzidîler sadece Laleş'te tewaf yapmaz tewaf ettikleri başka qublar da vardır. Êzidî ve eski Kûrdî inançlarında sünnet olmadığı halde Şêyh Adî'den sonra Êzidîler sünnet olmaya başlamıştır. Bir diğer değişim ise kastlaşmanın Şêxler öncülüğünde gelişmesidir. Êzidîlerin eski inanç öncüleri Magiler yani Pirler iken Şêyh Adî'den sonra dini yetkilerin tümü Şêxlere verilmiştir. Her Êzidî'nin bağlı oldukları Pîr'leri vardır. Ama mutlaka bağlı olması gereken Şêyhler olmalıdır. Şêyh Adî'nin kurduğu düzene uyarak Şêyhlik sistemine göre örgütlenirler.

Daha önce Êzidîler arasında kast sistemi yok iken Şêyh Adî'den sonra kast sistemi gelişmiştir. En yetkili kast Amedîye'lerdir. Sonra Şêxler, Pirler ve Müritler gelir. Amedîye'ler Amedîye ailesi ve Pişt Amedîye ailesi arasından Êzidî liderler ve onların temsilcileri tarafından seçimle başa geçer. Toplum üzerindeki yetkisi çok güçlü olmasına rağmen toplumsal alt yapının eleştirme ve görüş sunma hakkı da vardır. Amedîye bu temelde topluluğu belli aralıklarla dolaşarak toplantılar yapar. Konuşur ve dinler. Amedîyeler sadece Amedîye-Pişt Amedîye ailesinin üyeleriyle ve Qatani Şêxlerinin bir koluyla evlenebilir. Amedîye'lerin Êzidî topluluğu üzerindeki otoritesi eskisi kadar güçlü değildir. Özellikle 2014'de DAİŞ'in Şengal'de yaptığı soykırımda KDP'nin rolü olmasına rağmen onların denetiminde kalmaya devam etmesi toplum üzerindeki etkilerini iyice zayıflatmıştır.

İkinci kast Şêxlerdir. Şêxler üç kola ayrılır (Şêyh Adî'nin soyundan geldiklerini söyleyen Qatani Şêxleri, Şêyh Hasan soyundan geldiklerini söyleyen Adani Şêxleri ve Ezdînê Mîr soyundan gelen Şemsani Şêxleri). Şêxlerle diğer kastların evlilikleri yasak olduğu gibi Şêyh grupları kendi içlerinde evlenebilirler. Baba Şêyh isminden de anlaşılacağı gibi Şêyh kastındandır. Meclîsa Ruhanî Şêxlerin yönetimi altındadır. Baba Şêxler Şemsani Şêxlerinden Fahreddin kolundan olmalıdır. Baba Şêyh Amedîye tarafından yetkilendirilir ama Şêyh ailesi içinden seçilir. Êzidîler içerisinde hala güven ve saygı duyulan bir otoritedir. Baba Şêyh dindar ve mütevazi yaşamalı ve Laleş törenlerine öncülük etmelidir. Baba Şêyh de önemli olaylarda topluluğu dolaşır, törenlere öncülük eder.

Peşimam'lar düğünlerde ve bazı törenlerde otoritedir. Şêyh Hasan'ın soyundan gelenlerdir. Amedîye tarafından tayin edilir. Şemsani Şêyhlerine verilen bir yetki de Şeyh el Vezir ünvanıdır.

Baba Çawuş; Baba Şêyh'in ve Amedîye'nin kapı görevlisidir ve hizmetkarıdır. Faqir kesiminden seçilir. Êzidîlerin en çok saygı duydukları ve güvendikleri yetkililerden biridir.

Üçüncü kast Pîr'lerdir. Resmi bir dini yetkileri yoktur. Resmi yetkileri olmamasına rağmen Êzidîler Pirlere saygı duymaya devam etmektedir. Geleneksel ve manevi olarak rolleri sürdürülmektedir. Êzidîler en eski dini öncülerinin Pîr'ler olduğunu, on-

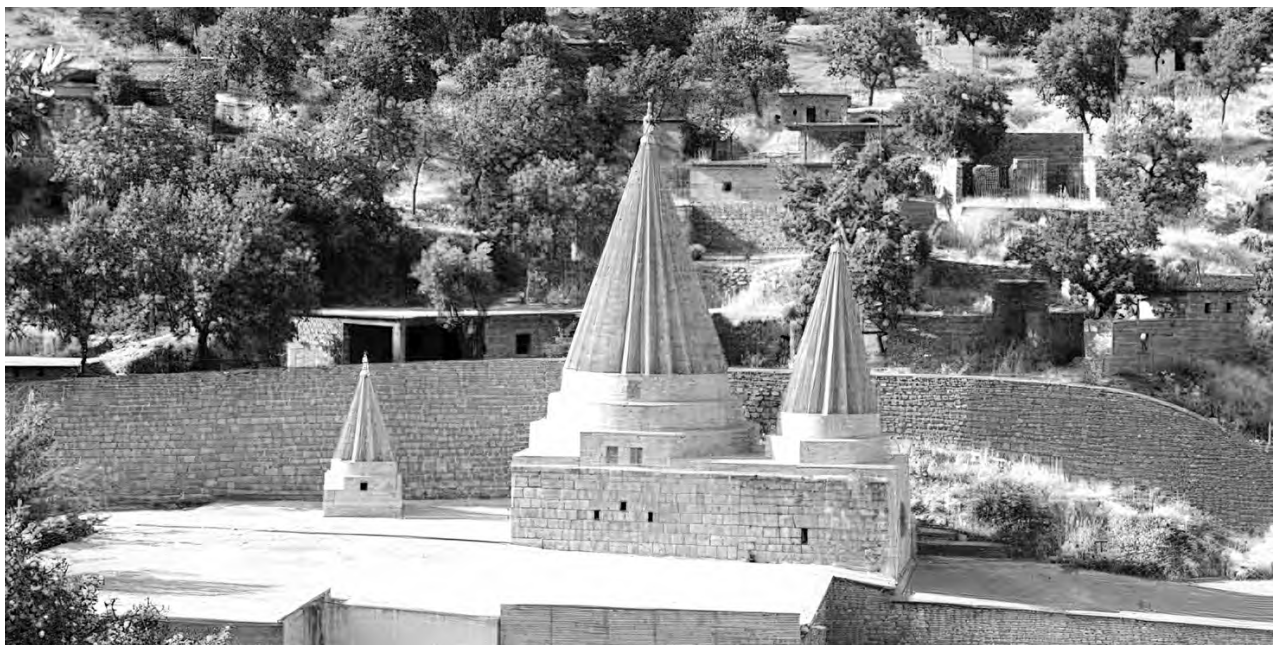

Êzidîlerin kutsal mabedleri olan qub'lar tek bir tanrıya adanmamıştır. Her qub ayrı bir yaratıcının adınadır. Her qub kutsaldır. Adaklar sadece bir tanrıya adanmaz, dualar sadece bir tanrıya edilmez. Yaratıcı yedi kutsal varlığın her biri için ayrı qublar inşa edilmiş, hatta tarihte dini vasıflarıyla topluma faydalı olan, öncülük yapan insanlar için de qublar inşa edilmiştir. Bütün qublara son derece saygılı ve inançlı yaklaşılmaktadır.

ların din konusunda daha özlü olduğunu söyler ve saygıda kusur etmezler. Kültürel ve geleneksel olarak bütün Êzidîler onları hala öncüleri kabul ederler. Pîr'ler de kendi içlerinde evlilik yapabilir diğer kastlarla evlenemezler.

Dördüncü kast topluluğun ana gövdesini oluşturan Müritlerdir. Mürit kelimesi de Şêyh Adî'nin Sûfi tarikatından geçmiştir. Müritler kendi içlerinde evlenirler. Her Müridin bağlı olduğu bir Şêyh ve Pîr vardır. Ayrıca her Mürit Şêxlerden Ahiret kardeşi seçer.

Temel olarak bu 4 kast vardır. Ancak ayrı bir kast olmayan özgün rolleri olan gruplar da vardır.

Faqirler; kendi başlarına bir kast oluşturmazlar. Mürit kastındandırlar. Faqirler Şêyh Adî döneminde Horasan'a bağlı olan Kandahar'dan geldiklerini söylüyorlar. Diğer topluluk üyeleri tarafından küçümsendikleri, hoş görülmedikleri için Şêyh Adî'ye şikayetde bulundukları, Şêyh Adî'nin onlara siyah bir "hırka" vererek onurlandırdığı ve dinde görevli kıldığı söylenir. Sadece faqir aşiretinden olanlar hırka sahibidir. Hırka giymek törenle olur. Hırka sahibi kişi elini dünya nimetlerinden çeker, din konusunda yoğunlaşır, yetkinleşir ve toplumun sorunlarına çözüm bulmak için çalışır. Hırka sahibi bir yere gittiğinde herkes hırkasını öper ve yaşanan sorunların çözümünde onun tutumu belirleyici olur. Tüm faqirler bu hırka sahibi olma rolünden dolayı din konusunda daha doğrucu ve katıdırlar. Diğer Êzidîler de hırka sahibi oldukları ve inançlar konusunda doğrudan yana tutum takındıkları için faqirlere saygılı ve biraz da çekinerek yaklaşırlar. Faqirlerin inançlardaki katılığı Meclîsa Ruhanî ile çelişkili durumlar çıkmasını bile getirmiştir. Mesela Meclîsa Ruhanî Çarşema Sor Bayramı'nın tarihini iki hafta ileri taşıyınca Faqirler bunu doğru bulmamış ve en temel bayramı eski zamanında kutlamaya devam etmiştir. Faqirlerin Çarşema Serê Nisanê Çarşema Sor) Bayramı Nisan'ın 13'ü ertesindeki ilk çarşamba günü kutlanır. Bazı Êzidîler de faqirlerin daha doğru yaptığına inanarak onların belirlediği tarihte Çarşema Nisanê Bayramı'nı kutlarlar. Faqirlerin özgün bir statüsü olsa da evlilik yasağı Müritlerinki gibidir. Aynı kasttandırlar. Diğer bir özellikleri ise sakallarına ustura vurmamalarıdır. Faqirler sakallarıyla tanınır.

Mücewir'ler; Her Qub'ın sorumlusu olan görevlilerdir. Ayrı bir kast değil Şêyh kastına dahildir. Dini qubların bakımı, ateşin harlanması, qubbın güvenliği, qub hakkında bilgi sunma gibi görevleri vardır.

Qewallar; Qewallar Başik Behzan'da anadillerinin Arapça olduğunu söyleyen Tazhi aşiretinden ve Dımli aşiretinden Kurmancî konuşan iki aileden seçilirler.

Koçekler; Amedîye ve Baba Şêyh'in otoritesine bağlı hizmet eden kişiler olup, kehanet de bulunduklarına, hastalıkları iyileştirdiklerine ve görünmeyen alemle iletişime geçtiklerine inanılır. Kutsal Qewalların törenlerine katılan Koçeklere dağlarda odun toplama görevinden dolayı küçük bir balta ve uzun bir ip verilmiştir. Her zaman bu ipi yanlarında bulundururlar. Koçekler herhangi bir kasttan olabilecek kadın veya erkeklerdir. Bir kişinin Koçek olduğu yani kehanetlerde bulunmaya ve öteki alemle ilişki geliştirmeye başladığı anlaşıldıktan sonra evlilik ilişkisini bırakmalı ya da evlenmemeli ve mütevazi yaşamı seçmelidir. Koçekler ayrıca ölülerin reenkarnasyonla hangi bedene geçeceğini de tahmin ederler.

Ferraş; Şêyh Adî mabedini aydınlatma ve gerekli yerlerde ateş yakma görevini yapan görevlilerdir. Bunlar da genelde faqirlerden seçilir.

Kebani ve Fiqreyyat; evlenmemiş ya da dul olan kendini dini hizmete adayan kadınlardır. Bunlara şîkesti de denir. Hristiyanlıktaki rahibelere benzer. Sadece Laleş'te kalırlar ve oranın bakımını sağlarlar.

Ahiret kardeşliği; her mürit bir Şêyh ya da Pîr'den biriyle ahiret kardeşini seçer. Şêyh ailesinden Ahiret kardeşi seçmek bütün Êzidîlerin sorumlu oldukları bir görevdir. Bu kardeş seçimi erkekler için de kadınlar için de geçerlidir. Ergenlik çağında yapılan bu seçim ya Laleş'te ya da imkan yoksa dini kimliği olan birinin desteğiyle yapılan küçük bir törenle netleşir. Ahiret kardeşleri doğmadan önce başlamış olan ölümden sonra da devam edileceğine inanılan bir ilişkidir. Yaşamda da ahiret kardeşleri birbirlerine destek olurlar. Ahiret kardeşlerinden birinin ölümü esnasında kardeşinin hazır olması şarttır.

Dini hizmette bulunanlar toplumun bağışlarıyla geçinir

Kirîv; bu ilişki de Şêyh Adî'den sonra geçmiştir. Sünnet edilen erkek çocuğu Kirîv seçilen kişinin kucağında sünnet edilir. Kirîv olan aileler ondan sonra kardeş sayıldığından aralarında evlilik ilişkisi de yasaktır. Êzidîler genelde Müslüman komşularıyla evlilik sorunu yaşamamaları için Kirîvlerini Müslüman komşularından seçerler. Bu, o kadar oturmuştur ki Müslümanlara Kirîv derler.

Laleş'te Hac Tewafı bütün Êzidîlerin yapması gereken bir görevdir. Hem bir ibadet hem de bayram kutlamasıdır. Bu bayramlar 40 günlük yaz sezonunun bitiminde yapılır. Çilegirler 40 gün süren en sıcak yaz günlerindeki (Çileyê Havîne) oruçlarını tamamlamış ve bayram süreçleri başlamıştır. Tewaf işlemleri 23-30 eylül arası Cuma günü yapılır. Ancak Laleş Cuma'sı yapılmadan önce diğer kutsal qubların tewafı yapılır. Her Cuma sırasıyla qublar etrafında toplanılır. Qubların kapı eşiği öpülür, içeriye ayakkabı ile girilmez ve eşiğe basılmaz. Qubbın içerisindeki üç yuvarlak taş üst üste konularak duaların kabul edilmesi beklenir. Ayrıca her qubbın içerisinde sarı kırmızı yeşil bezlere üç kez düğüm atıp çözerek son düğüm atılır ve dilek dilenir. O düğüm başka biri tarafından çözülünce duanın dileği beklenir. Qubbın çevresindeki ağaçlara da bu anlayışla bez parçalarıyla düğüm atılır. Qubbın içine aynı anda giren herkes kardeş sayılır. Bu nedenle karı kocalar birlikte girmezler. Bu kutsal Cumalarda içeride yapılan ibadetlerden sonra herkes Govende katılır. Govend tutmak da inancın bir parçasıdır. Her kutsal qubbın tewafında Şêyh kastına bağlı olan kişiler mutlaka bu etkinliklerde hazır bulunurlar. Her grup ölülerini bağlı oldukları Şêyh qubbının çevresine gömmüşlerdir. Bütün Qubların çevresi o quba bağlı olan aşiretlerin mezarlıklarıdır. Qubların tepe noktasına sarı, kırmızı yeşil bezler takılmış, üst üste duran üç kürenin üstündeki hilal yerleştirilir. Bu da din görevlisi bir kadının elinde tuttuğu tütsüyle öncülük ettiği kalabalığın def û şibab eşliğinde gerçekleşir. Şengal'deki Qubların Cumaları tamamlandıktan sonra bütün Êzidîler Laleş'e gider. Burada sarı kırmızı yeşil bezlerle birlikte kutsal kuş ikonu ibadet için dolaştırılır.

Herkes Laleş'te kaldığı süre boyunca yalın ayak dolaşır, ayakkabı giymez. Laleş'teki bütün kutsal qublar dolaşılır, Laleş'in Kani Sipî'sinde özellikle çocuklar vaftiz edilir gibi su serpiştirilerek dua edilir. Mum yakılır. Büyük silindir kayayı kucaklayarak ellerini birleştirmeye çalışarak dileklerinin kabul edilmesi beklenir. Laleş'te gençlerin kızlı erkekli birlikte dolaşması, tanışması, arkadaşlık etmesi de geleneksel bir uygulamadır. Laleş'teki ağaçlarından yapılan küçük nazarlıklar özellikle çocuklara takılır. Ayrıca bütün Êzidîlerin büyük inançla yaklaştığı Laleş toprağının Kaniya Spî'yle karıştırılarak hazırlanan toprak bilyelere Berat denilir. Çok kutsal görülür, yaşamda ve ölümde yanlarında tutmayı esas alırlar. Herkes Laleş'e beyaz elbiseler içinde gelir. Elbiselerin yakası yuvarlak olmalıdır. Özellikle herkesin giydiği yuvarlak kesim beyaz kumaştan dikilen iç fanilalara tok denilir. Toklar dini bir semboldür.

Bu kutlamaların dışında Êzidîlerin birçok bayramı vardır. Sonbahar kış aylarında 10 aralık tarihlerine denk gelen "Batizmî" bayramı Çelkî aşireti tarafından yürütülür. Bu bayramda Çelkî aşiretinden her aile bir öküz ve dört küçük baş hayvanı kurbanlık olarak keser. Bayramlarına giden herkes bu etlerden yemelidir ki sevabı olsun. Etler bittikten sonra son gün kelle paçası yapılıp dağıtılır. Hayvanların derileri de dahil her şeyinin tüketilmesi gerekir. Aynı zamanda yağlı ekmeklerde yapılır. Bu ekmeklerin üzerine şekiller çizilir. Yuvarlak hamurların üzerine tırnaklayarak dört eşit bölüm işaretlenir. Sonra 365 parmak izi çıkıncaya kadar semboller yapılır.

Şubat ayının ilk günlerinde Xidir-Elyas Bayramı kutlanırken bu bayramda etli yemek yapılmaz. Buğday ve tahıllardan özel bir yemek yapılarak dağıtılır.

Kışın başlamasından sonra da kırk günlük en soğuk günlerin (Çileyê Zivistanê) orucu başlar. Çilegirler orucunu tamamlayınca Çarşema Nisanê Bayramı için hazırlık yapılır. Nisan'in 13'ünden sonraki ilk Çarşambasında kutlanan bahar bayramı Çarşema Serê Nisanê dir. Dünyanın bugün yaratıldığını temsilen yumurtalar kaynatılır ve renklendirilir. Pirler herkesin koluna onları kaza beladan koruması için beyaz kırmızı renkli Dezî denilen ip takar. Dilek dilenir. İp kendiliğinden çözülürse dilekleri kabul olacaktır. Çarşema Serê Nisanê'de meydanlarda toplanan halkın tümü halaya tutuşur.

Şaban ayının 15. gününde kutlanan Leylatul Qedir ya da Şeva Beratê'ye Pêşîmamlar öncülük eder. Bütün Êzidîler bu bayrama katılmaz. Daha çok Adanilerin yaptığı bir kutlamadır. Geleneksel ve şaka olarak kalan Şemsaniler'in Dua'yı bölmesi bunun Êzidîlerin içerisine sonradan girdiği ve yeterince sindirilemediğinin işaretlerindendir. Şêyh Xal Şemsan bayramı olarak adlandırılan Ramazan Bayramı'ndan iki gün önce kutlanan bayram ise bir kutlamadır. Musul Atabeyi Bedreddin Lulu tarafından tutuklanan Şêyh Adî'nin müritlerinden Şêyh Xal Şemsan'ın Ramazan Bayramı'ndan iki gün önce serbest bırakılmasının sevinciyle kutlanır. Müslümanların kutladığı Kurban Bayramı da kutlanmaktadır.

Diğer bazı adetleri ise yine eski inançların devamı olarak kalmıştır. Kadınlar doğum yaptığında yedi gün yalnız bırakılmaz. Yedi gün sonra kadın evden çıkarılır, su kenarına götürülür. Doğum yapan kadın yedi avuç tahılı suya bırakıp lapa yapar. Kadınlar suyu geçip kalan tahılları yerler. Neolitik dönem törenlerine benzeyen bu kutlamada yedi rakamı çok kullanılır. Çocuk diş çıkarırken de yine yedi rakamına odaklanan bir tören yapılır. Düğünlerde de yine gelinin ahiret kardeşliğinin eşliğinde yapılan törenlerden sonra gelin yedi gün odasında kalır. Sonra aynı doğum yaptığı dönemdeki yedi tahıllı uygulamaya geçilir.

Ölüm durumunda cenaze Şêyh ya da Pîr tarafından ahiret kardeşinin huzurunda yıkanır. Beyaz beze sarılan cenazenin ağzına ve üstüne Berat bırakılır. Ölü genç ise ve çok değerli ise kadınlar saçlarını keserek mezara bağlar. Meleklere sunması için mezara biraz yemek bırakılır. Bir de melekler onu çok rahatsız ederlerse onları kovması için bir sopa bırakılır. Mezar ziyareti belli aralıklarla yapılırken ölü için düzenli olarak bir süre yemek yapılarak çevreye dağıtılır. Ölen kişinin kıyafetleri Şêyh'ine, Ahiret kardeşine veya Pîr'e verilir.

Çarşamba günleri Êzidîlerin tatil günleridir. O gün ev işi olmaz, banyo yapılmaz, saç kesilmez, çamaşır yıkamazlar.

Êzidîler dışarıya çok kapalı olmakla birlikte kendi içlerinde ilişkilerinde görece esnektirler. Toplumsal demokrasi değerleri bir ölçüde korunmuştur. Toplumun tümünü ilgilendiren konularda Meclisler toplanır, tartışır, karar alır. Dini otorite bile Meclis olarak örgütlenmiştir. Tartışma için toplanma yerleri evlerin büyük bir odasıdır. Ekonomik durumu iyi olan ya da aşiretin ileri gelenlerinin büyük odalarında toplanılır. Kock (köşk) denilen bu odalarda hem günlük sohbetler hem de toplumu ilgilendiren dini, sosyal ve siyasal konuların tümü tartışılır.

Êzidî inancından olan biri başka dinden biri ile evlenirse kadın veya erkek olması fark etmez dinen "bozulma" olmuştur. Artık Êzidî olarak kabul edilmez. Dışardan dine kimse kabul de edilmez. Êzidî doğmayan Êzidî olamaz. Çok nadiren bu kural çiğnenmiştir. Mesela Derwêşê Evdî'nin Adûle ile evlenebilmesi için o dönemin Baba Şêyh'inin tartışıp onay verdiği, Derwiş'in bu temelde onun ve halkı için savaştığı söylenir. Yine 2014 yılında DAİŞ tarafından kaçırılan kadın ve çocukların tekrar dine kabul edilmesi için Mam Zeki Baba Şêyh'e başvuruda bulunmuş, Meclîsa Ruhanî bu durumu tartışarak cihat adına kaçırılan kadınların ve çocukların kurtarılması halinde tekrar Êzidî toplumuna geri dönmeleri kabul edilmiştir. Bu temelde kurtarılanlar halkın içerisine geri dönebilmiştir. Yalnız babaları DAİŞ üyelerinden olan çocuklar Êzidî toplumuna kabul edilmemiş, Müslüman kabul edilerek topluluğa alınmamıştır. Êzidîler başka dinin üyeleriyle karışmama konusunda son derece katı olmakla birlikte (Şêyh Adî'nin evlilik kastlarını oluşturmasının bir nedeninin de bu durum olduğu söyleniyor.) Êzidîler diğer din ve inançlara saygılı davranırlar.

Êzidîlerin bu inanç ve gelenekleri dışında aşiret bağları da hala çok güçlüdür. İnanç üzerinden Êzidî bütünlüğünü aşiretler üzerinden de yerel kültürlerini korumayı esas alırlar. Kurdistan'ın özellikle Kurmanç kesiminde olan hemen hemen bütün aşiretlerinin İslamiyet'e geçmemiş, direnmiş olan üyeleri Êzidî aşiret yapısı içerisinde vardır.

Êzidî soykırımları

Êzidî halkına yönelik saldırılar tüm Kürt halkına yönelik saldırılardı. Çünkü bütün Kürtler neolitik çağdan gelen bu kadim inançlarında ısrarlı oldular. Büyük direnişler sergilediler. Êzidîliğin Şêyh Adî dönemi, Kürt Aleviliği, Yarsan inancı, Dürzi inancı ve Şebek inancı birbirine yakın tarihlerde yani 11 ve 12. yüzyılda ortaya çıkması tesadüf değil saldırıların yoğunlaşmasıyla gelişen savunma yöntemlerinden biriydi. Varlığını korumanın başka bir yöntemiydi. Bu yöntemler kısmen varlığını koruyabilmesine katkı sağladı, ama Kürt halkının ulusal bütünlüğünde ciddi yarıklar da oluştu. Günümüzde bu Kûrdî inanışların ortak bir kökene sahip olduğunun bilinci, yabancı unsurların göze batmasına, ortak değerlerin yakınlaşmasına götürüyor. Bu olumlu gidişatı derinleştirmek önemlidir. Tarihimizi yeniden yazmamız için de bu son derece gereklidir. Bunun için gerçek demokratik değerlerimizi açığa çıkarmak kadar soykırım gerçeğini tüm boyutlarıyla açığa çıkarmak, teşhir etmek ve direnişi zafere götürecek örgüt ve mücadele düzeyini geliştirmek geleceğimiz açısından olmazsa olmazdır. Bu belgede sadece Êzidî kimliğini işledik diğer inanış yöntemlerini de mutlaka incelemek ve bütün boyutlarıyla açığa çıkarmak, halk gerçeğimizin parçası haline getirmek gerekir.

Êzidî soykırımında görülecektir ki bu saldırılar İslami cihat güçleri, Türkler, Osmanlılar, Moğollar, Farslar tarafından yapıldığı kadar işbirlikçi, hain Kürtler de soykırımlarda çokça rol oynamıştır. Halk gerçekliğimiz içerisinde kendi köküne düşman bir damar kabarmıştır. Aynen son Êzidî katliamında KDP'nin oynadığı rol gibi…

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi 72 fermandan söz edilse de "çok sayıda" ferman anlamında kullanılan 72 sayısından çok çok fazla katliam yaşanmıştır.

Önderlik gerçeği

en güçlü ve en yoğun toplumsallaşma hareketidir

■ **ALİ HAYDAR KAYTAN**

Önderlik Gerçeği ve Parti tarihini Önder Apo'nun kendisinden öğrenmek gerekir. Önder Apo'nun bu konuda derinlikli çözümlemeleri var. Parti tarihinin Önderlik tarihi olması demek, Önderlik dışında geri kalan herkesin bu tarihin dışında kaldığı anlamına gelmiyor. Herkes bu tarihin içinde ama bir de bu tarihi bilerek yaşayanlar var, yani tarihe yüksek bir bilinçle katılanlar var, bilinçli ve örgütlü bir pratiğin sahibi olanlar var. Kuşkusuz bunlar Önderlik gerçeği kapsamında yer alıyor. Her ne kadar temsiliyeti bir kişide ifadesini bulmuş olsa da Önderlik gerçeğini dar anlamda sadece Önderlik gerçeği olarak ele alamayız. Bu biçimi ile Önderlik gerçeği anlaşılmayabilir. Burada bir kurumsallaşmadan söz ediliyor, böyle olunca Önder Apo'nun gerçeği demeniz gerekiyor. Kurumun fiili ve resmi temsilcisi var, kaçınılmaz olarak da bu böyle ama Önderlik gerçeğini diğer herkesten soyutlayarak sadece Önder Apo ile sınırlandırmak da doğru değildir. Önder Apo elbette birçok insanı kendi gerçeğine katıyor, dolayısıyla onlar katıldı mı, o gerçeğin içinde yer alıyorlardır. Biz hepimiz Önderlik gerçeğine katılıyoruz. Önderlik gerçeğine katıldıktan sonra o gerçeğin dışında kalınamıyor. Kuşkusuz Önderlikle gerçek anlamda bütünleşmiş kadro şehitler gerçeğini içinde taşır. Şehitler gerçeğinin kendisi Önderlik gerçeği kapsamındadır.

Başlangıç tek kişiyle başlıyor. Bütün Önderlik hareketlerinde biraz böyledir. Tekil başlarlar ama çoğullaşma arzusu taşırlar, önce hayallerinde çoğalır, hayallerinde milyonları sürüklemek ister, milyonların içinde yer aldığı bir özgürlük yürüyüşü yaratmak isterler. Hayalleri böyledir ve pratik giderek buna doğru yürür. Önderlik gerçeğini toplumsal gerçekliğin dışında göremezsiniz, en güçlü ve en yoğun toplumsallaşma hareketidir. Bu açıdan bakıldığında Önderlik gerçeğini dar anlamda bir bireyin oluşumu olarak göremiyorsunuz. Birey ama kendisinde bir toplumu oluşturuyor, birey ama deyim yerindeyse kendisinde yeni bir insanlık oluşturuyor, temel özelliği bu oluyor. Zaten böyle olmazsa Önderlik olmuyor, ufkuna bütün insanlığı almazsa Önderlik olmuyor. Önderliklerin ufkunda her zaman insanlık vardır, hitap ettikleri güç tüm insanlıktır. Dar anlamda sadece bir ulusa hitap etmezler.

Önder Apo hep 'Kurdistan Devriminin biçimde ulusal olduğunu fakat özünde enternasyonalist bir devrim yani uluslar üstü bir devrim olduğunu' söyledi. Bu yönüyle Apocu hareketin amacı sadece Kurdistan devrimi değil, Kurdistan devrimi deyim yerindeyse bir araçtır, amaç ise dünya devrimidir. İlk başlarken bile ilk harfi budur, gerçekten hareket böyle başlıyor, çıkışı böyle oluyor.

Dikkat edildiyse Önderlik hareketimizin tarihini üç temel döneme ayırıyor. Aslında kendi gerçekliği somutunda hareketi değerlendiriyor. Birinci doğuş dönemi; bunu doğal doğuş olarak da adlandırdı, yani anadan doğuş ile başlar. PKK tarzındaki oluşumun başlangıcına kadar gider. İkinci dönem; PKK ile başlar 1999'a kadar yani uluslararası komploya kadar, bu ikinci doğuş dönemi olarak adlandırılabilir. Üçüncü doğuş dönemi; İmralı süreci ve sonrasındaki doğuş dönemidir.

Dikkat edilirse PKK hareketini ele aldığımız zaman ikinci dönemi ele almış oluyoruz. Ama bunu oluşturan ve buna zemin teşkil eden bir başlangıç var. Önder Apo'nun kendisini ve çevresini tanımasıyla başlayan, sosyalizmle tanışmasına kadar olan süreci Apocu hareketin doğuşu açısından bir alt yapı oluşturma süreci olarak adlandırılabilir. Bu başlangıcından kopuş değildir. Belki de Önder Apo'yu temel özellikleriyle en iyi biz bu dönemle tanımlayabiliriz. Şunu çok iyi anlamak gerekir ki, Önder Apo 'Bir Halkı Savunmak' kitabında bunu ortaya koymaktadır. "Kişi yedisinde neyse yetmişinde de o dur' biçiminde bir halk deyimi var. Demek ki yedi yaşındaki Önder Apo anlaşılmazsa dolayısıyla o çocuğun duruşunu, kişilik olarak şekillenmesini, tutumlarını, davranışlarını, eğilimlerini, yönelimlerini anlamadan Önderlik gerçeği de çok fazla anlaşılamaz. Bu açıdan Önderliğin çocukluğuna kadar gitmek ve Önderliğin çocukluğunu çok iyi anlamak gerekiyor. Aslında kendimizi tanımak istiyorsak çocukluğumuza dek uzanmamız gerekmektedir. Bütün çocuklar bir yönüyle temel özellikleriyle birbirlerine benzerler, çocukların da temel özellikleri var, bu yönüyle ortak özelliklerde buluşurlar. Ezici çoğunluğun şekillenmeleri birbirine benzer ama aykırı bir kişilik tarzında şekillenmeler de ortaya çıkabilir ya da bilinçli bir biçimde aykırı olmak isteyen insanlar çıkabilir. Önder Apo mümkün olduğu ölçüde mevcut gerçekliğe aykırı durmak isteyen bir kişiliktir, başından itibaren kesinlikle böyledir. Önderliğin çocukluğuna dönmek, hareketin temellerini ve mayalanmasını o süreçlere dayandırmak gerçekten çok anlamlıdır. Böylelikle Apocu gerçekliği çok daha iyi anlayabiliriz.

Tarihi değerlendiğimizde ya da bir olguyu bir gerçekliği anlamaya çalışırken her zaman için dönüp geriye bakmak gereklidir. 'Ne oldu, neler yaşandı, kimler nasıl davrandı ve nasıl mücadele etti, nasıl bir duruş sergiledi, içinde bulunulan noktaya nasıl gelindi?' sorularına cevap vermek için mutlak suretle geriye dönüp bakmak gereklidir. Önder Apo da sürekli geriye dönüp baktı böylelikle kendisini anlamak tanımak istedi. Bundan daha bilimsel bir yaklaşım olamaz. Önder Apo "ben bir mucize değilim, ben bilimsel bir gerçekliğin ifadesiyim" dedi. Mucize olmamak önemlidir, birçoğumuzun yaklaşımında Önder Apo'yu mucize gibi algılama tutumu vardır. Sanki Önderlik böyle hepsini almışta geri kalanlara fazla bir şey bırakmamış biçiminde bir duruş var. Öyle değildir, çünkü herkeste bir zihin ve düşünme organı olarak beyin var, herkeste bir yürek var, yani herkeste bir analitik ve duygusal zekâ potansiyeli var ama herkes aynı ölçüde işletemez. Zaten önemli olan onu işletebilme gücü ve kapasitedir.

Bu boyutuyla baktığınız zaman gerçekten birçok insanda kendi potansiyelini işletememe gerçeği var ya da daha doğru bir deyişle şöyle de söylenebilir. İnsan inşa edilmiş bir gerçekliktir. Ya da insan toplumsal bir varlıktır, her toplumsal varlık ve gerçeklik gibi insan da inşa edilmiş bir gerçekliktir. Bunun anlamı şudur: İnsan toplumsal bir gerçekliğin ürünüdür. Tanrı yaratımından çok toplumsallığın yaratımıdır. Zaten tanrıyı toplumsal kimlik olarak tanımlıyoruz, tanrı toplumun kimliğidir. Toplum tanrıyla kendine bir kimlik biçmekte ve tanrıyı yücelterek aslında kendini yüceltmektedir. Bu nedenle bir yaratıcılıktan söz edilecekse buradaki yaratıcılığı topluma atfetmek daha doğrudur. Toplum, inşa etmek ve bir yönüyle de yaratmak demektir. Dolayısıyla toplum insanı yaratır hatta tersi de doğrudur, insan da toplumu yaratır, toplumsal gerçeklikler de insanın eseridir.

Uygarlık, hakikatin yitimi demektir

Birey de toplumun inşasında çok önemli bir rol oynar. Kendilerini inşa eden bireyler aynı ölçüde bu inşayı toplumsal gerçekliğe yansıtırlar, toplumu yeniden inşa ederler. İkisi birbirlerine sıkı sıkıya bağlıdır. Dikkat edelim Önder Apo savunmaları yazmaya başlarken ilk önce 'Toplumsal Gerçeklik ve Birey' diye başladı. Elbette önceliği toplumsal gerçekliğe verdi ama bireyi de toplumsal gerçeklikten koparmadı. Toplumsal gerçekliğin dışında bir birey olmaz, birey her zaman için toplumsal gerçekliğin içindedir, ikisi bir bütünlük oluşturur ama ikisi aynı zamanda birbirlerini yok eden değil, karşılıklı etkileşimlerle birbirini güçlendiren olgulardır. Birey ne denli güçlüyse o denli toplumu güçlendirir. Tersi de doğrudur bir toplum ne denli güçlüyse o denli özgür ve güçlü bireyler yetiştirir. Bu açıdan bakıldığında, bireyin kişilik olarak belli bir toplumsal zeminde şekillendiği görülür. Demek ki bireyin toplumsal gerçeklikle ilişki ve çelişkileri çok önemlidir.

Ayrıca biz toplumu ve insanı anlamaya çalıştığımızda şunu görüyoruz: Hakikatten uzaklaştırılan onu kaybeden bir insanlık gerçeği var. Uygarlık, hakikatin yitimi demektir. Önderlik bunu defalarca söyledi, zaten bütün savunmalarda esas itibariyle üzerinde durduğu olgu budur. Uygarlık hakikat yitimine denk düşüyor, hakikat uygarlık ile birlikte yitiriliyor. Daha gerilere başlangıca doğru da götürebilirsiniz, ataerkilliğin oluşumu aslında toplumda belli bir yarılmanın da başladığı bir süreçtir. Toplumsal yarılma ya da toplumsal bütünlüğün parçalanması, aynı zamanda hakikat yitimine denk düşüyor. Bu çerçevede bakıldığında ilk olarak kadının ana erk konumundan uzaklaşması özcesi hakikat yitiminin başlangıcıdır. Hakikat yitimi uygarlıkla da başlamıyor, hiyerarşinin olumsuzlaşmaya başladığı dönem tam da hakikat yitiminin kendisi oluyor. Hakikat yitiminin ilk başlangıcı kadının sosyolojik olarak toplumsal gerçeklikte ikinci plana düşmesi yani erkeğin öne geçmesi, erkek egemen zihniyetin oluşum süreci yeni bir şekillenmeyi ifade ediyor. Ona göre insan yeniden şekilleniyor ve zaten sonrasında uygarlığın temellerini de esas itibariyle ortaya çıkaran bu oluyor. Uygarlığı bir zihniyet ürünü olarak tanımlamak gerekir. Burada sorun uygarlık anlatımı değildir, esas olan şey hakikatini yitiren bir insan ve dolayısıyla hakikat arayışıdır.

İnsan düşünen bir varlıksa düşünmek aynı zamanda yaşamaya denk düşüyor. Varlık, canlı olmak anlamına geliyor. Var olmak aynı zamanda zihin sahibi olmaktır. Çünkü zihin canlılığın özüdür. Her canlının bir zihni var, insanda bu zihin daha belirgindir, çok

İnsanda asıl olan anlamdır. Anlamdaki soyluluk, derinlik ve bütünlük insanı güç haline getirir. Gücü de insanın yaratmış olduğu maddi değerlerde, uygarlık eserlerinde maddi yapılarda görmemek lazım, asıl güç anlam gücüdür. Önderlik, "hiçbir güç anlam gücünün üstünde bir güce sahip değildir" dedi. En büyük güç, anlam gücüdür, diğer bütün güç biçimleri anlam gücü karşısında sadece fiziksel güç gösterisi seviyesindedir, kaba güç gösterisidir. Anlam gücü ise tüm güçlerin üstündedir. Önderlik onun için; "anlamın ve hissin yarattığı insan en güçlü insandır" dedi.

çarpıcıdır. Bütün canlılarda ortak bir zihin var, buna da 'duygusal akıl' deniliyor, fakat analitik akıl insanın ayırt edici özelliği oluyor, insan ikisinin birlikteliğini ifade ediyor. Ama uygarlık bu iki zihniyeti aklı da çarpıtıyor, zaten kişilik şekillenmesi de böyle oluyor, kişiliği şekillendiren esas itibariyle zihniyettir. Zihniyet çarpıtılınca kişilik te çarpıtılıyor. Yeni bir sistem, toplum ve yeni bir kişilik oluşturmak istiyorsanız öncelikle onun zihniyetini yaratacaksınız. Sistemi, kişiliği, oluşumu sürekli kılan onun zihniyetidir. Oluşumu, gerçekliği asıl kalıcı kılan onun zihniyetidir, zor ve şiddet değildir. Tabi şiddet de önemli ölçüde rol oynuyor ama şiddet kendi başına etkili olmuyor. Bu yönüyle zihniyet üzerinde durmak gerekiyor. Önderlik boşuna zihniyet devriminden söz etmiyor. Biz de Önderlik gerçeğini ve Parti tarihini ele alırken belki de zihniyet devriminde en fazla yoğunlaştığımız bir süreci yaşıyoruz.

Toplumsal tarihin başlangıcında insan farklıdır. Hakikat yitirilmişse demek ki vardı. İnsan milyonlarca yıl kendi hakikatini yaşadı, hakikatten bir uzaklaşma olmadı, elbette bir hakikat arayışı oldu. İnsanın her dönemde yeniyi, iyiyi, doğruyu, güzeli arayışı her zaman için vardır. Canlılık da bu demektir. Özellikle insanda canlılığın bir özelliği de kendisini hep yenileme istemidir. Cansız bir varlık kendisini yenileyemez. İnsandaki yenilenme istemi diğer canlılara oranla çok daha güçlüdür. Gençliğin diğer kesimlerden farkı yeniye müthiş açık olmasıdır. Yeniye açık olmak aynı zaman da yeniyi aramak ve ona ulaşmak anlamına gelir ki, bu özellik onu oraya götürür, fedailik ruhu bile buradan gelir. Gençliğin maceracı karakteri bile buradan gelir. Bunu bilinçlendirerek fedai ruha dönüştürebilirsiniz.

Bir de canlılığa baktığınızda şunu görebiliyorsunuz; canlı olmak güç olmak demektir. Daha ötesini söyleyeyim, canlı olmak evrensel sonsuzluğa katılma istemini dile getirmek demektir. Yani her canlı sonsuzlaşmak, ebedi olmak ister, bu yüzden de yaşama kök salmak ister. Bu insanda daha belirgindir, insanda zirvededir. İnsan tüm varlıkların üstünde bir varlıktır. Bazıları "niye varlıkta hiyerarşi kuruyorsunuz" diyor, bu yanlıştır, çünkü insan bir üst evrendir. İnsanı yeni bir âlem evren olarak tanımlamak gerekir, insan bunu hak ediyor. Önderlik "insan tüm canlılar âleminin toplamı, mirasçısı, amacıdır" diyor. Tüm bitkisel ve hayvansal gerçeklikleri insanda bulabilirsiniz, insan hepsinin özetidir, toplamıdır daha doğrusu insan hepsini içinde taşır ama bütün hayvanları ve bitkileri toplasanız bir insan etmez. Bu insanın değerinin her şeyin üstünde olduğu anlamına gelmiyor, insan farklı bir evren, bir üst evrendir, bu açıdan insan gerçekten anlamlıdır.

İnsan toplumsal bir varlıktır

İnsanlığın gelişimine baktığınız zaman kat ettiği mesafeler var, temel özellikleri genel eğilimden kopmuyor. Birincisi; insan toplumsal bir varlıktır. Bu değişmeyen temel özelliği oluyor. İnsanlaşmada toplumsal karakter nitelikleşir, gelişir, güçlenir, özü sağlamlaşır ama değişmez. Ortada bir değişmeyen var ki değişimi ona göre izah ediyorsunuz. Toplumsallıkta öz her zaman aynı kalır, özün aynı kalabilmesi için biçimin sürekli bir biçimde değişmesi gerekir. Anlam gelişir ve yetkinleşir ama anlamın içinde var olduğu yapı sürekli bir biçimde değişir, değişen çoğunlukla yapıdır. Belki anlam gelişir, dönüşür ama değişen daha çok yapılardır, değişim orada olur. İnsan bu yönüyle gerçekten harika bir varlıktır.

Bir örnek verelim, insanın bir zihniyeti var. İnsanın doğa ile uyumlu yaşaması, bu algıyı ve bunun yarattığı sonuçları bizler gerçekten yeterince tahayyül edebiliyor muyuz? Bugün istendiği kadar canlılık anlatılsın ama ölü doğa anlayışı daha egemendir. Etkileri çok derindir. Hakikatten kopuşun yarattığı tahrip edici sonuçlar çok büyüktür. Evren ve bütün varlıklar birdir, hakikat birdir, hepimiz farklılıklar olarak onun içindeyiz ondan ayrı değiliz. Hepimiz evrensel gerçekliğin içindeyiz ve her birimiz de evrensel gerçekliği anlatıyoruz. Bu tarzdaki bir insan algısı başlangıçta kendiliğinden vardı. İnsan yaşamı, yaşamın özü bir bakıma özgürlüktür. Özgürlüğü toplumsallıkla bağlantılandıracak olursak, zaten başlangıçta insan özgür olduğu için kavram olarak özgürlüğe ihtiyaç duymuyor. Özgürlük kavram olarak sonradan ortaya çıkıyor. Ne zaman ki baskı gelişti, insan köleleşti o zaman özgürlük sorunu ortaya çıkıyor. Toplumsal gerçekliği içinde kendiliğinden var olan özgürlük yüzeye vurup kavramlaşarak toplumu daha güçlü bir biçimde etkilemeye başlıyor, öncesinden toplumun içerisinde zaten var. Özgürlüğü esasta hakikatin bütünlüğüyle bağlantılandırmamız gerekir. Hakikat bütündür. Bu anlamda uygarlığın hiyerarşinin daha doğru bir deyimle ataerkilliğin çıkışına kadar hakikatin bütünlüğünden bahsedile bilinir, o zamana kadar insanlığın algısında hakikat bütündür. Bütünlük ve tamamlayıcılık ilkesi insani gerçekliğin kendisinde vardır ve bu müthiş bir şeydir.

Sonrasında bu bütünlük çok zayıflıyor. İlk insan "benim gücüm bu kadar, ben bunu yapamam, biz bunu yapamayız" demez böyle bir şey aklına bile gelmez. Çaresizlik yerine çare aramak vardır. Elbette insanların çok ciddi sorunları var ama o ortaklık, toplumsallık bilinci, her şeyi yapabilirlik, her şeye kadirlik algısını yaratıyor. Nasıl ki tanrı her şeye kadirse o zaman toplumsallığın da her şeye kadir olduğuna inanılır. Dolayısıyla hiyerarşinin oluşmaması bütünlüğü ifade eder, bu anlamda toplumsal gerçekliğin içerisinde bütünlük var. Bu gerçeklik doğa içerisinde doğa ile bir bütünlük oluşturur, ondan kopma yoktur. Bütün bir evrensel gerçeklikle bütünleşme var. Bütünlük ilkesine sonuna kadar bir bağlılık var, bütünlük gücün kaynağıdır, parçalanmak güçsüzlüktür.

İnsanda asıl olan anlamdır. Anlamdaki soyluluk, derinlik ve bütünlük insanı gerçekten güç haline getiriyor. Gücü de insanın yaratmış olduğu maddi değerlerde, uygarlık eserlerinde maddi yapılarda görmemek lazım, asıl güç anlam gücüdür. Önderlik, "hiçbir güç anlam gücünün üstünde bir güce sahip değildir" dedi. En büyük güç anlam gücüdür, diğer bütün güç biçimleri anlam gücü karşısında sadece fiziksel güç gösterisi seviyesindedir, kaba güç gösterisidir yani anlam gücü tüm güçlerin üstündedir. Onun için Önderlik; "anlamın ve hissin yarattığı insan en güçlü insandır" dedi. Önderlik gerçeğini kavramak açısından bunlar önemlidir.

Önder Apo uygarlığa karşı direnen ona katılmayan insandır

Önderlik gerçeğine bakıldığında Önder Apo'nun uygarlığa karşı direnen, ona katılmayan insan olduğunu görürüz. Önderliğin en temel özelliği budur, daha çocukken bile uygarlığa katılmıyor. Kendi ülkesinde yaşadığı koşullar itibariyle aşılmakta olan feodal uygarlık sistemi var, Önderlik buna katılmıyor. Yeni gelişmekte olan kapitalist modernite sistemi var, ona da katılmıyor. İkisi karşısında aldığı bir duruş var. Önder Apo uygarlığa katılmayan çocuk olarak tanımlanabilir. Yabancılaşmaya katılmıyor, Önderliğin en belirgin özelliklerinden biri de budur. Önder Apo bu konuya ilişkin "ben hiçbir zaman çocukluk hayallerime ihanet etmedim. Hiçbir zaman ruhumu satmadım, ben ruhumun bekâretini korudum" dedi. Kendi ruhunun bekâretini korumak gerçekten önemli bir şeydir, bu kavramın kendisini derinliğine sorgulamak gerekir. Ruhun bekâreti, ruhunu korumak, ruhunu satmamak nedir? Sınıflaşmanın kendisi, ana toplumdan kopmak ruhunu satmanın kendisidir, özü budur. Önder Apo'nun daha öncesinden kimliğine ilişkin tanımlamaları var. 'Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa' kitabında da var, fakat sonrasındaki savunmalarda daha çarpıcı olarak "Yeniden Tanımlanmak İstenen Bir Kimlik" başlığı var. Önder Apo "ulaştığım bilinç düzeyine bağlı olarak kimliğimi yeniden tanımlıyorum" diyor.

Çocuk 5-7 yaşları arasındaki süreçte biyolojik ve anlam olarak daha tam gelişmemeyi ifade ediyor. Biyolojik olarak hala anneye muhtaçtır, başlangıç itibariyle çocuk annenin bedeninin ayrılmaz bir parçasıdır, onun yaşam sahası anne bedenidir, ondan ayrılmaz, beslenmesi güvenliği korunması her şeyiyle anneye bağlıdır. Yine zihinsel olarak bu yaşlarda çok fazla gelişmemiştir. Çocuğun kendisini ve çevresini tanımaya ve sorgulamaya başladığı süreç ağırlıklı 7 yaş civarıdır, bu yaştan itibaren çocuk çevresini tanımak ister, kendisini anlamak ister, sorular sorar anlamaya çalışır. Başlangıçta çocukta öğrenme istemi var, zaten canlılığın kendisi bir öğrenmedir, canlılık demek öğrenmek demektir, özü budur. Ama daha belirgin bir hal alış özellikle sorgulama dönemine, soru sorma dönemine geçiş, bu tarzda soru sorarak anlama sürecine geçiş 7 yaş civarıdır. Önder Apo yedi hakikatten bahsediyor. Bir tanesi "ben kimim?' sorusudur. Bu soru evrenin ilk defa kendini dillendirmeye çalışmasıdır. Belki de evrendeki tüm gelişme böyle bir soruya ulaşmaya yöneliktir. Belki de evrenin amacı da budur. Çünkü bilmeye açılan kapı buradan başlıyor. Yani kendini tanımaya başlayan, evreni bilmeye başlayan kapı buradan açılıyor, "ben kimim?" sorusu özü itibarıyla evrene yöneltilmiş bir sorudur. Çünkü bu soruya verdiğiniz cevap sizi 'ben benim, ben evrenim' sonucuna kadar götürür.

Bütün algılanmaların kaynağında insan var, bizim bütün algılarımızın öznesi insandır, insanın dışında başka bir algı kaynağımız yoktur. Bilginin ve bilincin kaynağı insandır. İnsan dışında bilgiyi çıkardığımız güçler var ama bize bilgiyi sunan güçler yoktur. Evrene, doğaya ve insanlığa ait bildiğimiz ne varsa bütün bilgiler insana mahsustur. O açıdan bu nokta önemlidir. 7 yaş civarı da bir yönüyle böyle bir sorunun gündeme geldiği süreçtir, kendini tanımaya başlama sürecidir. Kendini tanımak öncelikle "ben kimim?" sorusunu sormaya başlamakla başlar, bunu böyle formülleştirilmiş bir biçimde doğrudan sormazsınız ama duruşunuz, sorgulamalarınız hepsi özü itibariyle bu anlama gelir.

Birçok insanda kendi potansiyelini işletememe gerçeği var. İnsan inşa edilmiş bir gerçekliktir. Ya da insan toplumsal bir varlıktır, her toplumsal varlık ve gerçeklik gibi insan da inşa edilmiş bir gerçekliktir. İnsan toplumsal bir gerçekliğin ürünüdür. Tanrı yaratımından çok toplumsallığın yaratımıdır. Zaten tanrıyı toplumsal kimlik olarak tanımlıyoruz, tanrı toplumun kimliğidir. Toplum tanrıyla kendine bir kimlik biçmekte ve tanrıyı yücelterek aslında kendini yüceltmektedir. Bir yaratıcılıktan söz edilecekse buradaki yaratıcılığı topluma atfetmek daha doğrudur. Toplum inşa etmek ve bir yönüyle de yaratmak demektir. Dolayısıyla toplum insanı yaratır hatta tersi de doğrudur, insan da toplumu yaratır, toplumsal gerçeklikler de insanın eseridir.

Bazı şeyler fark edilmeye başlanır, ölüm diye bir şey var. İkincisi; ben farklıyım, başkaları var, anne-baba gerçeği var, zenginlik ve yoksulluk var, acı ve sevinç algısı oluşur, çocuk bunları keşfeder. İnsan kendi çocukluğuna dönse zenginlik ve yoksulluk diye bir şeyin varlığını fark eder. Bazıları yoksuldur, fakirdir, baskı altındadır. Bunların çocuk üzerinde yarattığı etkiler var. Bir yönüyle de öğrenmek acı ile yüzleşmektir, gerçekten de böyledir. "Acı görmenin bedelidir" derler. Çünkü haksızı görürsünüz, haksızlığı gördüğünüzde acı çekersiniz. O yüzden bazıları acı çekmemek için bilinçli bir biçimde gözlerini kapatmayı tercih edebilir. Çocuk bunları görür dolayısıyla bu anlamda kendi farkını, kendisinin ayrı bir varlık olduğunu anlar, bir toplumsal gerçekliğin içindedir ama onlardan farklıdır. Bu bir yönüyle de kendinin farkına varmaktır, farkındalık bilincin en gelişmiş biçimidir. Gerçekten özgürlüğü farkındalıkla tanımlamak da mümkündür, bilmek budur, anlamak ve farkında olmaktır. Önder Apo açısından sürecin biraz bu yaş civarında bu tarzda başladığı belirtilebilir.

Önder Apo Parti Merkez Okulu'nda "Sizce benim farkım neydi? Sizden biraz daha farklıyım. Belli bir gelişmeyi kat ettiğimi kimse inkâr edemez, neden ben bunu başardım? Neden böyle bir gelişmeye yol açtım? Peki sizler böylesi bir gelişme sürecine neden girmediniz?" diye sorardı. "Benim gücüm yaşamı tanımaya başladığım andan itibaren, 'ben böyle yaşamayacağım' dememle başlar, benim gücümün kaynağı budur, çünkü verili toplumsal yaşama baktım ve o yaşamı sorguladım" dedi.

Bu sorgulama bugünkü sorgulama düzeyine benzer bir sorgulama değildir, kesinlikle öyle bakmamak gerekir. Önderlik duruşunu sorguluyor, "benim duruşum şu anlama gelir" diyerek tanımlama yapıyor ve "yaşam bu olamaz bu yaşam ihanete uğramıştır ve mevcut haliyle yaşanmaya değmez, bu haliyle katılmamak lazım. Ben bu yaşama katılmayacağım, ben sizin gibi yaşamayacağım" dedi. Bu çok önemli bir duruştur. Önderliğin büyüklüğünün kaynağı esas itibariyle gerçekten buradadır.

Bir de bunun arka planı var. Yaşamla doğruluk arasında bir bağ var, doğru olmadan yaşam olmaz, yanlış kurgulanmış bir yaşam doğru yaşanmaz, o açıdan da yaşamak için doğru yaşamak gerekir. Ortada yanlış bir yaşam var. Önderlik "bu yaşam yanlış bir yaşamdır" diyor. Bu yaşam özü itibariyle yanlış kurgulanmış bir yaşamdır, o zaman doğru yaşam nasıl yaşanmalıdır? Yaşam için doğru gerekir, o zaman doğru nerede? Arayış işte böyle başlar. Her özgür yaşam yürüyüşü doğruyu arayış yürüyüşüdür. Doğru olan nedir? Hep vurguladığımız gibi hakikat doğrulukla ilgilidir, Hakikatin özü doğruluktur, doğru, iyi, güzel ve özgür olan bütün arayışlarımız hep bu çerçeveye göre gelişir ama esası doğru olandır. Peki doğru nedir? Onun için doğru olanın peşinde koşmak eşittir hakikat yürüyüşünün kendisidir. Önderliğin ondan sonraki bütün çabası doğruyu aramak biçiminde geçiyor.

Verili yaşama katılmamak neyi ifade edebilir? Birincisi; belli bir sisteme katılmamaktır. Çünkü yaşam belli bir sistem içerisinde geçer. Bir sistem var, o da uygarlık sistemidir. Önderliğin doğuş koşullarında feodal uygarlık sistemidir, tabi şu an Kurdistan'da çok fazla feodal sistemin varlığından söz edemeyiz, çünkü kapitalizm feodalizmi çözdü, kalıntı olarak elbette ki zihniyette etkileri var ama biz hareket olarak çıktığımız dönemlerde Kurdistan'ı tanımlarken "Kurdistan sömürge ve yarı feodal bir ülkedir" diyorduk. Yarı feodal, yarı kapitalist ama baskın olan feodalizmdir. Şimdi "Kurdistan yarı feodal bir ülkedir" diyebilir misiniz, değildir. Sadece zihniyet olarak var, bütün feodaller burjuvalaştılar. Köydeki çoban bile kapitalist modernitenin yaşam ilişkileri içerisindedir.

Önder Apo feodal yaşam tarzına ve onun uygarlık sistemine katılmıyor. Yeni gelişen kapitalist uygarlık sistemi var. Önder Apo onun da dışında kalıyor, her iki yaşam biçimine de katılmıyor. Her ikisine de karşıt duruş ve tavır alma önemli bir şeydir.

Önder Apo'nun çocukluğunda annesi ile bir çatışması var, orada bile gerçeklik çok rahat bir biçimde görülebilir. Anne çocuğu yaşama hazırlayandır. Önderlik savunmaların ilk cümlesinde "ana toplumsallaştırmanın esas gücüdür, toplumsallaşmanın temel gücüdür" diyor. Yani toplumsallık her zaman ana kadın etrafında gelişir. Ne denli zayıf olursa olsun, en zayıf ana bile evde çocuğu toplumsallaştıran temel güçtür, çocuğun kişiliğini şekillendiren başlangıç itibariyle esas olarak anadır. Önder Apo kendisi için "anam beni bir toplumsal gerçekliğe hazırlıyordu" dedi. Yani her ananın çocuğunu eğitme çabası aynı zamanda onu bir topluma hazırlama çabasıdır. Çocuk ananın eğitiminden geçerek toplumsallığa katılır. Önder Apo anne ile bu noktada çatışıyor. Önderliğin bu konuya ilişkin bu günkü değerlendirmelerinde "istese de anamın bana verebileceği bir toplumu yoktu, o toplum çoktan dağıtılmıştı. Bana bir yaşam tutamağı sunmak istiyordu, onu da kendisi elde edemediği halde bana vermek istiyordu" belirlemeleri var.

DEVAM EDECEK

Yurtsever Kurdistan Halkına ve Devrimci Kamuoyuna!

Şehîd Zîlan (Zeynep Kınacı) arkadaşın mektubu

Her halkın tarihinde o halkın kaderini değiştiren önemli olaylar vardır. Bir Fransız burjuva devrimi, Rus Bolşevik Devrimi, İslam devrimi gibi, bu halkın tarihinde büyük etkileri olduğu gibi, bütün insanlık tarihine de yön veren, etkileyen büyük olaylardandır. Yine her halkın tarihinde tarihe damgasını vuran önderler çıkmıştır. Büyük İskender, Lenin, Muhammed bunlardan bir kaçıdır. Bunlar pratikleri ile hem kendi halklarının, hem de bütün insanlık tarihinde önemli süreçleri yaşatmanın da önderleri olmuşlardır.

Kurdistan tarihine baktığımızda tarih Kürt için hep ters yazılmıştır. Kürdün tarihi baş aşağı gidişin tarihidir. İlkel komünal toplumlar ve köleci dönemde tarih sahnesinde önemli bir konumda buluna ve halklar arasında oldukça etkin olan Kurdistan insanı, Perslerin egemenliğine girdikten sonra özgürlüğünü kaybetmiş ve bir daha iradesini egemenlerin elinden kurtaramamıştır. Kürt halkı binlerce yıl farklı ulusların egemenliği altında yaşamış ve Kurdistan ülkesi her zaman farklı ulusların birbirleri ile mücadele ettikleri savaş meydanı olmuştur. Halklar az çok kendi konumlarına göre bir tarihsel gelişmeyi yaşarken, Kürt halkı tarihi çok geriden izlemiş, toplumsal gelişmesi çok ilkel boyutlarda kalmıştır. Kendi ülkesinin özgürlüğü için defalarca ayağa kalkmış, ancak gerek bunu başaracak yeterlilikte bir önderliğe kavuşmaması, gerekse de ihanetler ve örgütsüzlük bu ayaklanmaları boşa çıkarmıştır. Yakın tarihimizde de Şeyh Sait ve Dersim isyanlarının boşa çıkarılması bunun en iyi örneklerindendir. Halkımız sadece vatanını değil, bütün ulusal duygularını, dilini, yüreğini, beynini düşmana kaptırmıştır. Egemenlerin "Böl, parçala yönet" politikası çok iğrenç bir tarzda özel savaş ile bütünleşilerek halkımıza uygulanmış, "Beyaz ölüm" denilen ulusal yok oluşa zorlamıştır. İhanet ve direniş hep iç içe yaşanmış, iç ihanetler hep direnişi gölgelemeye çalışmış ve çoğu zaman da sonuç almıştır.

Bu tarihi baş aşağıya gidiş, 27 Kasım 1978'de PKK'nin resmi ilanı ile durdurulmuştur. Kurdistan insansızlaştırılmış, binlerce insanımız toplu katledilmiş, yine faili meçhul denilen kontra saldırıları ile insanlarımız bir taraftan yok edilmeye çalışılırken, sağ kalan insanlarımıza da her an ölümümün soluğu hissettirilmeye çalışılmıştır. İnsanlarımız işkence tezgahlarından geçirilmiş, bir çoğunun sağ gittiği sorgulardan cesedi çıkartılmış ve çok büyük bedeller ödenmiştir.

Savaşın en kızgın olduğu bugünlerde partimiz PKK, düşmanın topyekün saldırıları karşısında her geçen gün kendi içinde gelişme, güçlenme ve büyümeyi yaratmakta ve daha etkili, azimli vurarak zaferi yakınlaştırmaktadır. Ordulaşan gerilla güçlerimiz düşmana kan kustururken, cephemiz ERNK dünyanın dört bir tarafına dağılmış halkımızı kendi bünyesinde örgütlemekte ve düşmanın yürüttüğü bütün özel savaş politikalarını boşar çıkararak tek vücut, tek yumruk olan Kürdistan insanı her geçen güç daha fazla kendisini katarak savaşta kendi yerini almaktadır. İlan edilen Kurdistan Sürgün Parlamentosu ve kurulan ulusal ittifaklarla halk iktidarına adım adım yürümektedir. Çok ağır bedeller ödüyoruz. Çünkü karşımızda TC güçleri ve onun destekleyicisi olan emperyalist güçler var. Ama halk olarak tarihte ilk kez bu kadar güçlendik, bu kadar yurtseverleştik, uluslaştık, özgürlüğe yaklaştık. İlk kez bu kadar onurlandık, başımız önümüzde değil artık. Tüm insanlığın yüzüne kıvançla bakabiliyoruz, çünkü artık özgürlüğümüz için savaşıyoruz. Tarihe mal olmuş efsanevi güzellikle direnişlerin sahibi olan ve savaşımımızın bu başarılı gelişiminde her biri bir dönüm noktası olan büyük direnişçilerimiz Mazlum, Kemal, Hayri, Ferhat, Zekiye, Berîvan, Berîtan, Ronahî yoldaşların oldukları direniş geleneğine sahip çıkmak gerekiyor.

Bu temelde partimiz PKK'ye, Başkan Apo'ya, büyük direniş şehitlerimize, zindan direnişçilerimize, dağlarda özgürlük savaşı veren yoldaşlarıma, ülkeme, halkıma bağlılığın bir gereği olarak "intihar" eylemini gerçekleştireceğim. Bu eylemle, halkımdan aldığım moral ve güçle düşmanın üzerine yürüyeceğim, halkımın özgürlük isteminin ifadesi olmaya çalışacağım.

Tüm dünyaya haykırıyorum!

Duyun artık! Açın gözlerinizi, biz vatanı elinden alınmış, dünyanın dört bir tarafına muhacir gibi dağılan bir halkın evlatlarıyız. Bizler artık vatanımızda, özgürce yaşama, insanca yaşama olanaklarına kavuşmak istiyoruz. Kan, gözyaşı ve zulüm halkımın kaderi olmamalı artık. Barışa, kardeşliğe, sevgiye, insana, doğaya ve yaşama en çok sevgi dolu olan biziz. Bu sevgidir bizi savaşa zorlayan. Ölmek ve öldürmek istemiyoruz. Ama özgürlüğümüzü kazanmanın da başka yolu yoktur. Bu savaşın suçlusu emperyalist güçler ve onun uşağı TC'dir. Susmak en büyük suçu işlemektir. Eğer gözlerimizin önünde akan bu kanı görüyor ve sessiz kalıyorsanız, en büyük suçlu sizlersiniz.

Bütün insanlığa sesleniyorum!

Eğer bu insanlık suçunu işlemek istemiyorsanız, Kürdistan halkına omuz veren, destek olun, Emperyalizmin dumura uğrattığı beyinlerinizin ve yüreğinizin pasını silin ve bir halkın özgürlük çığlıklarına kulak verin. Bu seste kardeşlik var, insanlık erdemleri var, dostluk var.

Yurtsever halkım!

Bu eylemle yüreklerinizin dili olmaya çalışacağım. Bizler dağlarda binlerce evladınız sizlerin özgür yarınları için bir kez değil, binlerce kez canımızı feda etmeye hazırız. Savaşımızın bu en kızgın günlerinde sizler de saflarınızı netleştirmelisiniz artık. Savaşımımızın adı halk savaşıdır, öyleyse halk savaşının gereklerini yerine getirelim. Özgürlük ağacı kanla sulanır diye bir deyim vardır. Özgürlüğünüzü ucuz terk etmemelisiniz.

Şunu çok iyi bilinci çıkarmak gerekiyor ki, ülkemiz çok değerli. Bunun için düşman bu kadar ısrarlı. Biz neden ısrarlı olmayalım ki? Canımızdan başka kaybedecek neyimiz var? Onurluca ölmeyi, onursuzca yaşamaya tercih edelim. Özgürlüğe çok yakınlaştığımız bu süreçte halkımızın şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da PKK'nin başlattığı direniş mirasına sahip çıkacağına, ödediği bunca bedelden sonra bir o kadar da ödeyeceğine ve özgür yarınları kendi elleriyle yaratarak dünya toplumları içerisinde şereflice yerini alacağına olan inancımla selamlıyorum!

Kahrolsun Emperyalizm,
Sömürgecilik ve Her Türden
Gericilik!
Yaşasın Ordulaşan Halk
Gerçeğimiz!
Yaşasın Başkan APO!